

2020

STAREA ECONOMICĂ, SOCIALĂ ȘI DE MEDIU A MUNICIPIULUI TIMIȘOARA

MUNICIPIUL

TIMIȘOARA

Primăria Municipiului Timișoara

Dominic Fritz - Primar

Coordonare: Direcția Dezvoltare

Ing. Magdalena Nicoară – Director

Colectiv de elaborare:**Compartimentul Atragere Investiții, Gestiune Parcuri Industriale și Relaționare cu Mediul Economic**

Claudiu Dragomir

Bogdana Olaru

Mihaela Sîrbu

Floriana Ștefan

Maria Pantic-Telbis

Colaboratori:

Direcția Dezvoltare

Direcția Comunicare - Relaționare

Direcția Generală Drumuri, Poduri, Parcaje și Rețele Utilitare

Direcția de Mediu

Direcția Fiscală a Municipiului Timișoara

Direcția Clădiri, Terenuri și Dotări Diverse I Est

Direcția Clădiri, Terenuri și Dotări Diverse II Vest

Direcția Generală Urbanism

Direcția de Asistență Socială a Municipiului Timișoara

Direcția Economică

Serviciul Școli-Spitale Baze Sportive

Serviciul Unitatea de Implementare Proiecte de Infrastructură pentru Cultură

Biroul Promovare Culturală și Turistică

Compartimentul Sport

Biroul Salubritate

Casa de Cultură a Municipiului Timișoara

Materiale documentate de:

AQUATIM S.A.

Compania Locală de Termoficare COLTERM S.A.

Rapoarte activitate regii: AQUATIM S.A, COLTERM S.A, PIEȚE S.A, S.T.P.T S.A, DRUMURI MUNICIPALE S.A, HORTICULTURA S.A

Brantner Servicii Ecologice S.R.L

Delgaz Grid S.A

E- Distribuție Banat S.A

Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații

S.C Regio Călători S.R.L

Direcția Regională de Drumuri și Poduri Timișoara

Aeroportul Internațional „Traian Vuia” Timișoara

Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători „CFR Călători SA” Sucursala Regională de Transport Feroviar de Călători Timișoara

Societatea Națională de Transport Feroviar de Marfă „CFR Marfă SA” Centrul Zonal de Marfă Timișoara

DRUMURI MUNICIPALE S.A.

Oficiul Național al Registrului Comerțului - Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Timiș

Direcția Regională de Statistică Timiș

Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Timiș

Agenția pentru Protecția Mediului Timiș

Administrația Națională "Apele Române"- Administrația Bazinală de Apă Banat

Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Inspectoratul Școlar Județean Timiș

Universitatea de Vest din Timișoara

Universitatea „Politehnica” Timișoara

Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” din Timișoara

Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului „Regele Mihai I al României”

Universitatea „Tibiscus” din Timișoara

Universitatea „Ioan Slavici” Timișoara

Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” - Facultatea de Management Turistic și Comercial din Timișoara

CUPRINS

I. POZIȚIA GEOPOLITICĂ A MUNICIPIULUI TIMIȘOARA	4
1. POZIȚIA GEOGRAFICĂ.....	4
2. TIMIȘOARA – SCURT ISTORIC	6
3. DEZVOLTARE URBANĂ.....	8
II. POPULAȚIA ȘI FORȚA DE MUNCĂ	13
1. EVOLUȚIA DEMOGRAFICĂ	13
2. FORȚA DE MUNCĂ. ȘOMAJUL.....	19
3. FORMAREA PROFESIONALĂ	25
III. PATRIMONIUL	28
1. PATRIMONIUL PUBLIC ȘI PRIVAT AL MUNICIPIULUI TIMIȘOARA.....	28
1.1. INFRASTRUCTURA ȘCOLARĂ, MEDICALĂ, SPORTIVĂ ȘI CULTURALĂ AFLATĂ ÎN PROPRIETATEA/ADMINISTRAREA MUNICIPIULUI TIMIȘOARA:	28
1.2. SPAȚII CU ALTĂ DESTINAȚIE	42
IV. INFRASTRUCTURA TEHNICĂ	45
1. CĂILE DE COMUNICAȚII, TRANSPORTUL	45
1.1. DRUMURI, TRANSPORTUL RUTIER.....	45
1.2. CĂI FERATE. TRANSPORTUL FERROVIAR	53
1.3. CĂI AERIENE, TRANSPORTUL AERIAN.....	57
1.4. CĂI NAVIGABILE.....	63
2. TRANSPORT PUBLIC URBAN	67
3. REȚELE TEHNICO – EDILITARE ȘI ENERGETICE.....	76
3.1. REȚELE DE APĂ – CANAL.....	76
3.2. REȚELE ENERGETICE.....	79
3.3. ALIMENTAREA CU ENERGIE TERMICĂ.....	82
3.4. ALIMENTAREA CU GAZE NATURALE	86
3.5. TELECOMUNICAȚII	87
V. MEDIUL DE AFACERI	89
1. ADMINISTRAȚIA	89
1.1. SISTEMELE INFORMAȚIONALE ÎN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ	89
1.2. DEMOCRAȚIA PARTICIPATIVĂ.....	91
1.3. PUBLICAȚII: MONITORUL PRIMĂRIEI	92
2. COOPERAREA INTERNĂ ȘI INTERNAȚIONALĂ	93
2.1. COOPERAREA INTERNĂ.....	93
2.2. COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ	93
3. TAXE ȘI PROCEDURI LOCALE.....	95
4. FACILITĂȚI ADMINISTRATIVE.....	98
4.1. STIMULENTE FISCALE ACORDATE ÎN ANUL 2020.....	98
4.2. SISTEME INFORMAȚIONALE DE PLATĂ A TAXELOR ȘI IMPOZITELOR EXISTENTE/NOI IMPLEMENTATE ÎN ANUL 2019.....	99
4.3. ALTE MĂSURI LUATE CARE AU DUS LA SIMPLIFICAREA MODULUI DE COLECTARE A IMPOZITELOR ȘI TAXELOR LOCALE	99
5. STRUCTURI DE AFACERI ȘI PARCURI INDUSTRIALE	100
6. INVESTIȚII STRĂINE	105
VI. SITUAȚIA ECONOMICĂ	109
1. EVOLUȚIA SITUAȚIEI ECONOMICE A SOCIETĂȚILOR ÎN MUNICIPIUL TIMIȘOARA ÎN PERIOADA 2015-2019	109
1.1. EVOLUȚIA NUMĂRULUI SOCIETĂȚILOR PE RAMURI DE ACTIVITATE ÎN PERIOADA 2015- 2019	109
1.3. CIFRA DE AFACERI ȘI PONDEREA SECTOARELOR ECONOMIEI LA REALIZAREA CIFREI DE AFACERI.....	110
2. SITUAȚIA ECONOMICĂ PE RAMURI DE ACTIVITATE	113
2.1. INDUSTRIA.....	113
2.2. SERVICII.....	114
2.3. CONSTRUCȚII.....	119
2.4. AGRICULTURA	119

VII. MEDIUL SOCIO – CULTURAL	120
1. EDUCAȚIA ȘI ÎNVĂȚĂMÂNTUL.....	120
1.1. ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR.....	120
1.2. ÎNVĂȚĂMÂNTUL UNIVERSITAR	129
2. CULTURA.....	133
2.1. PATRIMONIUL ISTORIC ȘI CULTURAL AL TIMIȘOAREI	134
2.2. OFERTA CULTURALĂ	135
2.3. ALȚI „ACTORI CULTURALI”	137
3. SĂNĂTATEA	142
4. ASISTENȚA SOCIALĂ	160
VIII. HABITATUL	173
1. MEDIUL ÎNCONJURĂTOR.....	173
1.1. RESURSE NATURALE REGENERABILE	173
1.2. GESTIONAREA DEȘEURILOR.....	180
1.3. PROTECȚIA ȘI CONSERVAREA BIODIVERSITĂȚII	182
2. SPAȚIILE VERZI ȘI ZONELE DE AGREMENT	185
3. LOCUIREA	190
4. INFRASTRUCTURA TURISTICĂ.....	197

Starea economică, socială și de mediu a Municipiului Timișoara a fost elaborată la începutul anului 2021, pe baza datelor și materialelor documentate aferente perioadei 2016-2020, respectiv ultimele date disponibile în situația în care nu există date disponibile pentru anul 2020, cu precizarea că responsabilitatea asupra conținutului acestora aparține fiecărei surse în parte. Municipiul Timișoara nu este responsabil de eventualele erori ce pot apărea datorită caracterului preliminar/provizoriu al datelor primite.

I. POZIȚIA GEOPOLITICĂ A MUNICIPIULUI TIMIȘOARA

1. POZIȚIA GEOGRAFICĂ

Municipiul Timișoara este localizat în partea de sud-est a Bazinului Panonic, la intersecția paralelei de 45°47' latitudine nordică, cu meridianul de 21°17' longitudine estică, aflându-se, ca poziție matematică, în emisfera nordică, la distanțe aproape egale de polul nord și de ecuator și în emisfera estică, în fusul orar al Europei Centrale. Ora locală a orașului (considerată după meridian) este în avans cu 1h 25' 8" față de ora meridianului 0, Greenwich, dar se află în întârziere cu 34'52" față de ora oficială a României (ora Europei Orientale).

Poziția geografică îi conferă orașului elemente specifice de potențial natural și antropic, accentuându-i personalitatea, și influențează relațiile sale cu celelalte orașe din România și cu principalii poli urbani ai continentului european. Astfel, municipiul Timișoara se află la mai puțin de 700 km distanță de 13 capitale europene, iar prin interacțiunea cu acestea poate fi stimulată dezvoltarea sa social-economică.

Datorită poziționării municipiului Timișoara de-a lungul a 2 coridoare europene din rețeaua de transport transeuropean (Trans European Networks – Transport - TEN-T, Coridorul Orient/Mediterana de Est și Coridorul Rin-Dunăre), există premiza unei bune accesibilități a regiunii față de principalele capitale europene.

Municipiul Timișoara, alături de București, este menționat ca centru nodal pe rețeaua de bază. Totodată, municipiul Timișoara, alături de București și Craiova, este terminal rutier – cale ferată pe rețeaua de bază, în timp ce Brașov, Cluj - Napoca, Turda și Suceava apar ca terminale rutier – cale ferată pe rețeaua extinsă.

Pentru modul rutier, rețeaua TEN-T de bază se suprapune traseului autostrăzii A1: București – Pitești – Sibiu – Timișoara – Nădlac, care constituie o importantă axă de transport regională în contextul în care odată cu terminarea acesteia va fi asigurată o mai bună conectivitate atât cu capitala București, cât și cu Europa Centrală, prin Ungaria.

Pentru modul de transport feroviar, rețeaua TEN-T de bază se suprapune magistralei principale 900 Timișoara – Băile Herculane, a magistralei secundare 217 Timișoara – Arad, cât și a magistralei secundare 922 Timișoara – Moravița. Municipiul Timișoara, cu cele 4 stații feroviare Timișoara Nord, Timișoara Est, Timișoara Sud și Timișoara Vest, este cel mai important nod de cale ferată din partea de vest a țării.

Pentru modul de transport aeroportuar, Aeroportul Timișoara face parte din rețeaua de bază TEN-T, legătura cu aeroportul fiind asigurată de DJ 609D. Aeroportul Timișoara asigură atât curse regulate, cât și curse charter de pasageri și marfă, legând Timișoara de București și de alte importante orașe ale lumii: München, Roma, Dortmund, Frankfurt, Barcelona, Madrid, Paris, Londra, Bruxelles, Milano (Bergamo), Bologna, Tel Aviv, Valencia, Treviso, Bari, Doncaster, Nurnberg, Karlsruhe, Stuttgart, Heraklion (charter), Rhodos (charter), Skiathos (charter).

Avantajele create prin poziția favorabilă sunt amplificate și de posibilitatea accesului, prin intermediul Canalului Bega, la culoarul european (navigabil), Dunăre – Main – Rin, diagonală fluvială ce leagă nord-vestul de sud - estul Europei (Marea Nordului de Marea Neagră). În acest context, se explică și inițiativa administrațiilor publice municipale și județene de a reactiva circulația pe acest canal, exploatat comercial până la mijlocul secolului XX (1954).

Grație poziției sale favorabile, cu multiple posibilități de interconectare prin căi de comunicație terestre, aeriene și navale, la care se adaugă plasarea pe traseul uneia dintre cele mai importante linii europene de telecomunicație prin fibră optică, Timișoara este, în prezent, principala poartă de intrare în România, dinspre Europa Centrală și de Vest.

La nivel național, situat la 571 km de capitala țării, municipiul Timișoara, capitala județului Timiș, este cel mai mare oraș din partea de vest a României, cu o populație după domiciliu, la 01.07.2020, de 323.734¹ locuitori, reprezentând 42,63% din populația Județului Timiș, 16,24% din populația Regiunii Vest și 1,46% din populația totală a țării. Conform datelor de la recensământul din 2011, 81,36% din totalul populației municipiului Timișoara este de etnie română.

¹ Date provizorii, conform Direcției Regionale de Statistică Timiș

Prin caracterul său deschis, prin valorile sale culturale și de civilizație, dezvoltate de-a lungul istoriei, orașul Timișoara s-a putut manifesta ca unul dintre cele mai performante sisteme integratoare din România, generatoare de echilibru social-politic, de dinamism economic și spiritual, cu caracter exemplar.

Aceste trăsături sunt ilustrate și de pluralitatea etnică și confesională a populației Timișoarei. Conform recensământului din 2011, locuitorii orașului erau grupați în peste 21 de etnii și 18 religii, ceea ce reflectă două trăsături majore ale populației și anume **interculturalitatea și gradul ridicat de toleranță**.

2. TIMIȘOARA – SCURT ISTORIC

De-a lungul întregii sale istorii, poziția geografică a influențat dezvoltarea Timișoarei. Orașul s-a dezvoltat în Câmpia Timișului, câmpie străbătută de cursurile râurilor Timiș, Bega și de unii afluenți ai acestora. Înainte de marile lucrări de desecare din secolul al XVIII-lea, aceste râuri își uneau albiile printr-o mulțime de brațe și mlaștini. Orașul a apărut la marginea dintre mlaștina, care se întindea în lungul râurilor Timiș și Bega, și zona uscată, aflată la nord de mlaștină.

Cunoscută ca Cetate (din 1212) - Castrum Temesiense - situată la răscrucea drumurilor comerciale și militare, devenind obiectiv principal al disputei dintre turci și austrieci și mai apoi râvnită de burghezia și aristocrația maghiară - Timișoara s-a dezvoltat urbanistic în jurul nucleului fortificat începând din sec. XVIII.

Timișoara a primit un impuls deosebit în timpul domniei regelui Carol Robert de Anjou, care, în urma vizitei sale din 1307, a ordonat construirea aici a unui palat regal. În timpul anarhiei feudale, acesta va muta capitala Ungariei la Timișoara.

Numirea lui Iancu de Hunedoara în funcția de comite de Timiș, în 1440, marchează un capitol aparte din istoria Timișoarei. Iancu de Hunedoara va fi cunoscut în întreaga regiune pentru reputata victorie de la Belgrad asupra otomanilor, fiind considerat în acea vreme apărător al creștinătății. El va transforma orașul într-o tabără militară permanentă, cetatea rămânând în posesia Corvineștilor până în 1490.

Din 1552, pentru aproape 200 de ani, Timișoara s-a aflat sub dominație otomană. Cetatea a cunoscut importante transformări; bisericile sunt transformate în moschei, numeroși musulmani s-au stabilit aici, fortăreața s-a transformat în funcție de necesitățile strategice otomane. Cu toate acestea, ocupația turcească a fost o perioadă de relativă pace, Timișoara fiind folosită de turci mai ales ca punct strategic de plecare pentru campaniile militare din nord-vest.

După repetate tentative, Eugeniu de Savoia cucerește cetatea în 1716, deschizând calea dominației austro-ungare pentru mai mult de 200 de ani. O dată cu atenția sporită acordată de Curtea de la Viena, Timișoara, ca centru economic și politic al Banatului, cunoaște după 1718 - 1734 o dublă dezvoltare a lucrărilor de fortificare a Cetății (după noul plan din 1723) și se începe secarea mlaștinilor. Se construiesc poduri și construcții publice, astfel încât în jurul anului 1765 se încheie fortificarea cetății, iar în 1774, apeductul din Fabric pentru alimentarea cu apă și rețeaua de canale subterane din preajma „Cazărmii ardelene” și de pe amplasamentul Pieței Sfântul Gheorghe.

Pe baza unor proiecte executate la planșetă s-au realizat, aproximativ între anii 1725 – 1765, rețeaua stradală principală - o tramă stradală rectangulară, și numeroase clădiri ale cartierului Cetate. Cartierul era organizat în jurul a trei piețe, actualele Piața Unirii, Piața Libertății și parțial Piața Sfântul Gheorghe.

Planul din 1750 arată că, în jurul cetății se afla Esplanada, un câmp lat de 948 m, pe care era interzis a se construi, pentru ca un eventual inamic să nu se poată ascunde după clădirile ce s-ar fi construit. De aceea cartierele Fabric, Mehala, Iosefin și Elisabetin au fost construite în exteriorul Esplanadei.

În anul 1868, Esplanada - câmpia din jurul cetății, pe care era interzisă construirea, este redusă la 569 m. Această reducere permite dezvoltarea cartierelor exterioare cetății spre centru, mai ales după anul 1890, în lungul unor bulevarde, care există și astăzi.

În anul 1892 se decide anularea caracterului de fortăreață militară al cetății. Începând din 1899 se trece la demolarea fortificațiilor. Funcțiunile principale ale orașului devin cele economice, mai ales cele comerciale și bancare. Se dezvoltă și producția industrială, cu precădere ramurile industriei ușoare. Se întocmesc proiecte de urbanism, care prevăd unirea cartierului central, Cetatea, cu cartierele din jurul ei. În lungul canalului Bega se prevede realizarea unei salbe de parcuri, înconjurând parțial cartierul Cetate. Se proiectează construirea unor bulevarde largi, dinspre cartierul central spre celelalte cartiere și străzi pe traseu circular în jurul cetății (bulevardele Diaconovici Loga și Eminescu).

În 1902 se proiectează traseul actual al canalului Bega în cartierul Fabric, canal executat împreună cu podurile aferente pentru străzile care îl traversau, până în 1910.

Între anii 1905 – 1913 are loc o dezvoltare constructivă dinamică în toate cartierele. Construcțiile formează de regulă fronturi continue de clădiri cu două sau trei niveluri. Uneori, trotuarele sunt despărțite de suprafața carosabilă prin fâșii plantate verzi. În această perioadă se definitivează bulevardul 16 Decembrie 1989, care leagă cartierele Iosefin și Elisabetin cu Cetatea. În Fabric se realizează bulevardul

3 August 1919, înspre Cetate. În Elisabetin se construiesc trei fronturi ale Pieței Plevna. Pe terenurile eliberate prin demolarea fortificațiilor se realizează Complexul Liceului Piarist și majoritatea clădirilor din Piața Victoriei, de la Operă până la catedrală.

Clădirile acestei perioade au o factură monumentală, la scara unor metropole europene contemporane lor. Ele sunt subliniate prin acoperișuri înalte, care au compoziții caracterizate prin volume mari, impozante. Fațadele au o decorație ornamentală bogată. În această perioadă se realizează parțial și salba de parcuri din lungul Canalului Bega.

Din punct de vedere arhitectonic, orașul are un amplu patrimoniu de monumente istorice, întregul ansamblu de clădiri din centru și cele din cartierele Iosefin și Fabric fiind considerate monumente istorice. Acesta este rezultatul unei tradiții îndelungate de planificare urbanistică modernă, începută încă din secolul al XVIII-lea, o dată cu venirea austriecilor. Una dintre cele mai vechi clădiri este fosta clădire a „generalatului”, a comendurii garnizoanei, în Piața Libertății. Din această perioadă datează și cele mai vechi biserici – monumente istorice, din oraș: Biserica episcopală romano-catolică, Domul, construit între 1736 – 1774, în Piața Unirii; Biserica episcopală ortodoxă (sârbească, dar de care aparțineau și credincioșii români), astăzi Catedrala Sârbească, clădită între 1744 – 1748 în Piața Unirii; Biserica Franciscanilor, actuala biserică parohială romano-catolică din Cetate, construită între 1747 - 1755, pe str. Bolyai.

3. DEZVOLTARE URBANĂ

Structura urbană este rezultatul evoluției în timp a dezvoltării orașului, având o configurație relativ clară. În centrul aglomerației urbane se află CETATEA, în jurul căreia gravitează, ca „subsisteme urbane”, celelalte cartiere. Datorită dezvoltării lor independente acestea prezintă caracteristici distincte atât funcțional cât și plastic, conferind sistemului urban un caracter polinuclear. Această descentralizare permite „decongestionarea” funcțională a nucleului central. Concomitent, există însă tendința ca nucleele sus-menționate să-și piardă identitatea, generând o textură urbană relativ unitară.

Rolul principal în încheierea și organizarea aglomerației urbane îl deține rețeaua arterelor de circulație, construită în sistem radial - concentric încă din perioadele anterioare. Un prim inel de circulație s-a realizat în jurul Cetății. Urmând aproximativ conturul interior al vechilor fortificații, acesta marchează o continuitate firească între evoluția istorică și cea contemporană, iar din punct de vedere al organizării spațiale a cartierului istoric, joacă același rol ordonator pe care l-a avut cândva centura de fortificații. Din inelul central pornesc radial, spre celelalte cartiere, mai multe artere conectate la extremitățile teritoriului intravilan, cu rețeaua rutieră interurbană.

În anul 1989 acest prim inel își pierde continuitatea prin întreruperea circulației din Piața Operei. Al doilea inel de circulație, concentric cu primul, este realizat parțial (bulevardele Circumvalațiunii, Pârvan, Splaiul T. Vladimirescu). Acest inel, ca și celelalte trasate în exteriorul său având ca centru Cetatea, îndeplinește funcțiuni complexe: deviază traficul greu decongestionând centrul și creează legături rapide între celelalte cartiere. Traseul acestor artere circulare ar indica întotdeauna poziția centrului aglomerației urbane - Cetate, în câmpul de gravitație al căruia evoluează celelalte cartiere, sporind coerența sistemului urban.

Necesitatea satisfacerii unor funcțiuni diferite a determinat apariția unor tipuri distincte de morfologie urbană.

Deși acestea diferă de la cartier la cartier și în cadrul aceleiași cartier, de la o zonă funcțională la alta, totuși etapele evolutive parcurse de aglomerația urbană au marcat existența a patru tipuri morfologice principale.

Tipologia constituită în sec. XVIII-lea și în prima jumătate a celui următor predomină în Cetate, caracteristică acestuia fiind străzile relativ înguste, fără vegetație, cu clădiri cu două niveluri, formând fronturi stradale continue. La periferia celorlalte cartiere istorice se mai păstrează unele construcții parter, așezate cu fațada îngustă la stradă, cu aspect rural, datând din perioada sus-menționată.

Tipul morfologic caracteristic pentru a doua jumătate a secolului al XIX-lea și începutul secolului nostru, reprezentat prin clădiri multietajate formând, de cele mai multe ori, fronturi continue, se întâlnește compact în ansamblurile executate în vederea unirii Cetății cu Fabricul și Iosefinul și răsfirat, în cadrul tuturor zonelor istorice ale orașului.

Cartierele de vile, datând din prima jumătate a secolului al XX-lea, în special din perioada interbelică, predomină în spațiile interstițiale dintre cartierele istorice, conferind zonelor respective aspectul de „oraș rădăcină”. Însă, la periferia aglomerației urbane, acest tip morfologic degenerază într-un țesut cu aspect semirural, cu parcele mari, având grădini și case izolate, lipsite de dotările tehnice edilitare corespunzătoare confortului modern.

Al patrulea tip morfologic îl prezintă realizările din perioada anilor 1960 - 1989, constituite din clădiri de locuit înalte, dotări socio-culturale și ansambluri de producție, executate cu tehnologii industrializate. Acestea apar fie în forma unor mari ansambluri în zonele slab construite în perioadele anterioare, fie izolat, în cadrul texturii urbane istorice (str. Văcărescu, Bănuțiu, etc.).

Fizionomia specifică Timișoarei este generată de întrepătrunderea nu totdeauna fericită a celor patru tipuri morfologice principale. Datorită evoluției sale specifice, există azi relativ puține monumente istorice izolate, iar cele mai vechi dintre acestea, exceptând Castelul Huniade, datează din secolul al XVIII-lea. Timișoara prezintă în schimb zone istorice declarate rezervații de arhitectură protejată, reflectând evoluția acesteia din perioada barocă și până la cea a curentului cubist interbelic.

Caracterul polinuclear al acesteia, descentralizarea funcțională apărută în cursul istoriei devin cu atât mai necesare cu cât sporește gradul de complexitate al funcțiunilor urbane. Este evident că o rețea uniformă, ordonată, permite o servire egal repartizată în teritoriu, și deci rațională, a organismului urban, din toate punctele de vedere: transport în comun, alimentare cu energie, canalizare, etc.

Comunele periurbane, rezultate prin așezarea unor comunități etnice compacte în jurul Timișoarei, după același principiu polinuclear, au cunoscut în decursul timpului, și vor manifesta în continuare, o expansiune teritorială mare.

Situarea în partea de vest a României, în apropierea graniței cu Serbia și Ungaria, i-a conferit orașului, în permanență, rolul de punte de legătură interculturală și economică între cele trei țări învecinate. Perspectivele acestei funcții s-au amplificat o dată cu instituirea, în anul 1994, a Euroregiunii Dunăre – Criș – Mureș – Tisa (DKMT), regiune transfrontalieră ce se întinde pe 77.456 km² și include o populație de cca 6 milioane de locuitori.

Prin poziționarea centrală în cadrul euroregiunii, fiind, totodată, și cel mai mare centru economic din cuprinsul acesteia, centru universitar renumit, centru multicultural și fiind bine deservit sub raportul infrastructurilor tehnico - edilitare, de comunicare și circulație, Timișoara are perspective certe de afirmare ca centru polarizator euroregional.

Studii efectuate de Comisia Europeană privind dezvoltarea policentrică a Europei (ESPON – European Spatial Planning Observation Network) confirmă potențialul de polarizare socio-economică al Timișoarei asupra jumătății de vest a României, a părții de est a Ungariei și a celei de nord-est a Serbiei.

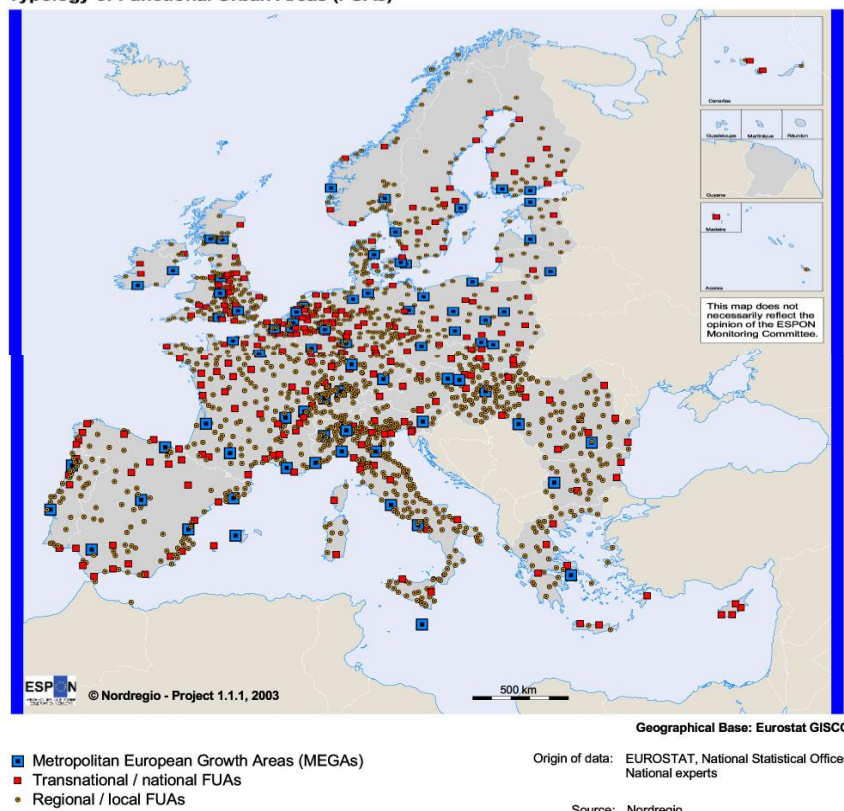
Probabil cel mai complet studiu cu privire la dezvoltarea policentrică a UE este ESPON 1.1.1, finalizat în august 2004 și revizuit în martie 2005. Acest studiu a introdus și definit mai multe concepte cheie la nivelul UE: zone urbane funcționale (ZUF), zone metropolitane de creștere europeană (MEGA), orizonturi strategice urbane potențiale (PUSH) și zone de integrare policentrice (ZIP).

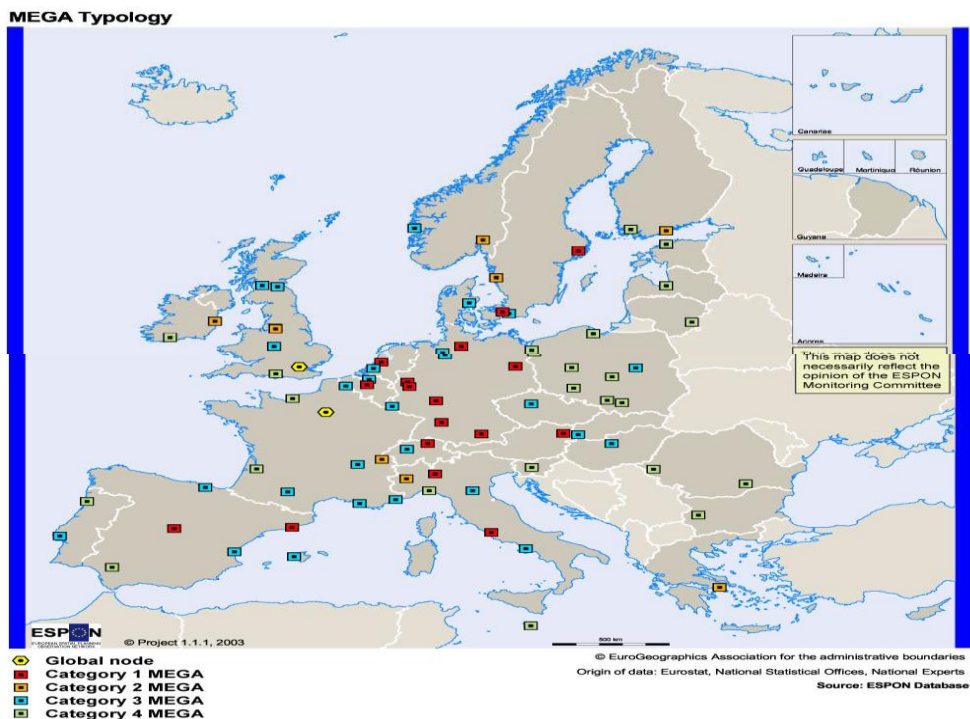
În primul rând, în țările mai mari, de peste 10 milioane de locuitori, zonele urbane funcționale sunt definite ca „având un centru urban de cel puțin 15.000 de locuitori și o populație totală de peste 50.000 de locuitori”.

În al doilea rând, ESPON 1.1.1 clasifică diferitele zone urbane funcționale din UE pe baza a șapte indicatori: populație; transport/conectivitate; turism; producție; cunoștințe; procese decizionale în sectorul privat; procese decizionale în sectorul public.

Primele 76 de zone urbane funcționale au fost desemnate ca zone metropolitane de creștere europeană (MEGA). Există patru categorii de zone metropolitane de creștere europeană, în funcție de următoarele criterii: masă, competitivitate, conectivitate și cunoștințe. Bucureștiul și Timișoara sunt singurele zone metropolitane de creștere europeană și sunt încadrate în categoria 4 (ultima).

Typology of Functional Urban Areas (FUAs)

La nivel național, Timișoara a fost recunoscută ca cel mai mare centru polarizator în regiunea Vest. Acest fapt a fost consemnat prin H.G nr. 998/27.08.2008 pentru desemnarea polilor naționali de creștere în care se realizează cu prioritate investiții din programele cu finanțare comunitară și națională, Timișoara fiind declarată Pol de Creștere în regiunea Vest.

Delimitarea „Polului de creștere Timișoara” a fost gândită în baza unui **set de principii** relevante pentru dezvoltarea regională și amenajarea teritoriului, și anume principiile subsidiarității, procesualității și sustenabilității deciziilor de amenajare a teritoriului. Analiza diagnostic realizată pe baza unui set de criterii atent selectate a scos în evidență faptul că influența urbanizatoare a orașului Timișoara se desfășoară deocamdată asupra primului inel de comune din jurul său.

Din punct de vedere administrativ-teritorial, polul de creștere Timișoara cuprinde următoarele unități administrativ-teritoriale: Județul Timiș, Municipiul Timișoara, Becicherecu Mic, Bucovăț, Dudeștii Noi, Dumbrăvița, Ghironda, Giarmata, Giroc, Moșnița Nouă, Orțișoara, Pișchia, Remetea Mare, Săcălaz, Sînmihaiu Român, Șag. Delimitarea zonei de influență a Polului de Creștere Timișoara a fost aprobată prin HCL nr. 387/2008.

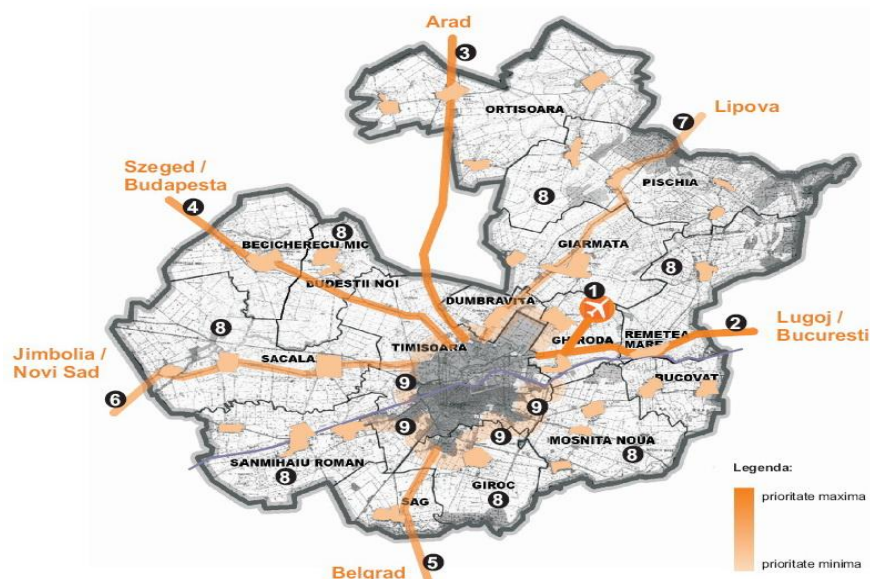

Fig. 1 Ariile de intervenție la nivelul zonei de influență, în ordinea priorităților

Polul de creștere Timișoara s-a conturat ca **a doua mare aglomerație urbană a României** din punct de vedere al performanțelor social-economice înregistrate în ultimele două decenii.

Situată în mijlocul Banatului, Timișoara a cunoscut de timpuriu industrializarea folosindu-și din plin avantajele poziției sale în vecinătatea granițelor. În prezent, economia orașului Timișoara este caracterizată prin diversitate, evidentă fiind dezvoltarea tradițională a activităților industriale și comerciale.

Municipiul Timișoara este spațiul urban dezvoltat istoric prin interacțiunea dintre tehnologie, cultură și mediu. Prin funcțiunile sale complexe, orașul Timișoara polarizează un teritoriu mai larg, fiind cel mai mare centru economic, științific și cultural din Regiunea Vestică de Dezvoltare a României.

Studiul „Smart Cities, Ranking of European Medium-Sized Cities”, *studiu elaborat de un consorțiu format din Centre of Regional Science (SRF) – Viena University of Technology, Departament of Geography-University Ljubljana, Research Institute for Housing, Urban and Mobility Studies (OTB)-Delft University of Technology, octombrie 2007* plasează Timișoara într-un context urban inteligent din punct de vedere al tehnologiilor de transport, al industriilor informatice, al educației și cercetării, al protecției mediului și al unei bune guvernări.

În acest context, viziunea de dezvoltare spațială se structurează pe două axe tematice majore:

- viață urbană / cultură / educație și cercetare – est-vest;
- productivitate și inovație tehnologică / educație și cercetare – nord-sud;

Intersecția celor două axe de dezvoltare devine punct de transbordare regional și metropolitan și facilitează accesul rapid către aeroport, calea ferată și puncte de interes de pe raza municipiului.

În prezent, noul Plan Urbanistic General al municipiului Timișoara este în curs de elaborare. Viziunea de dezvoltare a municipiului în contextul Planului Urbanistic General susține orientarea comunității către o permanentă cunoaștere și performanță, ca formă de adaptare la provocările competiției tehnologice, petrecute într-un mediu urban cultural protejat și valorificat.

Premierele Timișoarei

- 1718 - atestarea celei mai vechi fabrici de bere din România;
- 1728 - începutul canalizării Begăi, primul canal navigabil din România;
- 1760 - primul oraș al monarhiei cu străzile iluminate cu lămpi;
- 1771 - editarea primului ziar din România și totodată primul ziar german din sud-estul Europei: „Temeswarer Nachrichten”;
- 1854 - primul serviciu telegrafic din România;
- 1855 - primul oraș al monarhiei habsburgice cu străzile iluminate cu gaz;
- 1881 - prima rețea de telefonie din România;
- 1884 - primul oraș de pe continentul european cu străzile iluminate electric, cu 731 de lămpi;
- 1886 - prima stație de salvare din Ungaria și România;
- 1895 - prima stradă asfaltată din România;
- 1897 - primele proiecții cinematografice din România;
- 1899 - primul tramvai electric din România;
- 1953 - singurul oraș european cu trei teatre de stat în română, maghiară și germană.

Dezvoltare economică

Timișoara s-a afirmat ca puternic centru economic în secolul XVIII, odată cu instalarea administrației habsburgice. Colonizarea cu germani, diversitatea etnică și religioasă, reconstrucția cetății dar și sistemul legislativ favorabil proprietății private, au determinat formarea unui puternic țesut de meșteșugari și comercianți. Acest țesut de meșteșugari a constituit pentru mai bine de 200 de ani secretul dezvoltării economice de aici.

Când Revoluția industrială a început să se manifeste, Timișoara prezenta toate condițiile favorabile pentru adoptarea ei. Rând pe rând au fost introduse cele mai moderne inovații ale vremii. Un al doilea atu important l-a constituit Canalul Bega. Acesta a fost un factor competitiv necesar dezvoltării comerțului, permițând traficul de mărfuri pe apă, legătura pe Dunăre și comerțul atât cu Europa dar și cu restul lumii, prin porturile de la Marea Neagră. În 1857 la Timișoara a ajuns și calea ferată, completând astfel toate premisele necesare dezvoltării economiei industriale moderne. Însă acest model economic specific, dezvoltat în mod organic de-a lungul a aproape 250 de ani, a luat sfârșit în 1948 odată cu naționalizarea, suprimarea proprietății individuale și instaurarea economiei de stat planificate. Timișoara

a fost succesiv masiv industrializată, urmărind însă criteriile diferite de dezvoltarea precedentă. Au fost creați coloși industriali în diverse domenii, în special în domeniile industriei chimice și mecanice, coloși a căror forță de muncă a fost furnizată prin migrarea masivă a populației rurale din zonă și din restul țării.

Servicii financiar-bancare

Primele instituții de credit din Timișoara au apărut la sfârșitul secolului XVIII. În secolul următor numărul lor a crescut exponențial. Printre primele instituții se numără Prima Casă de Economii din Timișoara, Banca de Industrie și Comerț a Banatului, Casa de Economii Timișoara, prima instituție de credit românească din Banat, fondată la 12 august 1885 de elita românească a Banatului. Aceasta acorda credite preferențiale românilor. Totuși, majoritatea covârșitoare a capitalului bancar era deținută de capitalul maghiar, german și austriac. Această situație s-a menținut și după instalarea administrației române la Timișoara, deși pe piața timișoreană au intrat și marile bănci din Vechiul Regat, perioada interbelică cunoscând cea mai mare expansiune a domeniului bancar.

II. POPULAȚIA ȘI FORȚA DE MUNCĂ

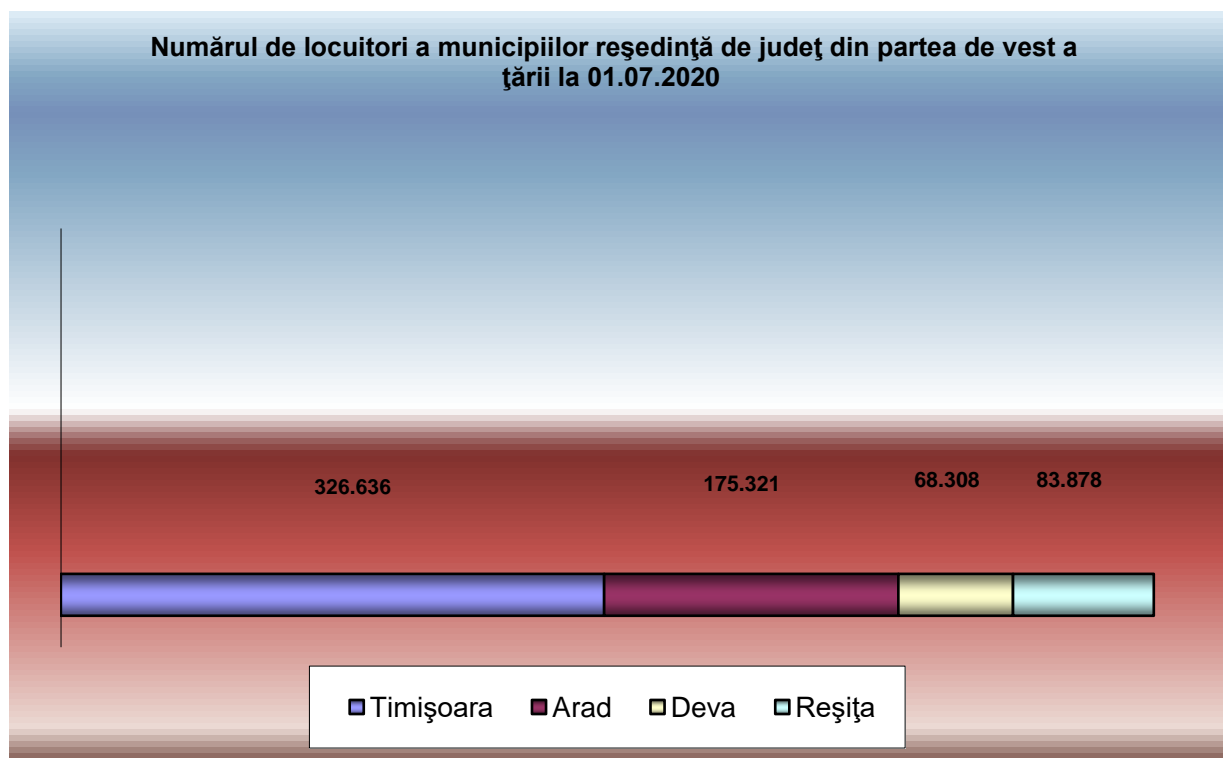
1. EVOLUȚIA DEMOGRAFICĂ

NOTĂ: Datele utilizate în acest subcapitol sunt furnizate de către Direcția Regională de Statistică Timiș prin adresa nr. 5472/21.12.2020, înregistrată la Municipiul Timișoara cu nr. CDD2021-67/25.01.2021. Conform adresei sus-menționate, informațiile furnizate sunt cele disponibile, anumite date având caracter provizoriu. Municipiul Timișoara nu este responsabil de eventualele erori ce pot apărea datorită caracterului provizoriu al datelor primite.

Precizăm că, în conformitate cu informațiile primite de la Institutul Național de Statistică, indicatorul „populație stabilă” nu se mai utilizează. La nivel de UAT se utilizează indicatorul „populația după domiciliu”, care reprezintă numărul persoanelor cu cetățenie română și domiciliu pe teritoriul României, delimitat după criteriile administrativ-teritoriale. Astfel, toate datele statistice din acest capitol reflectă situația populației în funcție de indicatorul „populația după domiciliu”.

Din punct de vedere demografic, Timișoara se definește (conform legii Zipf) ca oraș de rangul 2 la nivel național, alături de Iași, Cluj-Napoca, Constanța și Galați, cu funcții macro-teritoriale și având cea mai întinsă zonă de influență directă (cu excepția capitalei), de circa 5.000 km².

Populația Timișoarei – 323.734 locuitori la 01.07.2020² - reprezintă 42,63% din populația Județului Timiș, 16,24% din populația Regiunii Vest și 1,46% din populația totală a țării. Raportat la populația urbană, populația municipiului Timișoara reprezintă 73,02% din populația urbană a județului Timiș, 26,07% din cea a Regiunii de Vest și 2,59% din populația urbană a țării³.

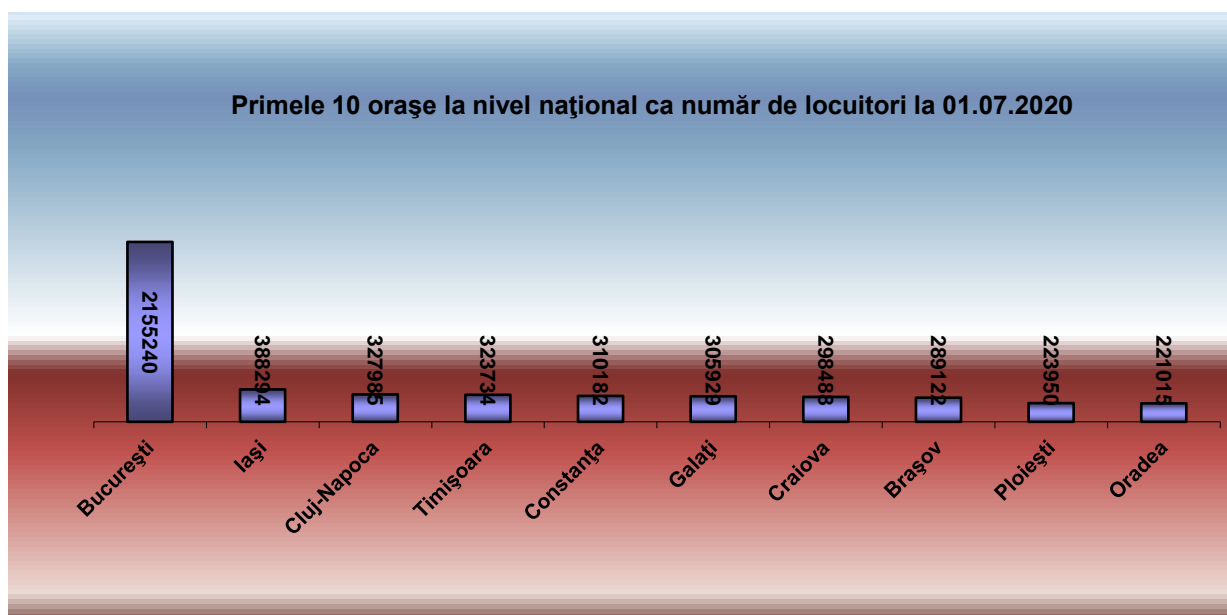

Sursa: Direcția Regională de Statistică Timiș

² Date provizorii, conform Direcției Regionale de de Statistică Timiș

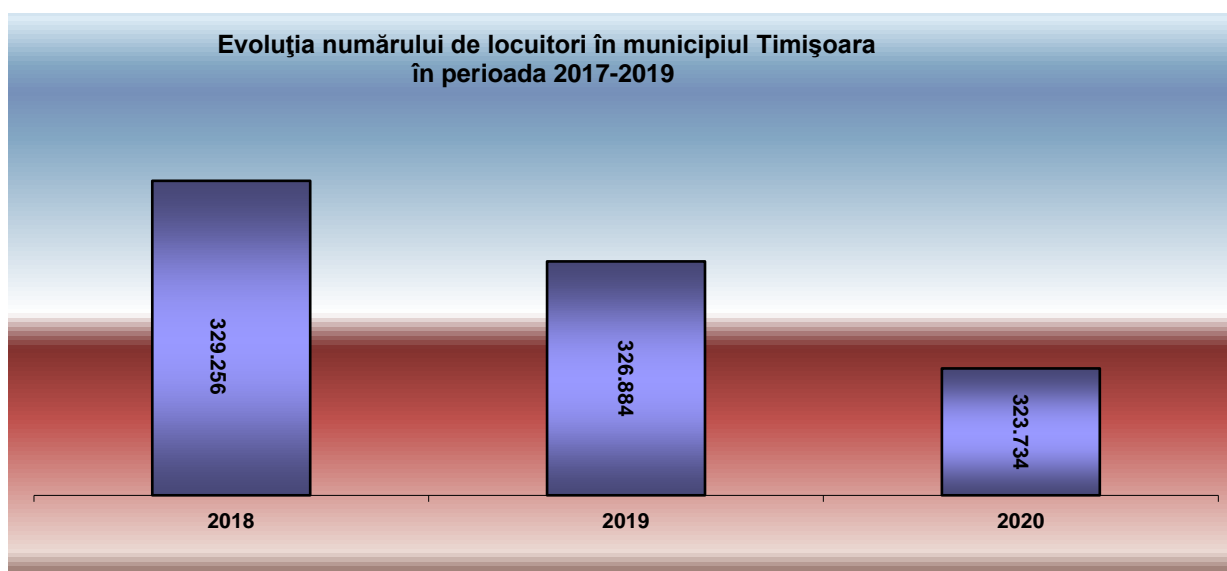
³ Date provizorii, conform Direcției Regionale de de Statistică Timiș

Municipiul Timișoara, capitala Județului Timiș, este al patrulea oraș pe țară ca număr de locuitori (323.734 locuitori).

Sursa: Direcția Regională de Statistică Timiș⁴

Municipiul Timișoara s-a manifestat, aproape în permanență, ca important centru polarizator al forței de muncă pentru alte regiuni ale țării, cu excedent demografic, îndeosebi pentru județele din nordul Moldovei, nord-vestul Transilvaniei (Apușeni, Maramureș) și Oltenia. La aceasta au contribuit, în primul rând, deosebitul său dinamism economic, dar și faptul că, în mod tradițional, bilanțul demografic în spațiul Banatului este negativ, inclusiv cel din mediul urban. Municipiul Timișoara reprezintă un puternic centru polarizator și în cadrul județului Timiș. Astfel, în vreme ce suprafața sa reprezintă 1,5% din suprafața județului, orașul concentrează 42,63% din populația totală a acestuia.

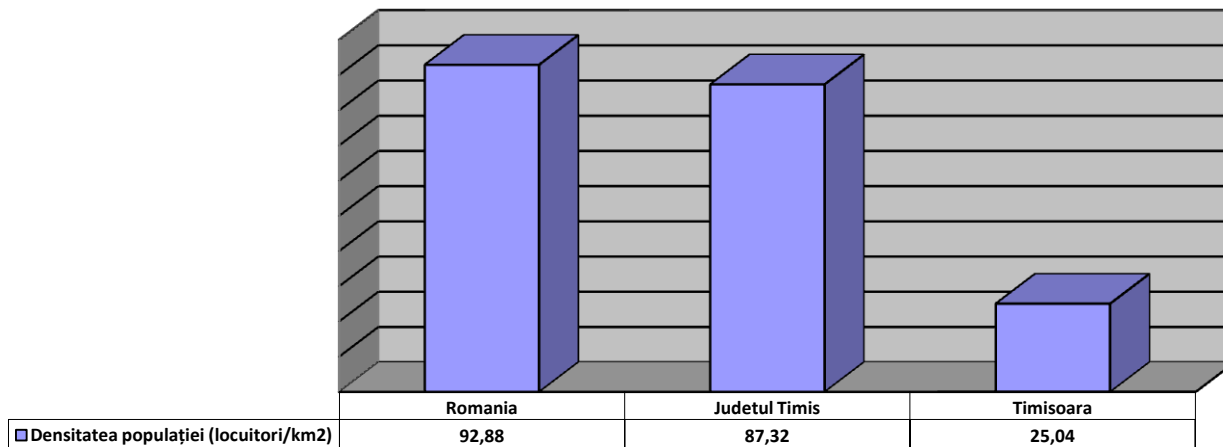
Sursa: Direcția Regională de Statistică Timiș

Din figura de mai sus se poate observa că evoluția numărului de locuitori la nivelul municipiului Timișoara în perioada 2018-2020 este una descendentă. Astfel, dacă în anul 2018, populația orașului este de 329.256 locuitori, în anul 2019 numărul acestora este în scădere, fiind de 326.884 locuitori. În anul 2020 se înregistrează din nou o evoluție descendentă a populației, până la 323.734 locuitori.

⁴ Date provizorii, conform Direcției Regionale de de Statistică Timiș

Densitatea populației cunoaște și ea o evoluție descendentă în perioada 2018-2020 (25,47 locuitori/km² în anul 2018, 25,29 locuitori/km² în anul 2019, respectiv 25,04 locuitori/km² în anul 2020), urmare firească a scăderii numărului de locuitori, densitatea medie pentru această perioadă fiind de 25,27 locuitori/km².

Densitatea populației la nivelul anului 2020

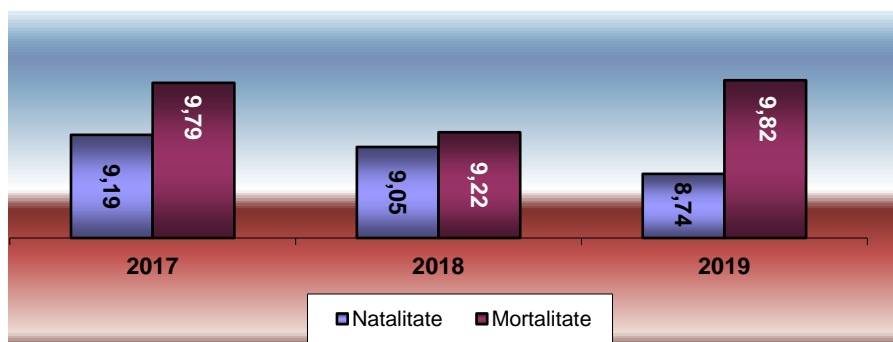
Municipiul Timișoara formează cea mai densă zonă locuită din Județul Timiș (care are o medie de 87,32 locuitori/km²) și una dintre cele mai populate la nivel național (densitate medie 92,88 locuitori/km²). Valoarea indicatorului suprafață/locuitor, în anul 2020, este de 0,04 ha/locuitor în Municipiul Timișoara.

În ceea ce privește evoluția celor două componente ale **mișcării naturale** a populației Timișoarei – natalitate și mortalitate – acestea au evoluții diferite, astfel:

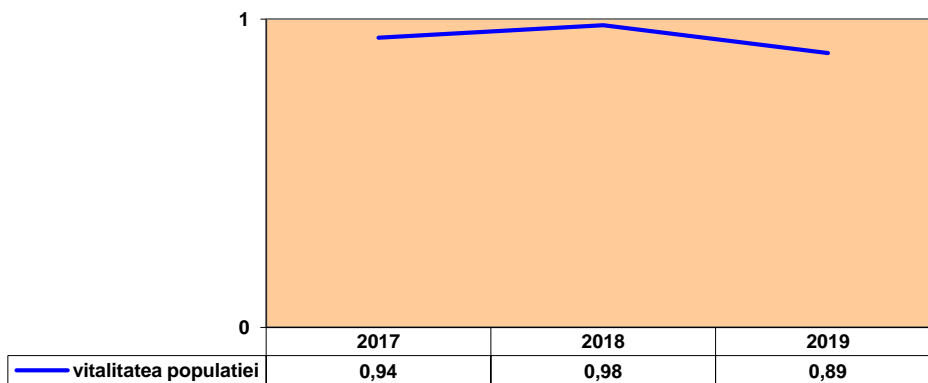
- Natalitatea înregistrează în perioada 2017-2019 o tendință descendentă: de la 9,19‰ în 2017, în anul 2018 scade la 9,05‰, pentru ca în 2019 să ajungă până la 8,74‰.
- Mortalitatea manifestă o tendință fluctuantă în perioada 2017-2019: de la 9,79‰ în anul 2017, scade apoi în 2018 la 9,22‰, pentru ca în anul 2019 să crească din nou până la 9,82‰.

În perioada 2017-2019 sporul natural a înregistrat valori negative.

Mișcarea naturală a populației

Sursa: Direcția Regională de Statistică Timiș

Vitalitatea populației 2017 – 2019

În ceea ce privește mișcarea naturală a populației municipiului Timișoara, situația se prezintă în felul următor:

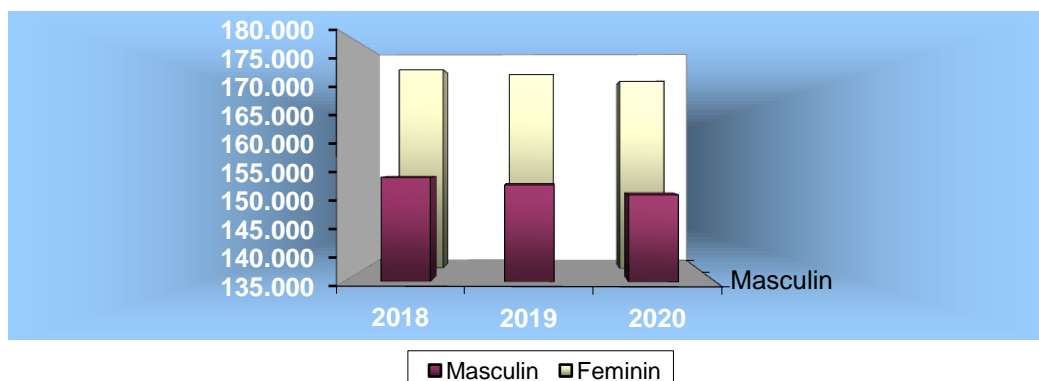
Mișcarea naturală a populației

	2017	2018	2019
• născuți vii	3.043	2.980	2.858
• decedați	3.242	3035	3.211
• spor natural	-199	-55	-353
• stabiliri cu domiciliul	6.569	6811	6.559
• plecări cu domiciliul	8.400	8734	9.332
• soldul schimbărilor de domiciliu	-1.831	-1.923	-2773
• imigranți definitivi	250	274	277
• emigranți definitivi	785	818	858
• soldul mișcării externe	-535	-544	-581
• bilanț natural	-0,6	-0,17	-1,08
• bilanț migratoriu	-1,62	-1,65	-1,78
• bilanț demografic general	-734	-599	-934

Sursa: Direcția Regională de Statistică Timiș

În perioada 2017-2019 bilanțul demografic general reflectă o tendință cu valori negative, o consecință firească a valorilor negative prezentate atât de bilanțul natural, cât și de bilanțul migratoriu.

Structura pe sexe a populației municipiului Timișoara în perioada **2018- 2020** este favorabilă populației de sex feminin, mai numeroasă decât populația de sex masculin.

Structura populației pe sexe

Sursa: Direcția Regională de Statistică Timiș

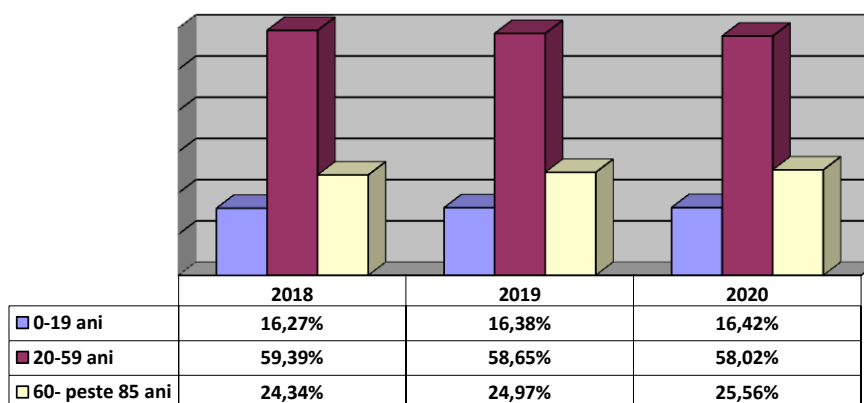
În anul 2020, populația masculină numără 150.771 persoane (46,57%) din total iar cea feminină 172.963 persoane (53,43%), raportul de masculinitate fiind de aprox. 872 persoane de sex masculin la 1.000 persoane de sex feminin.⁵

Structura populației pe sexe la 1 iulie 2018-2020⁶

An	Populația total	Masculin	% față de total populație	Feminin	% față de total populație
2020	323.734	150.771	46,57	172.963	53,43
2019	326.884	152.529	46,66	174.355	53,34
2018	329.256	153.881	46,74	175.375	53,26

Sursa: Direcția Regională de Statistică Timiș

Structura populației pe grupe mari de vârstă

Sursa: Direcția Regională de Statistică Timiș (date provizorii pentru anul 2020)

Grupa de vârstă cuprinsă între 20 și 59 de ani deține un procent de 58,02% din totalul populației municipiului Timișoara în anul 2020, în scădere comparativ cu anul 2018 (59,39%). În perioada analizată în graficul de mai sus, se observă că în 2020 ponderea populației tinere (grupa de vârstă 0-19 ani) rămâne relativ redusă (16,42%), în timp ce populația vârstnică (grupa de vârstă 60 - peste 85 de ani) înregistrează o creștere constantă, de la 24,34% în 2018, ajungând la 25,56% în 2020.

Vârsta medie a populației stabile a municipiului Timișoara la 1 iulie 2020 este 42,9 ani (41,2 ani - masculin, 44,4 ani - feminin), conform datelor provizorii primite de la Direcția Regională de Statistică Timiș⁷.

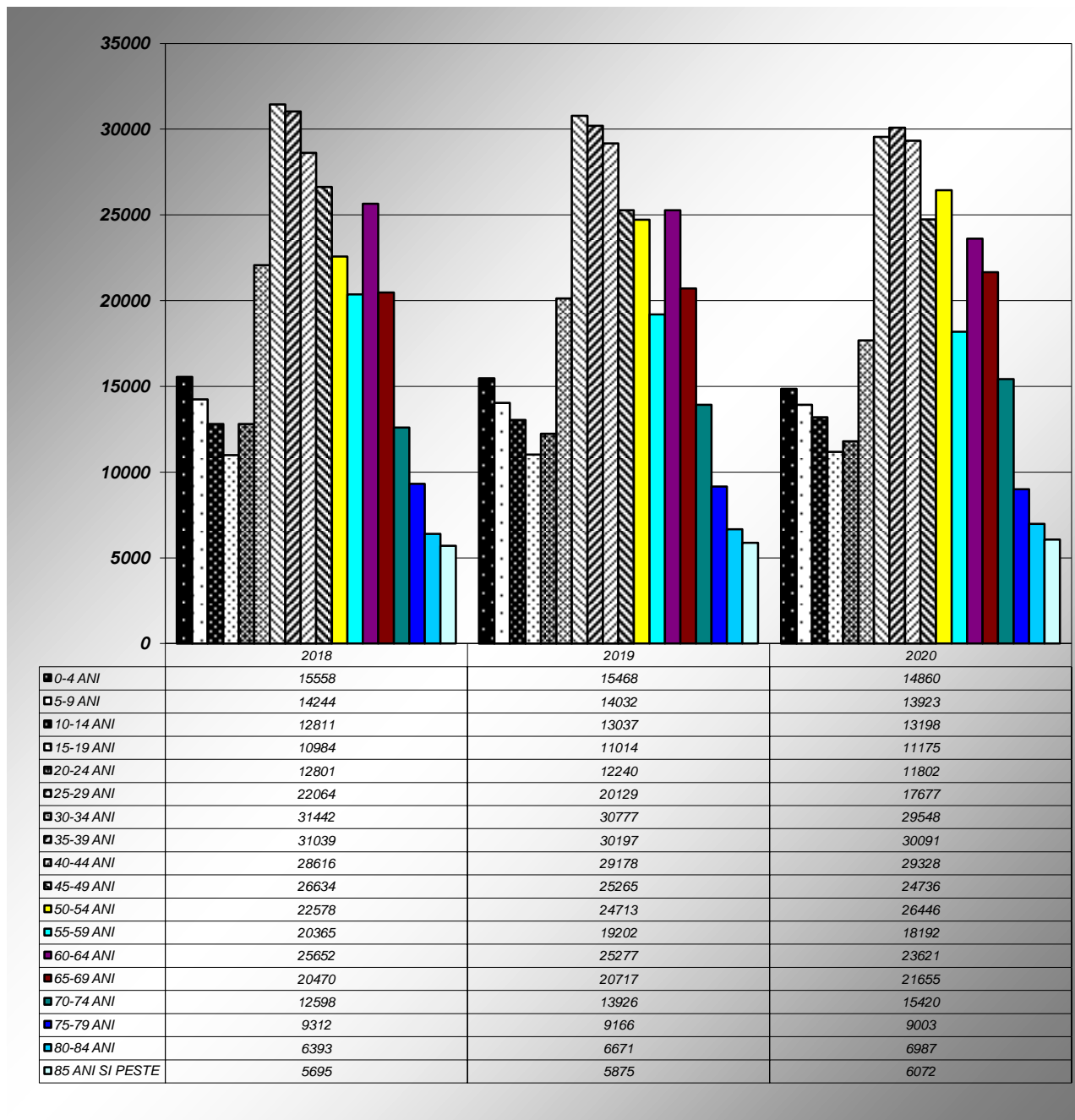
⁵ Date provizorii, conform Direcției Regionale de de Statistică Timiș

⁶ Date provizorii pentru anul 2019, conform Direcției Regionale de de Statistică Timiș

⁷ Date provizorii pentru anul 2019, conform Direcției Regionale de de Statistică Timiș

Evoluția populației în funcție de *structura pe grupe de vârste* este redată în figura următoare:

Structura populației pe grupe de vârste la 1 iulie în perioada 2018-2020

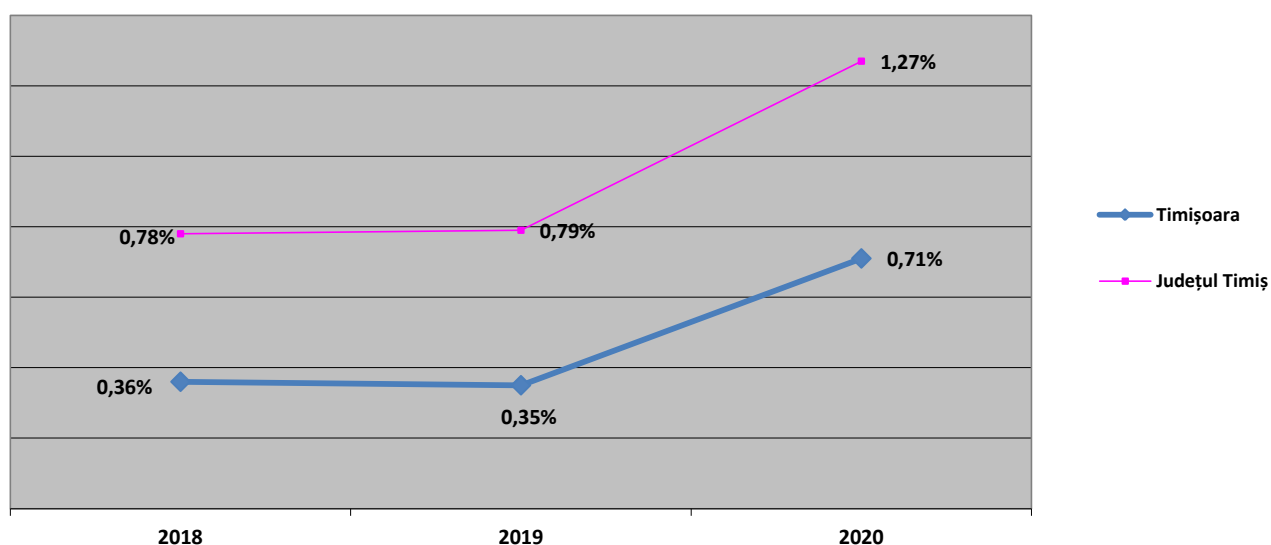
Sursa: Direcția Regională de Statistică Timiș (date provizorii pentru anul 2020)

2. FORȚA DE MUNCĂ. ȘOMAJUL

Rata oficială a șomajului în județul Timiș se menține la unul dintre cele mai scăzute niveluri din România, fiind de 1,27% în anul 2020; ușoara creștere a ratei șomajului comparativ cu anul 2019, când era de 0,79%, este explicabilă în contextul pandemiei COVID-19.

Raportându-ne la anul 2020, în Municipiul Timișoara ponderea șomerilor față de populația stabilă cu vârsta de 18-62 ani cunoaște o evoluție ușor ascendentă. Astfel, de la 0,36% în anul 2018, respectiv 0,35% în 2019, la finalul anului 2020 ponderea șomerilor față de populația după domiciliu cu vârsta între 18-62 ani a crescut până la 0,71%, o evoluție cauzată probabil de efectele pandemiei asupra economiei.

Pondere șomerilor în perioada 2018-2020

Sursa: Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Timiș (AJOFM Timiș)

Numărul șomerilor înregistrați la 31.12.2020 în Municipiul Timișoara

Total șomeri, din care:	2018	2019	2020
	796	805	1496
femei	503	477	946
1. Șomeri indemnizați	423	326	1079
din care: femei	285	164	716
2. Șomeri neindemnizați	373	479	417
din care: femei	218	313	230

Sursa: Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Timiș (AJOFM TIMIȘ)

Structura șomerilor în funcție de gradul de instruire (studii) la nivelul Municipiului Timișoara

	31.12.2020
Total șomeri, din care:	1496
femei	946
cu nivel de instruire primar, gimnazial, profesional	399
din care: femei	230
cu nivel de instruire liceal și postliceal	564
din care: femei	365
cu nivel de instruire universitar	533
din care: femei	351

Sursa: Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Timiș (AJOFM TIMIȘ)

Structura șomerilor în funcție de vârstă la nivelul Municipiului Timișoara

	31.12.2020
Total șomeri, din care:	1496
femei	946
sub 25 ani	124
din care: femei	54
25 - 29 ani	167
din care: femei	103
30 - 39 ani	349
din care: femei	221
40 - 49 ani	358
din care: femei	245
50 - 55 ani	311
din care: femei	233
peste 55 ani	187
din care: femei	90

Sursa: Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Timiș (AJOFM TIMIȘ)

Numărul total al șomerilor la sfârșitul anului 2020 a fost de 1496 persoane, fiind mai ridicat comparativ cu anul 2019 (805 persoane). Cele mai multe persoane fără loc de muncă au vârste cuprinse între 40 și 49 de ani și au un nivel de instruire liceal și postliceal. În perioada 2018-2020, șomajul este mai ridicat în rândul femeilor; astfel, în anul 2020, 946 de femei sunt fără loc de muncă, față de 550 de bărbați.

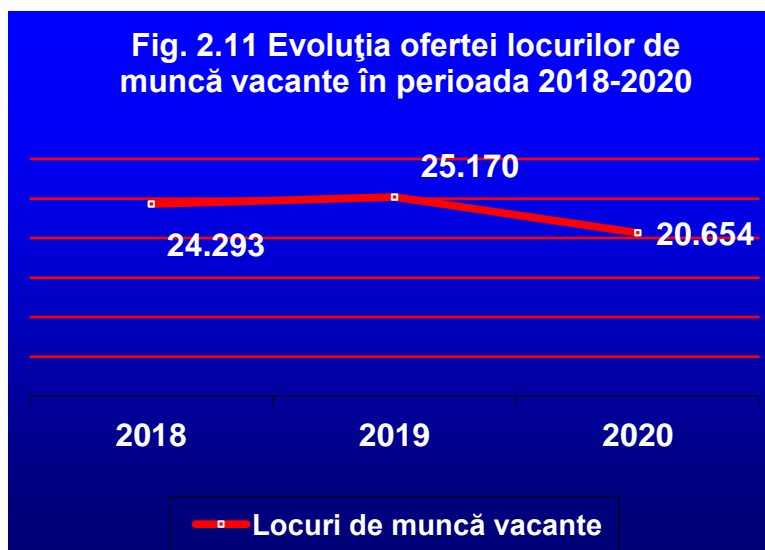
În anul 2020, 1960 de persoane și-au pierdut locul de muncă în urma disponibilizărilor colective, o ușoară creștere față de anul precedent, când numărul disponibilizațiilor era de 1640. Ramurile de activitate cele mai afectate în urma disponibilizărilor colective din cursul anului 2020 au fost:

√	Fabricarea de echipamente electrice și electronice pentru autovehicule și motoare de autovehicule	281	persoane
√	Fabricarea de instrumente și dispozitive pentru măsură, verificare, control navigație	267	persoane
√	Activități de protecție și gardă	231	persoane
√	Fabricarea încălțăminte	166	persoane
√	Fabricarea echipamentelor de ventilație și frigorigice, exclusiv a echipamentelor de uz casnic	155	persoane
√	Fabricarea de mobilă n.c.a.	146	persoane
√	Comerț cu amănuntul al mobilei, al articolelor de iluminat și al articolelor de uz casnic n.c.a., în magazine specializate	116	persoane

Persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă dispun de mai multe modalități de informare privind ofertele existente pe piața forței de muncă: la sediul AJOFM Timiș, prin intermediul mass-mediei locale, accesând site-urile ANOFM (www.anofm.ro) și AJOFM Timiș (www.timis.anofm.ro), sau participând la bursa locurilor de muncă, organizată de 2-3 ori pe an.

În cadrul AJOFM Timiș funcționează un Centru de consiliere și informare privind cariera, acesta furnizând diverse servicii persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, precum: informații privind piața muncii și evoluția ocupațiilor; evaluarea și autoevaluarea personalității în vederea orientării profesionale prin stabilirea compatibilității dintre dorințele, aspirațiile, resursele persoanei și condițiile formării profesionale și posibilitățile de ocupare pe piața forței de muncă, stabilirea profilului psihoprofesional al persoanei consiliate și recomandarea unui curs de formare profesională la care aceasta să participe; instruire în metode și tehnici de căutare a unui loc de muncă; dezvoltarea abilității și încrederii în sine a persoanei consiliate și menținerea unui nivel acceptabil a imaginii de sine în urma numeroaselor eșecuri în căutarea unui loc de muncă. În anul 2020 au beneficiat de informare și consiliere 6.052 persoane, din care 3.140 femei și 2.912 bărbați. În funcție de vârstă, au fost consiliate 827 persoane sub 25 de ani, 1.308 persoane între 25-34 de ani, 2.091 persoane între 35-45 de ani, respectiv 1.826 persoane cu vârsta peste 45 de ani, din care 464 persoane cu vârsta de peste 55 de ani. În urma disponibilizărilor colective, 44 de persoane au beneficiat de consiliere în cursul anului 2020.

În perioada 2018-2020, oferta locurilor de muncă disponibile la AJOFM Timiș prezintă o evoluție fluctuantă. Astfel, în anul 2018 locurile de muncă vacante sunt în număr de 24.293. În anul 2019 numărul acestora crește la 25.170, în timp ce în anul 2020 sunt disponibile 20.654 de locuri de muncă, o cifră în scădere. Cele mai multe oferte provin din mediul privat (18.903 locuri); în funcție de studii, cele mai multe posturi vacante se adresează muncitorilor (11.286 locuri). În funcție de domeniile de activitate, cele mai numeroase oferte de locuri de muncă sunt în industria prelucrătoare (6.031 locuri), în domeniul construcțiilor (2707 locuri), și în cel al comerțului cu ridicata și cu amănuntul (2.606 locuri).

Oferta locurilor de muncă vacante în anul 2020

	Total locuri de muncă vacante, din care:	20.654
din care: în funcție de studii	√ studii superioare	2.238
	√ studii medii	7.130
	√ muncitori	11.286
în funcție de proveniență	√ din sector particular	18.903
	√ din sector de stat	1.751

Sursa: Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Timiș (AJOFM Timiș)

Oferta de locuri de muncă vacante pe ramuri de activitate în Timișoara - anul 2020

Domeniul de activitate (secțiunea CAEN)	Număr lmv
Secțiunea A - Agricultură, silvicultură și pescuit	837
Secțiunea B - Industria extractivă	5
Secțiunea C - Industria prelucrătoare	6.031
Secțiunea D - Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă	68
Secțiunea E - Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor	256
Secțiunea F - Construcții	2.707
Secțiunea G - Comerț cu ridicata și cu amănuntul	2.606
Secțiunea H - Transport și depozitare	1.982
Secțiunea I - Hoteluri și restaurante	1.198
Secțiunea J - Informații și comunicații	421
Secțiunea K - Intermedieri financiare și asigurări	41
Secțiunea L - Tranzacții imobiliare	167
Secțiunea M - Activități profesionale, științifice și tehnice	667
Secțiunea N - Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	1.550
Secțiunea O - Administrare publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public	65
Secțiunea P - Învățământ	374
Secțiunea Q - Sănătate și asistență socială	1.082
Secțiunea R - Activități de spectacole, culturale și recreative	199
Secțiunea S - Alte activități de servicii	398
Secțiunea T - Activități ale gospodăriilor private în calitate de angajator de personal casnic	0
Secțiunea U - Activități ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale	0
T total LMV în cursul anului 2020 în Municipiul Timișoara	20.654

Sursa: Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Timiș

În cursul anului 2020, din cauza pandemiei COVID-19, nu au fost organizate burse a locurilor de muncă.

AJOFM Timiș a participat în anul 2020, în calitate de partener sau organizator, la un număr de 6 acțiuni :

Nr. crt.	Organizator	Data	Locația	Proiect
1	CAMERA DE COMERȚ, INDUSTRIE ȘI AGRICULTURĂ TIMIȘ	29.01.2020	Timișoara	Workshop I - "Să valorificăm piața muncii din Banat prin nevoi realiste"
2	CAMERA DE COMERȚ, INDUSTRIE ȘI AGRICULTURĂ TIMIȘ	15 - 19.07.2020	Timișoara	Workshop II - "Să valorificăm piața muncii din Banat prin nevoi realiste"
3	CAMERA DE COMERȚ, INDUSTRIE ȘI AGRICULTURĂ TIMIȘ	19.08.2020	Timișoara	Banat Job - Târg de joburi transfrontalier româno-sârb.
4	UNIVERSITATEA POLITEHNICA TIMIȘOARA	13- 14.05.2020	on-line	Zilele carierei
5	UNIVERSITATEA POLITEHNICA TIMIȘOARA	28- 29.10.2020	on-line	Zilele carierei
6	AJOFM TIMIȘ	16.03- 31.12.2020	on-line	Informații și activități desfășurate on-line în perioada stării de urgență și de alertă, atât cu șomerii cât și cu agenții economici

Sursa: Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Timiș (AJOFM Timiș)

În perioada 2018-2020, *rata de activitate* a persoanelor cu vârsta între 18-62 de ani a fost una fluctuantă. Astfel, de la un procent de 71,67% în 2018, rata de activitate a crescut în 2019 până la 76,89%, pentru ca în 2020 să înregistreze o scădere, fiind de 71,73%, după cum reiese din tabelul următor:

Rata de activitate a persoanelor cu vârsta între 18-62 ani la nivelul județului Timiș în perioada 2018-2020

	2018	2019	2020
Populația după domiciliu 18-62 ani, total (mii persoane)	488,1	457,3	484,85
din care: femei	246,5	231,4	244,31
Populația activă civilă (mii persoane)	349,8	351,6	350,60
din care: femei	156,3	152,8	154,90
Rata de activitate, total (%)	71,67	76,89	72,31
din care pentru: femei (%)	63,40	66,01	63,40

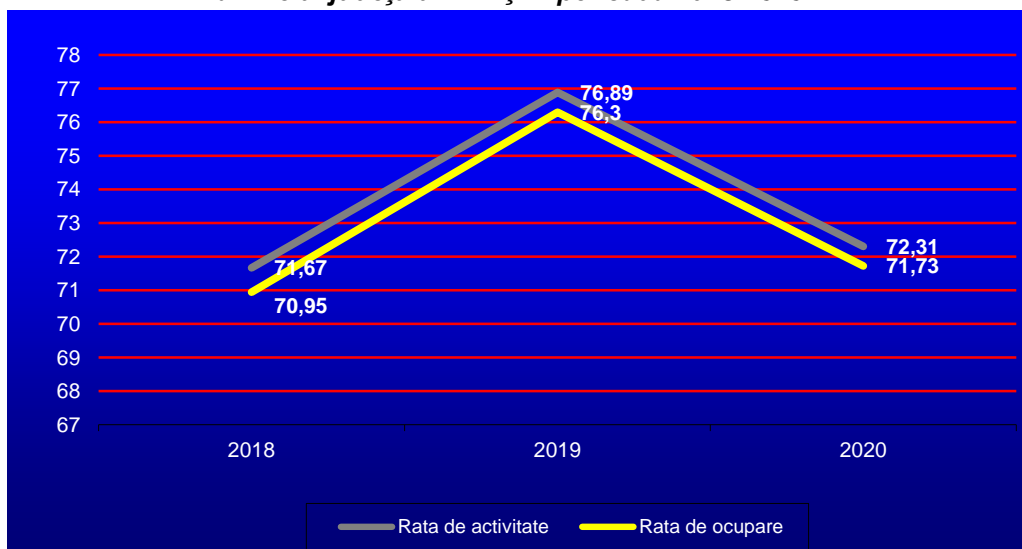
Sursa: Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Timiș (AJOFM TIMIȘ)

Rata de ocupare a forței de muncă reflectă modul în care sectorul economic reușește să includă resursele locale de forță de muncă. Evoluția ratei de ocupare în perioada 2018-2020 a fost una fluctuantă: de la un procent de 70,95% în anul 2018, în anul 2019 a crescut până la 76,30%, în timp ce în 2020 a înregistrat o scădere, până la de 71,73%.

Rata de ocupare a persoanelor cu vârsta între 18-62 ani la nivelul județului Timiș în perioada 2018-2020

	2018	2019	2020
Populația stabilă 18-62 ani, total (mii persoane)	488,1	457,3	484,85
din care: femei	246,5	231,5	244,31
Populația ocupată civilă, (mii persoane)	346,3	348,9	347,8
din care: femei	154,4	151,3	153,4
Rata de ocupare, total (%)	70,95	76,30	71,73
din care pentru: femei (%)	62,63	65,37	62,79

Sursa: Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Timiș (AJOFM TIMIȘ)

**Rata de activitate și rata de ocupare a persoanelor cu vârsta între 18-62 ani
la nivelul județului Timiș în perioada 2018-2020**

Sursa: Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Timiș (AJOFM TIMIȘ)

3. FORMAREA PROFESIONALĂ

La nivel național, în România există o legislație corespunzătoare privind protecția socială și formarea profesională a șomerilor. În scopul instituționalizării formelor de pregătire, perfecționare și reconversie profesională, a fost creată Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, cu filiale județene, cu strategii și obiective concrete, care acoperă întregul areal al pieței muncii, la nivel național, județean și local.

În vederea realizării unei concepții și metodologii unitare privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă a fost aprobată de Parlamentul României Legea 76/2002, care reglementează măsurile pentru realizarea strategiilor și politicilor elaborate în vederea protecției persoanelor pentru riscul de șomaj, asigurării unui nivel ridicat al ocupării și adaptării forței de muncă la cerințele pieței muncii, modificată și completată prin Legea 107/2004. Printre măsurile prevăzute de prezenta lege, un capitol important îl constituie măsurile pentru stimularea ocupării forței de muncă, iar dintre acestea formarea profesională constituie una din cerințele de moment și de perspectivă ale pieței muncii, de a sprijini prin diversele forme de pregătire profesională (cursuri, stagii de practică și specializare), accesul tuturor persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă la o formă corespunzătoare de pregătire profesională funcție de aptitudini și abilități. Pentru implementarea prevederilor Legii 76/2002 au fost elaborate Normele Metodologice de aplicare a Legii nr. 76/2002 aprobate prin H.G. nr. 174/2002 și „Procedurile privind accesul la măsurile pentru stimularea ocupării forței de muncă, modalități de finanțare și instrucțiunile de implementare ale acestora” aprobate prin H.G. nr. 377/2002. În cuprinsul acestor proceduri, de la articolul 23 la 58 inclusiv sunt prevăzute condițiile legale ale beneficiarilor serviciilor de formare profesională cât și a modalităților de desfășurare a programelor de formare profesională pentru ocupații și meserii prevăzute în „Clasificarea ocupațiilor în România” (COR).

Pentru a întregi cadrul legislativ al măsurilor de stimulare a ocupării forței de muncă au apărut: Ordonanța Guvernului 129/2000 privind formarea profesională a adulților, Hotărârea de Guvern 522/2003 Normele metodologice de aplicare a prevederilor O.G. 129/2000 și Ordinul comun 353/5202/2003 al ministrului muncii, solidarității sociale și familiei și al ministrului educației, cercetării și tineretului pentru aprobarea Metodologiei de autorizare a furnizorilor de formare profesională a adulților.

AJOFM Timiș organizează periodic cursuri de inițiere, perfecționare, specializare, calificare și recalificare a forței de muncă. Astfel, în anul 2020, compartimentul de formare profesională al AJOFM Timiș, prin furnizorii de formare profesională autorizați, a organizat un număr de 5 de cursuri de formare profesională pentru șomerii înregistrați, la care au participat 58 de persoane, din care 54 au absolvit cursurile respective.

Există o preocupare constantă din partea firmelor privind potențialul de pregătire profesională, o din ce în ce mai atentă pregătire a managerilor privind politica resurselor umane și avantajelor formării profesionale continue a personalului angajat.

În prezent pe raza județului Timiș sunt autorizate un număr de 47 de firme care acordă servicii publice specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă (informare, consiliere, mediere și plasare a forței de muncă), și anume:

Firme acreditate pentru servicii de ocupare a forței de muncă din Timișoara în anul 2020

Nr. crt.	Firma	Servicii de ocupare acreditate
1	ACTIVE POWER LIFE	Informare, consiliere și mediere
2	ACTIVE SITTING SRL	Informare, consiliere și mediere
3	ADECCO RESURSE UMANE SRL – Sucursala Timișoara	Informare, consiliere și mediere
4	AGENȚIA DE SERVICII PROFESIONAL SRL – Punct de lucru Timișoara	Informare, consiliere și mediere
5	AIMS TIMIȘOARA	Informare, consiliere și mediere
6	ALETHEIA MANAGEMENT SRL	Informare, consiliere și mediere
7	ASOCIAȚIA CLUB ECOTUR DORA D'ISTRIA - Sucursala Timișoara	Informare, consiliere și

		mediere
8	ASOCIAȚIA DE CONSULTANȚĂ SOCIALĂ ȘI FORMARE PROFESIONALĂ VEST	Informare, consiliere și mediere
9	ASOCIAȚIA PENTRU DEZVOLTARE COMUNITARĂ BLUMENTHAL-MAȘLOC	Informare, consiliere și mediere
10	ASOCIAȚIA PENTRU PROMOVAREA FEMEII DIN ROMÂNIA	Informare, consiliere și mediere
11	ASOCIAȚIA TIMAR	Informare, consiliere și mediere
12	A&C CONSULTING CENTRE SRL	Informare și consiliere
13	A & M WEST JOBS	Informare, consiliere și mediere
14	CATALEYA 3P SERVICES	Informare, consiliere și mediere
15	CENTRUL DE AFACERI ȘI MESERII EUROTRAINING SRL	Informare, consiliere și mediere
16	CLARISMART CONSULTING SRL	Informare, consiliere și mediere
17	CONSULTING SW	Informare, consiliere și mediere
18	DIRECȚIA DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ A MUNICIPIULUI TIMIȘOARA	Informare, consiliere și mediere
19	FUNDAȚIA PENTRU CULTURĂ ȘI ÎNVĂȚĂMÂNT "IOAN SLAVICI"	Informare, consiliere și mediere
20	FUNDAȚIA PENTRU VOI	Informare, consiliere și mediere
21	FUNDAȚIA ROMÂNNO-GERMANĂ DE PREGĂTIRE ȘI PERFECTIONARE PROFESIONALĂ ÎN DOMENIUL CONSTRUCȚIILOR	Informare, consiliere și mediere
22	FUNDAȚIA SERVICIILOR SOCIALE BETHANY	Informare, consiliere și mediere
23	GAPA SRL	Informare, consiliere și mediere
24	HOME CARE AGENCY	Informare, consiliere și mediere
25	HRO SERVICE PROVIDER SRL	Informare, consiliere și mediere
26	HUMAN GATEWAY INTERFACE	Informare, consiliere și mediere
27	IHM TOTAL CONSULT SRL	Informare, consiliere și mediere
28	KANNE & JOOS VERDE ENERGIES	Informare, consiliere și mediere
29	MANPOWER ROMÂNIA SRL - Sucursala Timișoara	Informare, consiliere și mediere
30	LEGES HR SRL	Informare, consiliere și mediere
31	LIFEIN JOB	Informare, consiliere și mediere
32	LUGERA & MAKLER SRL – Punct de lucru Timișoara	Informare, consiliere și mediere
33	MANPOWER ROMANIA SRL - Sucursala Timișoara	Informare, consiliere și mediere
34	OMEGA JOBS SRL	Informare, consiliere și mediere
35	ORGANIZAȚIA CENTRALĂ A FAMILIILOR KOLPING DIN ROMANIA	Informare, consiliere și mediere
36	PERSONALL AGENCY	Informare, consiliere și mediere
37	PHENOMENAL CAREER	Informare, consiliere și mediere
38	P.L. RESOURCES DEVELOPMENT SRL	Informare, consiliere și mediere

39	PSIHO PROFIL SRL	Informare, consiliere și mediere
40	PSIHOLOGIC SRL	Informare, consiliere și mediere
41	R&B CONSULTING SRL	Informare, consiliere și mediere
42	QUANTA RESURSE UMANE – Punct de lucru Timișoara	Informare, consiliere și mediere
43	STEP UP SRL	Informare, consiliere și mediere
44	TERRAMARA CONSULTING SRL – Punct de lucru Timișoara	Informare, consiliere și mediere
45	TRENKWALDER SRL – Punct de lucru Timișoara	Informare, consiliere și mediere
46	UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRICOLE ȘI MEDICINĂ VETERINARĂ A BANATULUI „REGELE MIHAI I AL ROMÂNIEI”	Informare, consiliere și mediere
47	VGM 200 INTERIM SRL	Informare, consiliere și mediere

Sursa: Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Timiș

III. PATRIMONIUL

Suprafața fondului funciar a Municipiului Timișoara este de 12.927 ha, din care 9.860 ha sunt în proprietate privată.

Suprafața fondului funciar după modul de folosință

Modul de folosință	Total (ha)	Proprietate publică (ha)	Proprietate privată (ha)
Terenuri Agricole	4341	1818	2523
Arabile	4088	1565	2523
Pașuni	155	155	0
Fînețe	84	84	0
Vii și pepiniere viticole	8	8	0
Livezi și pepiniere pomicele	6	6	0
Terenuri neagricole	8586	1249	7337
Ocupată cu construcții	6422	371	6051
Căi de comunicații și căi ferate	1053	139	914
Păduri și altă vegetație forestieră	730	526	204
Ocupată cu ape, bălți	317	149	168
Terenuri degradate și neproductive	64	64	0

Sursa: Institutul Național de Statistică, date prelucrate

Aproximativ 33% din suprafața totală este teren agricol (4.341ha), ceea ce constituie o rezervă însemnată de teren pentru dezvoltarea viitoare a acestuia.

1. PATRIMONIUL PUBLIC ȘI PRIVAT AL MUNICIPIULUI TIMIȘOARA

Pe parcursul ultimilor ani s-au constatat diminuări semnificative ale patrimoniului privat al statului român, precum și modificări reprezentative ale patrimoniului public și privat al Municipiului Timișoara. Aceste modificări patrimoniale sunt rezultate firești ale aplicării reglementărilor legale specifice, după cum urmează:

- Imobilele preluate în mod abuziv de către Statul Român în regimul comunist au fost retrocedate în conformitate cu prevederile Legii nr. 10/2001 și a Hotărârilor Judecătorești;
- Vânzarea de locuințe din fondul privat al statului, aflate în administrarea Consiliului Local al Municipiului Timișoara, către locatari s-a efectuat în conformitate cu prevederile Decretului - Lege nr. 61/1990 privind vânzarea de locuințe construite din fondurile statului către populație, modificată și completată de Legea nr. 85/1992, republicată, privind vânzarea de locuințe și spații cu altă destinație construite din fondurile statului și din fondurile unităților economice sau bugetare de stat, precum și în conformitate cu prevederile Legii nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului;
- Vânzarea spațiilor cu altă destinație a fost efectuată în conformitate cu prevederile Legii nr. 550/2002 privind vânzarea spațiilor comerciale proprietate privată a statului și a celor de prestări de servicii, aflate în administrarea consiliilor județene sau a consiliilor locale, precum și a celor din patrimoniul regiilor autonome de interes local.

1.1. INFRASTRUCTURA ȘCOLARĂ, MEDICALĂ, SPORTIVĂ ȘI CULTURALĂ AFLATĂ ÎN PROPRIETATEA/ADMINISTRAREA MUNICIPIULUI TIMIȘOARA:

1.1.1 Infrastructura școlară

La nivelul Primăriei Municipiului Timișoara, conform Serviciului Școli Spitale și Baze Sportive, în anul 2020 sunt în proprietate următoarele imobile unde se desfășoară activitățile unităților de învățământ preuniversitar (preșcolar, secundar inferior și superior – grădinițe, școli gimnaziale, licee/colegii):

56 de unități de învățământ preșcolar (grădinițe), din care: 47 învățământ de stat și 9 învățământ privat. Grădinițele de stat își desfășoară activitatea în 47 imobile.

27 de unități de învățământ secundar inferior (școli gimnaziale), din care: 19 învățământ de stat și 8 învățământ privat. Școlile gimnaziale își desfășoară activitatea în 62 imobile.

36 de unități de învățământ secundar superior (licee/colegii), din care: 31 învățământ de stat și 5 învățământ privat. Liceele/colegiile își desfășoară activitatea în 43 imobile.

Unitățile școlare din Municipiul Timișoara, pe niveluri de educație:

Niveluri de educație	Număr unități
Antepreșcolar	4
Preșcolar	37
Primar și gimnazial (inclusiv special) total	24
- Primar și gimnazial	20
- Primar și gimnazial special	4
Liceal	36
Profesional	1
Postliceal (inclusiv învățământul special)	1
Instituții de învățământ superior total	6
- Instituții de învățământ superior public	4
- Instituții de învățământ superior privat	2
Niveluri de educație - Total	109

Sursa: Institutul Național de Statistică, date prelucrate pentru anul 2019

Patrimoniul aferent unităților de învățământ preuniversitar de stat este compus din 97 unități de învățământ (cu personalitate juridică și arondate acestora) - clădiri și teren- în care se asigură desfășurarea procesului de învățământ al liceelor, școlilor gimnaziale și grădinițelor.

În vederea dezvoltării patrimoniului aferent unităților de învățământ preuniversitar de stat, în anul 2020 au fost întreprinse următoarele acțiuni:

- Au fost elaborate documentele specifice procedurii de achiziție pentru următoarele obiective de investiții:
 - Spații modulare de învățământ pentru realizarea de săli de clasă pentru unități de învățământ din municipiul Timișoara, care au fost distribuite astfel: 6 săli la „Liceul Waldorf”, 6 săli la Școala Gimnazială nr. 13, 8 săli la Școala Gimnazială nr. 19, 6 săli la Colegiul Național Bănățean și 6 săli la Liceul Teologic Ortodox „Antim Ivireanul”;
 - Documentație pentru avizare și autorizare ISU, clădiri Școală cu clasele I-IV, nr 11, Timișoara str. Razboieni nr. 2;
 - Documentație pentru avizare și autorizare ISU, clădiri LICEUL TEORETIC „WILLIAM SHAKESPEARE”;
 - Documentație pentru avizare și autorizare ISU, clădire internat - Colegiul de Silvicultură și Agricultură „CASA VERDE”;
 - Expertizare+DALI - Reabilitare acoperiș la Liceul Teoretic „J.L. Calderon” (corp fostă Școală Generală nr. 28);
 - SF – Amenajare teren de fotbal în Timișoara, str. Mircea Cel Batrân nr. 114;
- Au fost elaborate documentele necesare includerii în buget a achiziției de imobile, respectiv:
 - Achiziționare imobil situat în str. Odobescu nr. 56 în care funcționează Grădinița cu program prelungit nr. 14;
 - Achiziționarea imobilului situat în Timișoara Bv. 16 Decembrie 1989 nr. 30 în care funcționează cantina Colegiului Tehnic de Vest;
 - Achiziție imobile in care functioneaza Colegiul National Banatean si Liceul Teoretic „D. Obradovici”.

1.1.2 Infrastructura medicală

Infrastructura medicală constă din imobile care fac parte din domeniul public al Municipiului Timișoara, în care se desfășoară activitatea medicală a celor trei spitale, al căror ansamblu de atribuții și competențe, exercitate de Ministerul Sănătății, a fost transferat către Municipiul Timișoara, în baza O.U.G nr. 162/2008.

Aceste unități sanitare sunt:

- **Spitalul Clinic Municipal de Urgență**, cu un număr de 27 imobile.

Pentru completarea patrimoniului a fost aprobată HCL nr. 356/01.09.2020 privind cumpărarea construcțiilor situate în Timișoara, Intrarea Doinei nr. 2, înscrise în CF nr. 404092 Timișoara, în vederea mutării Secției de Radioterapie a Spitalului Clinic Municipal de Urgență Timișoara din imobilul din str. Mărășești nr. 5. Pentru acestea urmează a se semna contractul de vânzare-cumpărare între STPT și Primăria Municipiului Timișoara/Spitalul Clinic Municipal de Urgență.

- **Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii „Louis Țurcanu”** cu un număr de 21 imobile;

- **Spitalul Clinic de Boli Infecțioase și Pneumoftiziologie „Dr. Victor Babeș”**, cu un număr de 26 imobile.

Totodată, o parte din imobilele în care își desfășoară activitatea unele unități de învățământ și o parte din secțiile unităților sanitare, sunt imobile retrocedate pentru care sunt încheiate contracte de închiriere cu actualii proprietari și pentru care chiria se suportă de la bugetul local, după cum urmează:

Nr. crt	Adresă imobil	Unitatea de învățământ /sanitară	HCL aprobare chiria lunară negociată de Comisia de negociere cu terții	Perioadă de închiriere
1.	P-ța Unirii nr. 7	Liceul Teoretic „N.Lenau” clasele I-IV	HCL nr. 438/09.09.2019	31.10.2019-30.10. 2021
2.	Bd. Tinereții nr.13	Liceul Teoretic „B.Bartok”	HCL nr. 353/25.09.2007	01.10.2007-01.10.2037
3.	Str. Abrud nr.19	Grădinița PP nr. 16	HCL nr. 414/25.07.2019	31.08.2019-01.09.2022
4.	Str. Narciselor nr. 5	Grădinița cu PP nr.19	HCL nr. 22/29.01.2019	04.02.2019-03.02.2020
5.	Str. Odobescu nr. 56A	Grădinița PP nr. 14	HCL nr. 232/25.06.2020	01.07.2020-30.06.2020
6.	Str. Iosif Vulcan nr.1	Grădinița PP nr.44	HCL nr. 437/09.09.2019	09.09.2019 - 09.09.2024
7.	Bv. Revoluției nr. 12	CLINICA de CARDIOLOGIE “ASCAR” - Spitalul Municipal	HCL nr. 594/26.11.2019	01.12.2019 - 31.12.2020
8.	Bv. 16 Decembrie 1989, nr.24	Clinica de obstetrică-ginecologie - Spitalul Municipal	HCL nr. 559/30.10.2018	01.11.2018-30.10.2021
9.	str. A. Odobescu, nr.1	CLINICA DE OBSTETRICA-GINECOLOGIE” - Spitalul Municipal	HCL nr. 702/20.12.2018	01.01.2019-31.12.2020

Unitățile sanitare existente în Timișoara, pe categorii de unități, la nivelul anului 2019 sunt prezentate în tabelul următor:

Unități sanitare pe categorii						
Categorii de unitati sanitare	Forme de proprietate	2015	2016	2017	2018	2019
Spitale	Proprietate publică	7	7	7	7	7
Spitale	Proprietate privată	3	4	9	7	7
Ambulatorii de specialitate	Proprietate publică	4	3	3	3	2

Ambulatorii de specialitate	Proprietate privată	:	1	2	3	3
Ambulatorii integrate spitalului	Proprietate publică	7	6	7	7	8
Ambulatorii integrate spitalului	Proprietate privată	1	1	1	1	1
Policlینici	Proprietate publică	:	1	:	:	:
Dispensare medicale	Proprietate publică	:	1	1	1	1
Centre de sanatate mintala	Proprietate publică	3	2	2	2	2
Centre medicale de specialitate	Proprietate publică	1	1	1	1	1
Centre medicale de specialitate	Proprietate privată	1	1	3	1	1
Centre medicale de specialitate cu paturi de spital	Proprietate privată	:	:	:	5	5
Puncte de lucru ale centrelor de dializa	Proprietate privată	:	:	:	2	2
Cabinete medicale școlare	Proprietate publică	32	32	31	32	31
Cabinete medicale studentești	Proprietate publică	6	6	6	6	6
Cabinete medicale de familie	Proprietate privată	246	243	239	243	242
Societate medicala civila	Proprietate privată	9	9	9	10	10
Cabinete stomatologice	Proprietate publică	:	:	:	:	2
Cabinete stomatologice	Proprietate privată	607	618	634	653	666
Societate stomatologică civilă medicală	Proprietate privată	24	24	24	24	24
Cabinete medicale de specialitate	Proprietate publică	:	:	:	1	:
Cabinete medicale de specialitate	Proprietate privată	601	615	644	681	730
Societate civila medicala de specialitate	Proprietate privată	25	25	25	24	26
Farmacii	Proprietate publică	8	8	8	8	8
Farmacii	Proprietate privată	167	166	162	159	161
Puncte farmaceutice	Proprietate publică	:	:	3	5	5
Puncte farmaceutice	Proprietate privată	1	1	1	2	2
Depozite farmaceutice	Proprietate privată	32	32	32	32	32
Laboratoare medicale	Proprietate publică	35	33	39	43	46
Laboratoare medicale	Proprietate privată	33	34	38	43	43
Laboratoare de tehnică dentară	Proprietate publică	1	1	1	1	1
Laboratoare de tehnică dentară	Proprietate privată	69	71	74	73	74
Centre de transfuzie	Proprietate publică	1	1	1	1	1
Alte tipuri de cabinete medicale	Proprietate publică	7	8	7	7	6
Alte tipuri de cabinete medicale	Proprietate privată	5	4	3	3	3

Sursa: Institutul Național de Statistică, date prelucrate pentru anul 2019

În vederea dezvoltării patrimoniului aferent unităților sanitare, în anul 2020 au fost elaborate documentele specifice procedurii de achiziție pentru PT+Realizare „Centrul Oncologic de terapie personalizată „Dr. V.Babeș” la Spitalul de boli infecțioase „Dr. V.Babeș”

Pe parcursul anului 2020, pentru îmbunătățirea infrastructurii școlare și medicale, aflate în proprietatea Municipiului Timișoara, au fost executate următoarele categorii de lucrări:

a. Lucrări de reparații curente complexe:

1. Grădinițe:
Reparații gard PP 22
Reparații interioare la clădire - grădiniță PP 19
Reparații casa scării - Grădinița „ N. Lenau”
Reparații interior sala clasă Grădinița „ N. Lenau”
2. Școli Gimnaziale
Reparații grupuri sanitare la Șc. Gimnazială nr. 4
3. Licee/colegii
Lucrări instalații pentru asigurare confort termic module Șc. Gimnazială nr. 13
Lucrări instalații pentru asigurare confort termic module Șc. Gimnazială nr. 19
Reparații geamuri și calorifere la Liceul „Electrotimiș”
Reparații atelier la Liceul „Electrotimiș”
Reparații sala sport Liceul „P.Botiș”
Reparații căi exterioare de acces (alei) la sala sport Liceul „P.Botiș”
Reparații atelier Liceul „D. Leonida” - băi+birouri maiștri
Reparații Liceul „D. Leonida” - clădire internat
Reparații Liceul „G. Moisi” - instalație sanitară și canalizare
Lucrări instalații pentru asigurare confort termic module CNB
Reparații băi Liceul de Arte Plastice
Reparații acoperiș atelier Liceul „D. Leonida”
4. Spitale
Funcționare grupuri sanitare sistem modular medical de izolare și tratament (Stadion CFR pt. Spitalul Militar) - context COVID 19
Reparații conducte distribuție apă caldă și agent termic la Sp. V.Babeș
Reparații secția infecțioase Spitalul „V.Babeș”

b. Lucrări în regim de avarie:

În perioada ianuarie – decembrie 2020 s-au solicitat cca. 140 de lucrări/intervenții în regim de urgență (avarii). În aceste cazuri s-a intervenit în urma solicitărilor directorilor de grădinițe, școli gimnaziale, colegii/licee, spitale, baze sportive pentru defecțiunile apărute cu preponderență la instalațiile de apă, încălzire și canalizare.

1.1.3 Infrastructura sportivă**1.1.3.1 Obiectivele sportive aflate în patrimoniul Primăriei Municipiului Timișoara:**

- Sala Polivalentă „Constantin Jude”(str. Aleea FC Ripensia nr.11) cu teren de joc/antrenamente cu suprafață parchet, tribună 1500 locuri și anexe-vestiare;
- Complexul Sportiv „Bega”(str. Intrarea Zânelor nr. 2) compus din sala de gimnastică și bazinul de înot semiolimpic de 25 m;
- Baza sportivă-Stadion rugby (str. Pictor Theodor Aman, nr.11) având în structură teren de joc/antrenamente cu suprafață de iarbă naturală, tribună și anexe-vestiare;

Activități sportive desfășurate în bazele sportive administrate**a) Sala Polivalentă „Constantin Jude” Timișoara**

În anul 2020 s-au desfășurat prioritar activități de pregătire sportivă și meciuri oficiale/amicale de următoarele echipe de jocuri sportive din cluburi /asociații sportive locale:

- Sport Club Municipal Timișoara: cu echipa de handbal și baschet masculin seniori în Liga Națională și echipa de juniori,
- Club Sportiv de Fotbal CFR 1933 Timișoara, cu echipa de futsal masculin seniori în Liga a II – a,
- C.S. Informatica Timișoara, cu echipa de futsal masculin în Liga I și juniorii U19,
- Asociația Handbal Club Giroc, cu echipa masculină de seniori în Liga a II-a,
- CNOPJ Timiș - cu echipele de handbal juniori I și II,
- C.S. Universitar Politehnică – cu echipa de baschet fete care evoluează la Juniori U18 și Liga Națională 3 vs 3 fete, și echipa de handbal băieți care joacă în Liga a II a ,
- C.S.M. Timișoara – echipa de volei fete care evoluează în Liga a II a Vest,
- Echipa Națională de Futsal - antrenamente

Pe parcursul perioadei competiționale, 10.02.2020 – 12.03.2020, pentru pregătirea sportivă și pentru desfășurarea competițiilor oficiale, a fost alocat săptămânal (luni-vineri), în intervalul orar 08:00-22:00, un număr mediu de 80 ore, iar în weekend a fost alocat, în medie, un număr de 10-12 ore. Numărul mediu de antrenamente efectuate rezultă este de cca 40 antrenamente/săptămână.

Statistic, Sala Polivalentă „Constantin Jude” Timișoara a găzduit un număr de 31 meciuri oficiale/ de pregătire la jocuri sportive, de nivel național:

- 16 meciuri de handbal masculin în Liga Națională și Liga a II-a;
- 1 meciuri handbal masculin juniori / cadeți ;
- 9 meciuri baschet masculin Liga Națională;
- 5 meciuri futsal Liga I și Under 19 ani.

▪ Evenimente culturale/ spectacole/concerte:

- Musical „Mamma Mia”
- Campionatul Regional de Robotică

În perioada 13.07.2020 – 30.08.2020, pentru pregătirea sportivilor de performanță, a fost alocat săptămânal (luni-vineri) în intervalul orar 08:00-22:00, un număr mediu de 70 ore, numărul mediu de antrenamente efectuate rezultă este de cca 20 antrenamente/săptămână. Iar în perioada 31.08.2020 – 31.12.2020 pentru pregătirea sportivă și pentru desfășurarea competițiilor oficiale, a fost alocat săptămânal (luni – sâmbătă) în intervalul orar 7 – 22.30, un număr de 90 ore, numărul mediu de antrenamente efectuate rezultă este de cca 40 antrenamente/săptămână.

Sala Polivalentă „Constantin Jude” Timișoara a găzduit un număr de 6 de meciuri oficiale la jocuri sportive, de nivel național:

- 6 meciuri futsal Liga a II-a

b) Complexul Sportiv „Bega”

S-au desfășurat prioritar activități de înot și gimnastică de performanță, programe de selecție, ore didactice pentru studenți pentru următoarele structuri sportive și instituții de învățământ:

- natație: Clubul Sportiv Școlar nr.1 Timișoara, Universitatea de Vest Timișoara, Clubul Sportiv Municipal Timișoara, Fundația de Abilitare Speranța, Clubul de înot MASTERS Timișoara, Centrul de Resurse și Asistență Educațională „Speranța”;
- gimnastică artistică: Clubul Sportiv Școlar nr.1 Timișoara, Palatul Copiilor Timișoara.
- karate- Asociația Grupul pentru Liberă Afirmare Socială

Privind pregătirea sportivă de performanță și sport recreativ, complexul sportiv a fost accesat săptămânal, în perioada 10.02.2020 – 11.03.2020 de un număr de cca 2.750 persoane: sportivi, studenți și cetățeni practicanți. Începând cu luna iulie numărul de persoane care au avut acces la bazinul de înot în perioada 20.07.2020 – 13.09.2020 a fost de cca 400 de sportivi legitimați, iar în perioada 14.09.2020 – 31.12.2020 – a fost de cca 950 de sportivi legitimați.

b.1. Bazinul de înot:

- Numărul sportivilor care s-au antrenat în grupele de avansați, performanță și masters și a studenților de la facultățile de profil sportiv care au efectuat orele didactice a fost, în perioada 10.02.2020 – 11.03.2020, de cca 1600 persoane: sportivi, studenți și cetățeni practicanți. Începând cu luna iulie, în perioada

20.07.2020 – 13.09.2020 numărul de persoane care au avut acces la bazinul de înot a fost de cca 120 de sportivi legitimați, iar în perioada 14.09.2020 – 31.12.2020 a fost de cca 530 de sportivi legitimați.

- în perioada 10.02.2020 – 11.03.2020 s-au derulat 2 programe sportive publice, destinate cu acces gratuit pentru practicanții înotului recreativ din rândul populației, copii și adulți de diferite categorii de vârstă:

- „Mișcare pentru Sănătate” - înot recreativ pentru populație
- „Veteranii Masters” - înot pentru persoane vârstnice

care au avut alocate un număr de 18 ore săptămânal, cu o medie zilnică de participare de peste 150 persoane.

Au fost emise 150 de legitimații noi, pe lângă cele 1590 legitimații existente și prelungite, rezultând un număr de cca 1740 practicanți activi, în creștere cu peste 12 procente față de anul 2019.

În conformitate cu solicitările beneficiarilor, în perioada 10.02.2020 – 11.03.2020, media zilnică de ocupare a fost de 12-14 ore (luni-vineri), iar pe săptămână s-au acumulat 76-78 ore, rezultând un grad foarte ridicat. Începând cu luna iulie, în perioada 20.07.2020 – 13.09.2020 media zilnică a fost de 14 ore (luni-vineri), iar pe săptămână s-au acumulat 70 de ore, iar în perioada 14.09.2020 – 31.12.2020 – nr de ore săptămânale (luni – sâmbătă) a fost de 80 rezultând, de asemenea, un grad foarte ridicat de ocupare.

S-au desfășurat 3 evenimente sportive:

- *Make it back* – organizat de Clubul de Înot Masters Timișoara – în data de 22.02.2020
- *170 de ani de la înființare* – organizat de Inspectoratul de Jandarmi Județean Timiș, General Moise Groza – în data de 04.03.2020
- 2,5 k aqua challenge - organizat de Clubul de Înot Masters Timișoara – în data 07.03.2020

b.2. Sala de gimnastică:

Sala de gimnastică a funcționat, la capacitate maximă, în intervalul 19.01.2020 – 11.03.2020 s-au desfășurat activități de pregătire sportivă, însumând un total de peste 45 de ore săptămânal. Numărul sportivilor care s-au antrenat în grupele de selecție, avansați, performanță a acumulat o cifră de peste 500 persoane/săptămână. Începând cu luna iulie în perioada 20.07.2020 – 13.09.2020 media zilnică a fost de 14 ore (luni-vineri) iar pe săptămână s-au acumulat 70 de ore, iar în perioada 14.09.2020 – 31.12.2020 – nr. de ore săptămânale (luni – sâmbătă) a fost de 45.

La sala de gimnastică nu s-au desfășurat competiții.

1.1.3.2 Proiecte desfășurate în anul 2020 pentru dezvoltarea infrastructurii sportive a municipiului Timișoara :

- ET+DALI+PT – Reabilitare acoperiș și fațade clădire Sala Polivalentă „Constantin Jude”;
- SF – Amenajare teren de fotbal în Timișoara, str. Mircea Cel Batrân nr. 114;
- SF - Amenajare terenuri de sport - Construire stadion pe structură metalică;

Au fost elaborate documentele necesare achiziției de servicii pentru întreținerea bazelor sportive și au fost încheiate contractele aferente:

- Servicii de reparare și întreținere a sistemului încălzire/răcire Sala Polivalentă „Constantin Jude”;
- Servicii de întreținere a terenurilor de sport cu suprafață de iarbă natural și a zonelor verzi limitrofe acestora, din incinta Stadionului de rugby „Gheorghe Rășcanu”;
- Sistem de filtrare, dozare – control și încălzire a apei la bazinul de înot din cadrul Complexului Sportiv Bega;
- Servicii întreținere apă la bazin Complex Sportiv Bega.

1.1.4 Demararea și urmărirea obiectivelor de investiții

În ceea ce privește obiectivele de investiții la imobilele unităților de învățământ preuniversitar de stat, sănătate și baze sportive, în conformitate cu atribuțiile specificate în procedurile operaționale, au fost promovate următoarele obiective de investiții:

Capitolul 65.02 Învățământ
65.02.03 Învățământ preșcolar și primar
65.02.03.01. Învățământ preșcolar

C.Dotări independente și alte investiții
a. Achiziții imobile
Achiziție imobil din str. Odobescu nr. 56, în care funcționează Grădinița cu program prelungit nr. 14
c. Cheltuieli pentru elaborarea studiilor de fezabilitate, a studiilor de fezabilitate, a proiectelor și a altor studii aferente obiectivelor de investiții
Expertiza +DALI Reabilitare corp clădire Grădinița PP nr.1, Timișoara, str. Aluniș nr. 41 A
Expertiza +DALI Reabilitare corp clădire Grădinița pp nr.10 Timișoara Str. Iuliu Maniu nr 42
Expertiza+DALI+PT Reabilitare grădinița PP nr. 23, str. Musicescu nr.9
Expertiza+DALI+PT Reabilitare grădinița PP nr. 30, str. Vasile Lupu nr.29A
AE+ET+DALI+SF+PT+AC Mansardare și reabilitare construcții instalații Grădinița PP 22, str. Semenic nr.8, Timișoara, jud. Timiș
SF+PT+AC Construire grădinița, cu utilitati,Timișoara, jud.Timiș
„Studii și proiecte - învățământ preșcolar”
65.02.04 Învățământ secundar
65.02.04.01 Învățământ secundar inferior
C. Dotări independente și alte investiții
b. Dotări independente
Spații modulare de învățământ pentru realizarea a 20 de săli de clasă pentru unități de învățământ din municipiul Timișoara
c. Cheltuieli pentru elaborarea studiilor de fezabilitate, a studiilor de fezabilitate, a proiectelor și a altor studii aferente obiectivelor de investiții
„Documentație pentru avizare și autorizare ISU, clădiri Școală cu clasele I-IV, nr 11, Timișoara str. Războieni nr. 2”
Expertiză +DALI Reabilitare Corp Școală Generala nr. 2, str. Izlaz, nr. 44-46
„Studii și proiecte - învățământ secundar inferior”
65.02.04.02 Învățământ secundar superior
C. Dotări independente și alte investiții
a. Achiziții imobile
“Spații modulare de învățământ pentru realizarea a 6 Săli clasa pe amplasamentul Liceului „Waldorf”, str. Uranus nr. 10, Timișoara” jud. Timiș
Achiziționarea imobilului situat în Timișoara Bv. 16 Decembrie 1989 nr. 30 în care funcționează cantina Colegiului Tehnic de Vest
Achiziție de dotări „Spații modulare de învățământ pentru realizarea a 6 săli de clasă pentru Liceul Teologic Ortodox „Antim Ivireanul”, Timișoara
Achiziție imobile în care funcționează Colegiul National Banățean și Liceul Teoretic „D. Obradovici”, Bv. 16 decembrie 1989 nr. 26
c. Cheltuieli pentru elaborarea studiilor de fezabilitate, a studiilor de fezabilitate, a proiectelor și a altor studii aferente obiectivelor de investiții
ET+AE+DALI+PT Reabilitare clădire cămin internat I al Liceului Tehnologic Energetic "Regele Ferdinand I" (fost Liceu Tănăsescu) str. Lorena nr.35, Timișoara
Expertiza+DALI +PT Realizare sarpanta, reabilitare finisaje corp școală Liceul de Arte Plastice, Timișoara, str. Lorena nr.35, jud. Timiș
ET+DALI+PT – Reabilitare acoperiș tip șarpantă la Căminul internat al Liceului Teoretic „Nikolaus Lenau”, situat în Timișoara str. Dr. Iosif Nemoianu nr. 5
Expertiză+ DALI+PT - Refuncționalizarea atelierelor școală ale Colegiului Tehnic „I.C. Brătianu”, situate în str. Cuvin nr. 2, în spații pentru învățământul preșcolar

„Studii și proiecte - învățământ secundar superior”
Expertizare+DALI reabilitare acoperiș la Liceul Teoretic „J.L.Calderon” (corp fosta Școală Generală nr. 28) str.C. Salceanu, 11” Timișoara
DALI+PT realizare instalatii curenti tari și slabi, tablouri electrice la Școală Gimnaziala nr.6. str. Vulturilor nr.89A, Tmișoara, Jud Timiș
„Documentație pentru avizare și autorizare ISU, cladiri Liceul Teoretic "William Shakespeare" – Timișoara, Str. Moise Nicoară
„Documentație pentru avizare și autorizare ISU, clădire internat - Colegiul de Silvicultură și Agricultură „CASA VERDE” – Timișoara, Str. Aleea Padurea Verde nr. 5”
Capitolul 66.02 Sănătate
66.02.06 Spitale
c. Cheltuieli pentru elaborarea studiilor de fezabilitate, a studiilor de fezabilitate, a proiectelor și a altor studii aferente obiectivelor de investiții
Studii și proiecte - spitale
Documentație pentru avizare și autorizare ISU, clădiri Secție Chirurgie - Ortopedie Pediatrică și ATI care aparțin de Spitalul Clinic de Urgenta „Louis Țurcanu”, Timișoara - str. I. Nemoianu nr. 2
67.02.05.01 Sport
A. Lucrări în continuare
Sala Polivalentă Universitatea Politehnică 2500 locuri, str. Dr.Podeanu, nr. 4, cofinanțare UPT
C. Dotări independente și alte investiții
Aspirator umed pentru mochete/tapițerii la Sala Polivalentă „Constantin Jude” Timișoara
Banc de lucru la Sala Polivalentă „Constantin Jude” Timișoara
Consolă de comandă principală, consolă de comandă fault și consolă de comandă start/stop pentru Sala Polivalentă “Constantin Jude” Timișoara
Generator de curent electric la Sala Polivalentă „Constantin Jude” Timișoara
Panouri de baschet omologate FIBA pentru Sala Polivalentă “Constantin Jude” Timișoara
Sistem sonorizare la Sala Polivalentă „Constantin Jude” Timișoara
Aparat fotometru 6 în 1 și reactivi
Platformă de lucru la înălțime
Aspirator umed/uscat Complex Sportiv Bega
Echipamente pentru terenuri multifuncționale
c.Studii și proiecte
Studii de fezabilitate – amenajare terenuri de sport multifuncționale de minifotbal, baschet, handbal în Timișoara
ET+DALI+PT – Reabilitare acoperiș Complex Sportiv Bega, str. Intrarea Zânelor nr. 2, Timișoara
ET+DALI+PT – Reabilitare acoperiș și fațade clădire Sala Polivalentă Constantin Jude, str. F.C. Ripensia nr. 11, Timișoara
SF – „Reabilitare și refuncționalizare, inclusiv utilități, baza sportivă în Timișoara, Splaiul Tudor Vladimirescu nr. 17
SF – „Amenajare teren de fotbal în Timișoara, str. Mircea Cel Batrân nr. 114”
Studiu de Fezabilitate pentru obiectivul: „Amenajare terenuri de sport multifuncționale de minifotbal/baschet/handbal Calea Bogdaneștilor/Ion Rațiu”
SF – „Realizare anexe sportive la teren rugby, inclusiv utilități, în Timișoara str. Pictor Aman nr.11”
"ET+DALI+PT- Reabilitarea terenului de sport din Parcul „Regina Maria” (fost Parcul Poporului), Timișoara
SF – Amenajare terenuri de sport - „Construire stadion pe structură metalică”
Studiul Geotehnic cu referat Af pentru realizarea investitiei "Construire bază sportivă TIP 1, Str. Costică Rădulescu, nr. 6, Timișoara, județul Timiș

1.1.5 Propuneri pentru anul 2021 – obiective majore:

- Organizarea rețelei de învățământ preuniversitar de stat și privat pentru anul școlar 2021-2022;
- Desemnarea reprezentanților Municipiului Timișoara, membrii în consiliile de administrație ale unităților de învățământ și membrii în Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității educației în unitățile de învățământ preuniversitar;
- Optimizarea/gestionarea spațiilor temporar disponibile din incinta unităților de învățământ preuniversitar de stat, prin închiriere a spațiilor sau refuncționalizarea acestora;
- Completarea evidenței din baza de date cu imobilele în care funcționează unități de învățământ și sanitare;
- Continuarea activității privind reactualizarea datelor din cărțile funciare aferente imobilelor (unităților de învățământ și sanitare) prin promovarea unor proceduri administrative în vederea rezolvării situațiilor parcelare, a înregistrării în cartea funciara a imobilelor (construcții și teren);
- Realizarea lucrărilor de reparații la imobilele unităților de învățământ, sănătate și bazelor sportive.
- Colaborarea cu Biroul Construcții Instalații în ceea ce privește evoluția privind realizarea obiectivelor de investiții aferente unităților de învățământ și sănătate, cât și cele aferente bazelor sportive care au fost demarate anii anteriori;
- Propunerea de obiective majore de investiții pentru unitățile de învățământ, sănătate și pentru bazele sportive:
 - PT+ Realizare „Centrul Oncologic de terapie personalizată ”Dr. V.Babeș” la Spitalul de boli infecțioase „Victor Babeș”, Timișoara, str. Gheorghe Adam nr. 13;
 - PT+ execuție – amenajare terenuri de sport – Construire stadion pe structură metalică;
 - PT+ execuție lucrări în vederea avizării și autorizării ISU, clădiri Școală cu clasele I-IV, nr 11, Timișoara str. Razboieni nr. 2;
 - PT+ execuție lucrări în vederea avizării și autorizării ISU, clădire internat - Colegiul de Silvicultură și Agricultură ”Casa Verde” – Timișoara, Str. Aleea Padurea Verde nr. 5;
 - PT+ execuție lucrări în vederea avizării și autorizării ISU, clădiri LICEUL TEORETIC „WILLIAM SHAKESPEARE” – Timișoara, Str. Moise Nicoară;
 - Expertiza+AE+DALI+PT Reabilitare energetică, refuncționalizare și reparații construcții și instalații corp C1+C2 Liceul de Arte Plastice, Timișoara, str. Lorena nr. 35;
 - DALI +PT Realizare instalații apă caldă, branșare/producere, la 8 unități de învățământ secundar superior, Timișoara, jud. Timiș;
 - DALI +PT Realizare instalații apă caldă, branșare/producere, la 9 unități de învățământ secundar inferior, Timișoara, jud. Timiș;
 - Expertiză+Ae+DALI+PT reabilitare energetică, refuncționalizare și reparații construcții și instalații la Școală generală nr. 15, Timișoara, str. Chișodei nr. 1/a;
 - Expertiza tehnică, Expertiza PSI (analiza riscului și scenariului de securitate la incendiu)+AE+DALI+PT+DTAC, Spital Municipal - Secția de Chirurgie Maxilo-faciala, Timișoara, Take Ionescu, nr. 6, jud. Timiș;
 - Expertiza tehnică, Expertiza PSI (analiza riscului și scenariului de securitate la incendiu)+AE+DALI+PT+DTAC, Spital Municipal - Secția de Ginecologie, Timișoara, str. Al. Odobescu nr. 1-3, jud. Timiș;
 - Expertiza tehnică, Expertiza PSI (analiza riscului și scenariului de securitate la incendiu)+AE+DALI+PT+DTAC, Spital Municipal - Secția de Geriatrie, Timișoara, str. Rozalia, nr. 1-3, jud. Timiș;
 - Expertiza tehnică, Expertiza PSI (analiza riscului și scenariului de securitate la incendiu)+AE+DALI+PT+DTAC, Spital Municipal - Secția de Oncologie, Timișoara, str. Victor Babes, nr. 22, jud. Timiș;
 - Expertiza tehnică, Expertiza PSI (analiza riscului și scenariului de securitate la incendiu)+AE+DALI+PT+DTAC la Colegiul de Silvicultură și Agricultură ”Casa Verde”, Timișoara – VILA A, str.Aleea Padurea Verde, nr. 5;
 - Expertiza tehnică, Expertiza PSI (analiza riscului și scenariului de securitate la incendiu)+AE+DALI+PT+DTAC la Corp C - Colegiul economic "Francesco Saverio Nitti", Timișoara, Str. Corbului nr. 7;
 - Expertiza tehnică, Expertiza PSI (analiza riscului și scenariului de securitate la incendiu)+AE+DALI+PT+DTAC la Generala nr. 24 – (corp fosta școală generala nr. 26) - clădire Str.Ulmului nr. 2, Timișoara;
 - Expertiza tehnică, Expertiza PSI (analiza riscului și scenariului de securitate la incendiu)+AE+DALI+PT+DTAC la Sala sport - Liceu tehnologic transporturi auto, Timișoara, Str. Ardealului nr. 1

1.1.6 Infrastructura pentru cultură

1.1.6.1 Infrastructura pentru cultură, aflată în proprietatea/administrarea Municipiului Timișoara, cuprinde:

► **Filarmonica „Banatul”**, funcționează în imobilul situat pe B-dul C. D. Loga nr. 2 (Sala Capitol și Grădina de vară), imobil asupra căruia aceasta are drept de administrare; suprafața totală a clădirii și terenului aferent este de 10.277 mp;

► **Palatul Culturii**, situat pe Str. Mărășești nr. 2, în care funcționează Opera Română, Teatrul Național „Mihai Eminescu”, Teatrul de Stat German și Teatrul de Stat Maghiar „Csiky Gergely”, cu o suprafață de 2.635,15 mp; a fost emis avizul Ministerului Culturii privind reabilitarea fațadei placate cu travertin;

► **Casa de Cultură a Municipiului Timișoara** își desfășoară activitatea în imobilul situat pe B-dul 16 Decembrie 1989 nr. 8, care are o suprafață construită de 490 mp și o suprafață utilă desfășurată de 675 mp; clădirea, retrocedată parțial, are fațada degradată.

► Cinematografe

Prin Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Timișoara nr. 559/20.12.2017, a fost asumat de către Consiliul Local al Municipiului Timișoara Protocolul de predare-primire a imobilelor cu destinația de săli și grădini de spectacol cinematografic din Municipiul Timișoara, încheiat între R.A.D.E.F. „RomâniaFilm” și Municipiul Timișoara, pentru:

- Cinematograf „ARTA”, situat pe Str. Văcărescu nr. 18;
- Grădina de vară „ARTA”, situată pe str. Văcărescu nr. 18;
- Cinematograf „DACIA”, situat pe Str. Burebista nr. 7;
- Cinematograf „TIMIȘ”, situat în Piața Victoriei nr. 7;
- Cinematograf „FREIDORF”, situat pe Str. N. Andreescu nr. 97;
- Cinematograf „UNIREA”, situat pe Str. Mureș nr. 3;
- Cinematograf „VICTORIA”, situat pe Str. C. Porumbescu, nr. 2 - Piața N. Bălcescu nr. 7-8;
- Cinematograf „FRATELIA”, situat pe Str. Izlaz nr. 40.

Parte a programului investițional în domeniul cultural și parte a candidaturii Timișoarei la titlul de Capitală Culturală Europeană, fostele cinematografe vor deveni spații multifuncționale culturale, dotate cu aparatură de proiecție, dar potrivite și pentru alte arte ale spectacolului și nu numai (teatru, concerte etc.). Excepție face Cinema Studio, care va deveni exclusiv cinematograf de artă prin colaborarea cu Institutul Francez din Timișoara și organizațiile din domeniul promovării filmului din Timișoara. Au fost transmise în administrare către Teatrul Maghiar de Stat „Csiky Gergely” Timișoara, sala de spectacole și Grădina de vară aparținând cinematografului Arta. Imobilul Cinematograf Arta a fost dat în administrare Teatrului Maghiar de Stat, ținând cont de oportunitatea unei finanțări externe, fundamentate de teatru prin convenția de finanțare încheiată cu Fondul Bethen Gabor Alap Ungaria, în valoare de 250.000 euro, sumă ce va putea fi utilizată de Teatrul Maghiar pentru începerea reabilitării Cinematografului Arta.

► **Unitățile de cult** cuprind 41 de biserici pentru cultul Ortodox, 8 biserici pentru cultul Romano-Catolic, 3 biserici pentru cultul Greco-Catolic și 28 biserici aparținând altor culte.

În ceea ce privește acordarea unor forme de sprijin financiar de la bugetul local pentru unitățile de cult aparținând cultelor religioase recunoscute în România și având în vedere că prin HCL s-a prevăzut suma de 1.000 mii lei, s-a aprobat alocarea unui sprijin financiar către trei culte religioase ale căror proiecte au o deosebită importanță în promovarea orașului ca și Capitală Europeană a Culturii 2023 și s-au încheiat trei protocoale de finanțare, după cum urmează:

- ✓ **Cultul Mozaic:** 400 mii lei pentru Proiectul de reabilitare a Sinagogii din Cetate (str. Mărășești nr.6), care reprezintă un monument istoric național, imobil în care se vor organiza activități culturale și artistice.
- ✓ **Cultul Romano-Catolic:** 300 mii lei pentru Proiectul de refacere a sistemului centralizat de încălzire la Biserica Millennium (Piața Romanilor nr. 2), imobil care se află în patrimoniul municipalității și reprezintă un simbol emblematic al acestui oraș, fiind cea mai mare biserică romano-catolică din Timișoara, care face parte din Ansamblul urban „Fabric” – cod TM II-a-A – 06097, poziția 62 în Lista Monumentelor Istorice.
- ✓ **Cultul Ortodox Român:** 300 mii lei pentru lucrări de reabilitare imobil administrativ și extindere, str. Mihai Eminescu nr. 6

1.1.6.2 Proiecte desfășurate în anul 2020 pentru dezvoltarea infrastructurii culturale a Municipiului Timișoara și care continuă în prezent:

✚ **MultipleXity** - este o secțiune centrală a dosarului de candidatură, comună cu cea din Strategia Culturală a Municipiului Timișoara, un proiect care va fi implementat de Primăria Municipiului Timișoara și care presupune dezvoltarea unui centru pentru arte, tehnologie și experiment. În anul 2017 a avut loc la Timișoara primul atelier de lucru la care au participat reprezentanții Ars Electronica din Linz, cei ai ATCCE2023, un grup de specialiști timișoreni de la Universitatea de Vest din Timișoara, Universitatea Politehnică Timișoara, Ordinul Arhitecților din România – Filiala Teritorială Timiș, Ambasada, Smart City Timișoara, Simultan Festival și alți specialiști din domeniile IT, știință și inovare, în vederea elaborării conceptului acestui centru. Următorul pas a fost alegerea locației potrivite. MultipleXity va revitaliza unul dintre cele mai mari spații care face parte din istoria orașului Timișoara și patrimoniul său industrial: Muzeul de Transport Public „Corneliu Mikloși” și atelierelor de lucru aferente. Datorită complexității programului, a mizei ridicate, ținând cont de contextul social și cultural, proiectul ce urmează a fi implementat trebuie să răspundă unui set mare de nevoi ale orașului cu un concept sustenabil, inovator și integrator.

Procedura de atribuire s-a făcut printr-un concurs de soluții, desfășurat în baza Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, într-o singură fază, și a avut ca finalitate atribuirea contractului de proiectare pentru acest obiectiv concurentului câștigător, în urma unei proceduri de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare.

În perioada 21 – 24 mai 2020 a avut loc jurizarea proiectelor înscrise la Concursul de Soluții „Centrul pentru Artă, Tehnologie și Experiment – MultipleXity”, competiție lansată oficial pe data de 25 ianuarie 2020 și care a atras 28 de propuneri din toată țara pentru reamenajarea spațiului de aproximativ 6.500 metri pătrați.

În urma deliberărilor juriului au fost selectate proiectele câștigătoare și anume:

PREMIUL I – Proiect nr. 50 – FR2122 – B.I.A. ȘERBAN I. DANIEL LUCIAN

PREMIUL II – Proiect nr. 72 – HP7218 – WOLFHOUSE PRODUCTIONS

PREMIUL III – Proiect nr. 73 – TA6991 – STARH – ARHITECTURA, CONSTRUCTII, DESIGN SRL

Concursul a avut ca scop găsirea celei mai bune soluții pentru amenajarea terenului și imobilelor din cadrul fostului ansamblu industrial de pe str. Take Ionescu, aflate în proprietatea Municipality din Timișoara.

Proiectul câștigător, care va fi realizat de B.I.A. ȘERBAN I. DANIEL LUCIAN, în valoare de 2.502.650 lei fără TVA, va cuprinde amenajarea spațiului interior pentru Muzeul Tramvaielor, cât și reabilitarea și amenajarea clădirilor existente de peste drum, respectiv a atelierelor și a spațiului exterior cu acces public, de asemenea, mai include documentația topografică, documentații pentru obținerea avizelor și acordurilor, DALI, studii de teren și expertize tehnice necesare – PAC + POE, studiu geotehnic documentații pentru obținerea avizelor, acordurilor și autorizațiilor, documentații topografice, documentații tehnice – D.T. (D.T.A.C. + D.T.O.E.) pentru autorizarea executării lucrărilor de construire – PT + DDE: Proiect tehnic de execuție, detalii de execuție, plan de sănătate și securitate în muncă, programul de control al calității și urmărirea aplicării pe șantier a soluțiilor.

În urma concursului de soluții, a fost semnat contractul de proiectare „Amenajare Centrul pentru Artă Tehnologie și Experiment MultipleXity”, care are o durată de 300 de zile. Apoi va urma licitația de execuție și șantierul propriu-zis.

În 03.07.2020, Municipiul Timișoara a acceptat oferta de donație a dreptului de proprietate asupra Proiectului „PUZ Refuncionalizare clădiri existente în „Centru pentru Artă, Tehnologie și Experiment-MultipleXity”, donația fiind făcută de Societatea TAKE PROJECT SRL.

În luna decembrie a fost predată DALI – faza I referitoare la parcela ce include și Muzeul „Corneliu Mikloși”, muzeul de transport Timișoara și aprobată în plenul Consiliului Local împreună cu indicatorii tehnico-economici ai investiției. Între timp, municipalitatea lucrează în continuare cu Asociația TM2023 și cu STPT pentru definitivarea conceptului și conturarea programului cultural MultipleXity, care este în desfășurare.

Proiectul MultipleXity va fi implementat în mod etapizat, urmând ca finalizarea execuției să aibă loc cât de repede posibil. Spațiile vor fi multifuncționale și vor cuprinde locații pentru expoziții, laboratoare interactive pentru copii și adulți, zone de experimentare.

✚ **Cinematograful Studio** – prin HCL 634/28.11.2018, Consiliul Local al Municipiului Timișoara a aprobat funcțiunea de cinematograful dedicat filmului european, românesc și filmului de artă și independent pentru Cinematograful Studio. Astfel, în urma mai multor discuții s-a format un grup de lucru constituit din Primăria Municipiului Timișoara, Institutul Francez din România, Asociația Pelicula Culturală, Asociația Marele Ecran, Asociația Documentor, Asociația Română a Filmului Independent (Timișshort), având ca scop promovarea culturii cinematografice în rândul cetățenilor Timișoarei.

S-a ales cinematograful Studio ca fiind cel mai potrivit și au urmat o serie de întâlniri de lucru pentru trasarea principalelor direcții pentru reabilitarea cinematografului. A fost ales biroul de arhitectură Atelier 21 pentru realizarea proiectului. Așadar, după evenimentul de lansare a conceptului de arhitectură,

proiectul a fost definitivat și în decembrie 2019 a fost donat Municipiului Timișoara și a fost aprobat prin HCL 615/10.12.2019. În luna septembrie 2020, GROUPAMA ASIGURĂRI S.A. a înregistrat la Primăria Municipiului Timișoara o oferta de donație a dreptului de proprietate asupra Proiectului tehnic de Reabilitare imobil cinematograf „STUDIO”.

În prezent este în desfășurare licitația pentru execuția lucrării.

Noul cinema Studio va avea două săli de proiecție, una cu 190 de locuri și una cu 64 de locuri, care va fi, de fapt, un spațiu multifuncțional și va putea fi folosită atât ca sală de cinema, cât și pentru diferite dezbateri, ateliere sau ca studio foto. În podul clădirii va fi un hub educațional, cu spații de lucru pentru asociațiile de film, jurnalism, multimedia, fotografie, sound design etc. Va exista o terasă unde vor avea loc proiecții de film în aer liber, lansări de carte, mini-concerte, spectacole etc.

Spațiile reabilite se vor adresa atât consumatorilor, cât și inițiatorilor de evenimente culturale.

✚ **Cinematograful Arta** – prin HCL nr. 399/27.07.2018 Consiliul Local a aprobat transmiterea în administrare către Teatrul Maghiar de Stat „Csiky Gergely” Timișoara a sălii de spectacole și a grădinii de vară aparținând cinematografului Arta. Pentru demararea proiectului de reabilitare, s-a format un grup de lucru format din angajați ai Primăriei Municipiului Timișoara și ai Teatrului Maghiar. Biroul de arhitectură SDAC Studio a fost ales pentru a face studiile și proiectul de arhitectură în vederea reabilitării cinematografului. În paralel cu documentația, au fost demarate unele lucrări de consolidare a clădirii ridicate în 1926. De asemenea, se are în vedere și renovarea fațadei. Va rămâne și conceptul de spectacol în aer liber, zona urmând să fie reconfigurată. Proiectul dorește să readucă la viață spațiul atât prin spectacole de teatru și dans, cât și prin proiecte cinematografice educative și de cultură contemporană, inclusiv proiecte ce aparțin comunității.

✚ **Cinematograful Fratelia** - imobilul a fost cuprins ca obiectiv în bugetul de dezvoltare–investiții. S-a încheiat licitația pentru contractarea proiectantului ce va face reabilitarea și refuncționalizarea cinematografului Fratelia și acum suntem în stadiul de proiectare. S-a emis ordinul de începere a serviciilor de proiectare și asistența tehnică în data de 19.09.2019 și urmează să se predea expertiza tehnică, studiu geotehnic și relevu. Cinematograful Fratelia va deveni un centru multifuncțional pentru activități culturale. Reabilitarea vine împreună cu dotările ce vor permite utilizarea acestuia nu numai pentru proiecții de film, dar și pentru spectacole, concerte, conferințe, dezbateri, întâlniri cu cetățenii etc. În prezent se lucrează la predarea etapei a doua, conform contractului de prestări - servicii.

În data de 29.01.2020 s-a predat documentația DALI și s-a aprobat documentația tehnico-economică. În luna august s-au depus documentele necesare și solicitarea pentru obținerea Autorizației de Construire, dar în data de 01.09.2020, am fost somați să încetăm orice demers privind întocmirea lucrărilor de proiectare și în mod special executarea de lucrări de construcții, renovare, reabilitare, imobilul fiind revendicat în baza Legii nr. 10/2001

✚ **Cinematograful Timiș** - imobilul a fost cuprins ca obiectiv în bugetul de dezvoltare – investiții și este în faza de proiectare. Ordinul de începere a fost emis în data de 06.09.2019. Prima etapă - expertiza tehnică, studiu geotehnic și relevu - a fost predată conform contractului și s-a aprobat documentația tehnico-economică. În prezent s-a predate Proiectul tehnic și documentele necesare pentru emiterea autorizației de construire, astfel finalizându-se etapa a treia.

Cinematograful Timiș va deveni un centru cultural modern, unde vor avea loc proiecții de film, dar și spectacole.

✚ **Centrul Multifuncțional Kuncz** – imobilul a fost cuprins ca obiectiv în bugetul local și este în faza de proiectare. În data de 30.01.2020 a fost predată prima etapă și anume, studiul de fezabilitate, studiul topografic, studiul geotehnic, avize și acorduri prevăzute în Certificatul de Urbanism. În prezent a fost predat proiectul tehnic care va conține și detaliile de execuție, au fost obținute toate avizele necesare în această fază.

Centrul Multifuncțional Kuncz va deveni un centru cultural modern, unde vor avea loc diverse activități socio-educative, recreative și culturale menite să combată marginalizarea socială. În data de 17.09.2020 a fost înregistrată cererea de finanțare pentru proiectul „Clădire în regim de înălțime P+2E cu funcțiunea de Centru Cultural și Educațional Kuncz” prin intermediul aplicației electronice MySMIS. În prezent a fost finalizată etapa precontractuală, urmând ca în cel mai scurt timp să fie semnat contractul de finanțare.

Grupul țintă vizat este format din aproximativ 100 de persoane din comunitatea urbană marginalizată.

Realizarea obiectivului va contribui la:

- ✓ creșterea sentimentului de apartenență la comunitate
- ✓ dezvoltarea de acțiuni de informare la nivelul comunității în ceea ce privește serviciile oferite și beneficiile acestora pentru persoanele marginalizate și familiile acestora
- ✓ asigurarea pe timpul zilei a unor activități de îngrijire, educație, recreere - socializare, abilitare-reabilitare, consiliere, dezvoltarea deprinderilor de viață independentă pentru copii

Obiectivul va cuprinde spații de odihnă, recreere și relaxare, cum ar fi: săli pentru cursuri artistice, sală de sport, săli pentru asistență la efectuarea temelor („afterschool”), sală de mese. Ținta sunt copiii de

vârstă școlară (7-12 ani).

✚ **Cinematograful Freidorf** - imobilul va fi cuprins ca obiectiv în bugetul local. În luna noiembrie a fost donată Documentația de avizare a lucrărilor de intervenție, s-a depus fișa de proiect pentru finanțare pe POR 2014-2020, Axa prioritară 9, Obiectiv specific - OS 9.1: Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, prin măsuri integrate, la GAL Freidorf, Apel de selecție Fișa intervenției 3 – „Centru Multifuncțional”. În prezent, proiectul a fost selectat ca fiind eligibil pentru finanțare. Cinematograful Freidorf va deveni un centru cultural de cartier, expresie a importanței pe care municipalitatea o acordă cartierelor, locul unde trăiește majoritatea covârșitoare a populației.

✚ **Cinematograful Unirea** – imobilul a fost cuprins ca obiectiv în bugetul de funcționare – reparații curente, se află în stare de funcționare, în incinta sa derulându-se activități educative și religioase. Lucrările de reparații curente vor fi demarate în anul 2021, se află în derulare faza de antemăsurători, realizare deviz estimativ pentru lucrările de reparații necesare. Cinematograful Unirea va deveni un centru cultural de cartier.

Conform obiectivelor municipalității pentru anul 2021, precum și a direcțiilor trasate în Strategia culturală a municipiului Timișoara pentru perioada 2014-2024, continuă promovarea imaginii și creșterea prestigiului municipiului Timișoara prin monitorizarea proiectelor asumate în Bid Book TM 2021/2023, precum și prin monitorizarea și sprijinirea evenimentelor de amploare, în vederea pregătirii orașului nostru, Timișoara - Capitală Europeană a Culturii, pentru anul 2023. De asemenea, vor fi susținute activitățile culturale – suport în vederea sprijinirii ATCCE 2023, a ONG-uri/Fundații/Asociații și instituții implicate în programul Timișoara - Capitală Europeană a Culturii.

Educarea spiritului civic, deschiderea și apropierea autorității publice față de cetățeni sunt o prioritate a forurilor de decizie ale orașului, care susțin democrația participativă indiferent vârsta, statut și apartenența etnică.

În 2021 vor fi scoase la licitație toate proiectele de infrastructură culturală propuse pentru execuție anul trecut:

- ✓ reabilitare imobil Cinematograf Timiș, desfășurarea licitației de achiziție lucrări, precum și etapa de execuție lucrări;
- ✓ Centrul Multifuncțional Kuncz - achiziție execuție lucrări și începerea lucrărilor aferente;
- ✓ pentru obiectivul de investiții Reabilitare imobil Cinematograf Fratelia se așteaptă finalizarea procesului având în vedere notificarea privind revendicarea cinematografului în baza Legii 10/2001;
- ✓ Cinematograful Freidorf – schimbarea destinației acestuia în Centru cultural și educațional Freidorf, se va demara licitația pentru proiectare și pentru execuție. Proiectul va fi depus la ADR Vest pentru finanțare nerambursabilă;
- ✓ Cinematograful Arta – se va definitiva proiectul de arhitectură iar PMT va demara achiziția pentru execuția reabilitării cinematografului. În cursul anului 2021 vor începe intervențiile pe clădirea existentă și la grădina de vară;
- ✓ Cinematograful Studio – se va desfășura licitația de achiziție lucrări și se vor demara lucrările de execuție;
- ✓ MultipleXity – proiectul va fi implementat în mod etapizat. Unele spații noi vor fi accesibile și utilizabile încă de la începutul anului 2021, urmând ca finalizarea execuției să aibă loc cât de repede posibil. Spațiile vor fi multifuncționale: de expoziții, laboratoare interactive pentru copii și adulți, zone de experimentare. Parte din Programul cultural al MultipleXity este deja în curs de derulare. Evenimente cu teme de profil au avut loc și anul trecut, în cadrul Muzeului de Transport Public „Corneliu Mikloși”, acesta fiind un spațiu deja reabilitat și funcțional, ca parte integrantă a MultipleXity, dar în același timp, rămânând un veritabil Muzeu al Transportului și spațiu pentru evenimente de profil de mari dimensiuni.

Totodată, municipalitatea timișoreană va continua acordarea unor forme de sprijin financiar de la bugetul local pentru unitățile de cult aparținând cultelor religioase recunoscute în România, în contextul programului Timișoara Capitală Culturală Europeană implementat de municipalitate, dar și pentru necesitățile sociale ale comunităților religioase din cartierele Timișoarei.

1.2. SPAȚII CU ALTĂ DESTINAȚIE

Inventarul bunurilor imobile care aparțin domeniului public și privat al Municipiului Timișoara a fost actualizat de Comisia de inventariere, constituită prin Dispoziția Primarului privind constituirea comisiilor de inventariere a bunurilor aflate în evidențele Primăriei Municipiului Timișoara, respectiv inventarierea terenurilor aflate în proprietatea publică sau privată a Municipiului Timișoara, în proprietatea Statului Român administrate de către Municipiul Timișoara (a) și a terenurilor aferente construcțiilor cu destinația de locuință înstrăinate persoanelor fizice în baza legilor speciale L112/1995, L79/1997 și Decretul 61/1990 (b). A fost propusă actualizarea listelor de inventar cu completările și modificările menționate de membri comisiei pe listele de inventariere a terenurilor, lista anexă cu 554 de poziții cuprinzând terenuri aferente construcțiilor înstrăinate în baza Legii nr.112/1995, Legii nr.79/1997 și Decretului nr. 61/1990.

Numărul de clădiri existente în Municipiul Timișoara este 134860, conform bazei de date Mapsys care oferă interogarea și editarea directă a datelor alfanumerice cu specific imobiliar-edilitar din fereastra grafică și conține funcții intuitive de editare grafică, tipărire directă sau PDF a foilor de plan sau a fișelor de date standardizate, cu ajutorul cărora sunt acoperite toate cerințele ridicate de crearea, actualizarea și interogarea Băncii de Date Urbane într-o singură aplicație GIS

În proprietatea sau în administrarea Municipiului Timișoara, la data de 31.12.2020, figurează:

- ▶ 1490 de locuințe;
- ▶ 159 spații cu altă destinație decât aceea de locuință în evidențele Compartimentului Spații cu Altă Destinație I Est
- ▶ 164 spații cu altă destinație decât aceea de locuință în evidențele Compartimentului Spații cu Altă Destinație II Vest
- ▶ 11 piețe - concesionate către Societatea Piețe S.A. Timișoara - Piața Timișoara 700, Piața Badea Cârțan, Piața Bălcescu, Piața Dacia, Piața De Gross, Piața Doina, Piața Giroc, Piața I. I. De la Brad, Piața Iosefin, Piața de Producători – Mehala, Piața Volantă - Stadion în care pot comercializa produse doar producătorii particulari, în zilele de miercuri și sâmbătă, cu un număr total de 230 locuri;
- ▶ 21 mijloace fixe reprezentând alte imobile din domeniul public;
- ▶ 14 cabinete medicale;
- ▶ 6 cimitire:

Cimitirul din str. Sever Bocu (fostă Calea Lipovei) + Cimitirul Eroilor;

Cimitirul din str. Stan Vidrighin (fostă Calea Buziașului + str. Torac);

Cimitirul din str. Rusu Șirianu;

Cimitirul din Bld. 16 Decembrie 1989 (Calea Șagului);

Cimitirul din str. Stuparilor;

Cimitirul Săracilor din str. Amurgului.

Administrarea acestor cimitire se face în baza Legii nr. 102/2014 privind cimitirele, crematoriile umane și serviciile funerare și a normelor metodologice aprobate prin H.G. nr. 741/12.10.2016 pentru aprobarea Normelor tehnice și sanitare privind serviciile funerare, înhumarea, incinerarea, transportul, deshumarea și reînhumarea cadavrelor umane, cimitirele, crematoriile umane, precum și criteriile profesionale pe care trebuie să le îndeplinească prestatorii de servicii funerare și nivelul fondului de garantare, precum și în baza Regulamentului de funcționare a cimitirelor și crematoriilor aparținând Primăriei Municipiului Timișoara, aprobat prin Hotărârea nr. 8/14.01.2020. Serviciile funerare, de curățenie, lucrările și bunurile necesare realizării serviciilor funerare din cimitire sunt preluate prin Contracte de concesiune/lucrări și servicii, atribuite prin licitație deschisă.

În anul 2020 s-au înhumat 1738 decedați, s-au preluat și soluționat 678 solicitări primite prin Serviciul de Relaționare Directă cu Cetățenii al Primăriei Municipiului Timișoara, din care 393 solicitări au fost pentru transcrierea concesiunii locului de veci, 14 solicitări au fost pentru acordarea de gratuitate a locului de veci conform legilor în vigoare, 5 adeverințe pentru transportul din străinătate a urnelor cu cenușa defuncțiilor, 207 permise de lucru pentru executarea de lucrări funerare, 27 cereri-sesizări și 32 alte solicitări legate de locuri de veci din cimitirele aparținând Primăriei Municipiului Timișoara.

Pentru permisele de lucru, concesionare și reconcesionare locuri de veci în cimitire, în anul 2020 s-a încasat în contul Municipiului Timișoara suma de 775.703,58 lei inclusiv TVA.

▶ Poduri, pasarele, pasaje, porticuri de intrare în oraș;

▶ În Municipiul Timișoara există 12 WC-uri publice administrate de primăria municipiului, la care accesul cetățenilor este gratuit, aflate în următoarele locații :

1) Piața UNIRII

orar de funcționare martie– noiembrie orele 07.00-23.00 (inclusiv sâmbătă și duminică)

decembrie-februarie orele 08.00-20.00

2) Piața TRAIAN

orar de funcționare martie– noiembrie orele 07.00-23.00 (inclusiv sâmbătă și duminică)

decembrie-februarie orele 08.00-20.00

3) Parcul BOTANIC

orar de funcționare martie– noiembrie orele 07.00-23.00 (inclusiv sâmbătă și duminică)

decembrie-februarie orele 09.00-17.00

4) Piața ŢEPEȘ VODĂ

orar de funcționare zilnic, luni – vineri orele 7.00-15.00- obiectiv închis temporar

5) PARC CENTRAL

orar de funcționare martie– noiembrie orele 07.00-23.00 (inclusiv sâmbătă și duminică)

decembrie-februarie orele 09.00-17.00(de luni până vineri, sâmbăta și duminică-închis)

6) str. CIPRIAN PORUMBESCU

orar de funcționare martie– noiembrie orele 07.00-23.00 (de luni până vineri, sâmbăta și duminica - închis)

decembrie-februarie orele 08.00-16.00 (de luni până vineri, sâmbăta și duminica -închis)

7) str. IULIU MANIU

orar de funcționare martie– noiembrie orele 07.00-23.00 (de luni până vineri, sâmbăta și duminica - închis)

decembrie-februarie orele 08.00-16.00 (de luni până vineri, sâmbăta și duminica -închis)

8) Parcul UZINEI

orar de funcționare martie– noiembrie orele 07.00-23.00 (inclusiv sâmbătă și duminică)

decembrie-februarie orele 09.00-17.00 (de luni până vineri, sâmbăta și duminica –închis)

9) Parcul CARMEN SYLVA

orar de funcționare martie– noiembrie orele 07.00-23.00 (inclusiv sâmbătă și duminică)

decembrie-februarie orele 09.00-17.00

10) Parcul COPILOR (2 grupuri sanitare)

orar de funcționare martie– noiembrie orele 07.00-23.00 (inclusiv sâmbătă și duminică)

decembrie-februarie orele 10.00-18.00 (inclusiv sâmbătă și duminică)

11) Parcul ROZELOR

orar de funcționare martie– noiembrie orele 07.00-23.00 (inclusiv sâmbătă și duminică)

decembrie-februarie orele 09.00-17.00 (inclusiv sâmbătă și duminică)

12) Piața Victoriei

orar de funcționare ianuarie– decembrie orele 07.00-23.00 (inclusiv sâmbătă și duminică)

- ▶ Refugii de călători, amenajări stradale, ceasuri radio și ceasuri mecanice;
- ▶ Fântâni publice și puțuri forate;
- ▶ Locuri de joacă pentru copii, parcuri, statui și monumente;
- ▶ Garaje: 3612 garaje, aflate pe terenurile din domeniul public sau privat al Municipiului Timișoara, din care:

- 2589 garaje construite de către persoane fizice/juridice care au în derulare contracte de închiriere/concesiune pentru terenul de sub construcție;
- 287 garaje pentru care se vor transmite notificări pentru încheierea/reînnoirea contractelor de închiriere pentru terenul aferent garajelor;
- 153 garaje construite de către persoane fizice/juridice care au în procedură de reînnoire contracte de închiriere pentru terenul de sub construcție;
- 583 garaje construite de către persoane fizice care nu au contracte de concesiune/închiriere pentru terenul de sub construcție, dar care achită chirie, care este stabilită la nivelul taxei de concesiune, deoarece terenul este revendicat în baza Legii nr. 1/2000, Legii nr. 247/2005, Legii nr. 8/1991 și a Legii nr. 10/2001, dosare de revendicare nesoluționate până în prezent sau sunt în litigiu.

În cursul anului 2020 au fost demolate un număr de 266 garaje edificate pe teren aflat în proprietatea Municipiului Timișoara pentru care s-a declarat interes public local.

- ▶ Bunuri de natura domeniului public care deserveșc transportul urban (clădiri, linii de cale, linii de contact etc), date în administrare la SOCIETATEA DE TRANSPORT PUBLIC TIMIȘOARA S.A (S.T.P.T.);
- ▶ Bunuri de natura domeniului public care asigură alimentarea cu apă și canalizare a Municipiului (rețele de apă și canalizare și construcții speciale), date în administrare la AQUATIM S.A;
- ▶ Bunuri de natura domeniului public care asigură alimentarea cu energie termică a Municipiului (rețele de termoficare, centrale termice, construcții speciale etc.), date în concesiune la COLTERM S.A.

Cadastrul imobiliar informatizat al municipiului - GIS (Geographical Informational System) este o bază de date, care constă din:

- Planul Urbanistic General, monumente, imagini satelitare;
- Cadastrul Cimitirelor - prin inventarierea tuturor mormintelor;
- Planul de carte funciară;

- Planul de bază al Municipiului Timișoara la scara 1:500;
- Cadastrul Verde - inventariază parcurile din Municipiul Timișoara;
- Cadastrul Rutier - inventariază toate indicatoarele și marcajele rutiere cu fazele semafoarelor.

Datele sunt introduse în conformitate cu actele emise de Primăria Municipiului Timișoara, referitoare la întabulare construcții, dezmembrări terenuri, planul cadastral cu parcele atribuite conform Legii nr. 18/1991.

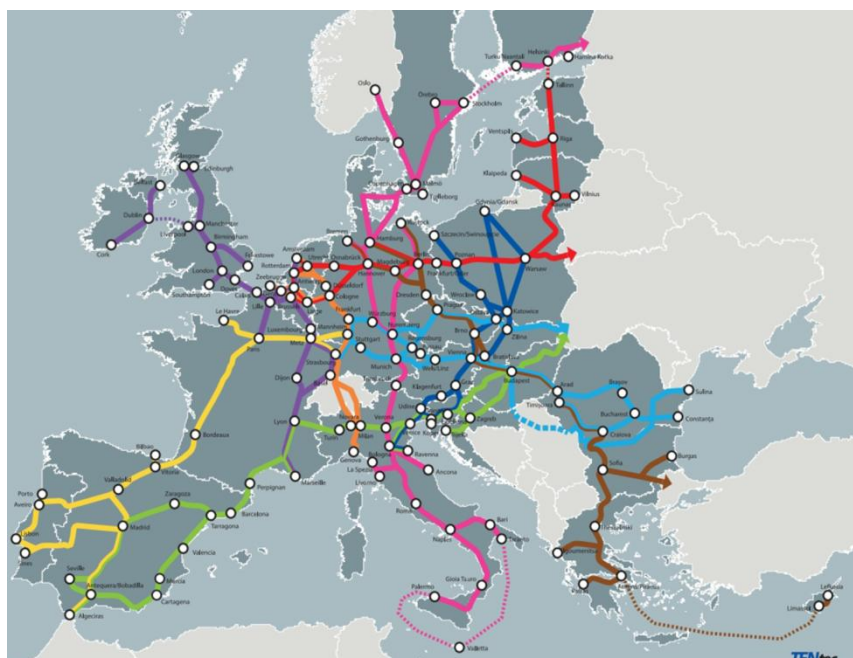
IV. INFRASTRUCTURA TEHNICĂ

1. CĂILE DE COMUNICAȚII, TRANSPORTUL

1.1. DRUMURI, TRANSPORTUL RUTIER

Transporturile reprezintă un sector vital pentru economia europeană. În acest sens, politica Uniunii Europene în domeniul infrastructurii de transport va transforma mozaicul existent de drumuri europene, căi ferate, aeroporturi și canale navigabile într-o rețea de transport transeuropean (Trans European Networks – Transport TEN-T) care va contribui și la obiectivele privind reducerea emisiilor de CO₂, generate de mijloacele de transport.

Noua hartă a transporturilor europene, aprobată de Parlamentul European este traversată de două coridoare majore, respectiv: două coridoare Nord-Sud, trei coridoare Est-Vest și patru coridoare diagonale, care vor acționa ca o coloană vertebrală pentru susținerea mobilității pe piața unică europeană. Fiecare coridor trebuie să conțină trei moduri de transport, trei state membre și două secțiuni transfrontaliere. Rețeaua centrală va elimina blocajele, va îmbunătăți ritmul de modernizare a infrastructurii și eficientizare a operațiunilor de transport transfrontalier de pasageri și mărfuri în întreaga UE.

Harta coridoarelor europene

TEN-T este un instrument esențial care contribuie la atingerea de către politica în domeniul transporturilor a obiectivului global de reducere cu 60% a emisiilor provenite din sectorul transporturilor până în 2050. În esență, rețeaua TEN-T este o rețea de transport multimodal, facilitând în mod substanțial trecerea călătorilor și a mărfurilor de la transportul rutier la cel feroviar și la alte moduri de transport.

Rețeaua TEN-T este compusă din două niveluri: o rețea centrală care urmează să fie finalizată până în 2030 și o vastă rețea afluentă care aduce trafic în aceasta și care urmează să fie finalizată până în 2050. Rețeaua afluentă globală va asigura acoperirea completă a UE și accesibilitatea tuturor regiunilor. Rețeaua centrală va acorda prioritate celor mai importante legături și noduri ale TEN-T, astfel încât acestea să devină pe deplin funcționale până în 2030. Ambele niveluri includ toate modurile de transport: rutier, feroviar, aerian, pe căi navigabile interioare și transportul maritim, precum și platformele intermodale. Scopul este ca treptat, până în 2050, cea mai mare parte a cetățenilor și întreprinderilor din Europa să se afle la cel mult 30 minute distanță, ca timp de deplasare, de această rețea globală.

Harta coridoarelor europene care traversează teritoriul României

Infrastructura Regiunii Vest este unică în România, din perspectiva prezenței culoarelor europene TEN-T: Rhin – Dunăre și Orient/ Mediterana de Est.

Coridorul Orient/Mediterana de Est conectează porturile germane Bremen, Hamburg și Rostock prin Republica Cehă și Slovacia, cu o ramificație prin Austria, mai departe prin Ungaria, prin portul românesc Constanța, portul bulgar Burgas, cu o legătură către Turcia, până la porturile grecești Salonic și Piraeus, cu o legătură prin „Autostrada Mării” spre Cipru. El cuprinde căi ferate, căi rutiere, aeroporturi, porturi, terminale feroviar-rutiere și căile navigabile interioare ale râului Elba. Principalul sector cu trafic îngreunat este calea ferată Timișoara – Craiova - Sofia.

Coridorul Orient/Mediterana de Est

Coridorul Rhin-Dunăre oferă principala legătură est-vest în Europa continentală. Urmărind traseul de-a lungul fluviului Dunărea, acesta leagă Strasbourg și Germania de Sud de orașele centrale din Europa, Viena, Bratislava și Budapesta, înainte de a trece prin capitala română, București, până la punctul culminant al portului Constanța. O a doua ramură a coridorului urmărește o cale de la Frankfurt până la granița slovacă / ucraineană, care leagă Munchen, Praga, Zilina și Kosice. Proiectele-cheie situate de-a lungul coridorului includ îmbunătățiri ale stării de navigație a Dunării în toate țările riverane.

Coridorul Rhin – Dunăre

Datorită poziționării municipiului Timișoara de-a lungul celor 2 coridoare europene și a 2 drumuri europene, există premiza unei bune accesibilități a regiunii față de principalele capitale europene. Cu toate acestea, nivelul de accesibilitate al regiunii este redus față de cel întâlnit în UE, întrucât multe din sectoarele de cale ferată și drumuri rutiere care fac parte din coridoare sunt în construcție sau nu întrunesc standardele necesare pentru deplasarea în condiții de siguranță cu viteze ridicate.

Municipiul Timișoara, alături de București, este menționat ca centru nodal pe rețeaua de bază. Totodată, municipiul Timișoara, alături de București și Craiova, este terminal rutier – cale ferată pe rețeaua de bază, în timp ce Brașov, Cluj Napoca, Turda și Suceava apar ca terminale rutier – cale ferată pe rețeaua extinsă.

Pentru modul rutier, rețeaua TEN-T de bază se suprapune traseului autostrăzii A1: București – Pitești – Sibiu – Timișoara – Nădlac, care constituie o importantă axă de transport regională în contextul în care odată cu terminarea acesteia va fi asigurată o mai bună conectivitate atât cu capitala București, cât și cu Europa Centrală, prin Ungaria.

1.1.1. Rețeaua de drumuri

1.1.1. Rețeaua de drumuri

Municipiul Timișoara este traversat de două drumuri europene, unul principal E70 Serbia - Moravița - Timișoara – Craiova – București – Giurgiu - Bulgaria și unul secundar E671 Timișoara - Arad. Rețeaua de drumuri a județului Timiș, spre deosebire de județele din interiorul țării deservește atât traficul intern cât și importante fluxuri de trafic internațional.

Configurația rețelei de drumuri naționale este radială având în centru Municipiul Timișoara, principalul pol de dezvoltare al județului și al regiunii de vest. Rețeaua de drumuri secundare se țese pe suportul drumurilor naționale asigurând relațiile de trafic local către orașele, comunele și satele din județ. Întrucât Timișoara nu are o centură ocolitoare, cele două drumuri europene străbat municipiul Timișoara și introduc în traficul local disconfort și aglomerări suplimentare prin traficul greu de tranzit.

Conform analizei MPGT (Master Plan General de Transport), problemele sectorului rutier sunt complexe: *întreținerea inadecvată, deficitul de infrastructură, siguranța traficului și guvernanta.*

Deficitul de infrastructură se reflectă într-o mobilitate redusă, conectivitate insuficientă la nivelul anumitor regiuni, trafic de tranzit ridicat la nivelul a numeroase localități, timpuri mari de așteptare la trecerea frontierei.

O serie de tronsoane aferente rețelei TEN-T rutiere nu sunt construite la standarde corespunzătoare nivelului de trafic și conexiunii pe care trebuie să o asigure, ceea ce face ca principalele rute de transport să fie caracterizate de *timpuri mari de parcurs*. Aceasta conduce la o slabă interconectare a principalelor

centre economice și urbane și cu alte noduri de transport intermodal. Anumite zone prezintă o accesibilitate deficitară la rețelele de transport, fiind necesare investiții în continuare la nivelul drumurilor naționale și pentru construcția variantelor de ocolire pentru devierea tranzitului prin localități.

Din perspectiva *gubernanței transportului rutier*, se constată că nu există o capacitate instituțională adecvată de gestionare a problemelor sectorului rutier, ca urmare a modificărilor organizaționale frecvente, nivelului de pregătire inadecvat al personalului și absența unor oportunități reale de formare profesională.

În zona municipiului Timișoara, rețeaua de drumuri naționale aflate în administrarea Direcției Regionale de Drumuri și Poduri Timișoara constă în:

Nr. crt.	Drum național	Poz. km	Lungime(km)
1	DN 6 Remetea Mare-Timișoara – Becicherecu Mic	543+522-575+312	31,79
2	DN59 Timișoara- Șag	0+000- 14+820	14,82
3	DN 59A Timișoara- Săcălaz-Beregsău Mare	0+000-15+050	15,05
4	DN69 Timișoara – Orțișoara	0+000- 24+000	24
5	VTM Timișoara - Timișoara	0+000-12+600	12,6

Pe aceste drumuri, Direcția Regională de Drumuri și Poduri Timișoara (DRDPT) nu a realizat în cursul anului 2020, conform adresei nr. 40/39/21.01.2021, investiții și intervenții în zona Timișoara, decât lucrări de întreținere, respectiv: covor asfaltic DN 6 km 541+000 – km 550+060 Remetea – Timișoara, în valoare de 2.025.634,80 lei.

Stadiul lucrărilor la Varianta de Ocolire a Municipiului Timișoara Vest între DN 69 – DN 6 – DN 59A – strada Polonă (DJ 591) la finele anului 2020:

- lucrarea a fost propusă în Lista de investiții cu finanțare din venituri proprii pentru perioada 2017 – 2020. Până în anul 2019, nu au fost identificate surse de finanțare. În anul 2020, a fost atribuit contractul având ca scop Elaborare *Studiu de fezabilitate* pentru Varianta de Ocolire Vest, societății S.C. Search Corporation SRL, în valoare de 3.658.195,15 lei fără TVA, având termenul contractual de 15 luni.

În perspectivă, după finalizarea etapei de proiectare adjudecată în anul 2020, se va demara procedura de achiziție în anul 2021 pentru execuția lucrărilor aferente viitoarei Variante de Ocolire Timișoara Vest.

Stadiul lucrărilor la Varianta de Ocolire Sud a Municipiului Timișoara între DJ 591 – DN 59 – DN 6, km 0+000 – 25+690 la finele anului 2020:

La 18.12.2018, Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere (CNAIR) SA a semnat Contractul pentru *Proiectare și execuție* Varianta de Ocolire Sud a Municipiului Timișoara între DJ 591 – DN 59 – DN 6, km 0+000 – 25+690, lungimea totală a obiectivului fiind de 25,69 km.

La 15 ianuarie 2020, CNAIR SA a semnat contractul privind "*Supervizarea proiectării și execuției* Variantei de ocolire Timișoara Sud" în valoare de 6.433.626 lei fără TVA,

Traseul proiectului Varianta de ocolire Timișoara Sud se desfășoară pe teritoriul administrativ al județului Timis, pe raza municipiului Timișoara și a localităților Sânmihaiu Român, Șag, Giroc, Moșnița Nouă și Ghiroda.

Pe lângă beneficiile locale, Varianta de ocolire Timișoara Sud va avea ca rezultat fluidizarea traficului intern și internațional care intră în țară prin zona Stamora Moravița, se desfășoară pe DN 59, ajunge în zona Timișoara și se îndreaptă către centrul țării pe DN 6 sau pe autostrada Arad - Timișoara - Lugoj.

Varianta de ocolire Timișoara Sud este tronsonul care completează varianta de ocolire a Timișoarei între piciorul rampei sud al podului peste canalul Bega și nodul rutier km 549+076 (pe DN6) de unde se desprinde Varianta de Nord existentă.

În data de 12.03.2020, Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor a emis Autorizația de Construire pentru proiectarea și execuția Variantei de Ocolire Timișoara Sud.

La 25 martie 2020, CNAIR SA a emis ordinul de începere al lucrărilor și predarea amplasamentului pentru construcția Variantei de Ocolire Timișoara Sud.

Durata de realizare a acestui contract este de 30 luni, din care 6 luni pentru activitatea de proiectare și 24 luni pentru execuția lucrărilor. Perioada de garanție a lucrărilor este de 120 luni.

Valoarea contractului de proiectare și execuție este de 272.432.921,95 LEI fără TVA, echivalentul a 58 milioane Euro fără TVA, având un cost/km de 2,25 milioane euro fără TVA.

Obiectivul are, la finele anului 2020, stadiul lucrărilor executate în procent de 22,08 %.

Stadiul realizării **Coridorului IV, respectiv a autostrăzii A1 în zona Timișoarei**, cu perspective în perioada următoare:

Pe parcursul anului 2020, a avut loc recepția finală pentru o serie de lucrări de proiectare și execuție, după cum urmează:

- Proiectare și Execuție autostrada Arad – Timișoara – Lugoj "Autostrada Arad - Timișoara km 12+250 – km 44+500" – Recepționare finală;
- Proiectare și Execuție Autostrada Timișoara – Lugoj, Lot 1: km 44+500 – km 54+000 – Recepționare finală;
- Proiectare și Execuție Autostrada Timișoara – Lugoj, Lot 2: km 54+000 – km 79+625 – Recepționare finală;
- Proiectare și Execuție Autostrada Lugoj – Deva, Lot 1: km 0+000 – km 27+400 – Recepționare finală.

De asemenea, a avut loc recepția la terminarea lucrărilor pentru lucrarea de Proiectare și Execuție Autostrada Lugoj – Deva, Lot 2: km 27+620 – km 56+220 – Sectorul cuprins între km 27+620 – km 43+060 (Secțiunile A, B, și nodul Margina) fiind deschis circulației rutiere, iar pe sectorul cuprins între km 43+060 – 56+220 (Secțiunile D și E) procedura de licitație publică privind „Proiectare și execuție lucrări pentru obiectivul major de investiții Autostrada Lugoj – Deva (A1), Lot 2: km 27+620 – km 56+220 – Secțiunea E și finalizare Secțiunea D” este suspendată.

În ceea ce privește obiectivul „*Drum de legătură Autostrada A1 Arad – Timișoara – DN 69*”, pentru care în anul 2019 a fost depusă documentația - faza de proiectare: studiu de fezabilitate - la Ministerul Transporturilor, pentru realizarea descărcării traficului din A1 în DN 69, la intersecția cu DJ 692 (Sânandrei), în anul 2020 având în vedere că au fost alocate fonduri în valoare de 30.493 mii lei, a fost demarată procedura de achiziție a serviciilor de proiectare și execuție și a fost atribuit contractul privind „Proiectare și Execuție „Drum de legătură Autostrada A1 – DN 69” societății Todini Construzioni Generali S.p.A, având termenul contractual de 24 luni;

În data de 31.12.2020, a fost publicat în Monitorul Oficial, Hotărârea Guvernului privind declanșarea procedurilor de expropriere pentru culoarul obiectivului.

Elaborare Studiu de Fezabilitate și Proiect Tehnic de Execuție privind realizarea a 5 noduri rutiere pe Autostrada A1 – Documentația are ca scop realizarea a 5 noduri rutiere pe autostrada A, din care, în județul Timiș, în zona localităților Recaș și Bethausen, și este în curs de atribuire, cu termen estimat de finalizare 14 luni.

Autostrada Timișoara – Moravița, care va fi parte a autostrăzii Timișoara – Belgrad, se află în faza „studiu de fezabilitate”. În data de 04.05.2020, a fost emis Ordinul de Începere al contractului având scop Elaborare Studiu de Fezabilitate. Termenul de finalizare al contractului este de 24 luni.

Proiecte de investiții și intervenții pentru anul 2021:

În programul DRDPT pentru anul 2021, au fost propuse următoarele lucrări în zona municipiului Timișoara:

- Drum de legătură Autostrada A1 Arad – Timișoara – DN 69;
- Autostrada Timișoara – Moravița;
- Elaborare Studiu de Fezabilitate și Proiect Tehnic de Execuție privind realizarea a 2 noduri rutiere pe Autostrada A1, în zona localităților Recaș și Bethausen;
- Consolidare Pod pe DN 59 km 16+385, la Șag;
- Execuție lucrări de întreținere periodică la obiectivul “Pod pe DN 59 km 23+073 peste pârâul Timișul Mort, la Jebel”;
- Varianta Vest de Ocolire a Municipiului Timișoara între DN 69 – DN 6 – DN 59A – DJ 591;
- Varianta Sud de Ocolire a Municipiului Timișoara între DJ 591 – DN 59 – DN 6, km 0+000 – 25+690.

1.1.2. Rețeaua de străzi

Lungimea totală a străzilor din Timișoara este de 666,57 km, din care:

- 2,65 km – străzi de categoria I;
- 56,80 km – străzi de categoria II;
- 567,12 km – străzi de categoria III;
- 40,00 km – străzi de categoria IV,

din care:

- extinse/noi în 2020: -
- modernizate în 2020: -
- refăcute în totalitate în 2020: Suprafață = 160.437,02 mp, Valoare = 22.461.182,80 lei

Străzile neasfaltate existente în Municipiu în 2020 au o lungime de 17,25 km. Cartierele Timișoarei care mai au străzi neasfaltate sunt: Freidorf, Ciarda Roșie, Fratelia, Torontalului, Câmpului, Plopi, Aradului și Zona Mureș-Musicescu.

La trotuare au fost executate următoarele lucrări în anul 2020:

- extinse/noi în 2020: -
- modernizate în 2020: -
- refăcute în totalitate în 2020: Suprafață = 56.272,07 mp, Valoare = 5.210.712,56 lei.

Lungimea pistelor pentru bicicliști la sfârșitul anului 2020 a fost de 88,72 km, din care 1,48 km au fost amenajați în anul 2020.

În anul 2020, au fost modernizate 2 poduri: Podul Ștefan cel Mare (Dragalina) și Podul Eroilor.

Sursa: www.opiniatimisoarei.ro

Sursa: www.ziuadevest.ro

Proiecte pentru dezvoltarea infrastructurii și rezultate obținute în anul 2020

S-au întocmit documentații standard pentru pregătirea și organizarea în mod unitar a licitațiilor privind lucrările din domeniul drumurilor:

- referat de necesitate și oportunitate, notă conceptuală, recomandări pentru elaborarea strategiei de contractare, caiet de sarcini/temă proiectare, propunere de angajare a unei cheltuieli, angajamentul bugetar global, propunere pentru comisie evaluare oferte, model contract de execuție lucrări/ servicii pentru:
 - A. Prestarea serviciului de întocmire a documentațiilor tehnico-economice pentru obiectivele de investiții:
 - Amenajare INEL IV tronsonul Calea Sever Bocu – str. Armoniei;
 - Amenajare zona Kuncz;
 - Viabilizare zona de locuințe Ovidiu Balea;
 - Reabilitare pasaj Slavici Polonă;
 - Pasarela „Îndrăgostiților” (Parcul Copiilor).
 - B. Prestarea serviciului de asistență tehnică din partea dirigintei de șantier:
 - B.1. Serviciu aferent lucrărilor de investiții:
 - Modernizare și extindere Calea Buziașului;
 - Modernizare străzi zona Alexandru Xenopol-Banul Severinului-Adam Mickiewicz;
 - Amenajare strada Spatarul Milescu;
 - Modernizare străzi zona Orăștie-Alpiniștilor;
 - Pasarela Gelu-Crizantemelor;
 - Reabilitare Podul Eroilor – lucrări suplimentare;
 - Pasaj inferior Solventul.
 - B.2. Serviciu aferent lucrărilor de întreținere și reparare.
 - C. Execuția lucrărilor:
 - C. 1. Execuția următoarelor obiective de investiții:
 - Pasaj inferior Solventul;
 - Modernizare și extindere Calea Buziașului;
 - Amenajare strada Spatarul Milescu;
 - Reabilitare Podul Eroilor – lucrări suplimentare;
 - Modernizare străzi zona Alexandru Xenopol-Banul Severinului-Adam Mickiewicz;
 - Modernizare străzi zona Orăștie-Alpiniștilor;
 - Amenajare strada Spătarul Milescu.

Proiecte pentru dezvoltarea infrastructurii în anul 2021

Pentru dezvoltarea infrastructurii, în cadrul cap. 84.02.03.02 – Transportul în comun, sunt propuse a fi continuate, respectiv fi demarate, următoarele obiective de investiții, cu finanțare din bugetul local:

- PT + execuție “Reabilitarea liniilor de tramvai și modernizarea tramvelor stradale în Municipiul Timișoara, Traseul 4, B-dul Cetății”;

- PT + execuție "Linie nouă de tramvai: Solventul - Gara de Nord";
- PT + execuție "Reabilitarea liniilor de tramvai și modernizarea tramvelor stradale în Municipiul Timișoara, Traseul 2, Calea Stan Vidrighin";
- PT+ execuție „Tunelul Luminii”;
- SF+PT „M16a.Amenajarea rețelei urbane de piste de biciclete - etapa a II-a”;
- SF+PT „Lucrări de energoalimentare a stațiilor de încărcare, rețea de alimentare locală și platformă de garare pentru autobuze electrice”;
- Reactualizări ale studiilor de fezabilitate pentru „Reabilitarea liniilor de tramvai și modernizarea tramvelor stradale în Municipiul Timișoara” pentru traseul 7 (Str. A. Ipătescu, Str. V. Hugo, Str. Aluniș, Str. Drubeta), traseul 8 (Str. Ardealul) și traseul 9 (Str. Ioan Slavici și Str. Polonă);
- SF+PT „Port agreement Timișoara”;
- SF+PT „PA-C36 Extindere linie cale tramvai pe Calea Torontalului (de la B-dul Cetății până la limita UAT Timișoara)”;
- SF+PT „C9b Inel IV vest: conexiunea Str. Gării – B-dul Dâmbovița”;
- SF+PT „S13 Pasaje inferioare pe inelul II – Piața Consiliul Europei”;
- SF+PT „Sistem de transport public integrat metropolitan utilizând rețeaua de tramvai urbană și rețeaua feroviară în zona aglomerației urbane Timișoara”;
- SF+PT Metrou Timișoara”;
- Studiu privind reforma politicii de parcare - zona centrală (M1a);
- Studiu privind reforma politicii de parcare - zona rezidențială (M1b);
- Studiu privind reforma controlului parcării (M1c);
- SF „M5a.Optimizarea intersecțiilor pe principalele artere radiale”.

De asemenea, în anul 2021, se va continua implementarea proiectelor europene aflate în derulare, proiecte nominalizate în cadrul secțiunii aferente proiectelor realizate în anul 2020 și se vor întreprinde activități pentru identificarea de noi programe naționale/regionale/internaționale adecvate pentru accesarea de fonduri în vederea implementării proiectelor locale privind construirea, reabilitarea, consolidarea și dezvoltarea infrastructurii edilitare pe raza municipiului Timișoara.

Totodată, în cadrul cap. 84.02.03.01 Drumuri și Poduri, sunt propuse următoarele investiții, finanțate din bugetul local:

A. Lucrări în continuare

A.1. Drumuri și poduri: Reabilitare Podul Eroilor, Pasaj inferior Solventul

A.2. Străzi: Amenajare Inel IV, sector str. Măcin – str. Constructorilor și racord la str. Demetriade; Amenajare drum de legatură între Calea Moșniței și DC149; PT+Execuție utilități bloc locuințe ANL str. I.I. de la Brad1/E etapa I pentru specialiști în sănătate; PT+Execuție Bulevardul Sudului, Modernizare str. Gr. Alexandrescu, tronson C.Torontalului - C. Aradului; Modernizare și extindere la 4 benzi str. Mareșal C-tin Prezan (Lidia) – Venus.

B. Lucrări noi

B.1. Drumuri și poduri: Construire Pod peste Bega-str. Jiul; Reabilitare Podul Iuliu Maniu; Pasarelă str. Gelu – str. Crizantemelor; Pasarela Îndrăgostiților.

B.2. Străzi: Realizarea drumurilor de legatură și a utilităților aferente, între str.Popa Șapca, Calea Aradului și str. Oituz; Modernizare străzi din piatră cubică; Inelul II: închidere estica cu intersectii la nivel (Str.A.Demetriade-Splaiul Nistrului-Str. J.H.Pestalozzi); Modernizare străzi zona Orăștie – Alpiștilor; Amenajare str. Spătar Milesu; Extindere la 4 benzi str. Pictor Zaicu – Demetriade; Extindere Calea Buziașului; Modernizare strazi zona Xenopol, Banul Severinului – Mickiewicz;

C. Studii și proiecte

C.1. Drumuri și poduri: -

C.2. Străzi: SF Inel IV tronson Calea Lugojului - str. Măcin; SF+PT Viabilizare zona de locuințe ANL str. Chișodei; SF+PT Zona Calea Urseni; SF+PT Amenajare zona Kuntz; DALI Reabilitare pasaj Slavici Polona; DALI Amenajare strazi Crizantemelor, Capitan Damsescu, Barac; SF Amenajare strada Marginii; SF+PT Viabilizare zona Stadion-Sala Polivalenta; SF+PT Amenajare B-dul Sudului (tronson B-dul L.Rebreanu - str. Prof. A.P.Podeanu).

1.1.3. Măsurii și lucrări pentru fluidizarea traficului rutier în anul 2020

În vederea asigurării unui climat de siguranță a traficului rutier și pietonal au fost executate marcaje rutiere pe o suprafață de 55.689 m² și au fost montate 4.067 indicatoare rutiere. De asemenea au fost amenajate noi treceri pentru pietoni în următoarele locații:

- Str. Zimnicea – str. Garofiței;
- Str. Rahovei – str. Ion Barac;
- Str. Răchitei – Str. Ardealului;
- Str. Joseph Gabriel – Str. Ardealului;
- Str. Gheorghe Adam – ștrand UMT;
- Str. Mureș - Str. Claude Debussy;

- Str. Azurului – Str. Aștrilor;
- Str. Liege;
- Str. Mătăsarilor – Str. Aleea Ghirodei;
- Str. Nicolae Andreescu – Str. Fragilor
- Calea Aradului (tronson str. Cugir- str. Felix);
- Str. Oglinzilor – Str. Uranus;
- Calea Urseni – Str. Iuliu Polipny;
- Str. Atomului – Str. Neptun;
- Str. Atomului – Str. Recoltei;
- Str. Saturn – Str. Atomului.

Numărul de intersecții semaforizate: 158 intersecții, din care semaforizate în anul 2020: 3 buc.

1.1.4. Sistemul de parcare din Municipiul Timișoara

În luna septembrie 2013 SC Drumuri Municipale Timișoara SA a fuzionat prin absorbție cu SC Administrarea Domeniului Public. De la data respectivă SC Drumuri Municipale Timișoara SA administrează sistemul de taxare a staționării și parcării autovehiculelor în municipiul Timișoara „TimPark”, introdus prin H.C.L.M.T. nr. 63/ 26.02.2013.

După anul 1990, numărul vehiculelor a crescut foarte mult, iar parcare a devenit o problemă mare pentru fiecare posesor de vehicul, în particular în centrul orașului.

Studiile de trafic evidențiază creșterea semnificativă a valorilor de trafic, nu numai pe trasa majoră, ci și pe drumurile de legătură, cele de importanță locală, care până acum nu au contat semnificativ în desfășurarea traficului, ca elemente componente ale grafului asociat rețelei.

Din studii rezultă că un autoturism este în mișcare aproximativ 45 min/zi (valoare medie) în restul timpului acesta este staționar. Astfel staționările și parcările în zonele centrale și în cartierele de locuit au devenit tot mai dificile.

Creșterea urbanizării, a densității populației și a mobilității acesteia a condus la apariția unor noi probleme de ordin economic, ecologic și de sănătate pentru orașe și locuitorii acestora, ca urmare a utilizării în mod excesiv a automobilelor, prin producerea de aglomerări și poluare.

Ținând cont de aceste aspecte, s-a impus aprobarea unui nou Regulament de funcționare a sistemului de parcare a autovehiculelor în Municipiul Timișoara care să asigure eficient îndeplinirea tuturor obiectivelor pe care și le propune un sistem de parcare și de asemenea, să aibă efect direct sau indirect, asupra calității vieții și asupra calității mediului prin reducerea poluării.

Modificările și completările vizează, în principal:

- reconfigurarea sistemului de parcare prin zonificarea acestuia pentru o mai bună administrare a locurilor de parcare existente pe raza municipiului și pentru crearea de venituri la bugetul local;
- modernizarea sistemului de plata pentru parcare prin SMS;
- utilizarea cât mai eficientă a locurilor de parcare existente;
- oferta de taxare prin mijloace moderne: telefonie mobilă;
- înăsprirea legislației locale privind parcările ilegale și angrenarea în aplicarea acestora a Poliției Locale.

Conform Regulamentului de funcționare a sistemului de parcare a autovehiculelor (TIMPARK), Municipiul Timișoara este împărțit în trei zone tarifare – zona I roșie, zona II – galbenă și zona III – albastră. Astfel, în funcție de cele trei zone tarifare au fost stabilite tipuri de abonamente pentru fiecare zonă în parte.

	2017	2018	2019	2020
Situație abonamente și valoare				
Nr. abonamente parcare eliberate(buc)	42.598	47.877	47.572	39.776
Valoare abonamente eliberate(fără TVA) mil.lei	3.346	3.779	3.908	3.544
Situație locuri parcare special amenajate				
Numărul total de locuri de parcare special amenajate			65.838	67.327
Număr locuri de parcare noi			763	1.489

Sursa: Direcția G.D.P.P.R.U. din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara

În anul 2020, numărul de locuri de parcare special amenajate a crescut cu 1.489 de locuri față de cel de anul precedent, ajungând la un total de 67.327 de locuri.

În schimb, numărul de parcări supravegheate și numărul de locuri aferente a rămas aceleși ca și în anul 2019: 1 parcare supravegheată cu un total de 520 locuri de parcare.

1.2. CĂI FERATE. TRANSPORTUL FERROVIAR

Pentru modul de transport feroviar, rețeaua TEN-T de bază se suprapune magistralei principale 900 Timișoara – Băile Herculane, magistralei secundare 217 Timișoara – Arad, cât și magistralei secundare 922 Timișoara – Moravița.

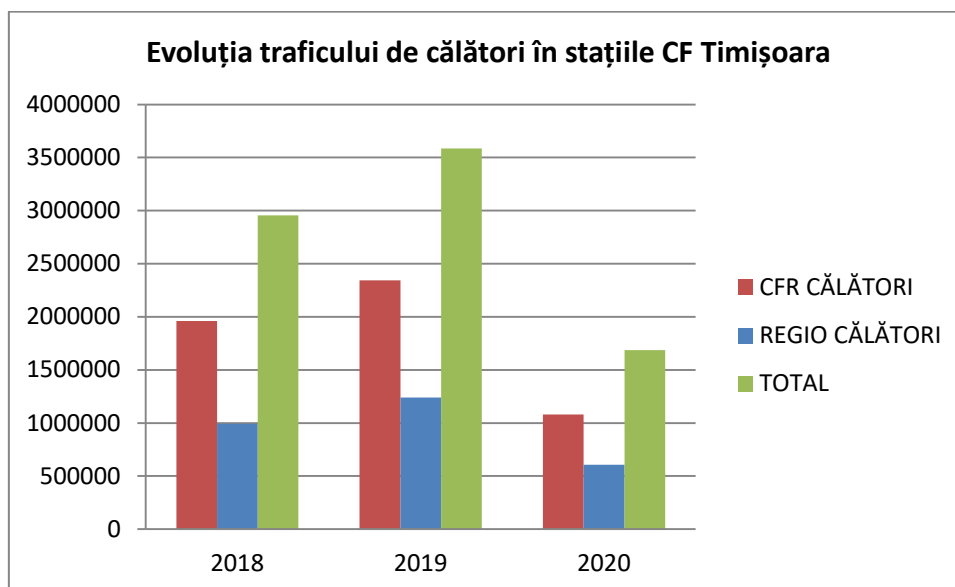
Județul Timiș are cea mai veche și cea mai densă rețea de căi ferate din România, având 91,9 km cale ferată/1000 km² de teritoriu (față de 47,9 km/1000 km², media națională). Pe cuprinsul județului Timiș, calea ferată însumează 1069 km de linie simplă din care 795,231 km reprezintă linie curentă (între stații), iar pe 186 de km calea ferată este electrificată.

Municipiul Timișoara, cu cele 4 stații feroviare Timișoara Nord, Timișoara Est, Timișoara Sud și Timișoara Vest, este cel mai important nod de cale ferată din partea de vest a țării.

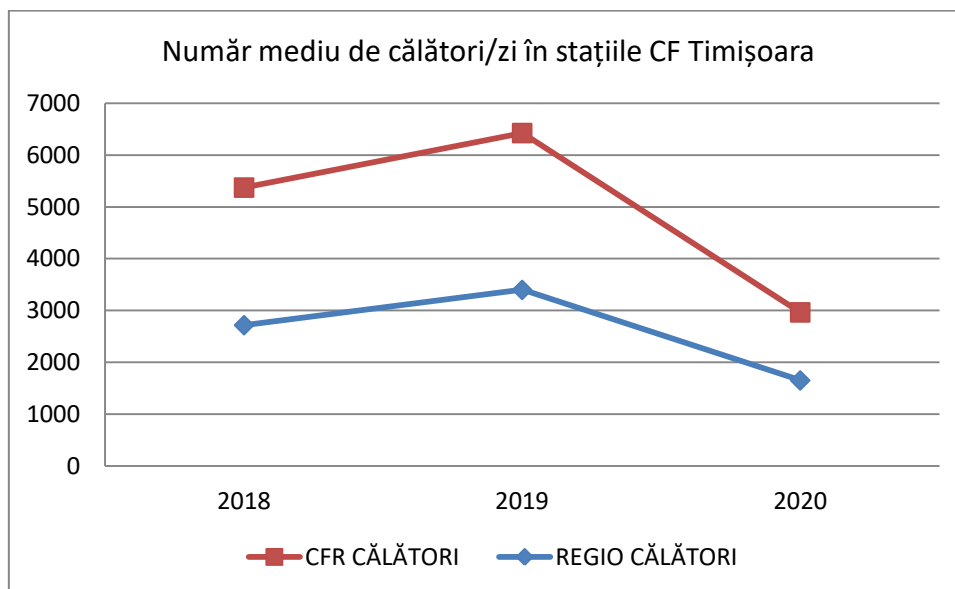
Din municipiul Timișoara se ramifică 9 linii de cale ferată: magistrala 900 (București – Craiova – Timișoara), linia principală 310 (Timișoara – Arad – Oradea) și alte 7 direcții secundare. Legăturile feroviare internaționale se asigură prin tronsoanele: Timișoara – Arad – Curtici (spre Budapesta – Ungaria), Timișoara – Jimbolia (spre Kikinda – Serbia), Timișoara – Stamora Moravița (spre Belgrad – Serbia).

1.2.1. Transportul feroviar de călători

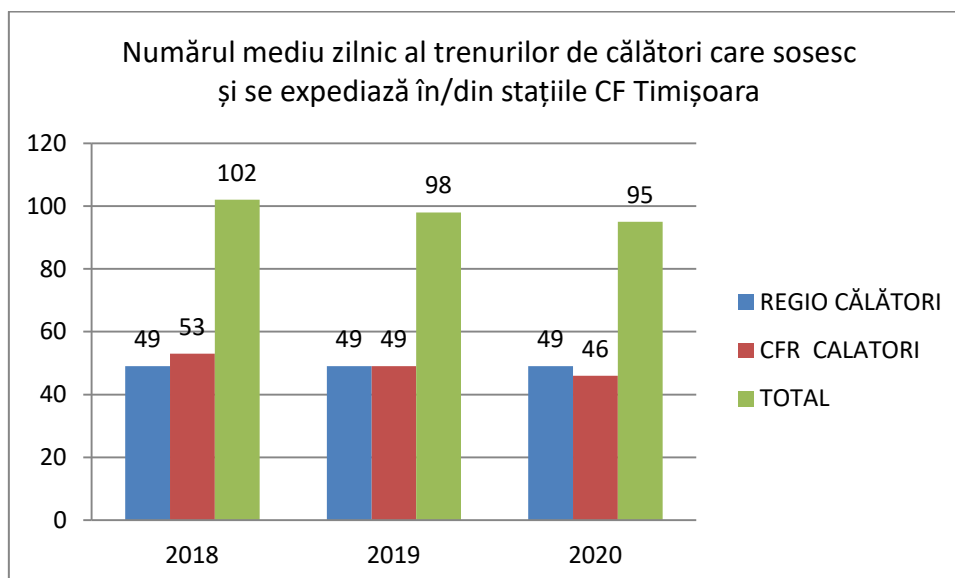
Evoluția traficului de călători în perioada 2018-2020, a numărului mediu de călători/zi, precum și numărului mediu zilnic de trenuri care sosesc și se expediază în/din stațiile CF din Municipiul Timișoara sunt prezentate în figurile de mai jos, conform datelor furnizate de CFR Călători SA și de SC Regio Călători SRL:

Sursa: CFR Călători SA și SC Regio Călători SRL

Sursa: CFR Călători SA și SC Regio Călători SRL

Sursa: CFR Călători SA și SC Regio Călători SRL

Dacă în anul 2019, comparativ cu anul 2018, se constata o ușoară creștere a numărului de călători, în stațiile CF Timișoara, care utilizau transportul feroviar prin Regio Călători SRL și CFR Călători SA, în anul 2020, datorită condițiilor de pandemie, a avut loc o scădere accentuată a numărului total de călători care au utilizat transportul feroviar, acesta ajungând de la 2.954.504 călători, în 2018, la 1.685.622 călători, în 2019, ceea ce înseamnă o scădere cu cca. 42,95%.

Astfel, numărul de călători care au utilizat transportul feroviar prin Regio Călători SRL, a ajuns la 300.743, numărul de călători sosiți, și la 304.881, numărul de călători plecați.

Aceeași situație se constată și în privința numărului mediu de călători pe zi în stațiile CF din Timișoara care au utilizat transportul feroviar prin Regio Călători, respectiv, dacă în anul 2019, comparativ cu 2018, s-a observat o ușoară creștere, în anul 2020 a scăzut la doar 1.654 de călători/zi.

În anul 2020, Regio Călători SRL nu a realizat investiții și nu a înființat rute noi pe zona Timișoara și de asemenea, având în vedere contextul actual generat de pandemia de COVID, Regio Călători nu a stabilit proiecte de dezvoltare pentru anul 2021.

În ceea ce privește numărul total al călătorilor sosiți/plecați, în anul 2020, cu trenuri deservite de CFR Călători SA, acesta este de 1.079.998 călători, prestațiile cumulate realizându-se la stațiile CF Timișoara Nord, Timișoara Est, Timișoara Sud, precum și la Agenția de Voiaj CFR Timișoara.

Numărul mediu de călători/zi în stațiile CF din Timișoara, la trenurile deservite de CFR Călători în 2020, este de 2.967 călători/zi.

Numărul mediu zilnic de trenuri de călători care sosesc și se expediază în/din stațiile CF Timișoara a scăzut de la 102 în anul 2018 la 98 în anul 2019 și a ajuns la 95 în 2020, cumulativ pentru CFR și Regio. În ceea ce privește Regio Calatori, numărul mediu zilnic al trenurilor de călători care sosesc și se expediază în/din stațiile CF Timișoara a rămas constant în perioada 2018-2020, respectiv 49, iar pentru CFR Călători numărul mediu zilnic al trenurilor de călători care sosesc și se expediază în/din stațiile CF Timișoara a scăzut de la 53 în anul 2018, la 46 în anul 2020, din care 1 tren este sezonier.

Astfel, în anul 2020, numărul mediu zilnic al trenurilor de călători deservite de CFR Călători care au sosit și s-au expedit în/din stațiile CF Timișoara:

Sosiri zilnice= 45 trenuri + 1 tren sezonier (circulă în perioada sezonului estival);

Plecări zilnice= 42 trenuri + 1 tren sezonier (circulă în perioada sezonului estival).

Observație: în stația CF Timișoara Vest, care deservește Municipiul Timișoara, circulația trenurilor de călători este asigurată în totalitate de operator privat de transport de călători.

Sucursala Regională de Transport Feroviar de Călători Timișoara (SRTFC) a efectuat în anul 2020 următoarele lucrări de investiții:

- modernizarea plăcii turnante nr. 1 din Depoul de locomotive Timișoara (obiectiv finalizat);
- lucrări de instalare de panouri solare și instalații interioare la clădire dormitor MC din stația Timișoara Nord (obiectiv finalizat);
- lucrări de instalare de panouri solare și instalații interioare la clădire vestiar din Depoul de locomotive Timișoara (obiectiv finalizat).

În ceea ce privește, măsurile de îmbunătățire a calității serviciilor oferite călătorilor, proiecte de dezvoltare și de eficientizare pentru anul 2021, până la data elaborării prezentei lucrări, nu există finanțare pentru propunerile de investiții ale SRTFC – ului Timișoara.

1.2.2. Transportul feroviar de mărfuri

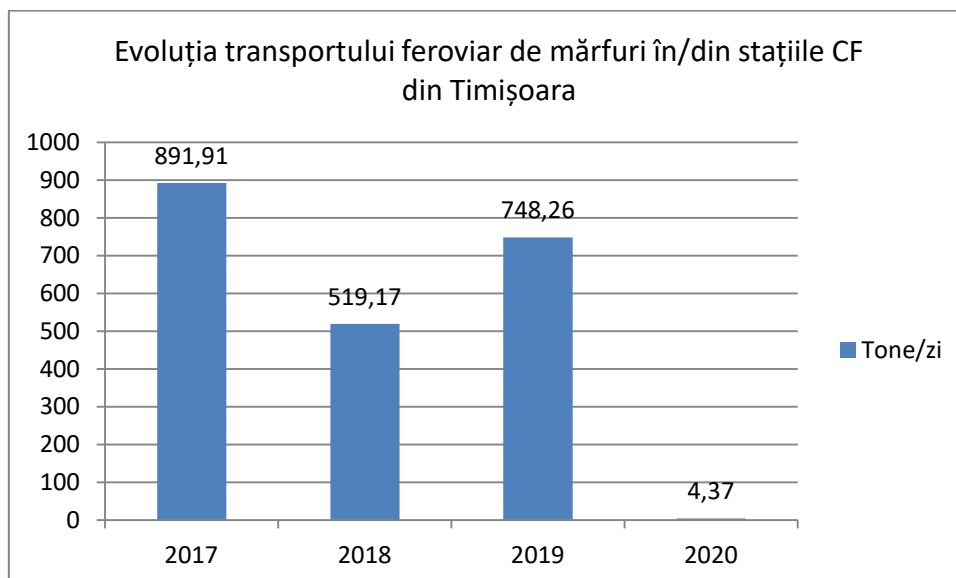
Comparativ cu alte țări, România este poziționată pe locul 6, cu aproximativ 28% (în anul 2011) dintre mărfuri transportate pe calea ferată. Această proporție este cu aproximativ 10% mai mare comparativ cu media UE-27, de 18,4%. Această pondere ar putea să scadă dacă transportul rutier va fi îmbunătățit și va deveni mai eficient sau dacă industria feroviară nu va fi modernizată. (Sursa MPGT)

Similar pieței de transport pasageri, piața de transport feroviar de mărfuri s-a restrâns de asemenea datorită declinului multor industrii tradiționale grele, cum ar fi industria de extragere a cărbunelui, de prelucrare a metalelor, care furnizau cea mai mare cerere pe piață. Centralele electrice pe bază de cărbune sunt înlocuite treptat prin surse de energie regenerabilă, precum parcurile eoliene unde România este al 5-lea mare producător din UE. Volumul de mărfuri transportate pe cale ferată a scăzut treptat din 2004 (de la 72 milioane tone în 2008 la 56 milioane tone în 2012). Acest declin are loc în contextul creșterii transportului rutier de mărfuri- în 2012, transportul rutier de mărfuri a crescut cu 4%, iar transportul feroviar a scăzut cu cca.4%. (Sursa MPGT)

Această scădere este și rezultatul faptului că investițiile în infrastructura de transport pe calea ferată au fost extrem de mici față de cele în șosele, străzi și drumuri, fapt ce afectează atât transportul de persoane, cât și cel de marfă.

Nr. Mediu Trenuri/zi în stațiile CF din Timișoara pentru transport marfă în anul 2020 este de 0,016 trenuri /zi, comparativ cu anul 2019, când a fost de 0,1 trenuri/zi.

Evoluția volumului de mărfuri transportate pe calea ferată în/din stațiile CF Timișoara este prezentată în figura de mai jos. După cum se poate observa, volumul de mărfuri înregistrează o scădere în anul 2018 de cca. 42%, respectiv de la 891,91 tone mărfuri/zi în 2017 la 519,17 tone mărfuri/zi în anul 2018, în 2019 o creștere de cca. 31%, respectiv de 748,26 tone mărfuri/zi, iar în anul 2020 o scădere bruscă la 4,37 tone/zi, reprezentând o scădere dramatică față de anii anteriori (de cca 99,41% față de 2019). Explicația ar putea veni de la faptul că numărul de agenți economici care au utilizat serviciul de transport mărfuri, în anul 2020, în stațiile CF din Timișoara, a fost de doar 1 agent economic, comparativ cu anul 2019, în care au fost 5 agenți economici care au utilizat serviciul de transport mărfuri.

Sursa: Centrul zonal de marfă Timișoara

Tone mărfuri transportate în/din stațiile CF din Timișoara (Stația CF Timișoara CET, Timișoara Sud, Timișoara Nord, Timișoara Vest, Timișoara Est) în anul 2020:

Indicator	Sosite		Expediate		Medie/zi		An	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Osii convenționale	5.458	8	49	0	15,09	0,021	5.507	8
Tone mărfuri transportate	272.900	1.600	216	0	748	4,37	273.116	1.600

1.2.3. Infrastructura feroviară Timișoara – intervenții curente și obiective de investiții

În anul 2020, CNCF "CFR" S.A. Sucursala Regională CF Timișoara a executat lucrări de intervenții curente la infrastructura feroviară existentă.

Pentru anul 2021 CNCF "CFR" S.A, Sucursala Regională CF Timișoara, are in derulare următoarele obiective de investiții:

- Proiectare și execuție pentru lucrări aferente obiectivului de investiții "Modernizarea liniei feroviare Caransebeș — Timișoara — Arad" ;
- Studiul de fezabilitate pentru "Realizare conexiune feroviară cu Aeroportul Internațional Traian Vuia-Timișoara";
- Reabilitare fațadă, reparații platforme, iluminat, acces, intrări în Clădirea de Călători din Stația CF Timișoara Nord și reparații acces peron Linia 1, acces tunel pietonal (proiectare și execuție);
- Lucrări de reabilitare pentru Clădire Administrativă Timișoara — Strada General I.Dragalina, nr.49 (expertiză+DALI);
- Lucrări de reabilitare, branșament gazmetan și montare instalații de încălzire în Clădirea Administrativă Timișoara, B-dul Republicii, nr.25A (expertiză+DALI);
- Lucrări de reabilitare la Depozitul Regional, amenajare parcare și reparații la Clădirea Garajului din Timișoara (expertiză+DALI).

1.3. CĂI AERIENE, TRANSPORTUL AERIAN

Pentru modul de transport aeroportuar, Aeroportul Timișoara face parte din rețeaua de bază TEN-T, legătura cu aeroportul fiind asigurată de DJ 609D.

Aeroportul Internațional Timișoara - Traian Vuia, amplasat la nord-estul municipiului, la o distanță de aproximativ 12 km de centrul orașului, este unul din cele 4 aeroporturi internaționale din România, fiind aeroport alternativ, de importanță strategică pentru Aeroportul Internațional Otopeni, cu posibilități de deservire pentru Regiunea V Vest și Euroregiunea DKMT.

Factorul zonal conferă Aeroportului Internațional Timișoara un mediu prielnic de dezvoltare, Zona de Vest fiind una dintre cele mai dinamice și dezvoltate ale României, oferind o gamă largă de servicii și produse care se adresează atât consumatorilor interni, cât și consumatorilor externi.

Aeroportul Internațional Timișoara este una din principalele porți de intrare în zona de Vest a țării și este tranzitat de mulți oameni de afaceri, investitori români și străini, care își desfășoară activitatea în zonă.

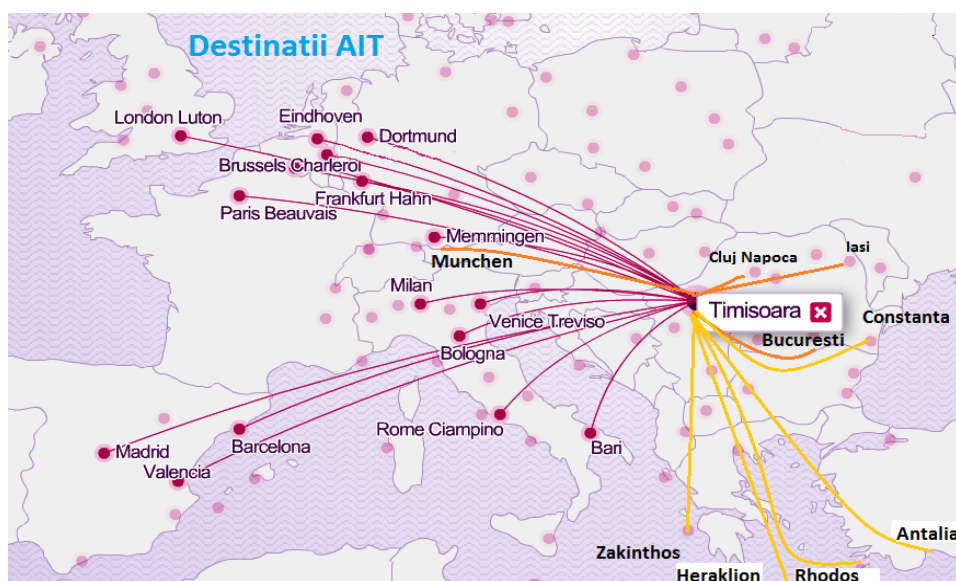
Aeroportul Internațional "Traian Vuia" este conectat cu rețeaua de autostrăzi ce leagă Szegeudul, Aradul, Timișoara, Lugoj, Deva, Hunedoara, prin culoarul IV paneuropean.

Acesta prezintă accesibilitate ridicată atât pentru locuitorii Municipiului Timișoara, fiind deservit de o linie de transport public local, cât și pentru utilizatorii din afara Municipiului Timișoara, prin legătura directă la rețeaua de drumuri naționale din județ și la varianta de ocolire Nord a Municipiului Timișoara.

Comaniile românești și străine de transport aerian operează pe Aeroportul Timișoara și asigură atât curse regulate, cât și curse charter de pasageri și marfă, legând Timișoara de București și de alte orașe importante ale lumii: München, Roma, Dortmund, Barcelona, Madrid, Londra, Bruxelles, Bergamo, Milano, Frankfurt, Treviso, Paris, Barcelona, Valencia, Bari, Memmingen, Dortmund, Bologna, Tel Aviv, Nurnberg, Karlsruhe, Stuttgart și altele.

Comaniile aeriene care au operat în anul 2020 pe Aeroportul Timișoara curse regulate de pasageri:

- TAROM (Compania Națională Transporturi Aeriene Române TAROM S.A.);
- LUFTHANSA (Deutsche Lufthansa AG);
- WIZZAIR (Wizz Air Hungary Kft.);
- RYANAIR (Ryanair Ltd.);
- EUROWINGS (Eurowings GmbH);
- BLUE AIR (Blue Air Aviation S.A).

Sursa: Aeroportul Internațional Traian Vuia Timișoara

Traficul de pasageri

Curse regulate de pe aeroportul Timișoara – destinații, operatori, frecvență

Pe parcursul anului 2020, pe Aeroportul Internațional Timișoara au fost operate un număr de 24 rute regulate de pasageri. Destinațiile, operatorii și frecvențele de operare programate a fi operate pe

parcursul celor 3 programe de operare din anul 2020 se regăsesc în tabelul de mai jos cu precizarea că, din cauza pandemiei de COVID-19, majoritatea curselor programate nu au mai fost efectiv operate.

NR. CRT	DESTINAȚIE	Companie	Frecvențe-curse/săpt.			NR. CRT	DESTINAȚIE	Companie	Frecvențe-curse/săpt.		
			01.01→ 28.03	29.03→ 24.10	25.10→ 31.12				01.01→ 28.03	29.03→ 24.10	25.10→ 31.12
1	BUCUREȘTI	TAROM	26	28	26	12	MADRID	WIZZ AIR	2	2	2
		RYANAIR	16	12	16	13	PARIS	WIZZ AIR	3	3	3
		BLUE AIR	-	10	10	14	BARCELONA	WIZZ AIR	2	2	2
2	MUNCHEN	LUFTHANSA	21	21	21	15	TEL AVIV	WIZZ AIR	2	2	2
3	MEMMINGEN	WIZZ AIR	5	5	5	16	VALENCIA	WIZZ AIR	2	2	2
4	MILANO BERGAMO	WIZZ AIR	5	7	5	17	TREVISO	WIZZ AIR	2	2	2
		RYANAIR	5	5	5	18	BARI	WIZZ AIR	2	3	2
5	LONDRA	WIZZ AIR	7	10	7	19	DONCASTER	WIZZ AIR	2	2	2
6	FRANKFURT HAHN	WIZZ AIR	2	2	2	20	BILLUND	WIZZ AIR	2		
7	FRANKFURT MAIN	LUFTHANSA	7	6	7	21	NURNBERG	WIZZ AIR	2	2	2
8	ROMA	WIZZ AIR	3	3	3	22	KARLSRUHE	WIZZ AIR	2	2	2
9	BRUXELLES	WIZZ AIR	2	3	2	23	DORTMUND	WIZZ AIR	3	4	3
10	BOLOGNA	WIZZ AIR	2	2	2	24	IASI	TAROM	3	3	3
11	STUTTGART	EUROWINGS	3	4	3						

Sursa: Aeroportul Internațional Traian Vuia Timișoara

Număr pasageri transportați lună/an în 2020

În anul 2020 pe Aeroportul Internațional Timișoara au fost înregistrați un număr de 470.631 pasageri, locul 3 la nivel național, după aeroporturile Otopeni și Cluj-Napoca.

Numărul pasagerilor înregistrați în fiecare lună se regăsesc în tabelul de mai jos:

LUNĂ	NUMĂR PASAGERI	
	2019	2020
Ianuarie	103.906	119.379
Februarie	108.635	112.607
Martie	122.644	40.437
Aprilie	116.439	1.074
Mai	126.300	1.684
Iunie	136.683	9.667
Iulie	145.770	40.898
August	166.708	45.035
Septembrie	158.127	44.391
Octombrie	143.099	28.815
Noiembrie	132.075	11.524
Decembrie	134.626	15.120
TOTAL AN	1.595.012	470.631

Sursa: Aeroportul Internațional Traian Vuia Timișoara

Număr destinații și număr zboruri lună/an în 2020

Numărul zborurilor/destinație efectuate în fiecare lună a anului 2020 sunt redată în tabelul de mai jos:

Număr zboruri lunar pe destinații														
NR. CRT	DESTINAȚIE	Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	Iulie	August	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie	Total zboruri
1	BUCUREȘTI	357	346	248		28	78	84	154	202	182	144	126	1949
2	MUNCHEN	180	168	76					26	50	60	30	8	598
3	MEMMINGEN	44	42	31			20	26	26	26	26	6	6	253
4	MILANO-BERGAMO	94	82	20			12	54	40	16	16	4	6	344
5	LONDRA	76	51	50				46	62	54	52	10	28	429
6	FRANKFURT HAHN	18	16	14			8							56
7	FRANKFURT MAIN	60	58	20										138
8	ROMA	26	26	6			6	23	18	7				112
9	BRUXELLES	19	18	14				14	18	18	2		12	115
10	BOLOGNA	18	16	6			4	18	12	3				77
11	DORTMUND	29	25	19			8	36	36	20	18	6	10	207
12	MADRID	17	17	8				13	18	11			6	90
13	PARIS -BEAUVAIS	18	17	15			3	27	26	26	24		6	162
14	BARCELONA	18	16	10				14	18	8				84
15	TEL AVIV	8	10	2										20
16	VALENCIA	17	16	10				14	18	17	11	2		105
17	TREVISIO	16	16	4			4	18	2					60
18	BARI	18	18	4			6	16	12	4				78
19	DONCASTER	6												6
20	BILLUND	4												4
21	NURNBERG	16	18	14										48
22	KARLSRUHE	18	16	12			8	18	18	16	18	4	6	134
23	STUTTGART	28	20	10					18					76
24	IASI	20	22	14										56
Total zboruri regulate pasageri		1.125	1.034	607	0	28	157	421	522	478	409	206	214	5.201
1	HERAKLION							12	11	3				26
2	RHODOS							9	8	9				26
3	SKIATHOS							7	10	5				22
4	ANTALYA								9	22				31
5	HURGHADA								1	5				6
Total zboruri chater de vacanță		0	0	0	0	0	0	28	39	44	0	0	0	111
Alte destinații/mişcări		316	309	325	324	366	466	497	449	431	469	442	474	4.868
Total zboruri lunar AIT		1.441	1.343	932	324	394	623	946	1.010	953	878	648	688	10.180

Sursa: Aeroportul Internațional Traian Vuia Timișoara

Destinații noi introduse în anul 2020

Pe parcursul anul 2020 nu a fost introdusă nici o destinație nouă.

Numărul total de mișcări ale aeronavelor (aterizări, decolări) operate pe aeroport/lună/an în 2020

În anul 2020 pe Aeroportul Internațional Timișoara au fost efectuate 10.180 mișcări de aeronave, reprezentând locul 4 la nivel național după aeroporturile Otopeni, Băneasa și Cluj-Napoca.

Numărul mișcărilor efectuate în fiecare lună sunt redată în tabelul comparativ de mai jos:

LUNĂ	MIȘCĂRI AERONAVE	
	2019	2020
Ianuarie	1.301	1.441
Februarie	1.288	1.343
Martie	1.332	932
Aprilie	1.302	324
Mai	1.367	394
Iunie	1.503	623
Iulie	1.546	946
August	1.692	1.010
Septembrie	1.640	953
Octombrie	1.528	878
Noiembrie	1.484	648
Decembrie	1.493	688
TOTAL AN	17.476	10.180

Sursa: Aeroportul Internațional Traian Vuia Timișoara

Cantitatea medie de marfă transportată/lună/an în 2020

Activitatea cargo pe Aeroportul Internațional Timișoara este una deosebită, cei mai importanți jucători din domeniu, la nivel mondial, fiind prezenți și anume: DHL, UPS, TNT/FedEx. Astfel, după nivelul activității cargo derulate, 5.148 tone marfă manipulate în anul 2020, Aeroportul Internațional Timișoara se situează pe locul II la nivel național (după Aeroportul Otopeni), la mare distanță aflându-se Aeroportul Internațional Cluj-Napoca cu 3.904 de tone.

În anul 2020, traficul de marfă a rămas aproximativ la același nivel cu anul 2019, cantitatea de marfă care a fost manipulată în fiecare lună fiind redată în tabelul, comparativ cu anul 2019, de mai jos:

LUNĂ	TONE MARFĂ	
	2019	2020
Ianuarie	412	434
Februarie	406	355
Martie	446	453
Aprilie	429	344
Mai	439	366
Iunie	415	376
Iulie	462	433
August	354	391
Septembrie	423	470
Octombrie	465	514
Noiembrie	486	507
Decembrie	430	505
TOTAL AN	5.167	5.148

Sursa: Aeroportul Internațional Traian Vuia Timișoara

Servicii noi în anul 2020

- Punerea la dispoziția companiilor aeriene (contra cost) a serviciului de dezinfecție și curățare a aeronavelor împotriva COVID-19;
- În aeroport au fost montate puncte de vânzare pentru achiziționarea de către pasageri a măștilor și mănușilor de protecție.

Măsuri de îmbunătățire a calității serviciilor oferite călătorilor

Încă de la începutul pandemiei, administrația aeroportului a depus toate eforturile pentru a duce la îndeplinire măsurile de protecție care se impun pentru a limita răspândirea noului coronavirus, principalele măsuri fiind:

- Punerea la dispoziția companiilor aeriene (contra cost) a serviciului de dezinfecție și curățare a aeronavelor împotriva COVID-19;
- În toate spațiile din terminalele de pasageri precum și în spațiile administrative au fost montate dispensere cu gel dezinfectant pentru mâini;

- Spațiul din terminalele aeroportului a fost configurat astfel încât să asigure o procesare fluentă a traficului de pasageri, în condițiile respectării cerințelor de distanțare socială;
- Suprafețele de pardoseală și de mobilier din terminalele de pasageri, tăvile și echipamentele destinate controlului de securitate ghișeele de check-in, porțile de îmbarcare, cărucioare bagaje, balustrade, mânere ș.a. se dezinfectează de către personalul administrativ al aeroportului, la un interval de 3 ore, în intervalul programului de operare, precum și la sfârșitul programului;
- Pasagerii sunt permanent informați prin intermediul marcajelor existente pe suprafețe, sistemului audio-video, afișajului electronic și printat (panotaj, afișe, flyere) despre măsurile de protecție care trebuie urmate;
- În aeroport au fost montate puncte de vânzare pentru achiziționarea de către pasageri a măștilor și mănușilor de protecție. Pasagerii au următoarele obligații: de a utiliza măști pentru protecție, de a accepta screening-ul temperaturii corporale pe fluxul de pasageri efectuat, începând cu zona publică și până la îmbarcare, efectuat cu ajutorul unor scannere termice automatizate și cu scanere portabile, de a utiliza dispozitivele cu gel dezinfectant pentru mâini care sunt amplasate în terminalele aeroportului;
- Personalul medical a fost dotat cu 5 scanere termice portabile, utilizate de cabinetul medical și Direcția de Sănătate Publică pentru verificarea pasagerilor veniți din zonele de risc.

Investiții finalizate în anul 2020 - Nu au fost finalizate investiții pe parcursul anului 2020.

Proiecte pentru dezvoltarea sistemului de transport călători și marfă, prevăzute a se realiza în anul 2021

CONSTRUIRE TERMINAL SOSIRI CURSE EXTERNE PASAGERI

Proiectul de investiții a fost evaluat și avizat favorabil de către Direcția Generală Organism Intermediar pentru Transport din cadrul Ministerului Transporturilor, drept pentru care, s-a încheiat contractul de finanțare nr. 24 / 18.12.2018.

Valoarea totală (inclusiv TVA) a contractului de finanțare este de **30,35 mil lei**,

Execuția lucrărilor de construire a început în data de 04.02.2019 și va fi finalizată la sfârșitul lunii februarie 2021. Se estimează că în luna aprilie 2021 terminalul va fi complet funcțional. Acesta va avea următoarele caracteristici:

- Număr porți de sosire pasageri= 4 buc.
- Suprafață construită= 3.361 m²
- Suprafață desfășurată = 4.383 m²
- Fluxuri pentru acomodarea a 540 pasageri în același timp= 3 buc.
- Sisteme independente de benzi pentru bagaje de cală = 3 buc.
- Fluxuri de control a documentelor deservite de poliția de frontieră= 10 buc.
- Număr puncte control vamal= 3 buc.
- Zonă sortare bagaje exterioară clădirii= 200 m²
- Grupuri sanitare= 6 seturi
- Spații comerciale, administrative și tehnice.

ACHIZIȚII ECHIPAMENTE DE SIGURANȚĂ ȘI SECURITATE (Etapa I – a)

Contractul de finanțare al acestui proiect de investiții în valoare totală de **48,23 mil lei** (fără TVA) a fost aprobat cu nr. 80/01.10.2020, **are termen de finalizare 31.07.2021** și cuprinde două achiziții importante:

a.Achiziție Autospeciale PSI

Contractul, în valoare de **8,93 mil. lei** (fără TVA) a fost semnat cu furnizorul – SC MOUNTAIN INDUSTRIAL RESOURCES SRL în luna octombrie 2020 și are termen de finalizare 07.07.2021.

b.Achiziție sistem integrat pentru controlul de securitate.

Contractul, în valoare de 38,97 mil lei (fără TVA) este semnat cu furnizorul desemnat – asocieria „SC EMP TRADE S.R.L – SC NUCLEAR ELECTRICA SECURITY SERVICES SRL” și va fi finalizat în octombrie 2021.

Sistemul integrat de control de securitate, va înlocui toate echipamentele aflate în uz și va crea un confort sporit pentru pasagerii și cuprinde:

1. Echipament de scanare destinat bagajelor de cală= 2 buc.
2. Echipament de scanare destinat bagajelor de cabină și de cală redundant= 2 buc.
3. Echipament de scanare destinat bagajelor de cabină = 7 buc.
4. Echipament de scanare destinat proviziilor de aeroport / bord agabaritice= 2 buc.
5. Echipament de scanare destinat expedierilor de marfă și poștă= 1 buc.
6. Echipament de detectare a urmelor de exploziv= 4 buc.
7. Echipament de detectare a explozivilor lichizi= 3 buc.
8. Poartă detectoare de metale WTMD= 8 buc.
9. Server de management al echipamentelor de securitate = 1 cpl.

TERMINAL PLECĂRI CURSE EXTERNE

Principalele caracteristici constructive ale Terminalului „Plecări externe” sunt:

- suprafață construită desfășurată propusă= 12.000 m²
- un sistem control de securitate dimensionat pentru șase filtre complet echipate și dotările necesare pentru controlul bagajelor de cală
- lifturi persoane și marfă = 7 buc.
- ghișee check-in= 18 buc.
- cabine poliția de frontiera= 6 posturi
- porți automate de scanare documente= 6 buc.

Contractul de finanțare al proiectului de investiții „TERMINAL PLECĂRI CURSE EXTERNE” ar putea fi semnat până la finalul lunii martie 2021 și va fi finalizat în 30 luni, apreciindu-se că **terminalul „Plecări Externe”** va fi funcțional începând cu data de 01.01.2024.

Investiția este estimată la 184,50 mil. lei (cu TVA).

REABILITARE SISTEM DE BALIZAJ, ALIMENTARE ELECTRICĂ, CĂI DE RULARE ETC.

Dezvoltarea sistemelor de siguranță din zona de operațiuni aeriene se vor moderniza și menține la nivelul Categoriilor II / III în funcție de cerințele autorității naționale competente și de modificările legislative specifice stabilite la nivel european. Investițiile în acest domeniu sunt estimate la **2,6 mil. euro** (fără TVA) finanțat din proiecte verzi (green deal).

REALIZARE / MODERNIZARE SISTEM INTEGRAT DE SECURITATE FIZICĂ.

Proiectul se află în etapa stabilirii temei de proiectare și va cuprinde realizarea următoarelor activități (obiecte de investiții):

- Realizare drum perimetral de securitate – asfaltat, un singur sens de circulație cu scuaruri pentru observare și depășire în lungime estimată de 8,4 km.
- Realizare gard perimetral de securitate – din panouri de plasă cu fundație continuă
- Sistem de supraveghere video cu circuit închis
- Radar de sol – rol de monitorizarea vehiculelor și persoanelor pe suprafața de mișcare.
- Modernizare puncte de control acces.
- Modernizare sistem de supraveghere TvCI a zonelor publice și operațiuni aeriene
- Modernizare sistem de acces auto în zonele publice.

Valoarea totală a proiectului este estimată la 95 mil. lei și va fi realizat din fonduri europene nerambursabile. Investiția va fi finalizată în luna decembrie 2023.

REALIZAREA CENTRULUI INTERMODAL DE TRANSPORT PASAGERI

Pe latura de sud a parcurii auto, se va realiza o stație a CFR (punct oprire) care va permite accesul la aeroport atât a pasagerilor care pleacă din Timișoara, dar și a celor din regiunea Vest care optează pentru acest mijloc de transport. Obiectivul de investiții se află în faza de proiectare „Studiu de fezabilitate” și va fi realizat de către C.F.R. Infrastructură, cu termen de finalizare estimat pentru sfârșitul anului 2023

ACHIZIȚIE ECHIPAMENTE DESTINATE ACTIVITĂȚILOR NON - ECONOMICE ÎN DOMENIUL SIGURANȚEI AERONAUTICE (Etapa a II - a)

Află în etapa definirii temei de proiectare premergătoare analizei cost – eficacitate și care va include:

- Turn de iluminat tractabil
- Utilaj multifuncțional autopropulsat pentru cosire și tocare vegetație (tip tractor cu accesorii)
- Echipament șenilat pentru tocare vegetație și curățat sisteme pluviale deschise (tip escavator)
- Echipament autopropulsat pentru îndepărtarea urmelor de cauciuc (tip rubber remover)
- Echipament autopropulsat de mare capacitate pentru măturare, aspirare și spălare suprafețe exterioare
- Echipament autopropulsat cu gabarit redus pentru măturare, aspirare și spălare suprafețe exterioare
- Echipament punct de comandă mobil
- Autospecială 4 x 4 pentru combaterea vieții sălbatică

Termenul de finalizare a achiziției este estimat pentru sfârșitul anului 2023, iar valoarea totală a investiției este de 17,12 mil. lei (fără TVA).

REALIZAREA TERMINAL CARGO AERIAN 4.000 MP (Etapa I-a din cadrul proiectului „Centru Intermodal Cargo Timișoara”)

Proiectul are scopul dezvoltării spațiilor destinate transportului mărfurilor pe calea aerului și va fi conexas zonei propuse pentru edificarea Centrului Intermodal Cargo Timișoara.

În prima etapă se va realiza prin credit-furnizor un spațiu logistic cu suprafața de 4.000 mp și un cost estimat de 14,67 mil. lei (fără TVA). Noul terminal cargo va fi funcțional în trimestrul II 2022.

1.4. CĂI NAVIGABILE

Râul Bega are lungimea de 254 km, din care 178 km se află în România și 76 km în Serbia. Acesta are izvorul în munții Poiana Ruscăi, la nord-est de Timișoara, parte a Munților Carpați, și curge spre Tisa în Serbia și apoi spre Dunăre.

Canalul Bega face parte din sistemul Rhin –Dunăre (coridorul de transport pan european Constanța - Canalul Dunăre Marea Neagră –Dunăre –Rhin– Portul Rotterdam), făcând posibilă legătura între Marea Nordului și Marea Neagră.

Canalul Bega navigabil este cuprins între km 118+360 (limita din amonte a municipiului Timișoara) și km 45+000 (ecluza din dreptul localității Klekk pe teritoriul Serbiei). De aici până la km 0 (materializat prin confluența cu Râul Tisa) se naviga pe vechea albă a râului Bega care a fost regularizată și amenajată. Lungimea canalului pe teritoriul românesc este de cca. 44,5 km și de 74 km pe teritoriul sârbesc.

Pe teritoriul administrativ al Municipiului Timișoara, canalul Bega are o lungime de 10,60 km în profil transversal, lățimea canalului la oglinda apei fiind de 30 - 45 m, iar la nivelul fundului de 15 - 20 m.

În anul 1732 Canalul Bega, fiind primul canal navigabil construit pe teritoriul României, inițial pentru asanarea terenurilor inundabile, iar ulterior a fost amenajat pentru navigație. Canalul Bega, este una dintre puținele căi navigabile amenajate artificial pe teritoriul României.

În anul 1869 pe canalul Bega se fac primele curse de pasageri, Timișoara devenind astfel primul oraș de pe teritoriul României ce utilizează acest mijloc de transport în comun. Din 1958 transportul de mărfuri a încetat, iar din 1967 au fost retrase și navele de pasageri, o mică parte rămâne navigabilă pe raza municipiului Timișoara pentru un număr mic de nave de agrement.

Canalul străbate întregul oraș pe direcția SV-NE, constituind de-a lungul timpului o coloană vertebrală în jurul căreia s-a dezvoltat așezarea urbană.

Canalul Bega, element definitoriu al Timișoarei, în prezent pe teritoriul românesc, canalul poate fi navigat doar de mici ambarcațiuni pe raza Municipiului Timișoara, în rest, din cauza proastei întrețineri este parțial colmatat și nu poate fi utilizat pentru traficul comercial, până la finalizarea lucrărilor de dragare și ecologizare.

Având în vedere trendul ascendent de dezvoltare socio-economică a zonei, contextul geo – politic favorabil, interesul pentru o cale navigabilă facilă la coridorul pan european de transport Rhin-Dunăre, devine pertinentă și fezabilă ideea reluării navigației pe canalul Bega într-un viitor nu prea îndepărtat.

Pentru valorificarea potențialului cadrului natural, atât din punct de vedere turistic (amenajare peisagistică, zone pentru agrement), cât și din punct de vedere economic (deschiderea navigației pe Bega, transport public) municipalitatea Timișoara a finalizat în decembrie 2018 proiectul „Reabilitarea infrastructurii publice urbane a malurilor canalului Bega”.

Prin implementarea proiectului s-a urmărit reabilitarea infrastructurii publice urbane a malurilor Canalului Bega, prin executarea de:

- Construcții;
- Amenajări peisagistice a malurilor;
- Lucrări de modernizare a mobilierului urban;
- Rețele electrice, iluminat public;
- Rețele de alimentare cu apă și canalizare;
- Lucrări hidrotehnice: stații de vaporetto;
- Lucrări de drumuri;
- Căi de comunicații pietonale și cicliste.

Apărarea împotriva inundațiilor

Administrația Bazinală de Apă Banat este una din sucursalele cu personalitate juridică a Administrației Naționale „Apele Române” care administrează, aproape în totalitate, apele a două unități administrativ teritoriale, pe care își desfășoară activitatea Sistemul de Gospodărire a Apelor Timiș (cu sediul în Timișoara) și Sistemul de Gospodărire a Apelor Caraș-Severin (cu sediul în Reșița).

Direcția Apelor Banat are în administrare bazinele hidrografice ale râurilor Aranca, Bega, Bega Veche, Timiș, Bârzava, Moravița, Caraș, Nera, Cerna și a fluviului Dunărea, parțial. Suprafața totală administrată este de 18.320 km², cu o lungime a rețelei hidrografice de 6.296 km.

Investiții pentru apărarea împotriva inundațiilor în zona Timișoara

În anul 2016, Administrația Bazinală de Apă Banat a realizat prin proiectanți abilitați **studiul de fezabilitate “Amenajare râu Bega și afluenți pe sectorul Timișoara - Balinț, județul Timiș”** al cărui obiectiv principal este amenajarea cursului de apă Bega pentru scoaterea de sub efectul inundațiilor a localităților situate pe sectorul Timișoara – Balinț.

În prezent, “Studiul de fezabilitate” a fost avizat în Consiliile Tehnico – Economice ale A.B.A. Banat și A.N.A.R., fiind în pregătire pentru avizare la Ministerul Apelor și Pădurilor.

Principalele date tehnico – economice ale investiției sunt :

Valoare INV/C+M : 319.543,360 / 272.377,100 mii lei.

Capacități :

- regularizare albie L = 144,357 km;
- diguri de apărare L = 24,245 km;
- supraînălțări diguri existente L = 31,435 km.

În anul 2018, a fost întocmit **studiul de fezabilitate “Reabilitare culee mal drept și a podului pietonal de la Nodul Hidrotehnic Sânmartinul Maghiar, comuna Uivar, județul Timiș”** al cărui obiectiv principal este creșterea siguranței în exploatare a barajului și a funcționării în bune condiții a întregului ansamblu de componente a nodului hidrotehnic.

În prezent, “Studiul de fezabilitate” a fost avizat în Consiliile Tehnico – Economice ale A.B.A. Banat și A.N.A.R., fiind în pregătire pentru avizare la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.

Principalele date tehnico – economice ale investiției sunt:

Valoare INV/C+M : 3.230.158 / 2.228.165 lei.

Capacități:

- reabilitarea echipamentelor hidromecanice;
- pasarela pe grinzi cu zăbrele.

Tot în anul 2018, a fost întocmit și **studiul de fezabilitate “Punerea în siguranță a nodului hidrotehnic Topolovăț, județul Timiș”**, obiectivele fiind: punerea în siguranță a lucrării, reabilitarea și automatizarea stavilei, creșterea producției de energie regenerabilă și creșterea siguranței în exploatare în vederea alimentării cu apă a municipiului Timișoara.

În prezent, “Studiul de fezabilitate” a fost avizat în Consiliile Tehnico – Economice ale A.B.A. Banat și A.N.A.R., fiind în pregătire pentru avizare la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.

Principalele date tehnico – economice ale investiției sunt:

Valoare INV/C+M : 17.404.109 / 1.848.402 lei.

Capacități:

- reabilitare și automatizare stavilă plană (Stoney);
- completare cu anrocamente în risbermă și perez uscat;
- lucrări de decolmatare amonte și aval de barajul stăvilă și a canalului de evacuare – 750 m;
- înlocuirea turbinelor EOS cu 2 turbine Kaplan S-Type.

Investiții pe râul Bega realizate în anul 2020

În anul 2020, în cadrul Administrației Bazinale de Apa Banat au fost realizate lucrări de apărare împotriva inundațiilor, pe râul Bega, după cum urmează:

“Amenajare râu Bega și afluenți pe sectorul Curtea - Valea lui Liman, județ Timiș”, obiectiv de investiție finanțat cu fonduri de la bugetul de stat și din surse proprii ale Administrației Bazinale de Apa Banat.

Principalele date tehnico – economice ale investiției sunt :

Valoare INV/C+M : 24.303 / 21.667 mii lei.

Capacități:

- recalibrare albie L=11,565 km;
- consolidări longitudinale din gabioane L=2,75 km;
- PIF 2021.

Lucrările realizate sunt în proporție de 51 %.

“Închidere linie de apărare cu gabioane, mal stâng, râu Bega SASA la Poieni, jud. Timiș”, obiectiv de investiție finanțat cu fonduri de la bugetul de stat.

Principalele date tehnico – economice ale investiției sunt:

Valoare INV/C+M : 5.498 / 4.704 mii lei.

Capacități:

- închidere linie de apărare L=1,50 km;
- reprofilare albie L= 400 m;
- PIF 2020.

Lucrările realizate sunt în proporție de 100 %.

Proiecte de dezvoltare pentru utilizarea Canalului Bega ca infrastructură de transport pentru călători și marfă realizate în anul 2020

În anul 2016, Administrația Bazinală de Apă Banat, împreună cu Agenția de Dezvoltare Economico-Socială Timiș, a depus spre aprobare aplicația de finanțare privind **„Repararea infrastructurii de navigație pe Canalul Bega”**, prin Programul INTERREG - IPA CBC România-Serbia Axa Prioritară 3: Mobilitate sustenabilă și accesibilitate, Măsura 3.1: Mobilitate și infrastructura transportului și serviciilor

Valoarea totală a proiectului este de 13,850,684.41 euro (TVA inclus), iar scopul investiției este **„creșterea competitivității transfrontaliere prin îmbunătățirea accesibilității și conectivității în cadrul regiunii transfrontaliere prin intermediul mării standardelor infrastructurii de transport și mobilitate”**, contract de finanțare nr. 90610/21.07.2017. Termenul de finalizare a proiectului este luna august 2021.

Partenerii acestui proiect sunt:

1. Administrația Bazinală de Apă Banat – lider de proiect;
2. Consiliul Județean Timiș – partener 2;
3. Secretariatul Provincial pentru Cooperare Interregională Novi Sad – partener 3;
4. Întreprinderea de Gospodărire a Apelor “Vode Vojvodine” Novi Sad – Serbia partener 4.

Obiectivele proiectului sunt:

1. Refacerea Nodului Hidrotehnic Sânmihaiu Român

Lucrarea este prevăzută a se realiza în cinci etape, din care:

- în anul 2011, a fost realizată **etapa I** de punere la uscat a nodului hidrotehnic, ocazie cu care s-a realizat expertizarea tehnică a obiectivului și refacerea studiului de fezabilitate pentru reabilitarea și punerea în siguranță a lucrărilor hidrotehnice;

- 3 etape în cadrul acestui proiect și anume:

- **etapa II** – Reabilitare Baraj Stăvilari;
- **etapa III** – Punerea la uscat a ecluzei;
- **etapa IV** – Reabilitare ecluză;

- iar **etapa V** – Refacere peisagistică a insulei, urmând a se realiza cu fonduri proprii.

2. Achiziție 1 dragă și 2 barje (echipamente)

Din valoarea totală a proiectului, 6.929.795,25 euro (TVA inclus) revine Administrației Bazinale de Apă Banat, din care:

- 138,595.91 euro, Administrația Bazinală de Apă Banat (2%);
- 900,873.38 euro, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (13%);
- 5,890,325.96 euro, Uniunea Europeană (85%) :

La sfârșitul lunii decembrie 2017, s-a semnat acordul interguvernamental între Guvernul României și Guvernul Serbiei în vederea deschiderii punctului internațional de trecere a frontierei de stat româno-sârbe.

În decursul anului 2019, au fost finalizate licitațiile prevazute a fi realizate în cadrul proiectului. Astfel au fost finalizate: licitația pentru proiectare și execuție lucrări, câștigător fiind desemnat consorțiul format din SC SOCOT SA + SC LAURENTIU H SRL+ SC AQUAPROIECT SA, subcontractat SC HIDROTIM SA; licitația pentru dirigenție de șantier, contractul fiind semnat cu SC CONSULTVEST SRL, precum și contractul pentru echipamente, semnat cu firma olandeză CONVER BV, echipamente care au fost livrate în cursul lunii octombrie 2019, iar în luna octombrie 2020 s-a efectuat recepția finală.

În data de 3 iunie 2019, a fost predat amplasamentul și a fost dat ordinul de începere a lucrărilor. S-au efectuat lucrări la barajul stăvilă, constând din: betoane turnate, anrocamente, pereți zidite, terasamente la depozitul ecologic, împrejurimi baraj, au fost livrate, montate și s-au efectuat probele și manevrele la echipamentele hidromecanice aferente barajului stăvilă.

De asemenea, au fost finalizate lucrările la casa de manevră (catalogată monument istoric categoria II B) în conformitate cu prevederile avizului din partea Direcției de Cultură Timiș.

În cursul lunii august, apele canalului Bega au fost readuse în albia inițială, pentru a pune la uscat ecluza și a putea începe lucrările de reabilitare a ecluzei care includ:

- refacere pereți zidite amonte mal stâng;
- refacere pereți dale beton amonte/grindă beton și pereți beton aval;
- lucrări reabilitare betoane în sasul ecluzei;
- procurare moloane ecluză.

Capacitățile realizate fizic :

Realizări fizice baraj stăvilă : 100%

Echipamente hidromecanice. Baraj : 100%

Echipamente hidromecanice ecluza : 80%

Realizări fizice ecluză: 80%

Propuneri de dezvoltare pentru anul 2020

În anul 2021 se vor continua lucrările la ecluza Nodului Hidrotehnic Sînmihaiu Român, finalizarea Proiectului fiind preconizată a avea loc pe data de 3 august 2021.

2. TRANSPORT PUBLIC URBAN

Timișoara deține o rețea dezvoltată de linii de transport în comun, dispunând de trasee care deservesc toate cartierele orașului. În oraș transportul în comun se intersectează cu circulația grea, centura ocolitoare nefiind finalizată, ceea ce produce deseori aglomerări de trafic pe porțiuni foarte încărcate și staționări pe trasee, mai ales în centrul orașului. Transportul în comun deserveste majoritatea populației, transportul electric fiind majoritar în mod tradițional și concentrat înspre centrul municipiului. Nu există cartiere sau zone de locuințe fără acces la rețeaua de transport public a municipiului, distanța maximă de acces fiind de 1 km.

Parcul auto al RATT se compune din 235 vehicule, astfel:

- 105 autobuze din care 20 autobuze de capacitate mică;
- 50 troleibuze;
- 73 tramvaie;
- 7 nave de pasageri pentru voiaje de zi.

Transportul public de persoane se realizează în prezent pe 49 linii cu un total de 698,80 km lungime trasee, din care:

autobuze urban: 36 linii - 523,48 km (din care 5 linii noi – 45,65 km);

troleibuze urban: 6 linii - 62,06 km, lungimea infrastructurii troleibuzelor fiind de 122,5 km;

tramvaie: 7 linii - 113,28 km

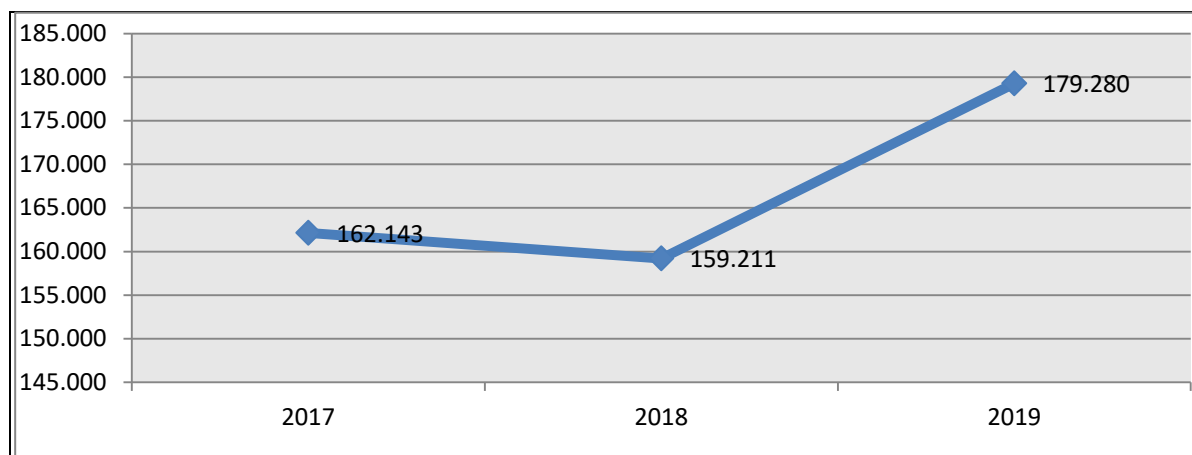
Numărul de stații amenajate este de 536, din care:

- noi, realizate în 2020: 1 stație, în valoare 19.237,28 lei, fără TVA;
- modernizate în 2020: -

Numărul de călătorii în 2020/tip de mijloc de transport, total 174.495.833 călătorii, din care:

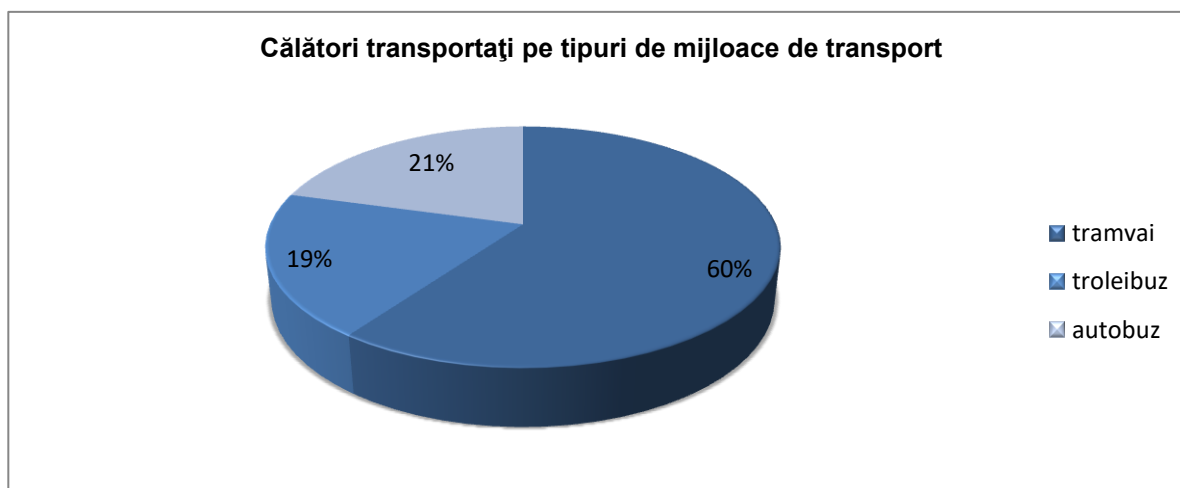
- autobuze: 36.139.632 călătorii;
- troleibuze: 33.729.987 călătorii;
- tramvaie: 104.626.214 călătorii.

Evoluția numărului de călătorii 2017-2020 (mii călătorii)

Direcția G.D.P.P.R.U. din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara

Călători transportați în Municipiul Timișoara, pe tipuri de mijloace de transport, în anul 2020 (mii călători), se regăsesc în figura de mai jos:

Sursa: Direcția G.D.P.P.R.U. din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara

Tramvaiele sunt cele mai populare și mai eficiente mijloace de transport din municipiu. Jumătate din locuitorii care circulă cu mijloace de transport în comun folosesc tramvaiele. Rețeaua de tramvaie este una dintre cele mai extinse din țară, având o lungime de 67,8 km de cale simplă, în anul 2020 fiind extinsă cu 2,4 km, prin investitor privat.

Pentru funcționarea integrată a Timișoarei cu localitățile din jur, pentru asigurarea accesibilității tuturor localităților și creșterea gradului de mobilitate în trafic al cetățenilor, municipiul Timișoara a dezvoltat și dezvoltă în continuare, proiecte de infrastructură în scopul extinderii infrastructurii de transport, a extinderii și modernizării sistemului de transport public în comun către comunele din jur, aflate în expansiune, precum și în scopul îmbunătățirii legăturilor între zonele limitrofe sau defavorizate cu zonele bine dezvoltate.

În 2020, au funcționat 19 linii metropolitane de transport cu o lungime a traseelor de 782,58 km care au efectuat 257 curse/zi, respectiv 7.539.837 călători/an, din care:
troleibuze: 2 trasee/ 38,91 km/ 60 curse pe zi;
autobuze: 17 trasee/ 743,67 km/ 197 curse pe zi;
noi în 2020: 7 trasee autobuze/ 472,1 km/ 35 curse pe zi.

•transport alternativ "verde" - infrastructură, stații amenajate:

34 stații biciclete

13 stații trotinete

•inventar mijloace de transport alternativ "verde" – 522 biciclete și trotinete și 13127 de utilizatori, din care:

426 biciclete/4871 de utilizatori

96 trotinete/ 8256 de utilizatori

din care achiziționate în 2020: - 75 trotinete

De asemenea, Societatea de Transport Public Timișoara oferă un serviciu de transport destinat persoanelor cu dizabilități locomotorii. Prin acest tip de transport li se asigură deplasarea de la o adresă de origine la o adresă de destinație cu ajutorul a 4 autoutilitare special adaptate persoanelor cu dizabilități locomotorii. Deplasările se realizează numai în zona urbană a Municipiului Timișoara.

Proiecte accesate/implementate pentru dezvoltarea și eficientizarea serviciului public; rezultate obținute în 2020

Direcția Generală Drumuri, Poduri, Parcaje și Rețele de Utilități

PROIECTE CONTRACTATE ȘI AFLATE ÎN IMPLEMENTARE PE POR 2014-2020

A. Proiectul **"Înnoirea flotei de tramvaie"**: propune achiziționarea a minim 16 tramvaie noi, articulate cu podea coborâtă, acționate prin invertoare și motoare asincrone de curent alternativ, alimentate de la rețea de contact sau dintr-o unitate de stocare a energiei electrice (montată în tramvai), cu post de conducere la un singur capăt și uși de acces pe partea dreaptă față de direcția de mers înainte. Conform Actului Adițional 1/04.06.2020 la contractul de furnizare nr. 103/26.07.2019, cantitatea a fost suplimentată cu 5 tramvaie.

În vederea obținerii de fonduri nerambursabile din FEDR, pentru respectarea valorii maxime eligibile, proiectul a fost împărțit în 3 etape pentru care s-au elaborat 3 cereri de finanțare, astfel:

Etapa I, cod SMIS 123654

Perioada de implementare a proiectului: 24.07.2019-31.10.2023

Valoarea totală a proiectului (etapa I): 96.378.421,30 lei, din care finanțare nerambursabilă: 79.388.463,95 lei. Prin Actul adițional nr. 1/16.12.2019 la Contractul de finanțare, a fost modificată valoarea totală a proiectului la suma de: 81.223.027,55 lei, din care finanțare nerambursabilă: 66.907.524,12 lei.

În anul 2020, a fost finalizată procedura de achiziție pentru contractul de servicii de informare și publicitate fiind încheiat contractul de prestări servicii nr. 23/25.02.2020, cu S.C. Lemings S.R.L. Prin adresa nr. SC2020-10091/07.05.2020 s-a dat ordinul de începere pentru realizarea materialelor de publicitate, începând cu data de 08.05.2020.

Având în vedere că la data de 11 martie 2020, Organizația Mondială a Sănătății a declarat starea de pandemie globală din cauza infecțiilor cu virusul SARS-CoV-2, prin adresa înregistrată la Primăria Municipiului Timișoara cu nr. CDE2020-869/13.07.2020, furnizorul BOZANKAYA OTOMOTIV MAK.IML.ITH.VE IHR A.S. ne-a adus la cunoștință faptul că și Turcia a fost afectată de pandemia COVID-19. Astfel, în data de 13.07.2020 a fost solicitată suspendarea contractului de finanțare nr. 4586/23.07.2019, pentru o perioadă de 3 luni, respectiv de la data de 14.07.2020 până la data de 14.10.2020. În susținerea solicitării a fost întocmit și transmis, în 14.07.2020, un memoriu justificativ. În data de 30.07.2020 a fost emisă Decizia nr. 98963 privind suspendarea perioadei de implementare a proiectului cu titlul "Înnoirea flotei de tramvaie – etapa I", contract nr. 4586/23.07.2019, cod SMIS 123654, pe durata de 3 luni – 14.07.2020 – 14.10.2020. Urmare a suspendării intervenite, noua dată de finalizare a implementării este 31.10.2023.

Etapa II, cod SMIS 129030

Perioada de implementare a proiectului: 01.10.2019-31.07.2023

Valoarea totală a proiectului (etapa II): 96.378.403,45 lei, din care finanțare nerambursabilă: 46.971.966,32 lei. Prin Actul adițional nr. 1/27.04.2020 la Contractul de finanțare, a fost modificată finanțarea nerambursabilă, aceasta fiind: 79.388.419,13 lei.

În anul 2020 a fost finalizată procedura de achiziție pentru contractul de servicii de informare și publicitate fiind încheiat contractul de prestări servicii nr. 17/06.02.2020, cu Sitech S.R.L. Prin adresa nr. SC2020-10092/07.05.2020 s-a dat ordinul de începere pentru realizarea materialelor de publicitate avizate, începând cu data de 08.05.2020.

Etapa III, cod SMIS 129031

Perioada de implementare a proiectului: 04.05.2020-31.07.2023

Valoarea totală a proiectului (etapa III): 96.378.403,45 lei, din care finanțare nerambursabilă: 68.063.294,13 lei.

În anul 2020 a fost finalizată procedura de achiziție pentru contractul de servicii de informare și publicitate fiind încheiat contractul de prestări servicii nr. 195/09.09.2020, cu S.C. Lemings S.R.L. Prin adresa nr. SC2020-25647/03.11.2020 s-a dat ordinul de începere pentru realizarea materialelor de publicitate avizate, începând cu data de 04.11.2020.

B. Proiectul "Reabilitarea liniilor de tramvai și modernizarea tramvelor stradale în Municipiul Timișoara, Traseu 5, Calea Bogdăneștilor", cod SMIS 123184

Perioada de implementare a proiectului: 01.10.2019-30.09.2022

Valoarea totală a proiectului: 148.851.248,45 lei, din care finanțare nerambursabilă: 89.655.146,06 lei. Obiectivele specifice ale proiectului:

1. Reabilitarea liniei de tramvai și modernizarea tramei stradale pe Calea Bogdăneștilor;
2. Creșterea vitezei medii de circulație a tramvaielor pe Traseul 5 - Calea Bogdăneștilor;
3. Îmbunătățirea siguranței în circulație și a confortului pentru călători;
4. Reducerea cheltuielilor de exploatare, întreținere și reparații a liniei cale de rulare și a tramvaielor.

În anul 2020, a fost finalizată procedura de achiziție pentru contractul de servicii de informare și publicitate fiind încheiat contractul de prestări servicii nr. 7/28.01.2020, cu Lemings S.R.L. Prin adresa nr. SC2020-10090/07.05.2020 s-a dat ordinul de începere pentru realizarea materialelor de publicitate avizate, începând cu data de 08.05.2020.

De asemenea, a fost finalizată procedura de achiziție publică pentru atribuirea contractului de asistență tehnică prin diriginți de șantier, în data de 05.05.2020 fiind încheiat contractul de asistență tehnică de specialitate prin diriginți de șantier nr. 79 cu societatea TPS Engineering & Asociații.

Procedura de achiziție pentru atribuirea contractului de proiectare și execuție lucrări a fost demarată în luna ianuarie 2020. După finalizarea acesteia, a fost încheiat Acordul contractual - Contractul de execuție lucrări nr. 104/09.06.2020 cu societatea SYLC CON TRANS SRL – LIDER DE ASOCIERE și Societatea LONGHERSIN S.R.L. – Asociat. Durata de derulare a contractului este de 31 luni din care 3 luni pentru elaborarea proiectului tehnic. Prin ordinul de începere nr. SC2020-15187/08.07.2020 a fost solicitată demararea proiectării și execuției lucrărilor începând cu data de 03.08.2020.

Din cauza condițiilor impuse de pandemia de Covid-19, a fost emis ordinul de sistare nr. CDE2020-001401/28.10.2020 pentru 20 de zile. Acesta a fost prelungit pentru alte 20 de zile prin ordinul de sistare nr. CDE2020-001533/23.11.2020.

În data de 11.12.2020, a fost predat proiectul tehnic în vederea verificării și obținerii autorizației de construire. Termenul alocat pentru realizarea acestor activități este de 60 de zile.

C. Proiectul **„Achiziție mijloace de transport public - autobuze electrice 18 m Brașov, Timișoara”**, cod SMIS 128114

Perioada de implementare a proiectului: 01.01.2019-31.01.2023

Valoarea totală a proiectului: 226.186.213,64 lei, din care asistență nerambursabilă: 184.977.159,38 lei.
Valoarea totală pentru Timișoara: 178.407.663,64 lei, din care asistență nerambursabilă: 144.950.980,38 lei.

Proiectul propune achiziția a 44 de autobuze electrice cu lungimea de aproximativ 18 m. Acestea vor fi însoțite de 15 stații de încărcare rapidă și 44 de stații de încărcare lentă. Autobuzele electrice vor avea o capacitate de transport de minim 130 persoane, din care minim 44 de persoane pe scaune.

Pentru punerea în funcțiune a stațiilor de reîncărcare s-au obținut avizele necesare și au fost încheiate contracte de racordare la rețelele electrice a celor 15 stații de încărcare rapidă și 44 de stații de încărcare lentă, contracte semnate cu E-Distribuție Banat S.A. și identificate astfel:

Contractul de racordare la rețelele electrice, nr. 04562657/ 05.05.2020, pentru locația Calea Șagului;
Contractul de racordare la rețelele electrice, nr. 04562283/ 05.05.2020, pentru locația Str. Apicultorilor;
Contractul de racordare la rețelele electrice, nr. 04562194/ 05.05.2020, pentru locația Str. Polonă;
Contractul de racordare la rețelele electrice, nr. 04562351/ 05.05.2020, pentru locația Str. Lt. Ovidiu Balea;
Contractul de racordare la rețelele electrice, nr. 04562605/ 05.05.2020, pentru locația Calea Aradului;
Contractul de racordare la rețelele electrice, nr. 04562451/05.05.2020, pentru locația Calea Stan Vidrighin;
Contractul de racordare la rețelele electrice, nr. 04562537/05.05.2020, pentru locația Str.Traian Grozăvescu;

Contractul de racordare la rețelele electrice, nr. 05029507/05.05.2020, pentru locația Piața Mărăști;
Contractul de racordare la rețelele electrice, nr. 05029445/05.05.2020, pentru locația Nr. cadastral 419039;
10.Contractul de racordare la rețelele electrice, nr.05030040/05.05.2020, pentru locația Calea Buziașului;
11.Contractul de racordare la rețelele electrice, nr.05030067/05.05.2020, pentru locația Calea Torontalului;
12.Contractul de racordare la rețelele electrice, nr. 05080420/ 16.07.2020, pentru locația B-dul Dâmbovița nr. 67 pentru cele 44 de stații de încărcare lentă.

De asemenea, în anul 2020, s-au realizat următoarele demersuri:

s-a realizat procedura de licitație SCN 1064471/05.03.2020, pentru contractarea de servicii de informarea și publicitate a proiectului ,

s-a semnat cu VOGA DESIGN&ARCHITECTURE S.R.L contractul de prestări servicii nr. 82 din 06.05.2020 privind prestarea serviciilor de informare, publicitate și promovare pentru proiectul „Achiziție mijloace de transport public – autobuze electrice 18 m, Brașov, Timișoara”, cod SMIS 2014+: 128114, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, în calitate de lider de parteneriat, organizează și derulează procedura de atribuire a contractului de achiziție publică a autobuzelor electrice, inclusiv de stații/puncte de reîncărcare rapidă/lentă.

Licitația pentru achiziția autobuzelor electrice a fost lansată de minister în luna februarie conform anunțului de participare CN1008857/08.02.2019 publicat în SEAP, iar în data de 14 iulie 2020 procedura de achiziție a autobuzelor electrice a fost anulată din motive de ordin tehnic. Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației a relansat licitația conform anunțului de participare nr. CN1025974/07.11.2020.

D. Proiectul **“Extindere iluminat public în Parcul Botanic”**, cod SMIS 126909

Perioada de implementare a proiectului: 08.05.2020-31.05.2021

Valoarea totală a proiectului: 3.820.894,23 lei din care finanțare nerambursabilă: 3.713.599,39 lei.

Obiectivele specifice ale proiectului:

1. Realizarea unui sistem de iluminat public în Parcul Botanic din Municipiul Timișoara.
2. Creșterea eficienței energetice la sistemele de iluminat public.
3. Scăderea consumului anual de energie primară în iluminatul public și a gazelor cu efect de seră.

Principalele activități de implementare a proiectului, derulate în cursul anului 2020:

Procedura de achiziție publică pentru „PT+execuție Extindere iluminat public în Parcul Botanic” a fost publicată în SEAP în data de 09.07.2020, iar raportul procedurii privind analiza ofertelor s-a încheiat în data de 23.12.2020.

Procedura de achiziție a contractului de servicii de asistență tehnică prin diriginți de șantier a fost demarată în data de 03.08.2020 și s-a finalizat cu semnarea contractului de prestări servicii asistență tehnică prin diriginți de șantier, nr.187/31.08.2020, prestator - SC MANAGEMENT ASSESS SRL.

Procedura de achiziție pentru contractul de servicii de audit financiar al proiectului a fost demarată în data de 03.08.2020 și s-a finalizat cu încheierea contractului de prestări servicii de audit financiar nr. 202/22.09.2020, prestator - SC KLASS ENTERPRISE SRL.

Procedura de achiziție pentru contractul de servicii de informare și publicitate a fost demarată în data de 18.06.2020 și s-a finalizat cu semnarea contractului de prestări servicii de informare și publicitate nr.148/20.07.2020, prestator - SC CRISLEIA PRINTING SRL.

ALTE PROIECTE CU FINANȚARE DIN FONDURI EUROPENE

Proiectul **“CIVITAS – SUMPs Up”**

Orașul Timișoara are calitatea de membru al proiectului „SUMPs-Up”, în cadrul Grupului de Leadership, iar durata proiectului se întinde pe perioada 15.09.2017 - 29.02.2020.

Proiectului este un proiect finanțat de Uniunea Europeană și aduce împreună 8 organizații partenere și 7 orașe partenere, al căror scop este ajutarea orașelor europene în demersul lor de a-și elabora, implementa și monitoriza un Plan de Mobilitate Urbană Durabilă, incluzând în acesta soluții mai curate și mai durabile de mobilitate.

Pe parcursul anului 2020, proiectul a presupus completarea Raportului final de activitate în cadrul proiectului prin revizuirea tuturor activităților la care Municipiul Timișoara a luat parte de-a lungul proiectului, prezentarea lecțiilor învățate din proiect, dar și a măsurilor cheie pe care le-a realizat Municipiul Timișoara în timpul participării în proiect.

Proiectul **“Fact-Finding study on the status and future needs regarding low- and zero- emission urban mobility”**

Municipiul Timișoara participă din luna octombrie 2020 în cadrul acestui proiect, realizat de un consorțiu format din PwC, Rupprecht Consult, Ecorys și Isinnova la solicitarea Direcției Generale pentru Mobilitate și Transport a Comisiei Europene.

Scopul general al acestui studiu este de a-i oferi Comisiei Europene o actualizare a statusului situației și trendului mobilității urbane, indicând lacunele și nevoile pentru a atinge o mobilitate urbană cu emisii scăzute și emisii zero, sigură, accesibilă și inteligentă la nivelul orașului.

Studiul presupune o colecție de date legate de mobilitate pe un eșantion de orașe europene, dintre care și Municipiul Timișoara.

Pe parcursul anului 2020, au fost colectate și prelucrate date pentru 10 indicatori simpli și complecși, care au fost raportați, astfel:

Indicatori simpli:

Accesibilitatea economică la transportul public (Affordability of public transport);

Emisii poluante (Air pollutant emissions);

Accesul la transportul public (Access to public transport);

Decese în trafic (Road deaths);

Moduri active de siguranță în trafic (Traffic safety active modes);

Congestie (Congestion);

Emisii gaze cu efect de seră (GHG emissions);

Cota modală (Modal split).

Indicatori complecși:

Emisii poluante (Air pollutant emissions);

Accesul la servicii de mobilitate (Access to mobility services).

Proiectul **“Prioritizing low carbon mobility services for improving accessibility of citizens” – PriMaaS**, nr.identificare: PGI05830

Perioada de implementare a proiectului este: 01.08.2019-31.12.2023.

Proiectul este finanțat prin programul Interreg Europe, iar liderul acestui proiect este Universitatea Aveiro din Portugalia. Consorțiul este format din următorii membri: Universitatea Aveiro (Portugalia), Comunitatea Intermunicipală din Regiunea Coimbra (Portugalia), TTS Italia (Italia), Intelligent Transport Systems Romania (România), Universitatea de Științe Aplicate Erfurt (Germania), Municipality Timișoara (România), Regiunea Liguria (Italia), Universitatea Stockholm-eGovlab (Suedia), Consiliul Regiunii Tampere (Finlanda), Parteneriatul de Transport din Sud-Estul Scoției (Marea Britanie).

În perioada 27 ianuarie - 31 ianuarie 2020, partenerii proiectului PriMaaS s-au întâlnit la Tampere, Finlanda pentru trei zile de schimb de experiențe, organizat și găzduit de colegii de proiect din Tampere. Partenerii au participat la Smart City Mindtrek 2020, o conferință internațională de tehnologie și expoziție de afaceri, la atelierul de consolidare a capacității cu privire la „Mentalități deschise, seturi de gestionare a datelor”, și la prima reuniune a grupului de lucru, unde partenerii au dezbătut soluțiile necesare de mobilitate centrate pe utilizator MaaS. În data de 24 aprilie 2020 a avut loc o întâlnire a grupului de lucru al proiectului PriMaaS. Obiectivul principal al întâlnirii a fost dezbaterile noilor direcții necesare implementării proiectului, precum și redefinirea activităților având în vedere limitările impuse în prezent.

În data de 9 iunie 2020 partenerii s-au întâlnit online pentru a discuta despre modul de standardizare privind dezvoltarea MaaS în diferitele regiuni ale parteneriatului. În perioada 29-30 iunie 2020, PriMaaS Lead Partner (Universitatea din Aveiro) a organizat un webinar, cu sprijinul altor parteneri de proiect, privind provocările pentru sistemele regionale de transport și răspândirea MaaS în era post-pandemică. S-au abordat diferite subiecte relevante în funcție regiunea analizată și de diferitele realități ale mobilității ca serviciu post pandemie și consecințele ei. În perioada 2-3 decembrie 2020 a avut loc un eveniment online, organizat de partenerul Regiunea Liguria a proiectului PriMaaS, în parteneriat cu proiectele MOBIMART -, Interoperabilitate și dezvoltare a Planificatorilor de călătorii transfrontalier pentru reducerea

distanțelor "și MOBIMART PLUS -", Provocarea integrării intermodale și transfrontalieră". Evenimentul a avut ca obiectiv schimbul de cunoștințe și experiență a mai multor părți interesate, relevante din diferitele regiuni ale consorțiului acestui proiect.

PROIECTE DIN LISTA DE REZERVĂ DJ FESI DEPUSE LA FINANȚARE DIN BUGETUL LOCAL

A. Proiectul **"Reabilitarea liniilor de tramvai și modernizarea tramvelor stradale în municipiul Timișoara, traseul 2, Calea Stan Vidrighin"** este inclus în scenariul recomandat din Planul de Mobilitate Urbană Durabilă și în lista de proiecte de rezervă din Documentul justificativ pentru finanțarea din fonduri europene structurale și de investiții 2014-2020.

Zona proiectată cuprinde actualul traseu al Căii Stan Vidrighin, pe tronsonul de drum cuprins între str. 1 Decembrie 1918 până în sensul giratoriu din Piața Gheorghe Domășneanu, pe o lungime de aproximativ 1,8 km. În situația actuală linia de tramvai este cale simplă cu ecartament normal, cu șine tip 40 pe traverse din beton și lemn, prindere directă pe un pat de piatră spartă, deci realizată cu o soluție tehnică depășită care produce zgomot și vibrații, cu efecte negative atât asupra materialului rulant și a călătorilor, cât și asupra zonelor învecinate. Calea de rulare a tramvaiului este în platforma proprie amplasată central strazii, pe traverse, cu stâlpii rețelei de contact amplasați lateral pe ambele părți în afara carosabilului.

Investiția vizează întreg ansamblul rutier și liniile de tramvai (linie cale dublă) de pe str. Calea Stan Vidrighin având ca limite: Intersecția str. Calea Stan Vidrighin cu str. 1 Decembrie cu racordare la str. Ștefan cel Mare până la Girația Gh. Domășnean și prevede modernizarea tramvelor stradale și reabilitarea liniei cale tramvai, a rețelei de contact, protecției catodice, lucrări de relocare și provizorate pentru branșamente și instalații gaze, termice, telecomunicații, energie electrică, iluminat public, apă-canal, piste pentru bicicliști, substație de transformare-redresare, organizare de șantier, lucrări edilitare subterane și supraterane.

Pentru acest obiectiv de investiții a fost demarată procedura de achiziție publică pentru atribuirea contractului de proiectare și execuție în luna octombrie, iar în 15 decembrie 2020 a avut loc deschiderea ofertelor.

B. Proiectul **"C3.Reabilitarea liniilor de tramvai și modernizarea tramvelor stradale în Municipiul Timișoara, Traseul 4, b-dul Cetății"** este inclus în scenariul recomandat din Planul de Mobilitate Urbană Durabilă și în lista de proiecte de rezervă din Documentul justificativ pentru finanțarea din fonduri europene structurale și de investiții 2014-2020.

Pentru acest obiectiv de investiții, în anul 2020, a fost demarată procedura de achiziție publică pentru atribuirea contractului de asistență tehnică prin dirigenți de șantier. În urma finalizării procedurii de achiziție publică, s-a atribuit contractul de prestări servicii nr. 155/03.08.2020, încheiat cu Totor Eugenia Marinela – PFA. Durata contractului de asistență tehnică de specialitate prin dirigenți de șantier este de 36 de luni.

De asemenea, pentru acest obiectiv de investiții a fost demarată procedura de achiziție publică pentru elaborarea documentației tehnico-economice faza PT+CS+DE, execuția și finalizarea lucrărilor de reabilitare linie de tramvai și modernizare trame stradale aferente obiectivului de investiții. În urma finalizării procedurii de achiziție publică, a fost semnat Contractul de execuție lucrări nr.

188/03.09.2020 cu societatea PORR CONSTRUCT S.R.L. în calitate de executant. Durata contractului este de 36 de luni, din care 6 luni sunt alocate pentru serviciile de proiectare. Prin ordinul de începere nr. SC2020-21503/16.09.2020 a fost solicitată demararea proiectării și execuției lucrărilor, începând cu data de 21.09.2020.

Prin proiect se vor executa următoarele: modernizarea întregului ansamblu rutier și a liniilor de tramvai, inclusiv rețelele edilitare stradale, subterane și supraterane de pe B-dul Cetății, amenajarea de trotuare, piste pentru biciclete și de zone verzi, aducându-se astfel o contribuție substanțială la reducerea emisiilor de poluanți în atmosferă, reducerea prafului, a nivelului de zgomot și implicit la creșterea confortului și siguranței circulației.

C. Proiectul **"C10.Linie nouă de tramvai Solventul - Gara de Nord"** este inclus în scenariul recomandat din Planul de Mobilitate Urbană Durabilă și în lista de proiecte de rezervă din Documentul justificativ pentru finanțarea din fonduri europene structurale și de investiții 2014-2020.

Zona proiectată cuprinde actualul traseu al Străzii Gării, tronsonul cuprins între platforma Solventul și intersecția cu Bd. General Ion Dragalina, cu respectarea traseului prevăzut în Planul Urbanistic General.

Pentru acest obiectiv de investiții a fost demarată procedura de achiziție publică pentru documentația tehnico-economică faza PT+CS+DE și execuția lucrărilor de construire a unei noi linii de tramvai și a fost încheiat Contractul de execuție lucrări nr. 232/14.10.2020 cu asocierea formată din societatea SYLC CON TRANS S.R.L - lider de asociere și societatea LONGHERSIN S.R.L – asociat.

Durata contractului este de 22 de luni, din care 4 luni pentru serviciile de proiectare.

Prin ordinul de începere nr. SC2020-26156/09.11.2020, a fost solicitată demararea proiectării și execuției lucrărilor începând cu data de 04.01.2021.

Prin proiect se vor executa următoarele: construcția liniei cale de tramvai și a întregului ansamblu rutier, cu trasa stradală realizată în varianta de 2 benzi pe sens, incluzând calea de rulare a tramvaiului care va fi carosabilă, amenajarea de trotuare și piste pentru biciclete, de zone verzi, aducându-se astfel o contribuție substanțială la reducerea emisiilor de poluanți în atmosferă, reducerea prafului, a nivelului de zgomot și implicit la creșterea confortului și siguranței circulației.

De asemenea, pentru acest obiectiv de investiții este în curs de finalizare procedura de achiziție publică pentru atribuirea contractului de asistență tehnică prin dirigenți de șantier.

Proiectul contribuie la obiectivele privind dezvoltarea durabilă prin promovarea unui transport nepoluant, creșterea condițiilor de confort, a siguranței circulației și a vitezei de circulație, toate acestea sporind atractivitatea sistemului de transport public pentru cetățeni și reducerea emisiilor de carbon în municipiu.

ALTE PROIECTE AFLATE ÎN DERULARE

Proiectul „**Amenajare autostradă pentru biciclete în Municipiul Timișoara, pe relația E-V, respectiv pe relația N-S**” este inclus în scenariul recomandat din Planul de Mobilitate Urbană Durabilă și vizează amenajarea a două autostrăzi dedicate bicicliștilor, ce ar urma să traverseze orașul de la est la vest și de la nord la sud. Benzile pentru biciclete ar urma să fie construite separat de fluxul de trafic auto oferind condiții de siguranță utilizatorilor. Prin crearea unei autostrăzi destinate bicicliștilor se urmărește, în principal, ca utilizarea autoturismelor personale să devină o opțiune mai puțin atractivă din punct de vedere economic și al timpilor de parcurs, față de utilizarea transportului public/a modurilor nemotorizate. Se vor asigura condițiile pentru realizarea unui transfer sustenabil a unei părți din ponderea modală a utilizării autoturismelor personale, către utilizarea bicicletei ca mijloc de deplasare, creându-se astfel condițiile pentru reducerea emisiilor de echivalent CO₂.

Pentru acest obiectiv de investiții, a fost demarată procedura de achiziție publică pentru documentația tehnico-economică faza SPF. În urma procedurii de achiziție publică, a fost încheiat cu HENTZA BUSINESS S.R.L. contractul de prestări servicii de proiectare nr. 85/07.05.2020. Prestația constă în elaborarea Studiului de fezabilitate (inclusiv studiu topografic, studio geotehnic, etc.) și a documentației pentru obținerea tuturor acordurilor și avizelor stabilite prin Certificatul de Urbanism și elaborarea scenariilor tehnico-economice și soluțiilor fezabile pentru realizarea obiectivului de investiții. Având în vedere situația excepțională la nivel național și mondial, pandemia cauzată de virusul SARS COV 2, a fost afectată derularea contractului nr. 85/07.05.2020.

Proiectul „**M16a. Amenajarea rețelei urbane de piste de biciclete – etapa II**” este inclus în scenariul recomandat din Planul de Mobilitate Urbană Durabilă. Obiectivul de investiții propune realizarea unor piste de biciclete în lungime de minim 68 km și parcuri pentru biciclete pe străzile din intravilanul municipiului Timișoara. Rețeaua urbană de piste de biciclete (etapa II) va fi conectată cu cea existentă din Municipiul Timișoara, dar și cu rețeaua regională care conectează Timișoara cu comunele din polul de creștere și cu zonele de agrement și cele naturale.

Pentru acest obiectiv de investiții a fost demarată procedura de achiziție publică în luna februarie 2020 pentru elaborarea documentației tehnico-economice faza S.F., P.T.+ C.S.+ D.E. În urma procedurii de achiziție publică, a fost încheiat contractul de prestări servicii de proiectare nr. 42/02.04.2020 cu NOVENSA S.R.L. În luna septembrie a fost predat studiul de fezabilitate în vederea verificării. Având în vedere pandemia cauzată de virusul SARS COV 2, în luna decembrie s-au sistat activitățile de proiectare.

Proiectul „**C9b. Inelul IV Vest: conexiunea Str. Gării - Bd. Dâmbovița**” face parte din coridorul integrat de mobilitate de pe inelul IV, aprobat prin H.C.L. nr. 322/2020, fiind conectat cu proiectul „C4. Reabilitarea liniilor de tramvai și modernizarea tramvelor stradale în Municipiul Timișoara, Traseul 5, Calea Bogdăneștilor”, cu proiectul „C9a. Inelul IV Vest: Pasaj Inferior Solventul” și cu proiectul „C10. Linie nouă de tramvai: Solventul - Gara de Nord”.

Intervențiile proiectului de investiție au în vedere:

Construcția unui drum nou, cu două benzi pe sens și linie de tramvai în zona mediană, în prelungirea Căii Bogdăneștilor, prin Pasajul Inferior Solventul, până în Bd. Dâmbovița (cca. 700 m);

Construcția unui pod nou peste Canalul Bega;

Lărgirea Bd-ului Dâmbovița, de la noul pod construit până la intersecția cu str. Ion Barac (cca. 200 m), inclusiv echiparea cu linie de tramvai;

Construirea de piste pentru biciclete și de trotuare pe toată lungimea drumului nou construit (de la pasajul inferior Solventul, până la str. Ion Barac, inclusiv pe podul nou construit).

În cursul anului 2020, elaborarea documentației tehnico-economice, aferente proiectului, a fost cuprinsă în Lista Fișelor de Proiecte selectate pentru finanțare în cadrul Programului Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020.

Societatea de Transport Public Timișoara

În cursul anului 2020, au fost realizate următoarele proiecte/investiții pentru dezvoltarea și eficientizarea serviciului public:

Amenajare parcare supraterană pe B-dul Take Ionescu, nr. 56 - s-a finalizat DTAC și s-a obținut autorizația de construire;
Execuția și montarea a 50 de refugii călători (adăposturi pentru călători) în stațiile de transport public;
Reabilitare clădire administrativă secția tramvaie;
Proiectare extindere Sistem de televiziune în circuit închis pentru supraveghere video, lucrări de instalare a sistemelor de alarmă - B-dul Dâmbovița, nr. 67 și Sistem de televiziune în circuit închis pentru supravegherea video a căilor de acces și a tribunelor terenului de fotbal și lucrări de instalare a sistemelor de alarmă - str. Renașterii, nr. 28;
Lucrări de înlocuire tâmplărie uși și ferestre în incinta clădirilor STPT de pe platforma B-dul Dâmbovița, nr. 67;
Lucrări de reabilitare exterioară a clădirilor din B-dul Dâmbovița nr. 67;
Reabilitare bază troleibuze din B-dul Dâmbovița nr. 67.

Măsuri pentru îmbunătățirea calității serviciilor oferite călătorilor și aplicații web realizate de operatorul de transport – Societatea de Transport Public Timișoara

Achiziție licență pentru aplicație tip Infochioșc;
Achiziție licență Microsoft Windows 10 Professional, USB Flash, tip licență OEM;
Achiziție imprimante fiscale EPSON TMU 220A;
Achiziție imprimante de carduri Evolis Pirmacy20;
Achiziție sistem de monitorizare trafic a călătorilor pentru cele 7 nave de pasageri pentru voiaje de zi;
Achiziție calculator portabil pentru diagnoza troleibuzelor Irisbus – Skoda;
Achiziție compresor CECCATO cu piston;
Achiziție aspirator cu spălare Karcher;
Achiziție mașină de curbat șină marca ZAKLAD POJAZDOW SZYNOWYCH;
Grup electrogen ESE 400 PS-BC;
Pachet MiWaKKEE M18FPP4B-503 Set Powerpack;
Utilaj de curățare cu înaltă presiune cu apă rece;
Cric hidraulic;
Mașină de înșurubat cu impact 1".

Proiecte (obiective) pentru dezvoltarea serviciului public pentru anul 2021:

Direcția Generală Drumuri, Poduri, Parcaje și Rețele de Utilități

Pentru dezvoltarea serviciului public, în cadrul cap. 84.02.03.02 – Transportul în comun, sunt propuse a se realiza următoarele obiective de investiții, cu finanțare din bugetul local:

M9a. Modernizarea stațiilor de transport public din zona urbană;
M9b. Modernizarea stațiilor de transport public din zona metropolitană;
Studiu privind optimizarea rețelei de transport public (M6);
Achiziția de mijloace de transport și de utilaje: 55 buc. troleibuze, 30 buc. minibuze, 15 buc. tren tramvai, 30 buc. autobuze hibride, precum și de utilaje pentru întreținerea și mentenanța transportului public. De asemenea se dorește încheierea unui act adițional pentru suplimentarea cu 19 buc. a numărului de tramvaie în cadrul proiectului „Înnoirea flotei de tramvaie (etapa IV)”.

Totodată, în anul 2021, se va continua implementarea proiectelor europene aflate în derulare, proiecte nominalizate în cadrul secțiunii aferente proiectelor realizate în anul 2020 și se vor întreprinde activități pentru identificarea de noi programe naționale/regionale/internaționale adecvate pentru accesarea de fonduri în vederea implementării proiectelor locale privind construirea, reabilitarea, consolidarea și dezvoltarea infrastructurii edilitare pe raza municipiului Timișoara.

Societatea de Transport Public Timișoara

Proiectele/obiectivele propuse a fi realizate de către operatorul de transport în anul 2021, pentru dezvoltarea serviciului public, sunt următoarele:

Lucrări de reabilitare împrejmuire B-dul Dâmbovița, nr. 67;
Reabilitare clădire administrativă, hală depou, hală bază mixtă și boxă materiale - Secția Tramvaie;
Lucrări de reabilitare clădire centrală termică număr inventar 12195;
Lucrări de reabilitare căi de acces și platforme betonate interioare;
Lucrări de montare porți industriale cu automatizare și ușă pietonală încastrată la hale Secție Transport Auto;
Lucrări de reabilitare clădire personal muncitor și administrativ Secția Transport Auto;
Lucrări de reabilitare hală Secția Transport Auto;
Reabilitare infrastructură platforme, linie cale și linie contact tramvai în depoul Bld Dâmbovița nr.67;

Proiect tehnic și execuție (PT+E) „Extindere Hala baza de intretinere și exploatare 2 pentru amenajare clădire P+1E în D-dul Dâmbovița, nr. 67”;

Proiect tehnic și execuție (PT+E) „Retehnologizare pod rulant din hala Baza mixtă.”;

Proiect tehnic și execuție (PT+E) „Spălătorie automată tip portal pentru curățarea exterioară a troleibuzelor”;

Proiect tehnic și execuție (PT+E) „Amenajare rezervă de apă și execuție linii de hidranți și pompe”;

Amenajare parcare în str. Renașterii, nr. 28;

Documentație tehnică pentru obținere autorizație de construire (DTAC) pentru amplasare copertină pe schelet metalic în 50 stații de transport public;

Documentație tehnică pentru obținere autorizație de construire (DTAC) pentru amplasare pe domeniul public a 5 chioșcuri vânzare titluri de călătorie;

Documentație tehnică pentru obținere autorizație de construire (DTAC) pentru amplasare pe domeniul public a 13 adăposturi pentru trotinete electrice;

Documentație de tip Plan Urbanistic Zonal (PUZ) pentru amenajare spălătorii ecologice pentru mijloace de transport public pe platforma Dâmbovița, nr. 67;

Achiziție autoremorcher;

Achiziție autotur.

3. REȚELE TEHNICO – EDILITARE ȘI ENERGETICE

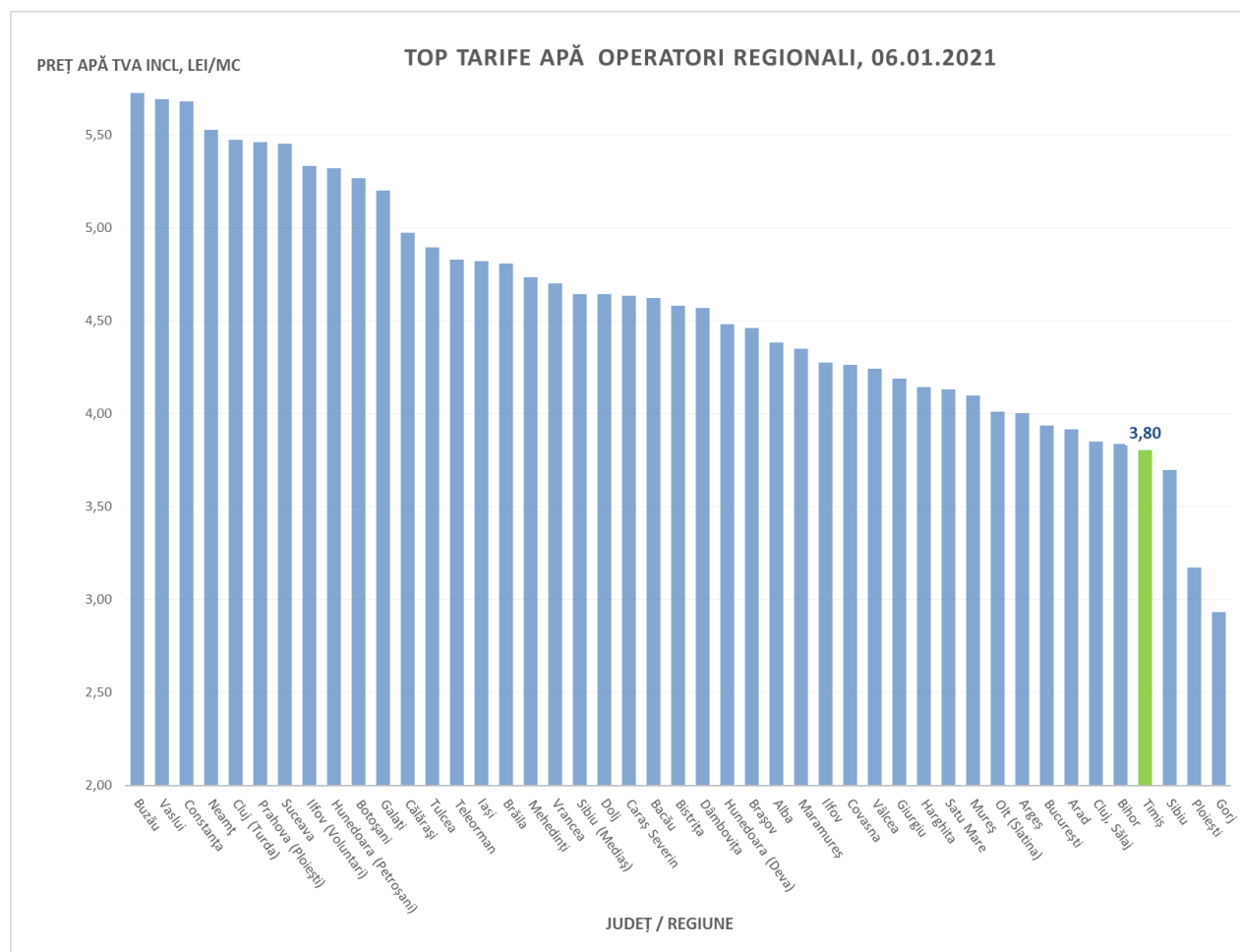
3.1. REȚELE DE APĂ – CANAL

3.1.1. Alimentarea cu apă

Serviciile de alimentare cu apă și de canalizare în municipiul Timișoara sunt asigurate de SC AQUATIM SA, care este operator regional al acestor servicii pe raza județului Timiș din anul 2010.

Aquatim asigură servicii de alimentare cu apă și de canalizare pe raza județului Timiș, din anul 2007. Aria de operare include în prezent municipiul Timișoara și alte 144 de localități din județ. Sucursalele din orașele Buziaș, Deta, Făget, Jimbolia și Sânnicolau Mare acoperă cea mai mare parte a activității din județ. Din Timișoara sunt coordonate serviciile din localitățile rurale apropiate.

Tarifele pentru serviciile Aquatim, de 3,80 lei/mc (alimentare cu apă potabilă) și 3,79 lei/mc (canalizare), sunt în vigoare din data de 1 aprilie 2019 și sunt în conformitate cu planul anual de evoluție al tarifelor pentru perioada 2018-2023, aprobat de Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Apă-Canal Timiș în anul 2018 și aprobat în vederea aplicării, de către Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (ANRSC) în 2019. Conform legislației fiscale în vigoare (Legea nr. 175/2018), cota TVA aplicabilă pentru apa potabilă și serviciul de canalizare este de 9%. În clasamentul național al tarifelor practicate de companiile de apă și canalizare, compania timișeană ocupă o poziție bună, având unul din cele mai scăzute prețuri, după cum se poate vedea din reprezentarea alăturată.

Tarife aprobate/avizate de ANRSC pentru operatorii regionali, ianuarie 2021.

Sursa: Raportul de activitate pentru anul 2020 S.C.Aquatim S.A

Aquatim deține licența de operare clasa 1 pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, acordată de ANRSC. Societatea are implementat și certificat un sistem de management integrat calitate, mediu, sănătate și securitate în muncă. În anul 2020 a avut loc auditul de recertificare efectuat de către Societatea Română pentru Asigurarea Calității, audit în urma căruia s-a menținut certificarea sistemului de management integrat (calitate, mediu, sănătate și securitate în muncă).

Municipiul Timișoara este alimentat cu apă din două surse: de suprafață și de adâncime. Astfel:

– circa 25% provine din foraje. Apa subterană este captată prin foraje de mare adâncime, situate în partea de est, sud-est și vest a orașului, tratarea și distribuția fiind asigurate de stația de tratare a apei Urșeni și stația de tratare a apei Ronaț.

– circa 75% provine din sursa de apă de suprafață, captată din râul Bega, tratată și distribuită de stația de tratare a apei Bega.

Stația de tratare Bega, Timișoara. Sursa: Aquatim

În Municipiul Timișoara, rețeaua de distribuție a apei este inelar-radială și are o lungime totală de 715 km, din care rețele extinse, noi în 2020: 2,465 km și refăcute în totalitate: 0,303 km.

La nivelul anului 2020, 99,9 %, din totalul populației urbane, beneficiază de serviciile de alimentare cu apă potabilă în sistem centralizat.

Consumul de apă la nivelul municipiului a fost de 20.138.121 mc, din care:

- Locuințe: 13.836.627 mc;
- Agenți economici: 5.050.053 mc;
- Instituții: 1.251.441 mc.

Consumul mediu casnic/ cap de locuitor a fost de cca 108 l/zi în 2020.

Numărul locuințelor racordate la sistemul de alimentare cu apă, la nivelul anului 2020, era de 22.527 branșamente, din care 170 branșamente noi.

3.1.2. Canalizarea și epurarea apei uzate

Sistemul de canalizare al municipiului Timișoara, de tip unitar, deține o rețea de colectare și de transport a apelor uzate și pluviale care, la nivelul anului 2020, însumează 697,451 km lungime, din care 4,441 km reprezintă extinderea rețelei.

Prin canalizare se colectează și transportă apa uzată și cea provenită din precipitații, denumită și apă pluvială sau meteorică.

Populația urbană care beneficiază de canalizare: 99,9%.

La sfârșitul anului 2020 erau racordate la sistemul de canalizare un număr de 22.540 de locuințe, din care 170 reprezintă racorduri noi.

Cifre cheie privind mentenanța rețelei de canalizare din Timișoara:

- 6.431 desfundări rețea;
- 774 desfundări receptori de preluare ape meteorice;
- 893 reparații defecte canalizare;
- 550 receptori stradali de colectare a apei meteorice curățați.

Prin Programul de monitorizare a deversărilor de ape uzate în rețeaua de canalizare, deversările de ape uzate provenite de la operatorii economici, în canalizare, sunt monitorizate în parteneriat cu autoritățile locale și de mediu. Rezultatele programului de monitorizare 2020 sunt:

- 26 de probe de apă uzată (în medie), prelevate și testate lunar;

- au fost identificați 15 operatori ale căror deversări au prezentat depășiri ale parametrilor de calitate față de limitele admise.

În anul 2020, debitul mediu al apelor uzate colectate a fost de 1.280 l/s.

Obiectivele principale din programul de investiții din surse proprii pentru Municipiul Timisoara, in anul 2021, sunt:

a. Obiective de investiții 2021, pentru Timișoara:

- Înființare Muzeul Apei Timișoara;
- Extindere rețele de canalizare și apă pe Calea Șagului, între Pod Calea Șagului și bifurcație Parța, Șag. Etapa II (intersecție str. O. Cotruș – bifurcație Parța, Șag);
- Stația de epurare Timișoara: Optimizarea procesului de deshidratare nămol;
- Reamplasare conductă de alimentare cu apă a cartierului Plopi;
- Optimizarea sistemului de producere și alimentare cu agent termic necesar încălzirii apei calde menajere din Stația de tratare a apei Bega – Mun. Timisoara;
- Înlocuire parțială gard de împrejmuire Stația de pompare (Fosta Uzină nr.3) Str. Mistral nr.1 – Mun. Timișoara;
- Sistematizarea alimentării cu energie electrică a consumatorilor TGD - 0.4KV din stația de conexiuni STA Urseni – Mun. Timișoara;
- Stația de tratare apă Bega: Sistematizarea și suplimentarea alimentării cu energie electrică – Mun. Timișoara.

b. Investiții finanțate prin programe internaționale „Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Timiș, în perioada 2014-2020”, parte a Programului Operațional Infrastructură Mare (POIM), are ca obiectiv dezvoltarea unor sisteme durabile de alimentare cu apă și apă uzată, în 45 de unități administrativ teritoriale din județul Timiș, cu finalizare în anul 2023.

Principalele obiective de investiții în municipiul Timișoara au în vedere:

- modernizarea stației de tratare a apei potabile Bega;
- reabilitarea rețelei de distribuție apă în lungime de aproximativ 38 km, pe mai multe străzi (detaliate în continuare);
- o linie de valorificare termică a nămolului la stația de epurare a apelor uzate;
- reabilitarea rețelei de canalizare în lungime de aproximativ 16 km, pe mai multe străzi (detaliate în continuare) și aproximativ 13 km racorduri;
- un sistem SCADA regional.

Străzile pe care se vor face investiții în modernizarea rețelei de apă, prin proiectul regional POIM:

- Timișoara, zona de nord: Gării, Bârzava, Bv. Cetății, Gheorghe Lazăr, Calea Circumvalațiunii, Calea Torontalului, Calea Aradului, Gheorghe Dima, Sfinții Apostoli Petru și Pavel, Aristide Demetriade, Avram Imbroane, Popa Șapcă, Constantin Brâncuși, Aurel Popovici, Bv. Take Ionescu, Simion Barnuțiu, Lorena;
- Timișoara, zona de sud: Lămâiței, Vulturilor, Calea Șagului, Bv. 16 decembrie 1989, August Treboniu Laurean, Ana Ipătescu, Ulpia Traiana, Mureș, Virgil Onițiu, Victor Babeș, Traian Lalescu, Bv. Cornelii Coposu, Delfinul, Pod Decebal, Aleea FC Ripensia, Surorile Martir Căceu, Bv. Sudului, Orion, Bv. Mareșal Constantin Prezan, Calea Stan Vidrighin, Batania, Căprioarei, Torac, Petru Rareș, Rovine, Paul Iorgovici, Frederin Chopin, Bv. Industriei, Calea Moșniței.

Străzile pe care se vor face investiții în modernizarea rețelei de canalizare, prin proiectul regional POIM:

- Timișoara, zona de nord: Balta Verde, Labirint, Răsăritului, Orșova, Cugir, Liniștei, Aleea Scurtă, Martir Dan Carpin, Aleea Lirei, Aleea Amiciției, Martir Iosub Gheorghe, Leandruului, Perlei, Martir Silviu Motohon, Ecoului, Constantin cel Mare, Pomiculturii, Sf. Apostoli Petru și Pavel, Intrarea Sunetului, Horia Măcelariu, Intrarea Aca de Barbu, Gabriela Tako, Alexandru Grama, Verde, Martir Maria Andrei, Calea Lugojului, Intrarea Topologului;
- Timișoara, zona de sud: Ana Ipătescu, Fructelor, Intrarea Cucului, Intrarea Curcubeului, Intrarea Clopotului, Lucefărului, Hebe, Zarand, Intrarea Martir Octavian Țintaru), Apelor, Joszef Attila, Piața Aron Cotruș, Intrarea Orizont, Dositei Obradovici, Intrarea Vișinului, Nicolae Ilieșu, Martir Constantin Gârjoabă, Intrarea Crangului, Calea Buziașului, Bd. 16 Decembrie 1989, Ghica Ion, Delfinului, Doctor Gheorghe Marinescu, Ștefan Octavian Iosif, Lunei, Baba Dochia, Emilia Lungu Puhalo, Ioan Inocențiu Micu Klein.

Pentru obiectivele de investiții din Municipiul Timisoara din cadrul „Proiectului regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Timiș, în perioada 2014-2020” au demarat procedurile de achiziție publică în vederea încheierii contractelor de lucrări.

Valoarea proiectului este de 180 milioane euro (fara TVA), din care 135,6 milioane euro sunt fonduri nerambursabile de la Uniunea Europeană, 20,7 milioane euro de la bugetul de stat, 3,2 milioane de la

bugetul local și 20,5 milioane euro co-finanțare Aquatim. Suma alocată Timișoarei este de 62 milioane de euro.

Fântâni publice forate și fântâni publice ornamentale

Pentru asigurarea cu surse de apă potabilă a locuitorilor municipiului Timișoara, la finele anului 2020, există 93 de fântâni publice forate.

De asemenea, Primăria Municipiului Timișoara are în administrare 24 de fântâni ornamentale și 30 de foraje publice de alimentare cu apă industrială pentru irigații zone verzi.

Proiecte și intenții de dezvoltare în 2021:

- Execuția a 12 fântâni de apă potabilă;
- Execuția a 6 fântâni ornamentale.

3.2. REȚELE ENERGETICE

3.2.1. Alimentarea cu energie electrică

Municipiul Timișoara și zona învecinată este alimentată cu energie electrică din sistemul energetic național (SEN), sursele de bază fiind pentru Timișoara, CHE Porțile de Fier și CTE Mintia.

Transportul energiei electrice se realizează de către SC Transelectrica SA prin intermediul liniilor de 220 kV Timișoara - Mintia, Timișoara - Săcălaz, Timișoara – Arad și Timișoara - Reșița.

Alimentarea cu energie electrică din sistemul energetic național, se face prin stațiile de sistem 220/110kV Timișoara și Săcălaz, teritoriul Polului de creștere Timișoara fiind acoperit în totalitate.

Distribuția energiei electrice se face prin linii electrice aeriene (LEA) de 110 kV prin intermediul a 12 stații de transformare de 110 kV: Azur (65MVA), Bucovina (25 MVA), Cetate (51MVA), Fratelia (115 MVA), Freidorf (41 MVA), IMT (32 MVA), Musicescu (25 MVA), Pădurea Verde (50 MVA), Venus (25 MVA), Victoria (80 MVA), Solventul (80 MVA) și CTE Sud (32 MVA). Dintre acestea, stațiile de transformare Azur, IMT, Freidorf și CTE Sud alimentează aproape în exclusivitate platformele industriale.

Distribuția energiei electrice pe medie tensiune se realizează prin rețelele de repartiție publică, exploatate de către E-Distribuție Banat SA.

Configurație rețelei electrice aeriene de medie tensiune (20 kV) este "buclată" cu funcționare radială. Fiecare LEA 20 kV are capetele sprijinite pe cel puțin două stații de transformare, cu separatoare din loc în loc pe tronșoane ale liniei, pentru a putea scoate de sub tensiune rapid un tronșon defect prin deschiderea acestora, restul liniei putând fi repus în funcțiune.

Liniile electrice aeriene MT totalizează 175,47 km, iar liniile electrice subterane MT însumează 766 km din care 6,5 km au fost realizate în anul 2020.

Rețeaua de distribuție de joasă tensiune este preponderent subterană în mediul urban în zona centrală și în zonele de blocuri de locuințe. În restul zonelor este de tip aerian. Rețelele aeriene JT totalizează 710 km (fără branșamente), din care, în anul 2020, au fost extinse: 2 km și modernizate: 29 km, iar rețelele subterane JT (fără branșamente) însumează 1111,6 km din care, în anul 2020, au fost extinse: 6,71 km și au fost modernizate: 6,6 km.

Posturile de transformare care alimentează rețelele de joasă tensiune în mediul urban sunt în majoritate posturi în cabină de zidărie sau incluse în construcții, ele asigurând alimentarea consumatorilor industriali, terțiari sau casnici.

Sunt două tipuri de posturi de transformare, din punctul de vedere al consumatorilor pe care îi deservesc: posturi de transformare de rețea la care sunt racordați consumatori casnici, din sectorul terțiar, iluminatul public și posturi de transformare de abonat care deservesc unități economice, spitale, baze sportive, grupuri școlare, etc.

Numărul de posturi de transformare este de 1062, din care 28 realizate în 2020.

Gradul de electrificare al municipiului Timișoara este de 99,5%.

La nivelul Municipiului Timișoara, numărul de locuințe(casnici) racordate la rețea este de 148.713, din care 1638 racordate în 2020, iar numărul de agenți economici racordați la rețea este de 12.890, din care 1092 racordați în 2020.

În ceea ce privește debransările de la rețea, în anul 2020, numărul de locuințe debransate(casnici) este de 504, iar numărul de agenți economici debransați este de 336.

Cantitatea de energie electrică livrată pe parcursul anului 2020 este de 2.294.058 MWh, din care :

- pentru agenții economici: 1.503.610 MWh;
- iar pentru locuințe(casnici): 790.448 MWh.

Pentru anul 2021 E-Distribuție Banat are următoarele proiecte de dezvoltare:

- Centralizare GDM în vederea montării de smartmeter în localitatea Timișoara, zona Dâmbovița aferentă PT 21706, T31782, T31781, T21720, T21706, T41730, PT 1095, T21719;
- Reabilitare rețele aeriene pentru pregătirea Timișoara capitală europeană 2021;
- Reabilitare rețele subterane pentru pregătirea Timișoara capitală europeană 2021;
- Lucrări de întărire a rețelor pentru crearea condițiilor tehnice necesare racordării noilor utilizatori sau modificării caracteristicilor pentru utilizatorii existenți;
- Implementarea sistemelor de măsurare inteligentă – montare contoare Smart Meter;
- Mărirea gradului de siguranță în alimentarea cu energie electrică a consumatorilor din stațiile de transformare 110/20/10 kV Venus;
- Demarare construcție stație Covaci care va deservi inclusiv municipiul Timișoara;
- Trecere la 20kV etapa III Dumbrăvița – Victoria 2021-2022.

3.2.2. Iluminatul public

Lumina, fie naturală, fie artificială este acea componentă a vieții fără de care existența și evoluția omului nu ar fi posibilă. În lipsa luminii naturale, continuarea activității oamenilor este facilitată de existența iluminatului artificial, atât în interiorul clădirilor, cât și în exteriorul lor.

În tehnica iluminatului, un loc aparte îl ocupă iluminatul public, datorita implicațiilor pe care le are în viața citadină.

Iluminatul public, corespunzător realizat, are efecte benefice atât în ceea ce privește siguranța și securitatea cetățenilor localității, cât și sub aspect economic. Siguranța cetățenilor implică reducerea numărului de accidente de circulație pe timpul nopții, acest lucru fiind demonstrat prin studii realizate de specialiști din diferite țări, de-a lungul timpului.

Tot din aceste studii rezultă că securitatea cetățenilor unei localități este mai mare, în locurile în care iluminatul public este realizat corespunzător (întineric favorizând agresiunile asupra persoanelor).

Într-un oraș modern, prin punerea în valoare a ansamblurilor arhitecturale folosind tehnica iluminatului, se pot constitui puncte de atracție pentru numeroși vizitatori, contribuindu-se astfel la dezvoltarea turismului.

Până în anul 1989, în iluminatul urban din România, soluțiile lumino - tehnice adoptate pentru arterele de circulație erau tipizate, fără un control calitativ și cantitativ al acestora, iar sistemele de iluminat decorativ practic nu existau.

După anul 1989, poziția pe care o ocupa iluminatul artificial în viața socială, spirituală și economică a țării a fost reconsiderată, făcându-se remarcată o mai mare preocupare a autorităților locale și centrale față de acest domeniu.

Serviciul de iluminat public cuprinde iluminatul stradal-rutier, iluminatul stradal-pietonal, iluminatul arhitectural, iluminatul ornamental și iluminatul ornamental - festiv.

Sistemele de iluminat public constituie un ansamblu tehnologic și funcțional, alcătuit din construcții, instalații și echipamente specifice, care cuprinde:

- rețele electrice de joasă tensiune supraterane sau subterane, destinate iluminatului public;
- stâlpi de susținere a rețelei, respectiv a corpurilor de iluminat, destinați exclusiv iluminatului public;
- posturi de transformare și cutii de distribuție aeriene, terane sau subterane, destinate exclusiv iluminatului public;
- echipamente de comandă, automatizare, măsurare și control;
- corpuri de iluminat, console și accesorii.
- Iluminatul public are implicații directe în protecția mediului prin mai mulți factori:

- prin utilizarea eficientă a energiei (reducerea consumurilor nejustificate – utilizarea de echipamente performante cu consumuri reduse de energie);
- prin utilizarea echipamentelor cu componente reciclabile (ex:excluderea utilizării surselor cu vapori de mercur);
- reducerea poluării luminoase prin orientarea aparatelor de iluminat spre suprafața căii de circulație (aparatele de iluminat nu pot fi utilizate pe post de “reflectoare”).

Din punct de vedere social și instituțional, realizarea unui iluminat public de calitate se reflectă în:

- creșterea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;
- creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul comunităților locale;
- asigurarea siguranței circulației rutiere și pietonale;
- realizarea unei infrastructuri edilitare moderne;
- funcționarea și exploatarea în condiții de siguranță, rentabilitate și eficiență economico-financiară;
- crearea unei personalități urbane, atât pe timpul zilei, cât și pe timpul nopții, va aduce, cu siguranță mari beneficii în sfera serviciilor, și, de ce nu, bucuria și mândria de a trăi într-un oraș civilizată așa cum locuitorii și-au dorit întotdeauna.

În privința iluminatului public, Timișoara deține importante premii la nivel european și național. Astfel, la 15 decembrie 1882, Primăria încheie un contract de concesiune cu societatea Anglo - Austrian Bruch Electrical Company Ltd. pentru iluminarea electrică a străzilor, iar la 12 noiembrie 1884, s-au pus în funcțiune pe străzile Timișoarei 731 de lămpi de iluminat incandescente cu filament de cărbune, în lungime de 59 de kilometri, Timișoara devenind astfel primul oraș din Europa cu străzile iluminate electric.

Toate cartierele municipiului Timișoara beneficiază de iluminat public, străzile municipiului fiind iluminate în proporție de 98%.

Asfel, lungimea rețelelor de iluminat public este de 648,522 km, în anul 2020, neavând loc nici o extindere a rețelei. Numărul punctelor de iluminat public este de 25.887 bucăți, corpurile de iluminat rutier și pietonal fiind echipate cu lămpi cu sodium și LED-uri.

În anul 2020, a avut loc un număr de 45 de întreruperi a alimentării cu energie a iluminatului public.

În ceea ce privește cantitatea de energie electrică consumată pentru iluminat public, în anul 2020 a avut loc o ușoară creștere a consumului, comparativ cu anii anteriori, după cum urmează:

- 13.100 MWh - 2017;
- 13.178 MWh - 2018;
- 11,500 MWh - 2019;
- **13.288 MWh – 2020.**

Patrimoniul Timișoarei cuprinde o serie de clădiri istorice, monumente, biserici care sunt emblematice, reprezentând repere importante în viața social - culturală a orașului. Punerea în valoare a podurilor de peste râu, a clădirilor istorice cu arhitectura lor veche și a monumentelor se va realiza prin iluminat arhitectural, evidențiind estetica lor specială. Pentru realizarea iluminatului arhitectural se utilizează în mare măsură aparate de iluminat cu LED-uri, care rezolvă evidențierea detaliilor constructive ale construcției, la un consum de energie electrică redus. Printre monumentele puse în valoare prin iluminat arhitectural sunt: Catedrala Metropolitană, Domul Catolic din Piața Unirii, Podul Tinereții, Biserica Ortodoxă de pe str. Dej, Monumentul Fecioara Maria din Piața Maria, Podul Decebal, Biserica Romano – Catolică din Piața Nicolae Bălcescu, Biserica Ortodoxă de pe str. Ștefan cel Mare, imobilul care adăpostește Biserica Reformata din Piața Maria, de unde a izbucnit Revoluția din Decembrie 89, Monumentul Sf. Nepomuk din Piața Libertății.

În prezent, sunt iluminate artistic un număr de 19 monumente, iar numărul de obiective identificate a fi necesar să beneficieze de iluminat artistic este de 50.

Proiecte, intenții de dezvoltare în 2020:

- Extindere iluminat public în Parcul Botanic;
- Modernizarea și reabilitarea sistemului de iluminat public (25 de străzi);
- Modernizare iluminat public Calea Aradului, Calea Torontalului, Calea Sever Bocu;
- SF - Extindere iluminat public str. Drubeta nr. 97 (parcare în spatele blocului) și str. Iosif Sârbu;
- SF - Extindere iluminat public pe str. Radu Tudoran (parțial) și Calea Dorobanților (porțiunea de la Hotel 2000 până la ieșirea din oraș);
- SF - Extindere iluminat public Calea Buziașului, zona Siemens;
- SF - Extindere iluminat public zona Calea Aradului Est;

- SF - Extindere iluminat public pe str. Grigore Alexandrescu porțiunea cuprinsă între Calea Torontalului și Calea Aradului;
- DALI - Modernizare iluminat publice străzile: M. Eminescu, C.D. Loga, Acad. Alex. Borza, Michelangelor, I.C. Brătianu, 20 Decembrie 1989;
- DALI - Modernizarea iluminat public Calea Șagului, Calea Martirilor;
- DALI - Modernizare iluminat public B-dul Take Ionescu și B-dul Simion Barnuțiu.

3.3. ALIMENTAREA CU ENERGIE TERMICĂ

Serviciile de producere și distribuție a energiei termice și a apei calde menajere în sistem centralizat sunt asigurate, pentru municipiul Timișoara, de către S.C. Colterm S.A., companie locală de termoficare cu centralele CET Timișoara Centru și CET Timișoara Sud.

Colterm S.A. Timișoara asigură producția, transportul, transformarea, distribuția și furnizarea energiei termice pentru circa 60.000 de abonați persoane fizice, puncte de lucru a agenților economici și instituții.

Surse de producere a energiei termice:

Sistemul actual de încălzire centralizată din municipiul Timișoara constă din:

- Surse:
 - CT Centru Timișoara;
 - CET Sud Timișoara;
 - CET Freidorf;
 - CET Buziaș;
 - CET Dunărea;
 - 3 centrale termice de cvartal.
- Rețele de transport;
- Puncte termice;
- Rețele de distribuție.

Compania Locală de Termoficare COLTERM SA are în structură următoarele unități productive:

CT Centru Timișoara include următoarele unități de producere agent termic:

- Două cazane de apă fierbinte de 50 Gcal/h (58,15 MWt) cu funcționare pe gaze naturale, CAF 1 și CAF 2;
- Trei cazane de apă fierbinte de 100 Gcal/h (116,3 MWt) cu funcționare pe gaze naturale și păcură/CLU, CAF3, CAF4, CAF 5;
- Trei cazane de abur cu funcționare pe gaze naturale, CAE 1, CAE 2, CAE 3;
- CAF1, CAF 2, CAF 3 și CAF 4 au fost rețehnologizate și funcționează cu rezultate bune, iar CAF5 și CAE1 au fost conservate;

La ora actuală puterea termică totală instalată pentru termoficare este de 348,9 MWt.

CET Sud Timișoara are în componență următoarele echipamente principale:

- Doua cazane de apă fierbinte de 100 Gcal/h (116,3 MWt) cu funcționare pe lignit și gaze naturale, CAF 1, CAF 2 (în conservare);
- Trei cazane de abur de 100 t/h, 15 bar, 250°C cu funcționare pe lignit și gaze naturale, CAE1, CAE2, CAE3;
- O turbină cu abur tip R 19.7-1.4/0.3, cu contrapresiune la 1,2 bar și 19,7 MWe;
- Trei schimbătoare de caldură cu plăci pentru termoficare cu capacitate unitară de 50 Gcal/h (58,15 MWt);
- Patru cazane de abur de 10 t/h, 15 bar, cu funcționare pe gaze naturale, menținute în rezervă rece.

La ora actuală puterea termică totală instalată pentru termoficare este de 207 MWt.

Depozitul de zgură și cenușă al CET Sud Timișoara este situat la 1,5 km sud-vest de satul Utvin. Întreaga suprafață este împărțită în trei compartimente, după cum urmează: 1 compartiment în folosință, 1 compartiment de rezervă, 1 compartiment supus unor lucrări de ridicare a nivelului.

CET Freidorf are în componență două motoare termice de tip Perkins cu o putere electrică de 0,5 MW (fiecare) și o putere termică de 0,61 Gcal (fiecare), precum și 5 cazane de apă caldă, complet automatizate, de tip De Dietrich.

CET Buziaș are în componență două motoare termice de tip Perkins cu o putere electrică de 0,5 MW (fiecare) și o putere termică de 0,61 Gcal (fiecare), precum și 7 cazane de apă caldă, complet automatizate, de tip De Dietrich.

CET Dunărea are în componență două motoare termice de tip Perkins cu o putere electrică de 0,5 MW (fiecare) și o putere termică de 0,61 Gcal (fiecare), precum și 7 cazane de apă caldă, complet automatizate, de tip De Dietrich.

După punerea în funcție a motoarelor termice, s-a obținut modificarea Licenței nr.596/6.04.2004 pentru exploatarea comercială a capacităților de producere a energiei electrice și termice în cogenerare, prin Decizia ANRE nr. 376/11.03.2020.

Sistemul de încălzire centralizată din Timișoara include **3 centrale termice de cvartal** care funcționează pe gaze naturale și **117 puncte termice** de transformare și distribuție a căldurii și apei calde.

Lungimea totală (geografică) a **rețelei termice de transport** în Timișoara este de **73 km**, din care aprox. 20% este reabilitată.

Lungimea totală (geografică) a **rețelei termice de distribuție** din Timișoara este de **228 km**, iar, în prezent, cca. 60% din rețeaua de distribuție este reabilitată.

Puterea actuală instalată în centralele electrice de termoficare, aparținând COLTERM SA (CT Centru, CET Sud, CET Freidorf, CET Buziaș) este de 575,7 MWt și 21,7 MWe, iar în centralele termice de cartier CT puterea instalată este de 25,35 MWt .

Din puterea totală instalată:

- 35 % este în centrale pe cărbune (lignit cu suport gaze naturale);
- 65 % este în centrale pe hidrocarburi.

Din puterea totală instalată:

- 30% o reprezintă grupurile de cogenerare;
- 70 % o reprezintă sursele de vârf.

Lungime rețele termice, din care:

- noi, extinse, în 2020 (inclusiv valori de investiție) : nu s-au făcut;
- modernizate în 2020 (inclusiv valori de investiție):
 - modernizare RTP Divizia 9 Cavalerie zona Kappa: 172 m, în valoare de 1218487,84 lei;
 - modernizare RTP Bulevardul Sudului: 607 m, în valoare de 1271810,8 lei.
- refăcute în totalitate în 2020: nu s-au făcut.

Număr locuințe/agenți economici/instituții publice racordate la sistemul de termoficare:

- Total contracte populație: 4110 (56.533 apartamente);
- Total contracte agenți economici/ instituții: 901(1524 puncte de lucru și 35 clienți rețea primară).

Număr locuințe/agenți economici/instituții publice debransați de la sistemul de termoficare în 2020:

- Total populație (consumatori casnici) debransați/contracte reziliate: 48
- Total populație (consumatori casnici/apartamente) deconectați individual: 846
- Total agenți economici debransați: 2

TOTAL GENERAL CONTRACTE (retea secundară + rețea primară): 5011

Producțiile și consumurile de energie aferente surselor de producere CT Centru, CET Sud, CET Freidorf și CT cvartal, în anul 2020, sunt prezentate în tabelul următor :

	CT Centru	CET Sud	CET Freidorf	CET Buziaș	CET Dunărea	CT Cvartal	Total
Energie electrica produsa [MWh]	-	43.708,6	2.173	3.262,5	337,4	-	49.481,5
Energie electrica livrata in	-	19.712,8	2.024,2	3.014,2	309,8	-	25.061

SEN [MWh]							
Energie termica produsa [MWh]	277.215	507.607,6	3.465,7	9.149,3	7.520	12.326,6	817.284,2
Energie termica produsa in cogenerare [MWh]	-	411.309	2.915,6	4.175,2	450	-	418.849,8
Energie termica produsa in surse de varf [MWh]	277.215	96.298,6	550,1	4.974,1	7.070	12.326,6	398.434,4
Consum total combustibil [MWh]	305.445	771.485	7.016	15.359	9.710	14.503	1.123.518
Consum carbune [MWh]	-	643.036	-	-	-	-	643.036
Consum CLU [MWh]	0	-	-	-	-	-	0
Consum gaze naturale [MWh]	305.445	128.449	7.016	15.359	9.710	14.503	480.482

Din **surse regenerabile**, a fost produsă în cadrul Centralei Hidroelectrice Bega Timișoara cantitatea de energie electrică de 1.895 MWh, iar la CET Freidorf, prin utilizarea panourilor solare, a fost produsă o cantitate de energie termică de 31MWh.

Din totalul energiei electrice și energiei termice produse în sursele menționate mai sus, în anul 2020, acestea au fost:

- 54 % in cogenerare;
- 46 % in surse de varf.

Ponderea producției, în sursele menționate, a fost funcție de tipul combustibilului de:

- 63,6 % pe carbune;
- 36,4 % pe gaze naturale.

Energia termică, livrată în anul 2020, a fost de 481.895 MWh, în această cantitate de energie fiind cuprins și echivalentul termic a 1.845.419 mc apă caldă de consum.

Totodată, prin intermediul instalațiilor din cadrul COLTERM SA, a fost furnizată și cantitatea de 878.692 mc de apă rece (hidrofor).

Astfel, cantitate energie termică, livrată în 2020, este de 463.368,068 MWh, din care pentru:

- Populație: 384557.757 MWh;
- Instituții publice: 67136.619 MWh;
- Agenți economici: 11673.692 MWh.

Cantitate mc apă caldă de consum, livrată în 2020, din care pentru:

- Populație: 1711759.9 mc;
- Instituții bugetare: 148551.0 mc;
- Agenți economici: 18570.9 mc.

Cantitate de apă rece hidrofor, din care:

- Populație: 848783.8 mc;
- Instituții bugetare: 19021.0 mc;
- Agenți economici: 26984.2 mc.

Proiecte. Măsurile de redresare și eficientizare, propuneri de dezvoltare pentru anul 2021

Nr. Crt.	Titlul proiectului	Val. de buget (mil lei)	Val. Cofinanțare prin program Termoficare [mil lei]	Val. totală [mil lei]
1	Retehnologizare traseu primar alimentare cu agent termic zona Centru	225,00	1.275,00	1.500,00
2	Modernizare PT 98 pentru creșterea eficienței energetice	1.202,85	6.816,15	8.019,00
3	Retehnologizare gospodărie de combustibil CET Sud pentru utilizarea de combustibil alternativ biomasa	285,77	1.619,37	1.905,14
4	Mărirea eficienței energetice puncte alimentare unitati școlare prin montare vane echilibrare hidraulică	300,00	-	300,00
5	Servicii de consultanță, studiu de fezabilitate și PTE Modernizare stație de sortare deșeurii municipale	100,00	-	100,00
6	Servicii de consultanță, studiu de fezabilitate și PTE-Racord de combustibil gazos din rețeaua TRANSGAZ	1.000,00	-	1.000,00
7	Reactualizare Studiu de Fezabilitate pentru modernizare Rețele termice primare și secundare în Municipiul Timișoara	500,00	-	500,00
8	Studiu de fezabilitate pentru stabilirea zonelor unitare de încălzire	100,00	-	100,00
9	Studiu de fezabilitate pentru instalarea unui cazan cu biomasă la CET Sud Timișoara	124,00	-	124,00
10	Consultanta POIM pentru etapa III- Retehnologizarea sistemului centralizat de termoficare din Municipiul Timișoara în vederea conformării la normele de protecția mediului privind emisiile poluante în aer prin creșterea eficienței în alimentarea cu căldură urbană	600,00	-	600,00
11	Studiu de fezabilitate pentru instalarea unei turbine cu gaze la CT Centru	100,00	-	100,00
12	Studiu de fezabilitate pentru instalarea unor turbine cu gaze 2x90 MW la CET Sud	120,00	-	120,00
13	Retehnologizare traseu primar alimentare cu agent termic între CT Buziaș și Zona Soarelui	270,00	1.530,00	1.800,00
14	Implementare Smart-Metering în microzona testare	2.500,00	-	2.500,00

3.4. ALIMENTAREA CU GAZE NATURALE

Județul Timiș beneficiază de alimentare cu gaze naturale din mai multe surse:

- gaze naturale din conductele magistrale ce traversează județul, venind din Podișul Transilvaniei spre județul Arad, aflate în administrarea SNTGN TRANSGAZ SA;
- gaze de sondă asociate din parcurile situate în partea de nord – vest a județului;
- gaze de sondă libere din parcurile situate în partea de centru – sud – vest a județului.

Gazele naturale sunt utilizate atât pentru încălzirea spațiilor de locuit, social-culturale, industriale, cât și pentru procese tehnologice în industrie.

Alimentarea cu gaze naturale a municipiului Timișoara se face printr-o rețea de repartiție de medie presiune conectată la trei stații de reglare - măsurare – predare, amplasate pe Calea Moșniței, pe Calea Lipovei și la Fabrica de Zahăr. De la rețeaua de repartiție de medie presiune sunt alimentate stațiile de reglare - măsurare ale marilor consumatori și stațiile de reglare - măsurare de sector. Rețeaua de repartiție medie presiune se compune din cinci inele principale - un inel care cuprinde partea centrală a orașului, al doilea care cuprinde partea vestică a orașului, al treilea care cuprinde partea de nord a orașului, al patrulea care cuprinde partea estică a orașului și al cincilea care cuprinde partea de sud. De la aceste inele pornesc diferite ramificații la care sunt racordate stațiile marilor consumatori sau de sector.

CET Sud este alimentată printr-o ramură separată care primește gaze direct de la SRMP - Calea Moșniței și ocolește orașul prin sud. Prin realizarea acestei ramuri, a apărut posibilitatea creării a încă unui inel de medie presiune, prin conectarea acestei rețele cu cea care alimentează I.M.C. de pe strada Bujorilor.

Zona Timișoara dispune de un sistem de distribuție cu două trepte de presiune: presiune medie preponderent pentru agenți economici și instituții și presiune redusă pentru gospodării individuale și asociații de locatari.

În municipiul Timișoara, conductele subterane de repartiție și de distribuție sunt amplasate, în general, în teren public, în zone verzi, trotuare, alei pietonale și în porțiuni carosabile. Consumatorii sunt racordați la rețele de distribuție prin intermediul branșamentelor și posturilor de reglare-măsurare.

Serviciile de distribuție a gazelor naturale sunt asigurate, pentru Municipiul Timișoara de către SC Delgaz Grid. Centrul Operațional Timișoara are reprezentanți permanenți care asigură intervențiile de urgență și alte activități specifice distribuției gazelor naturale.

Datele referitoare la rețeaua de distribuție a gazelor naturale din Municipiul Timișoara:

Lungimea rețelei de distribuție a gazelor naturale de medie/joasă presiune este de 885,4 km, din care extinderi noi: 8,43 km și reabilitări: 9,9 km.

Stații de reglare – măsurare, industriale și de sector, existente: 196 buc.

Număr locuri de consum racordate la rețea, după tipul consumatorului:

- Casnic: 104.807, din care 3.065 clienți noi;
- Agent economic: 7.432, din care 218 clienți noi.

Propuneri pentru dezvoltare în anul 2021: finalizarea lucrărilor planificate – 62,76 km.

3.5. TELECOMUNICAȚII

Avansul pe care telefonie fixă, mobilă, comunicațiile prin internet și serviciile conexe acestora de internet l-au înregistrat în raport cu anii precedenți, atât în județul Timiș cât și la nivel național, este indiscutabil. Discrepanțele între mediul urban și cel rural în ceea ce privește rata de penetrare a telefoniei fixe s-au diminuat simțitor, fapt determinat în parte și de creșterea pe piață a relațiilor concurențiale între furnizorii de servicii de specialitate. Dacă în urmă cu câțiva ani companiile de telecomunicații ofereau, în marea lor majoritate, servicii într-un singur domeniu – fie în telefonie fixă, fie mobilă, fie asigurau conexiuni internet – în ultimii această politică a fost abandonată. Fenomenul este vizibil în cazul majorității prestatorilor de servicii de telecomunicații. Aceștia se implică în a oferi servicii cât mai variate clienților, adăugând continuu la varietatea propriilor domenii de activitate.

Rețeaua de cabluri în Timișoara s-a modernizat, cuprinzând preponderent rețeaua de cupru și fibră optică. În vederea realizării unei rețele metropolitane în Municipiul Timișoara și comunele limitrofe, s-au instalat cabluri de fibră optică pentru interconectarea echipamentelor digitale de bandă largă.

Servicii de comunicații electronice la puncte fixe

Conform datelor Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM), furnizorii de servicii de comunicații electronice la puncte fixe – telefonie fixă, internet fix, TV prin cablu sau IPTV - sunt:

Nr. Crt.	Denumire	Telefonie fixă	Internet fix	TV prin cablu sau IPTV
1	2K TELECOM SRL	NU	DA	NU
2	BENSOFTELECOM SRL	NU	DA	NU
3	BSS-ONE A RIGHT OF REPLY SRL (fosta Dueenne SRL)	DA	NU	NU
4	BVFON ROMÂNIA SRL	DA	NU	NU
5	CLOUDSYS TELECOM SRL(fosta Idilis SRL)	NU	DA	NU
6	COGENT COMMUNICATION ROMANIA SRL	NU	DA	NU
7	COMBRIDGE SRL	DA	DA	NU
8	EUROWEB ROMANIA SRL (fosta Euroweb România SA)	DA	DA	NU
9	GTS TELECOM SRL	NU	DA	NU
10	IRISTEL ROMÂNIA SRL	DA	NU	NU
11	INTERLINK BANAT SRL	NU	DA	NU
12	LAROIAS COMPUTERS SRL	NU	DA	NU
13	NET-CONNECT COMMUNICATION SRL	DA	NU	NU
14	OPTICOM CONSULTING SRL (fosta Opticom Consulting SRL-D)	DA	NU	NU
15	ORANGE ROMÂNIA SA	DA	DA	DA
16	PRIME TELECOM SRL	DA	DA	NU
17	PURE IP LIMITED	DA	NU	NU
18	RCS & RDS SA	DA	DA	DA
19	ROLINK PLUS SA	NU	DA	NU
20	SC COMPUTER WIRED SRL	NU	DA	NU
21	SC D-NET COMMUNICATION SERVICES SRL	NU	DA	NU
22	SC WAVENET SRL	NU	DA	NU
23	SISTEC TELECOM SRL	NU	DA	NU
24	SOCIETATEA COMERCIALĂ PENTRU SERVICII DE TELECOMUNICATII SI TEHNOLOGIA INFORMATIEI IN REțele ELECTRICE DE TRANSPORT TELETRANS SA	NU	DA	NU
25	SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE RADIOCOMUNICAȚII SA	DA	DA	NU
26	TELECOMUNICAȚII CFR SA	NU	DA	NU
27	TELEKOM ROMÂNIA COMMUNICATIONS SA (fosta Romtelecom SA)	DA	DA	DA
28	TELEKOM ROMÂNIA MOBILE COMMUNICATIONS SA (fosta Cosmote Romanian Mobile Communications SA)	DA	NU	NU
29	VODAFONE ROMÂNIA SA	DA	DA	DA
30	VOIPIT SRL	DA	NU	NU
TOTAL		16	22	4

Sursa datelor: ANCOM

Tabelul de mai jos cuprinde numărul total al furnizorilor care au raportat către ANCOM, până la data de 20.11.2020, furnizarea efectivă a serviciilor de comunicații electronice destinate publicului prin

intermediul rețelelor publice terestre la punct fix sau cu mobilitate limitată, în perioada cuprinsă între 1 ianuarie și 30 iunie 2020, în cadrul municipiului Timișoara:

	Indicator	Valoare
1.	Nr. total furnizori de servicii de comunicații electronice la puncte fixe*, din care:	41
1.1.	- servicii de acces la internet	22
1.2.	- servicii de retransmisie a programelor media audiovizuale liniare furnizate utilizatorilor finali	4
1.3.	- servicii de telefonie destinate publicului	16

*Sunt incluse: serviciile de telefonie destinate publicului, serviciile de linii închiriate, serviciile de transmisiuni de date, serviciile de acces la internet, serviciile de retransmisie a programelor media audiovizuale liniare către utilizatorii finali și/sau alte servicii de comunicații electronice.

Sursa datelor: ANCOM

Servicii de comunicații electronice mobile

Pe raza municipiului Timișoara, serviciile de comunicații electronice mobile sunt furnizate de către operatorii mobili activi pe piața din România: Orange România SA, RCS & RDS SA și Telekom Romania Mobile Communications SA, Vodafone SA.

Obiectivul ANCOM, desprins din întreaga legislație în baza căreia Autoritatea își desfășoară activitatea, este de a oferi utilizatorilor tot sprijinul necesar pentru o informare amănunțită în privința serviciilor de comunicații electronice de pe piața din România

Astfel, cu privire la acoperirea cu semnal mobil la nivel național, la adresa www.aisemnal.ro este disponibilă harta de acoperire cu semnal mobil a localităților, drumurilor naționale și județene din România, realizată integral de către ANCOM, în urma unor campanii de monitorizare desfășurate în perioada mai – septembrie 2019 și august – decembrie 2020, utilizatorii putând urmări evoluția acoperirii de la un an la altul. Platforma reflectă acoperirea cu semnal mobil pentru toate tehnologiile disponibile la momentul efectuării măsurătorilor (2G/3G/4G), pentru toți operatorii mobili activi pe piața din România.

Număr autorizații pentru furnizorii care utilizează frecvențe radio, din care:

- în serviciul fix terestru: linii de radiorelee: 463 existente în total în 2020 (din care: 307 linii de radiorelee cu ambele capete în Timișoara, iar 156 de linii de radiorelee au un capăt în Timișoara și un capăt în altă localitate). Din totalul menționat, în anul 2020 au fost instalate 45 de linii de radiorelee (din care: 25 de linii de radiorelee cu ambele capete în Timișoara, iar 20 linii de radiorelee au un capăt în Timișoara și un capăt în altă localitate).

În 2020, numărul liniilor de radiorelee a scăzut cu 90 față de anul 2019, când numărul acestora a fost de 553 în total (din care: 379 de linii de radiorelee cu ambele capete în Timișoara, iar 174 de linii de radiorelee cu un capăt în Timișoara și un capăt în altă localitate). Din totalul menționat, în anul 2019 au fost instalate 62 de linii de radiorelee (din care: 47 de linii de radiorelee cu ambele capete în Timișoara, iar 15 linii de radiorelee erau cu un capăt în Timișoara și cu un capăt în alta localitate).

- stații de bază MFCN (mobile/fixed communications networks) în banda 3400-3800 MHz (utilizată în trecut pentru rețele punct-multipunct): 23 existente, în prezent, în total, din care 15 stații de bază instalate în anul 2020. Se poate observa o creștere cu 15 stații de bază MFCN față de 2019, când au fost 8 în total, din care 6 stații instalate în anul 2019.
- În serviciile mobile (GSM/UMTS/LTE): situația stațiilor de bază din Municipiul Timișoara, notificate de către operatori până la sfârșitul anului 2020 se regăsește în tabelul comparativ de mai jos :

Tehnologie	An	GSM 900	GSM 1800	UMTS 900	UMTS 2100	LTE 800	LTE 900	LTE 1800	LTE 2100	LTE 2600	Total
Nr. Statii de baza	2019	225	37	68	315	48	52	215	25	79	1064
	2020	303	37	0	335	60	130	218	153	158	1394

Sursa datelor: ANCOM

- Rețele de tip PAMR (Public Access Mobile Radio) – 6;
- În ceea ce privește stațiile la sol în serviciul fix prin satelit – 32 de autorizații (față de 3 în anul 2019).

Număr de autorizații pentru furnizorii de servicii de radiodifuziune sonoră și televiziune:

- În servicii de radiodifuziune sonoră: 19 autorizații (aceiași număr ca și în 2019);
- În servicii de televiziune (DVB-T2): 2 autorizații (față de 0 în 2019).

V. MEDIUL DE AFACERI

1. ADMINISTRAȚIA

O administrație puternică și performantă este o administrație transparentă, informatizată, care reușește să determine implicarea cetățeanului. Doar prin introducerea de noi mijloace de comunicare, care să îmbunătățească relația dintre cetățean și administrație se va eficientiza actul administrativ și va spori încrederea cetățeanului în administrație. În același timp, deosebit de importantă este și relația de colaborare cu parteneri din străinătate, implicarea în proiecte și parteneriate care aduc un surplus de cunoștințe și experiență, dar și de fonduri necesare dezvoltării comunității locale.

Descentralizarea și autonomia locală reprezintă elemente constitutive ale oricărui stat democratic și constituie singura modalitate prin care se garantează asigurarea participării comunităților locale la viața politică, economică și socială a țării. Administrația locală, prin caracterul său descentralizat, trebuie să-și delimiteze și să-și asume competențele exercitate sub proprie răspundere, în favoarea și la dispoziția populației.

1.1. SISTEMELE INFORMAȚIONALE ÎN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ

Descentralizarea administrației publice, reducerea birocrăției sau sporirea transparenței actului administrativ ar trebui să fie deziderate pe care orice autoritate publică să încerce să le atingă. Cea mai eficientă de a realiza aceste obiective este informatizarea administrației, ceea ce înseamnă, înainte de toate, o mai bună comunicare între cetățeni și administrație, calea cea mai sigură înspre îndeplinirea principiului subsidiarității pe care se bazează autonomia locală.

Un nivel ridicat de digitalizare într-o instituție publică permite îmbunătățirea calității și diversificarea serviciilor oferite cetățenilor, maximizarea eficienței, creșterea transparenței activităților desfășurate de către personal, crearea de noi canale de acces și comunicare pentru cetățeni, companii și instituții, cu partajarea și diseminarea rapidă și sigură a informației, odată cu scăderea costului de comunicație.

Un sistem de informatizare implementat într-o instituție publică aduce beneficii majore precum:

- acces direct și instantaneu la informație;
- reducerea birocrăției și descongestionarea serviciilor publice;
- rezolvare rapidă și interactivă a problemelor și cererilor;
- scurtarea timpului procedurilor de rutină;
- reducerea timpului de așteptare și de acces la informație;
- reducerea cozilor și a blocajelor la ghișee;
- standardizarea procedurilor de lucru și consolidarea structurilor de date;
- creșterea încrederii cetățeanului în instituțiile și serviciile publice;
- promovarea culturii informatice în rândul cetățenilor;
- implicarea cetățenilor în actul decizional și procesul democratic;
- reducerea reală a costurilor interne.

Componentele sistemelor informatizate care funcționează în cadrul Primăriei Municipiului Timișoara, și beneficiile pe care acestea le aduc atât administrației publice locale cât și, mai ales, cetățeanului contribuabil sunt următoarele:

1.1.1. Sistemul informațional de plată a taxelor și impozitelor locale

Primăria Timișoara este cea care a introdus - în premieră pentru România - plata taxelor și a impozitelor locale prin Internet, tocmai pentru a reduce cozile interminabile la ghișeele primăriei. Astfel, în prezent contribuabilii pot efectua toate operațiunile legate de informare și de achitare a impozitelor și taxelor locale în orice moment al zilei, fără a mai fi necesară deplasarea la sediul Direcției Fiscale a Municipiului Timișoara:

- prin accesarea rubricii de plată on-line pe site-ul Direcției Fiscale a Municipiului Timișoara www.dfmt.ro;
- prin sistemul național electronic de plată on-line a taxelor și impozitelor utilizând cardul bancar – SNEP (site-ul www.ghiseul.ro).

De asemenea, plata impozitelor și taxelor locale poate fi efectuată și în numerar/card la casieriiile deschise la sediul Direcției Fiscale a Municipiului Timișoara și prin colaborare cu Poșta Română.

1.1.2. Portalul web al Primăriei Municipiului Timișoara (Portal.connect)

Aplicația Portal.connect e structurată în două componente aplicative distinctive: aplicațiile front-office, accesibile utilizatorilor prin interfața portalului pe Internet, și aplicațiile back-office, care includ modulul de administrare (panoul administratorului). În funcție de diverse necesități, alte aplicații și baze de date sunt integrate în portal.

Acesta este constituit din mai multe aplicații online ce au ca scop crearea unui mijloc de informare a cetățenilor, în timp real, despre activitățile administrației locale, oferă servicii online gratuite precum și crearea unei arhive de informații utile despre Timișoara, cetățenilor, turiștilor și oamenilor de afaceri.

Portalul web (partea publică) www.primariatm.ro este structurat pe trei secțiuni mari: Primăria, Monitorul online și Timișoara. Aceste secțiuni conțin o multitudine de informații, dar și modalități de interacționare cu cetățenii: sondaje online, plata taxelor și impozitelor online, formulare online, program de audiențe, informații de contact, hotărârile consiliului local, comunicate de presă, link-uri utile, informații de interes public, motoare de căutare, etc.

Portalul www.primariatm.ro a obținut de-a lungul timpului mai multe premii în domeniul informatizării, dintre care amintim Premiul cel mare "Comunitatea Virtuală 2007" (ANIAP) pentru administrarea și actualizarea permanentă a portalului www.primariatm.ro. Dovada utilității acestui portal, constă în faptul că site-ul www.primariatm.ro ocupă locul 21 în topul audienței la Categoria Regional (conform www.trafic.ro, luna octombrie 2019), iar, în aprilie 2020, site-ul ocupa locul 19.

Începând cu martie 2020, în contextul pandemiei COVID-19 s-a accelerat procesul de digitalizare a administrației publice locale prin oferirea unor număr mai mare de servicii online, urmărindu-se îmbunătățirea interacțiunii cetățean-administrație publică și viceversa.

1.1.3. Sistemul de management al documentelor (Dox.connect)

Dox.connect este o suită de aplicații cu funcționalități complete de management al documentelor și fluxurilor de lucru (workflow). Documentele pot avea diverse forme: documente pe hârtie, fișiere diverse, mail-uri, fax-uri. Acest sistem informatic a fost realizat pe platforma Lotus Notes Domino și urmărește „drumul hârtiilor” în cadrul instituției.

Dox.connect gestionează unitar circuitul documentelor pe întreg parcursul de viață al acestora și asigură toate funcționalitățile standard cerute de un management corect și eficient al documentelor: securitatea și confidențialitatea informației în funcție de dreptul de acces; monitorizarea stării curente a documentelor; gestionarea în mod automat a circuitului acestora pe rute fixe și dinamice; arhivarea în mod automat, după criteriile prestabilite, sau manual, prin selectarea documentelor care intră în arhivă. Dox.connect asigură funcționalități specifice de: registratură electronică; circulația și urmărirea documentelor; arhivarea electronică; statistici și rapoarte; audiențe și petiții; reclamații; cereri acces informații publice; hotărâri, dispoziții, etc.

Dox.connect folosește:

- Organigrama, relaționată cu diverse niveluri/drepturi de acces la documente la nivel de grup sau persoană, asigurându-se astfel securitatea și confidențialitatea documentelor;
- Un nomenclator de probleme, care permite stabilirea unor rute / destinații predefinite, tipul de revizii, participanții (revizori) la rezolvarea documentului, termene scadente;
- Nomenclatoare: străzi, adrese, persoane fizice/persoane juridice.

Sistemul de management al documentelor asigură preluarea, gestionarea și eliberarea electronică a documentelor de către Primăria Municipiului Timișoara. Acest lucru înseamnă că orice document (cereri, reclamații, sesizări) care intră în Primărie - prin registratura instituției, portal sau Call Center – se prelucrează unitar, termenele scadente sunt gestionate la nivel de sarcini/rol sau chiar utilizator. Sistemul oferă posibilitatea monitorizării stării curente a documentelor (la ce serviciu/birou/persoană se află documentul la un moment dat). Prin introducerea sistemelor de informatizare de management al documentelor, timpul necesar procesării documentelor a scăzut în medie cu 15-20%, iar timpul necesar utilizatorilor de a rezolva problemele a fost redus cu până la 50%.

Prin intermediul aplicației Dox.connect, se face publicarea în mod automat pe portalul instituției, www.primariatm.ro, a proiectelor de hotărâri a Consiliului Local, a hotărârilor de Consiliu Local, certificatelor de urbanism, autorizațiilor de urbanism, acord comercial.

1.2. DEMOCRAȚIA PARTICIPATIVĂ

Democrația participativă permite tuturor cetățenilor să se încadreze activ în procesul decizional. În acest mod, cetățenii au posibilitatea de a controla măsura în care legile adoptate funcționează, gradul de respectare al drepturilor și libertăților fundamentale etc.

Creșterea gradului de participare a cetățeanului îi educă pe indivizi să fie cetățeni eficienți, democratici, le valorizează propriile puteri. Democrația participativă îl poate transforma pe individ din cetățean preocupat doar de problemele sale, în cetățean atent la ceea ce se întâmplă în jurul său, la ceilalți cetățeni cu care împarte orașul.

Acest fapt, al implicării civice, este stipulat inclusiv în documentele oficiale privind organizarea Uniunii Europene, democrația participativă devenind în prezent parte integrantă a modelului european de societate.

Implicarea constantă a cetățenilor Timișoarei în identificarea și rezolvarea problemelor de interes local este un obicei devenit deja tradiție. De mai mulți ani, la Timișoara funcționează mai multe structuri cu rol consultativ.

1.2.1. Consiliile Consultative de Cartier

Consiliile consultative (CC) reprezintă un adevărat motor al dezvoltării; orice discuție, fie aceasta pro sau contra, derulată în cadrul CC-urilor stimulează dialogul dintre cetățeni și administrația locală, contribuind totodată la dezvoltarea orașului în care toți trăim.

Începând din anul 2003, Consiliul Consultativ de Cartier (CCC) din Timișoara derulează o activitate neîntreruptă. Cunoscute sub numele generic de CCC-uri, cele 20 de structuri consultative timișorene au realizat și în anul 2020 propuneri de îmbunătățire a nivelului de trai din cartiere.

Pentru toate acestea, principalul rol al Direcției Comunicare-Relaționare a fost acela de moderator și catalizator, reprezentând totodată interfața cu toate celelalte departamente ale Primăriei.

Exceptând primele luni ale anului 2020, relaționarea administrației locale timișorene cu cetățenii din cartierele Timișoarei a avut loc aproape exclusiv prin intermediul mijloacelor electronice.

Propunerile acestora au fost comunicate spre rezolvare compartimentelor de resort din cadrul Primăriei, petenții primind răspunsuri scrise. În măsura în care acest lucru a fost posibil, solicitările au primit răspuns inclusiv în cursul întâlnirilor, fie acestea directe sau online.

1.2.2. Consiliul Consultativ al Minorităților Naționale

O altă structură consultativă fără personalitate juridică, care funcționează pe baza dialogului structurat în ceea ce privește elaborarea și monitorizarea aplicării politicilor publice este Consiliul Consultativ al Minorităților Naționale (CCMN).

Conform statutului, membrii CCMN se întâlnesc lunar, având discuții cu privire la principalele probleme probleme cu care se confruntă minoritățile naționale.

În toamna anului 2020, la fel ca și în anii precedenți, Primăria Municipiului Timișoara și Casa de Cultură a Municipiului, cu participarea Consiliului Consultativ al Minorităților Naționale, au organizat Festivalul Minorităților Etnice din Timișoara și Festivalul Gastronomic.

Prin intermediul acestui eveniment, municipalitatea dorește să păstreze și să promoveze autenticitatea tradițiilor minorităților etnice din Timișoara, conferind totodată un imbold organizării de noi activități cu caracter etnic.

Timișoara a avut dintotdeauna un bun renume, în mod special datorită caracterului său multicultural, precum și bune înțelegeri dintre comunitățile și etniile care o compun: români, germani, maghiari, sârbi, italieni, cehi, evrei precum și alte naționalități.

1.2.3. Consiliul Consultativ pe Probleme de Tineret

Consiliul Consultativ pe Probleme de Tineret (CCPT) este o structură consultativă fără personalitate juridică, care funcționează pe lângă Primăria Municipiului Timișoara, fiind formată din reprezentanți ai organizațiilor de tineret.

CCPT este organizat în conformitate cu HCL nr. 243/23.04.2013, modificat prin HCL nr. 326/26.06.2014, funcționând pe baza dialogului structurat în ceea ce privește elaborarea și monitorizarea aplicării politicilor publice în domeniul tineretului la nivel local.

La fel ca și până acum, administrația locală timișoreană a susținut activitatea tinerilor timișoreni, ori veniți în orașul de pe Bega. Întâlnirile directe au avut loc în prima parte a anului.

În măsura în care acest lucru a fost posibil, activitățile au continuat inclusiv în cadrul celor cinci centre de tineret, proiect realizat în colaborare cu Fundația Județeană pentru Tineret Timiș (FITT). Din păcate însă, datorită condițiilor speciale din acest an, numeroase activități cu tinerii, ori dedicate acestora, s-au realizat doar prin intermediul mijloacelor electronice.

Intenția tinerilor timișoreni de a-și găsi identitatea și a stabili legătura necesară cu comunitatea și cu orașul lor a constat în conectarea acestora la spațiul urban, precum și crearea unui sentiment de apartenență la comunitatea locală, realizate prin interacțiune și implicare.

1.3. PUBLICAȚII: MONITORUL PRIMĂRIEI

În luna decembrie 2002 a apărut primul număr al ziarului Monitorul Primăriei Municipiului Timișoara, reluându-se, astfel, o tradiție de peste 100 de ani. Publicația este distribuită în mod gratuit timișorenilor, bucurându-se de apreciere, conform sondajelor de opinie efectuate. Tipărirea Monitorului Primăriei Municipiului Timișoara a fost demarată în ideea unei mai bune informări a cetățenilor municipiului cu privire la activitățile primăriei, ale serviciilor publice locale și ale Consiliului Local al Municipiului Timișoara. De asemenea, se dorește încurajarea inițiativelor societății civile, cunoașterea istoriei locale și regionale, evenimentele și personalitățile care au marcat evoluția orașului. Progresiv, de la an la an, a fost mărit numărul de pagini și, implicit, volumul informațiilor, precum și tirajul. Formatul ziarului este: A3, alb – negru, hârtie de ziar, 16 pagini, apariție lunară, distribuție gratuită la cetățeni, în cutia poștală. Tirajul este de 125.000 de exemplare.

Monitorul Primăriei Municipiului Timișoara este redactat și paginat de angajați ai Primăriei Municipiului Timișoara, din cadrul Direcției Comunicare-Relaționare. Monitorul Primăriei este editat în conformitate cu legislația actuală, care impune publicarea hotărârilor de consiliu local. Astfel, se oferă informații nu doar din administrație, ci și despre viața și activitățile consiliilor de cartier, societății civile, prezentarea unor personalități de marcă ale Timișoarei și a unor momente remarcabile din istoria orașului. Formatul existent oferă o variantă de comunicare a municipalității pentru o mai bună informare a acelor care preferă ziarul pe suport clasic.

2. COOPERAREA INTERNĂ ȘI INTERNAȚIONALĂ

2.1. COOPERAREA INTERNĂ

Pe plan local, relațiile de cooperare între Primăria Municipiului Timișoara și Consiliul Județean Timiș, respectiv Prefectura Județului Timiș, sunt active și conforme cu reglementările OUG 57/3.07.2019 privind Codul administrativ. Primăria Municipiului Timișoara are relații de cooperare, pe subiecte specifice, și cu departamente din cadrul Guvernului României, precum și cu organe și organisme descentralizate ale statului din teritoriu.

Primăria Municipiului Timișoara are relații de cooperare cu societatea civilă, inclusiv cu alte instituții, organisme și agenții locale, universități, unități de cercetare, agenți economici, instituții culturale, organizații non-guvernamentale, fundații, asociații etc.. Pentru consolidarea relațiilor existente și stabilirea de noi relații de cooperare se promovează acțiuni comune cu agenții economici, instituțiile, asociațiile și organizațiile active la nivel local, regional și național, în vederea accelerării dezvoltării economice.

Relațiile de cooperare internă s-au concretizat în elaborarea *Conceptului strategic de dezvoltare economică și socială a zonei Timișoara* pentru perioada 2000-2010, a *Planului Integrat de Dezvoltare – Polul de creștere Timișoara* pentru perioada 2010-2015 și ulterior a *Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Polului de creștere Timișoara* pentru perioada 2015-2020. În prezent este în curs de elaborare *Strategia Integrată de Dezvoltare a Polului de creștere Timișoara* pentru perioada 2021-2027.

Totodată, Municipiul Timișoara este membru al unor structuri asociative, clustere, inițiative ale societății civile, ale agenților economici sau ale structurilor administrative, al căror scop îl constituie creșterea performanței social-economice și îmbunătățirea calității vieții populației locale, ca de exemplu: Asociația Municipiilor din România (AMR), Asociația Timișoara 2021 – Capitală Europeană a Culturii, Rețeaua Națională CIVINET ROMÂNIA, Orașe Energie în România – OER, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Apă Canal Timiș, etc.

2.2. COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ

Din anul 1991 și până în prezent Municipiul Timișoara a stabilit relații de cooperare cu mai multe autorități ale administrației publice locale din Europa și de pe alte continente în vederea promovării unor interese comune. În acest cadru Primăria Municipiului Timișoara a desfășurat și desfășoară diverse acțiuni de cooperare internațională care au avut ca efect dezvoltarea și consolidarea relațiilor cu orașele înfrățite și parteneri și au contribuit la promovarea imaginii Municipiului Timișoara în lume.

2.2.1. Cooperarea cu orașele înfrățite și parteneri

Municipiul Timișoara promovează o politică de deschidere în virtutea căreia a încheiat acorduri de înfrățire și cooperare cu mai multe autorități ale administrației publice locale din străinătate, în limitele competenței stabilite prin legislația națională și cu respectarea angajamentelor internaționale asumate de Statul Român. Stabilirea relațiilor de parteneriat, cu unitățile administrativ-teritoriale similare din alte țări, s-a făcut în conformitate cu prevederile Legii nr. 590/2003 privind tratatele și ale Legii nr. 215/2001 privind administrația publică locală, modificată de Ordonanța de urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ.

În acest cadru legislativ, Municipiul Timișoara a semnat acorduri de înfrățire cu 16 orașe din Europa și de pe alte continente: Graz din Austria, Mulhouse din Franța, Faenza din Italia, Karlsruhe din Germania, Rueil-Malmaison din Franța, Szeged din Ungaria, Gera din Germania, Treviso din Italia, Novi Sad din Serbia, Palermo din Italia, Nottingham din Marea Britanie, Cernăuți din Ucraina, Trujillo din Peru, Da Nang din Vietnam, Lublin din Polonia și Porto din Portugalia. De asemenea, a semnat acorduri de cooperare cu orașele: Taizhou din China, Munchen din Germania, Zrenjanin și Pancevo din Serbia.

În contextul acestor acorduri sunt derulate acțiuni concrete de cooperare în diverse domenii de activitate (administrativ, servicii publice, economic, social, cultural, științific, educațional, sportiv etc.) și sunt încurajate relațiile directe între instituții și organizații locale și instituții și organizații similare din orașele parteneri

2.2.2. Cooperarea cu alte orașe

În afara relațiilor stabilite prin acordurile de înfrățire și cooperare, au fost realizate acțiuni de cooperare cu diverse alte orașe și organizații din Europa și de pe alte continente. Astfel, în ultimii ani, au fost dezvoltate noi relații de cooperare cu o serie de orașe din Europa, America, Orientul Apropiat, Africa și Asia: Banja Luka din Bosnia și Herțegovina, Barcelona din Spania, Benghazi din Libia, Budapesta din Ungaria, Cancun din Mexic, Chișinău din Republica Moldova, Debrecen din Ungaria, Fez din Maroc, Galway din Irlanda, Görlitz din Germania, Grodno din Belarus, Gwangju din Coreea de Sud, Jenin din Palestina, Kikinda din Serbia, Lviv din Ucraina, Mako din Ungaria, Mórahalom din Ungaria, Nancy din Franța, Oslo din Norvegia, Pecs din Ungaria, Reutlingen din Germania, Rijeka din Croația, Trento din Italia, Ulm din Germania, Valencia din Spania, Vârșeț din Serbia etc.

2.2.3. Cooperarea cu diverse asociații și rețele de orașe europene

Municipiul Timișoara a aderat la mai multe asociații și rețele europene pentru a-și proteja și promova interesele, după cum urmează: EUROCITIES - rețeaua principalelor orașe europene; CLUBUL DE LA STRASBOURG - o asociere a principalelor orașe din statele care au aderat în anul 2004 și 2007 la Uniunea Europeană și orașul Strasbourg, din Franța, capitala parlamentară a Europei Unite; EUROPEAN CITIES MARKETING - principala rețea europeană a Centrelor de Informare Turistică și a Birourilor de Congrese; UITP - Uniunea Internațională a Transportatorilor Publici; asociația ENERGY CITIES/ENERGIE CITÉS - asociația europeană a autorităților locale care sprijină politicile locale în domeniile eficienței energetice, energiilor regenerabile și reducerii efectelor schimbărilor climatice; ART NOUVEAU EUROPEAN ROUTE - RUTA EUROPEANĂ A MODERNISMULUI - asociație care promovează patrimoniul Art Nouveau și EUniverCities - rețea europeană care reunește orașe și universități cu profil economic, social și tehnologic cu scopul de a favoriza cooperarea și schimburile de cunoștințe, expertiză și experiență între orașe și universități.

2.2.4. Cooperarea transfrontalieră

În anul 1994, a fost creată EUROREGIUNEA DUNĂRE – CRIȘ – MUREȘ -TISA (DKMT), regiune transfrontalieră care include Regiunea Câmpia de Sud Ungaria, Regiunea Voivodina din Serbia și Regiunea de Vest România. Aceasta se întinde pe o suprafață de 77.456 km² și include o populație de cca 6 milioane de locuitori. Timișoara este cel mai mare oraș și cel mai important centru economic din Euroregiune.

În acest context, Timișoara a cultivat relațiile tradiționale de prietenie și bună vecinătate dintre locuitorii din orașele din cele trei state învecinate și a dezvoltat relații transfrontaliere cu orașele din Euroregiune, în special cu orașele Szeged, din Ungaria și Novi Sad, din Serbia, care sunt și capitalele celor două regiuni. Au existat numeroase vizite reciproce și colaborări între autoritățile administrației publice locale. Această apropiere a avut la bază mai multe caracteristici generale similare, istoria comună, probleme comune cu care se confruntă orașele pentru a căror rezolvare o abordare comună și o colaborare strânsă sunt benefice.

Timișoara, Szeged și Novi Sad au stabilit o serie de relații directe de cooperare de ordin cultural, administrativ și economic și în vederea consolidării acestor relații, Timișoara a semnat acorduri de înfrățire cu orașul Szeged, din Ungaria – care la rândul său este cel mai mare oraș din partea maghiară a euroregiunii, și cu orașul Novi Sad, din Serbia – și acesta fiind cel mai mare oraș din partea sârbă a euroregiunii. În cadrul acordurilor de cooperare și înfrățire dintre orașe, au fost inițiate și derulate mai multe proiecte transfrontaliere și acțiuni în diverse domenii, care au favorizat dezvoltarea relațiilor de colaborare dintre autoritățile locale, instituțiile publice, organizațiile civile și locuitorii acestor orașe.

Începând cu anul 2016 au fost dezvoltate relațiile de cooperare în domeniul cultural cu orașul Novi Sad și Asociația Novi Sad – Capitală Europeană a Culturii, precum și cu orașele Pancevo, Zrenjanin, Vârșeț și Kikinda din Serbia.

3. TAXE ȘI PROCEDURI LOCALE

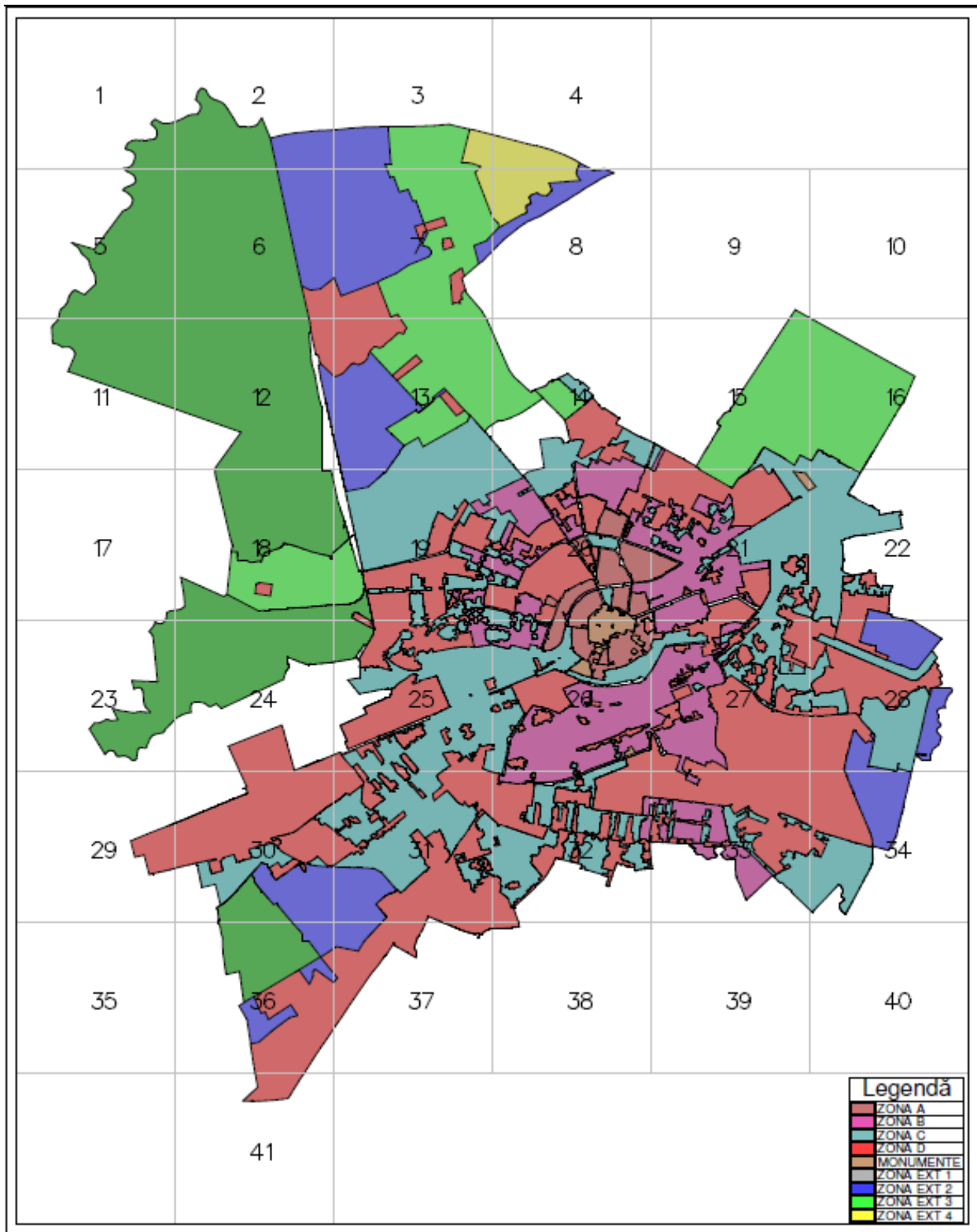
În România, rolul fiscal al impozitelor se înscrie în tendințele actuale din statele moderne, în general, constituind principala sursă a fondurilor bugetare, nivelul lor fiind unul mediu. Impozitele reprezintă o „plată bănească obligatorie, generală și definitivă (nerambursabilă) efectuată de persoane fizice și juridice la bugetul statului/local, în cuantumul și la termenele prevăzute de lege, fără obligația din partea statului de a presta plătitorului un echivalent direct și imediat, necesar pentru satisfacerea cerințelor societății". Persoanele fizice și persoanele juridice prevăzute de titlul IX din Codul fiscal, în calitatea lor de contribuabili, au obligația să contribuie prin impozitele locale stabilite de consiliile locale, între limitele și în condițiile legii, la cheltuielile publice locale.

În anul 2007 a fost înființată Direcția Fiscală, ca un serviciu public cu personalitate juridică, aflat în subordinea primarului municipiului Timișoara. Direcția Fiscală a Municipiului Timișoara are atribuții privind stabilirea, constatarea, controlul, urmărirea și încasarea impozitelor și taxelor locale, în conformitate cu reglementările Codului fiscal și Codului de procedură fiscală.

Taxele și impozitele pentru anul 2020 stabilite prin Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Timișoara:

- Pentru clădirile rezidențiale și clădirile-anexă, aflate în proprietatea persoanelor fizice, impozitul pe clădiri se calculează prin aplicarea cotei de 0,08 % asupra valorii impozabile a clădirii.
- Pentru clădirile nerezidențiale aflate în proprietatea persoanelor fizice, impozitul pe clădiri se calculează prin aplicarea cotei de 0,6% asupra valorii impozabile a clădirii.
- Pentru clădirile rezidențiale aflate în proprietatea sau deținute de persoanele juridice, impozitul/taxa pe clădiri se calculează prin aplicarea cotei de 0,08% asupra valorii impozabile a clădirii.
- Pentru clădirile nerezidențiale aflate în proprietatea sau deținute de persoanele juridice, impozitul/taxa pe clădiri se calculează prin aplicarea cotei de 1,3% asupra valorii impozabile a clădirii.

Planul general cu zonele de impozitare din Municipiul Timișoara

Sursa: Direcția Fiscală a Municipiului Timișoara

Valoarea veniturilor colectate din impozitele și taxele locale ale agenților economici și ale persoanelor fizice în anul 2020 a fost de 274.242.047,44 lei.

Valoarea veniturilor colectate din impozitele și taxele locale ale agenților economici și respectiv ale persoanelor fizice în perioada 2018 – 2020, în Municipiul Timișoara

Contribuabili	Valoarea veniturilor colectate	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
Venituri colectate de la agenți economici	Impozit/taxa pe clădiri	59.115.919,27	120.775.498,35	122.498.729,69
	Impozit/taxa pe teren	4.342.064,56	9.517.047,82	8.943.593,89
	Impozit pe spectacole	16.081,53	13.445,83	600,00
	Impozit pe mijloacele de transport	9.087.771,66	12.955.301,66	12.597.740,63
	Total	72.561.837,02	143.261.293,66	144.040.664,21
Venituri colectate de la persoane fizice	Impozit pe clădiri	20.201.394,94	24.549.673,37	24.147.109,85
	Impozit/taxa pe teren	4.133.176,97	7.609.039,24	7.625.108,52
	Impozit pe mijloacele de transport	15.910.496,06	24.626.449,13	24.313.584,93
	Total	40.245.067,97	56.785.161,74	56.085.803,30
Alte venituri a căror evidență nu este ținută separat pe persoane fizice/ juridice	Impozit pe teren extravilan	321.573,57	321.666,46	452.717,00
	Taxa judiciară de timbru și alte taxe	6.907.752,52	7.200.184,19	6.892.529,82
	Alte impozite și taxe pe proprietate	374.076,00	737.588,30	638.929,77
	Taxe hoteliere	4.103,00	1.971.391,09	778.721,75
	Alte taxe pe servicii specifice	50.517,00	48.315,00	43.648,50
	Venituri din concesiuni și inc.	14.430.779,52	13.317.684,51	11.945.219,40
	Alte taxe pe utilizarea bunurilor	9.497.649,95	14.141.330,77	5.615.967,88
	Alte impozite și taxe	1.022.666,78	1.065.235,60	4.038.864,16
	Amenzi, penalități și confiscări	15.683.630,84	15.052.586,89	10.670.758,53
	Taxe speciale	3.783.024,10	4.123.049,02	3.346.521,84
	Alte venituri	2.290.155,03	1.382.867,50	2.691.701,28
	Total	54.365.928,31	59.361.899,33	47.115.579,93

Sursa: Direcția Fiscală a Municipiului Timișoara

4. FACILITĂȚI ADMINISTRATIVE

Eficientizarea sistemului administrativ și reducerea birocrăției în vederea accelerării și facilitării accesului pe piață a investitorilor, reprezintă o prioritate a administrației publice locale.

Încă din anii 2000, administrația publică din Timișoara a fost preocupată de îmbunătățirea mediului de afaceri inclusiv prin reducerea procedurilor birocratice și acordarea de facilități pentru investitori în vederea stabilirii și dezvoltării companiilor în Timișoara, prin implementarea programului „Să facem afaceri simplu și rapid”. În urma finalizării acestuia, Timișoara a fost primul oraș din România care a primit calificativul „oraș de 5 stele”, adică „oraș deschis la investiții”.

În conformitate cu clasamentul Top Forbes 40 cele mai bune orașe pentru afaceri din România, care se bazează pe criterii precum: „Produsul Intern Brut, salariul mediu, stocul de investiții străine directe, rata șomajului, numărul de firme active, cifra de afaceri și profitul net mediu, dar și rețeaua de drumuri publice modernizate și căile ferate, precum și stocul de locuințe sau numărul de unități de învățământ, indicatori ce au fost corelați cu dimensiunea populației și au fost acordate anumite bonificații pentru zonele care aveau unul sau multe aeroporturi în apropiere, dar și pentru cele care aveau în derulare mai multe proiecte de tip smart-city”, Timișoara, rezistă pentru al doilea an pe locul 2 pentru cel mai bun oraș de afaceri din România, după București.

De asemenea, specialiștii revistei Forbes precizează că Timișoara s-a conturat ca a doua mare aglomerație urbană a României din punct de vedere al performanțelor social-economice înregistrate în ultimele decenii.

În conformitate cu platforma de networking dedicată antreprenorilor și managerilor din România, Business Days – „Timișoara poate fi un exemplu pentru mediul de afaceri din toată țara”, fiind „considerat cel mai atractiv oraș pentru business din România”.

4.1. STIMULENTE FISCALE ACORDATE ÎN ANUL 2020

4.1.1. Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Timișoara nr.206/04.06.2020 privind acordarea pentru durata stării de urgență declarate în anul 2020 a unor facilități la plata impozitului anual pe clădiri sau a taxei lunare pe clădiri, în municipiul Timișoara.

HCLMT nr. 206/04.06.2020 a fost adoptată având în vedere prevederile art. V din Ordonanța de Urgență nr. 69 din 14 mai 2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, precum și pentru instituirea unor măsuri fiscale.

Conform art.1 din HCLMT nr. 206/04.06.2020: „Pentru durata stării de urgență decretate în anul 2020, în cazul contribuabililor plătitori la bugetul local al Municipiului Timișoara de impozit pe clădiri/taxă pe clădiri potrivit art. 462 din Legea nr. 227/2015, se aprobă acordarea unor facilități la plata impozitului anual pe clădiri sau a taxei lunare pe clădiri, astfel:

a) reducerea impozitului anual pe clădiri cu o cotă de 50%, pentru clădirile nerezidențiale, situate pe raza teritorială a Municipiului Timișoara, aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice, folosite pentru activitatea economică proprie a acestora sau date în folosință printr-un contract de închiriere, comodat sau prin alt tip de contract pentru desfășurarea unor activități economice către alte persoane fizice sau juridice, după caz, dacă în perioada pentru care s-a instituit starea de urgență, ca urmare a efectelor epidemiei coronavirusului SARS-CoV-2, proprietarii sau utilizatorii clădirilor au fost obligați, potrivit legii, să își întrerupă total activitatea economică sau dețin certificatul pentru situații de urgență emis de Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri prin care se certifică întreruperea parțială a activității economice;

b) scutirea de la plata taxei lunare pe clădiri datorate de către concesionari, locatari, titularii dreptului de administrare sau de folosință a unei clădiri proprietatea publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, după caz, situate pe raza teritorială a municipiului Timișoara, dacă, în perioada pentru care s-a instituit starea de urgență ca urmare a efectelor epidemiei coronavirusului SARS-CoV-2, utilizatorii clădirilor au fost obligați, potrivit legii, să își întrerupă total activitatea economică.”,

conditiile de acordare a acestor facilități fiind prevăzute în cuprinsul HCLMT nr. 206/04.06.2020.

4.1.2.. Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Timișoara nr. 458/27.11.2020 privind acordarea în anul 2020, în temeiul Ordonanței de Urgență nr. 181/22.10.2020, a unor facilități la plata impozitului anual pe clădiri sau a taxei lunare pe clădiri în Municipiul Timișoara.

HCLMT nr. 458/27.11.2020 a fost adoptată având în vedere prevederile art. 15 din Ordonanța de Urgență nr. 181/22.10.2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene.

Conform art.1 din HCLMT nr. 458/27.11.2020: "În anul 2020, în cazul contribuabililor plătitori la bugetul local al Municipiului Timișoara de impozit pe clădiri/taxă pe clădiri potrivit art. 462 din Legea nr. 227/2015, se aprobă acordarea unor facilități la plata impozitului anual pe clădiri sau a taxei lunare pe clădiri, astfel:

a) reducerea impozitului anual pe clădiri cu o cotă de 50%, pentru clădirile nerezidențiale, aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice, folosite pentru activitatea economică proprie a acestora sau date în folosință printr-un contract de închiriere, comodat sau prin alt tip de contract pentru desfășurarea unor activități economice către alte persoane fizice sau juridice, după caz, dacă în perioada pentru care s-a instituit starea de urgență și/sau alertă, ca urmare a efectelor epidemiei coronavirusului SARS-CoV-2, proprietarii sau utilizatorii clădirilor au fost obligați, potrivit legii, să își întrerupă total activitatea economică sau dețin certificatul pentru situații de urgență emis de Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri prin care se certifică întreruperea parțială a activității economice;

b) scutirea de la plata taxei lunare pe clădiri datorate de către concesionari, locatari, titularii dreptului de administrare sau de folosință a unei clădiri proprietatea publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, după caz, dacă în perioada pentru care s-a instituit starea de urgență și/sau alertă ca urmare a efectelor epidemiei coronavirusului SARS-CoV-2, utilizatorii clădirilor au fost obligați, potrivit legii, să își întrerupă total activitatea economică", condițiile de acordare a acestor facilități fiind prevăzute în cuprinsul HCLMT nr. 458/27.11.2020.

4.2. SISTEME INFORMAȚIONALE DE PLATĂ A TAXELOR ȘI IMPOZITELOR EXISTENTE/NOI IMPLEMENTATE ÎN ANUL 2019

- Sistemul de plată on-line a impozitelor și taxelor locale, prin accesarea rubricii de plată on-line pe site-ul Direcției Fiscale a Municipiului Timișoara www.dfmt.ro;
- Plata prin sistemul național electronic de plată on-line a taxelor și impozitelor utilizând cardul bancar – SNEP (site www.ghiseul.ro).

4.3. ALTE MĂSURI LUATE CARE AU DUS LA SIMPLIFICAREA MODULUI DE COLECTARE A IMPOZITELOR ȘI TAXELOR LOCALE

- Asigurarea posibilității de plată a impozitelor și taxelor la oficiile poștale, plata cu cardul bancar și prin ordine de plată;
- Asigurarea posibilității depunerii declarațiilor fiscale în sistem on-line, depunerea cererii și obținerea certificatului de atestare fiscală în sistem on-line.

5. STRUCTURI DE AFACERI ȘI PARCURI INDUSTRIALE

Infrastructura regională de afaceri și inovare în sectorul IT&C - INCUBOXX

Amplasată în centrul Timișoarei, este un răspuns la necesitatea creării unei infrastructuri regionale de susținere a afacerilor și inovării în domeniul IT&C în Timișoara și în Regiunea Vest. Pentru finanțarea construcției acestui centru de competențe, a fost depus un proiect de finanțare în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013, Axa prioritară 1, în anul 2011 fiind semnat contractul de finanțare. Pentru înființarea acestei structuri s-au mobilizat resurse importante existente pe plan regional în acest domeniu și în baza unor strategii de dezvoltare comune, s-au coordonat activitățile inovative desfășurate de actorii IT &C din regiune.

Infrastructura dispune de o clădire nouă, modernă, atractivă pentru tinerii investitori, care cuprinde spații pentru start-up-ul microîntreprinderilor și un centru de afaceri pentru consolidarea întreprinderilor mici și mijlocii. Utilizatorii acestor spații dispun de o infrastructură tehnică modernă pentru o utilizare optimă, cu acces la internet, rețea High-speed, centru de copiere ș.a. Mai sunt prevăzute spații pentru seminarii, conferințe, expoziții dar și spații pentru cantină. Clădirea dispune de 30 de spații pentru microîntreprinderi aflate în faza de incubare și 20 de spații pentru întreprinderile IT&C mici și mijlocii în faza de consolidare.

Întreprinzători locali, în special tineri absolvenți ai facultăților de profil IT&C și cadre didactice tinere din cadrul acestora, precum și IMM-uri, inclusiv microîntreprinderi, aflate în faza de incubare/consolidare a afacerilor lor, care desfășoară activități productive sau de prestări servicii în domeniul tehnologiei informației și comunicații și care, neputându-și permite închirierea unor spații de lucru la prețul pieței libere, solicită a fi găzduite în cadrul structurii de sprijinire a afacerilor.

În anul 2019 au fost locat în INCUBOXX 47 de firme, din care:

- în faza de incubare 30 de firme
- în faza de consolidare 17 firme

Centrul Regional de Competențe și Dezvoltare a Furnizorilor din Sectorul Automotive – CERC

Centrul de competențe este localizat în Timișoara, în Parcul Industrial Freidorf, și vizează dezvoltarea furnizorilor locali, în vederea creșterii competitivității întreprinderilor românești și a stimulării companiilor multinaționale pentru a-și menține unitățile de producție în zonă. Centrul de competențe asigură condițiile necesare pentru funcționarea firmelor din domeniul Automotive în ceea ce privește prototiparea și producția de serie mică, testarea, măsurarea și certificarea produsului, organizarea de târguri și expoziții, conferințe și seminarii precum și organizarea de cursuri de calificare pentru angajații firmelor din domeniul Automotive din regiune.

Imobilul cuprinde 3 corpuri independente :

- 1 corp cu P+1 nivel;
- 2 corpuri P.

Centrul e mobilat și dotat cu echipamente de specialitate de ultimă generație folosite în industria automotive, dispune de amenajările necesare funcționării optime a centrului. Imobilul construit cuprinde un spațiu administrativ și de informare, un laborator de măsurare/testare, un laborator injecție mase plastice, un laborator mașini cu comandă numerică, precum și sală de conferințe.

Șapte firme sunt găzduite în cadrul structurii de sprijin cu 14 locuri de muncă nou create. Pentru anul 2021 au fost stabilite obiective privind suplimentarea numărului de utilaje prin atragerea unor furnizori, care să pună la dispoziția CERC anumite utilaje în baza unui contract de parteneriat de tip win-win, îmbunătățirea pregătirii profesionale a angajaților CERC în special pe ramura tehnică prin practica pe echipamente moderne, demararea unui proiect privind direcția în care se va îndrepta "Centrul Regional de Competențe și Dezvoltare a Furnizorilor în Sectorul Automotive", după perioada de monitorizare ADR Vest.

Date de contact: <http://cerctm.ro>, e-mail: office@cerctm.ro, fax: 0356007578 tel: 0356007543

Incubatorul de afaceri în Comuna Dumbrăvița

Este o structură de sprijinire a afacerilor localizată pe teritoriul Comunei Dumbrăvița, în apropierea șoselei ocolitoare a Timișoarei. Înființarea acestui incubator de afaceri are ca scop încurajarea inițiativei antreprenoriale locale ce vizează conservarea meșteșugurilor tradiționale, în vederea dezvoltării durabile a mediului de afaceri din zona Polului de Creștere Timișoara. Pentru a obține fondurile necesare creării unei astfel de structuri de afaceri, Municipiul Timișoara și Comuna Dumbrăvița au depus în parteneriat o cerere de finanțare în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013, Axa prioritară 1, la sfârșitul anului 2011 fiind semnat contractul de finanțare. Imobilul, cu o suprafață construită de 1745,40 mp mp (conform protocolului de Predare-Primire/fișa obiectivului din 08.06.2015) este format din două corpuri adiacente cu funcțiuni diferite: corpul A - clădire în regim P+2E, destinat incubării firmelor din domeniul serviciilor și corpul B - clădire tip hală, pentru incubarea firmelor productive.

Incubatorul asigura, în luna decembrie 2020 o rată de ocupare de 100% :

- 17 societăți cu spații închiriate;
- 1 societate de administrare incubator;
- 15 societăți care au finalizat procesul de incubare și au părăsit Incubatorul.

Date de contact: e-mail: office@safaceri.ro tel: 0721178328

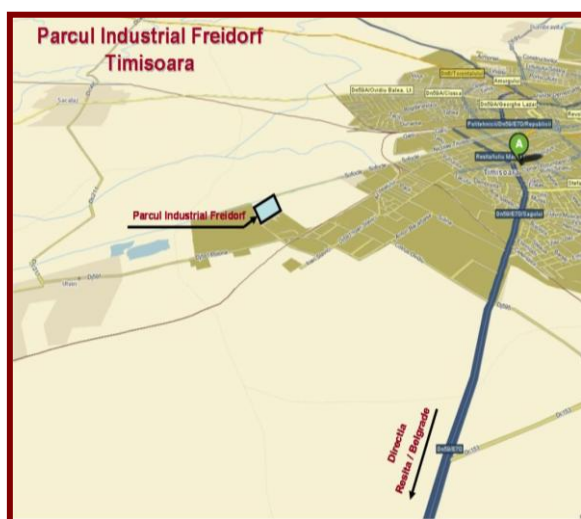

Parcul Industrial Freidorf

În vederea atragerii investițiilor străine, în zona de sud-vest a orașului, la o distanță de 7,2 km de centru a fost dezvoltat Parcul Industrial Freidorf, pe o suprafață de teren de 63 ha și 3600 mp, proprietate privată a Municipiului Timișoara. Având în vedere cadrul legal național, municipalitatea concesionează parcele (părți) din terenul corespunzător acestui parc, având suprafețe cuprinse între 1 ha, 4ha, 5ha și 6 ha care pot fi redimensionate/dezmembrate în funcție de intenția și specificul afacerii respective.

Suprafața liberă pentru concesionare este de 42 ha.

Terenul se concesionează pe o perioadă de 49 de ani cu posibilitate de prelungire pentru încă 24,5 ani, adică în total 73,5 ani. Obținerea terenului este posibilă prin licitație, prețul de pornire fiind stabilit printr-un raport de evaluare al terenului.

LOCALIZARE: terenul aferent acestuia este situat în zona de sud-vest a municipiului Timișoara și dispune de legături de transport foarte bune, respectiv:

- 7 km față de centrul orașului
- 2,5 km față de drumul național DN 59
- 8 km față de drumul național DN 6

- 8 km față de drumul național DN 69
- 8 km față de drumul european E 671
- 8 km față de drumul european E 70
- acces asigurat printr-o arteră de patru benzi de circulație, ce leagă fabricile existente de centrul orașului
- 15 km față de aeroport.

CARACTERISTICILE DOMINANTE ALE ACESTEI ZONE sunt următoarele:

- existența traseului de circulație feroviară pe latura sudică a zonei;
- existența canalului Bega pe latura nordică a zonei;
- propunerea de realizare a centurii ocolitoare a municipiului Timișoara care va trece adiacent laturii vestice a amplasamentului și va facilita legătura cu DN 59 și DN 59A, DN 69.

PRINCIPALELE DOMENII DE ACTIVITATE ALE FIRMELOR GĂZDUITE ÎN PARC:

- Producție componente auto
- Semnalizari rutiere
- Tratarea și acoperirea metalelor
- Producție corpuri de iluminat

UTILITĂȚI

ALIMENTAREA CU APĂ

Alimentarea cu apă a Parcului Industrial Freidorf este asigurată din sistemul centralizat de alimentare cu apă a municipiului Timișoara, de o conductă cu diametrul de 355 mm, care are o capacitate de transport la o presiune de 1,5 atm, de 81 l/s, ținând cont că în prezent consumul mediu lunar al agenților economici din parcul Industrial este de aprox. 11 l/s, există un debit disponibil de apă de 70 l/s. Menționăm că acest debit este disponibil la limita parcului, urmând ca noii agenți economici, în funcție de amplasarea parcelelor concesionate să-și asigure prin realizarea de extinderi de conducte de apă, volumul de apă necesar pentru consumul propriu.

AQUATIM SA nu asigură din sistemul centralizat de alimentare cu apă presiunea și debitul necesar stingerii unui eventual incendiu, acestea fiind asigurate din surse locale de către beneficiar.

CANALIZAREA APELOR UZATE MENAJERE

Preluarea apelor uzate a căror indicatori de calitate se încadrează în normativul NTPA 002 este asigurată de o rețea de canalizare de 400 mm și 500 mm și o stație de pompare care asigură transportul debitului de apă uzată menajeră din incinta Parcului Industrial în sistemul centralizat de canalizare al municipiului Timișoara. Sistemul de canalizare poate transporta un debit de 0,2 mc/s (200 l/s).

APELE PLUVIALE ȘI TEHNOLOGICE

Sistemul de canalizare poate transporta un debit de 0,2 mc/s (200 l/s), capacitate suficientă pentru asigurarea preluării apelor uzate menajere din întregul parc industrial, dar insuficient pentru preluarea apelor pluviale, astfel încât AQUATIM SA, nu preia în rețeaua de canalizare apele pluviale. Având în vedere acest fapt toți agenții economici din parcul industrial și-au realizat din surse proprii sisteme de evacuare a apelor pluviale în canalul Bega.

De asemenea, AQUATIM SA nu preia în canalizarea existentă în parc, apele tehnologice, fiecare agent economic având obligația tratării acestor ape până când indicatorii de calitate se vor încadra în indicatorii de calitate din normativul NTPA 002. După efectuarea analizelor de laborator se va stabili dacă pot fi preluate în sistemul de canalizare.

Având în vedere că sistemul de canalizare nu asigură preluarea apelor uzate menajere de la toate parcelele din parcul Industrial Freidorf, nu din cauza capacității de transport, ci din lipsa rețelelor de canalizare, fiecare agent nou economic are obligația să-și rezolve extinderea sistemului de canalizare până la limita parcelei concesionate.

ALIMENTARE CU ENERGIE ELECTRICĂ

Posibilități de alimentare cu energie electrică: stație de transformare 110/20 kV Freidorf și stația de transformare 110/20/10 kV Fratelia.

1.stația de transformare 110 kV Freidorf: trafo 1, 110/20 kV (25 MVA) în funcție pe bara 1A 20 kV are încărcarea medie 4 MW (16%), trafo 2, 110/20 kV (16MVA) în funcție pe bara 1B 20kV are încărcarea medie 5,5 MW (35%) – cuplă longitudinală 20kV deconectată.

2.stația 110kV Fratelia: trafo 3, 110/20 kV (25MVA) în funcție pe bara 1 20kV are încărcarea medie 10,5 MW(42%), trafo 4, 110/20kV(25MVA) în funcție pe bara2 20 kV are încărcarea medie 9,5 MW(38%) – cuplă longitudinală 20kV deconectată.

Cele două stații de transformare au capacitatea de a alimenta potențiali investitori.

ALIMENTAREA CU GAZE NATURALE

Parcul industrial este alimentat din stația de reglare – măsurare – predare nr. 3 din Timișoara, printr-o rețea de distribuție a gazelor naturale din oțel, pozată subteran cu diametrul de 132 mm, la medie presiune.

Distribuția gazelor naturale la consumatori se realizează printr-un post sau stație de reglare – măsurare, în funcție de debitul maxim instalat.

Debitul disponibil pentru Parcul Industrial Freidorf este de 1.075 mc/h.

6. INVESTIȚII STRĂINE

Din punct de vedere al investițiilor străine atrase, Timișoara reprezintă un important pol de atracție pentru investitorii străini, atât în cadrul județului Timiș, cât și la nivel național. Nivelul înalt al productivității și calității muncii, disciplina, precum și costurile salariale mici au permis în continuare atragerea de firme importante de pe plan internațional, această stare de fapt fiind susținută și de situația relativ bună a climatului investițional din Timișoara.

Începând cu anul 2016 și până în anul 2020, în Timișoara au fost înregistrate în medie peste 70% din societățile cu participare străină înregistrate în județul Timiș.

Situația societăților cu participare străină înmatriculate la Oficiul Registrul Comerțului în perioada 2016 - 2020 din județul Timiș și în Timișoara

-valori-

An	Nr. societăți cu participare străină înmatriculate		Total aport capital străin pentru societățile înmatriculate -EURO-	
	Timiș	Timișoara	Timiș	Timișoara
2016	438	319	4.733.554	2.656.876
2017	460	300	6.382.936	5.710.725
2018	469	322	14.902.926	4.899.340
2019	440	332	12.376.730	2.252.802
2020	322	236	23.906.079	23.765.314
Total	2129	1509	62.302.225	39.285.057

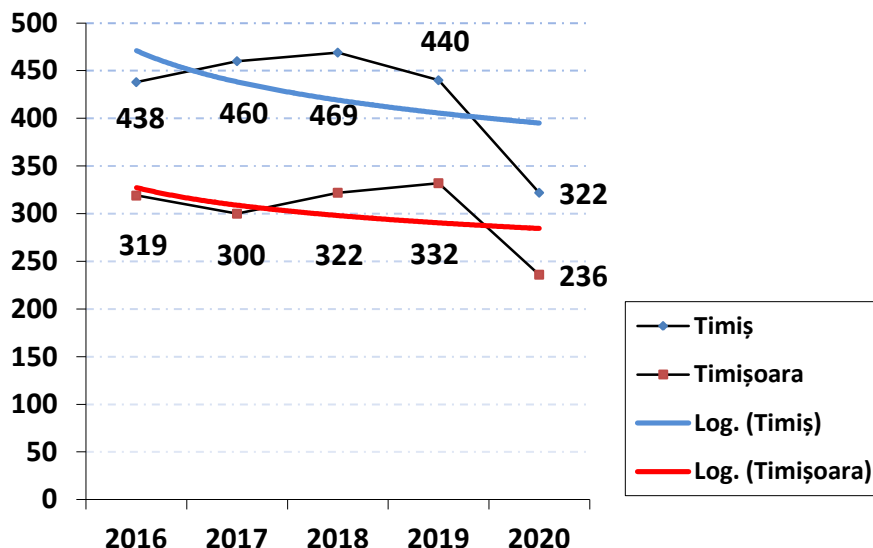
Sursa: Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Timiș

- Media ultimilor 5 ani-

An	Nr. societăți cu participare străină înmatriculate Timișoara/ Timiș	Aport capital străin pentru societățile înmatriculate Timișoara/ Timiș
2016	73%	56%
2017	65,22%	89,5%
2018	68,66%	32,88%
2019	75,46 %	18,20 %
2020	73,29%	99,41%
Medie	71,13	59,21%

Sursa: Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Timiș

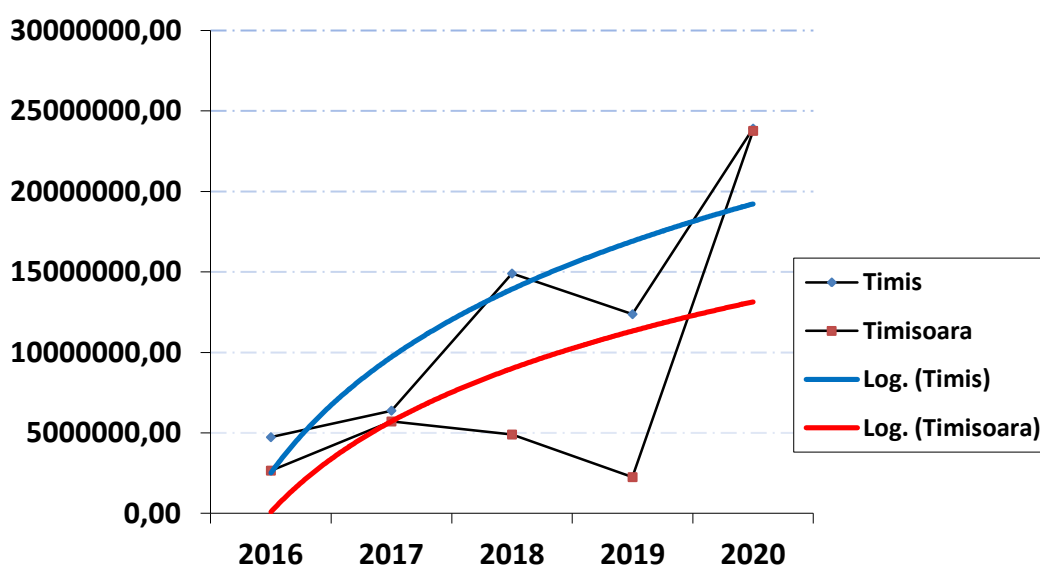
Evoluția societăților comerciale cu participare străină la capital înmatriculate în perioada 2016-2020 din județul Timiș și Timișoara

Sursa: Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Timiș

În Timișoara, în perioada 2016-2020, aportul de capital străin reprezintă o medie de peste 59% din aport de capital străin din județul Timiș.

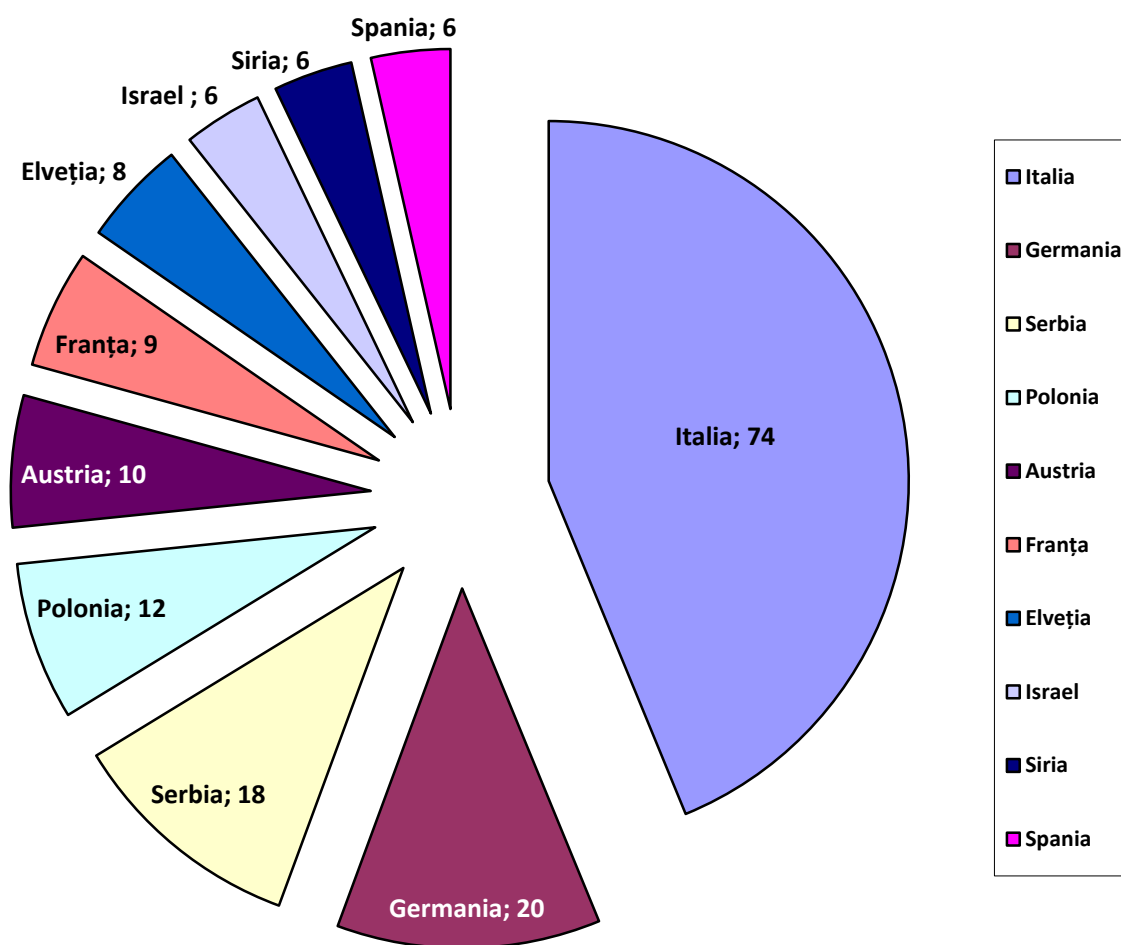
Aport de capital străin în Timiș și Timișoara, în perioada 2016-2020

Sursa: Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Timiș

Statistica primelor 10 țări după numărul de firme care au investit capital străin în Timișoara, în anul 2020, este redată grafic mai jos:

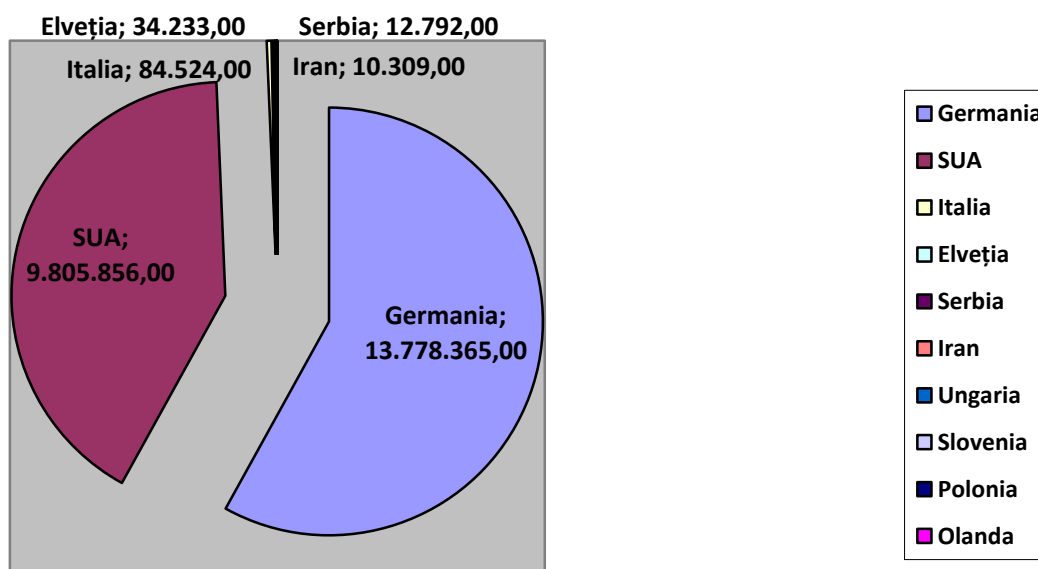
Clasamentul primelor 10 țări după numărul de societăți cu participare străină înmatriculate în anul 2020 în Timișoara

Sursa: Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Timiș

Statistica primelor 10 țări în funcție de valoarea capitalul străin pentru societățile înmatriculate în 2019 Timișoara:

Clasamentul primelor 10 țări după valoarea capitalului străin investit în Timișoara în anul 2020

Sursa: *Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Timiș*

Atragerea investitorilor străini este rezultatul condițiilor geo-politice favorabile, al infrastructurii tehnice și de comunicații dezvoltate, al existenței forței de muncă bine calificate și al mediului social coeziv, al relațiilor inter-umane și inter-etnice agreabile, al atractivității mediului de afaceri și nu în ultimul rând al deschiderii și preocupării constante a autorităților publice locale de atragere a investițiilor străine, de încurajare a afacerilor. Altfel nu s-ar explica de ce Timișoara a surmontat mari orașe cu condiții geopolitice, sociale și culturale similare.

VI. SITUAȚIA ECONOMICĂ**1. EVOLUȚIA SITUAȚIEI ECONOMICE A SOCIETĂȚILOR ÎN MUNICIPIUL TIMIȘOARA ÎN PERIOADA 2015-2019****1.1. EVOLUȚIA NUMĂRULUI SOCIETĂȚILOR PE RAMURI DE ACTIVITATE ÎN PERIOADA 2015-2019**

Datele au fost prelucrate de pe site-ul ListaFirme.

În conformitate cu precizarea ListaFirme: "Statistica este realizată pe baza de date ListaFirme și ia în calcul companiile, asociații și acționarii acestora cu cota de participare în companii și informațiile de bilanț (cifra, profit, active, angajați, Caen) pe anul 2019. Statisticile selecțiilor sunt limitate la firmele care au depus bilanț întrucât criteriile se referă la raportările din acesta". În acest sens, informațiile furnizate sunt cele disponibile, anumite date având caracter provizoriu. Municipiul Timișoara nu poate fi făcut responsabil de eventualele erori ce pot apărea datorită caracterului provizoriu al datelor utilizate.

Evoluția numărului societăților pe ramuri de activitate din Timișoara, în intervalul de timp 2015-2019 este redată în tabelul de mai jos:

Evoluția numărului societăților din Timișoara pe ramuri de activitate în perioada 2015 - 2019

Ramură/An	2015	2016	2017	2018	2019
Agricultură	381	380	293	302	276
Industrie	1.605	1.515	1.218	1.274	1.300
Construcții	1.738	1.754	1.456	1.569	1.602
Servicii	13.940	13.998	11.485	12.372	12.698
Total	17.664	17.647	14.452	15.517	15.876

Sursa: date prelucrate - ListaFirme

Din analiza datelor statistice prezentate în tabelul de mai sus, rezultă faptul că în anul 2019 față de anul 2018, se înregistrează o creștere a numărului de firme din Timișoara pentru 3 din cele patru ramuri de activitate analizate.

Un număr 12.372 de societăți – reprezentând un procent de cca. 80% își desfășoară activitatea în sectorul serviciilor. Ponderea societăților în sectoarele industrie, construcții și agricultură cumulată, în anul 2018 a fost de cca. 20%.

Societățile active în sectorul serviciilor dețin în continuare cea mai însemnată pondere în economia Timișoarei, urmate de societățile din sectorul construcțiilor, industrie și agricultură.

EVOLUȚIA NUMĂRULUI MEDIU DE SALARIAȚI PE RAMURI DE ACTIVITATE ÎN PERIOADA 2015-2019**Evoluția numărului total de angajați din Timișoara în perioada 2015 - 2019**

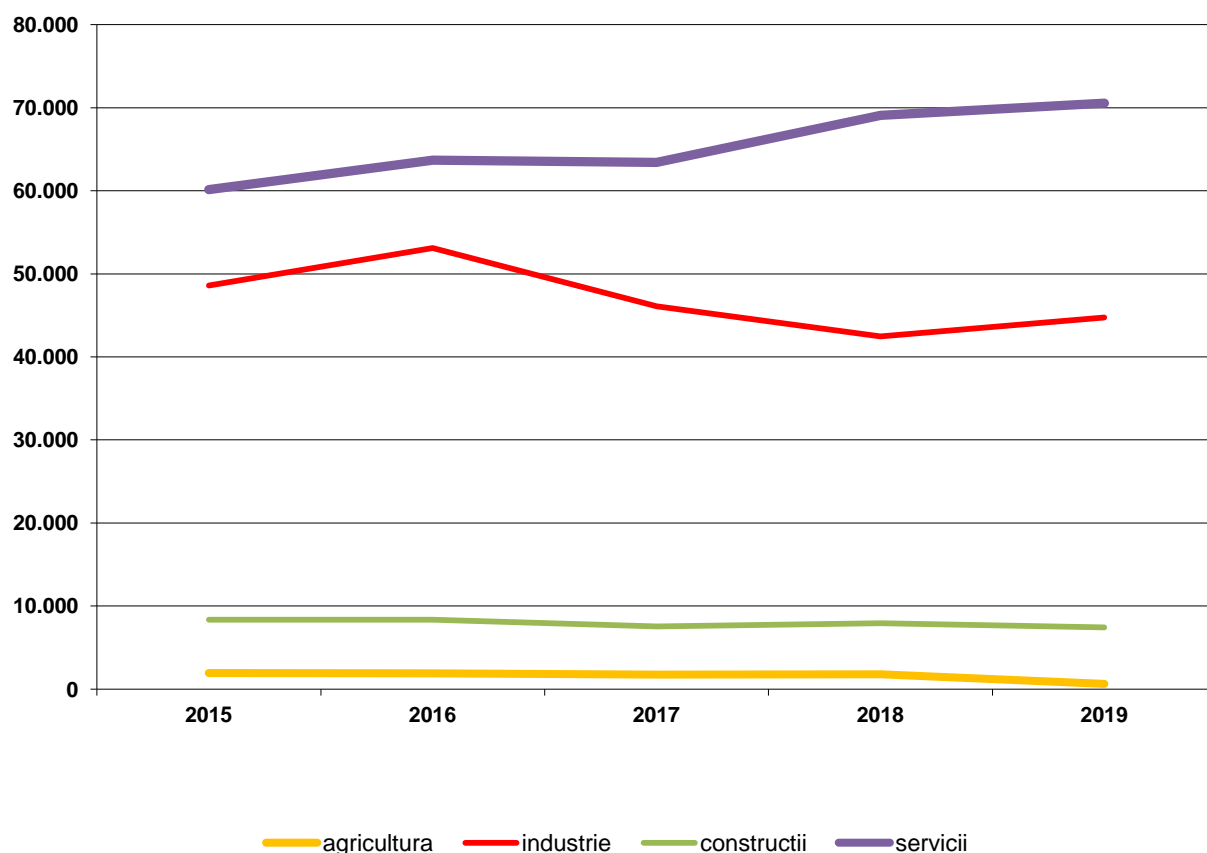
Ramură/An	2015	2016	2017	2018	2019
Agricultură	1.943	1.897	1.765	1.802	620
Industrie	48.597	53.112	46.075	42.448	44.753
Construcții	8.365	8.373	7.567	7.925	7.446
Servicii	60.155	63.675	63.400	69.071	70.557
Total	119.060	127.057	118.807	121.246	123.376

Sursa: date prelucrate- ListaFirme

Din datele prezentate mai sus, în anul 2019, numărul total de angajați din domeniul industriei a înregistrat cea mai mare creștere, sectorul serviciilor asigurând cca. 57%, iar cel al industriei cca. 36% din numărul total de angajați.

Față de anul 2018, în anul 2019, atât în agricultură, cât și în sectorul construcțiilor s-au înregistrat scăderi ale numărului total de angajați.

Evoluția numărului de angajați pe sectoare de activitate

Sursa: date prelucrate- ListaFirme

1.3. CIFRA DE AFACERI ȘI PONDEREA SECTOARELOR ECONOMIEI LA REALIZAREA CIFREI DE AFACERI

Cifra de afaceri totală reprezintă suma totală a veniturilor obținute din activități comerciale derulate de societățile care își desfășoară activitatea în municipiul Timișoara, evaluate la prețurile pieței și exprimată în mii euro, pentru ultimii cinci ani pentru care sunt disponibile bilanțurile contabile ale acestora. Analiza evoluției în timp a cifrei de afaceri reală a fost efectuată cu ajutorul mărimilor absolute, fiind evidențiat inclusiv ritmul mediu anual de creștere sau scădere.

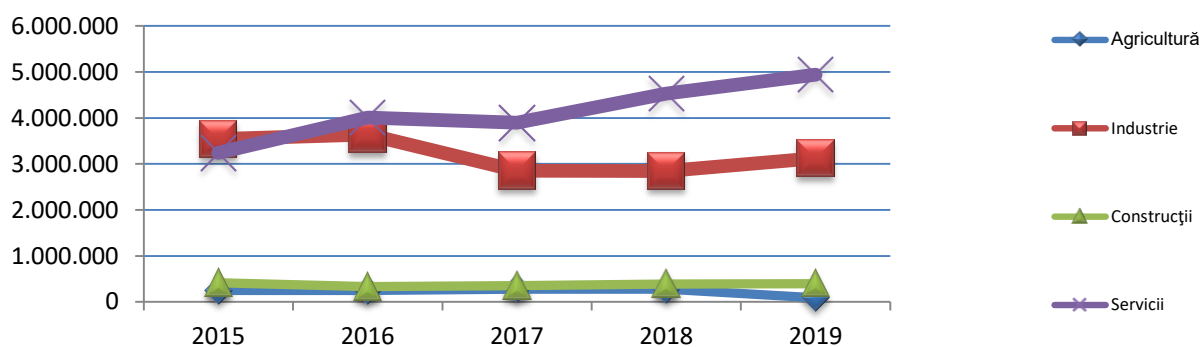
Cifra de afaceri în perioada 2015-2019

- mii euro -

Ramură/An	2015	2016	2017	2018	2019	Total
Agricultură	250.377	250.361	279.283	275.912	90.574	1.146.507
Industrie	3.544.265	3.640.524	2.854.512	2.846.968	3.122.059	16.008.328
Construcții	412.950	329.991	351.945	389.971	396.147	1.881.004
Servicii	3.240.240	4.010.731	3.896.483	4.532.098	4.944.438	20.623.990
Total	7.447.832	8.231.607	7.382.223	8.044.949	8.553.218	39.659.829

Sursa: date prelucrate - ListaFirme

Evoluția cifrei de afaceri în perioada 2015-2019

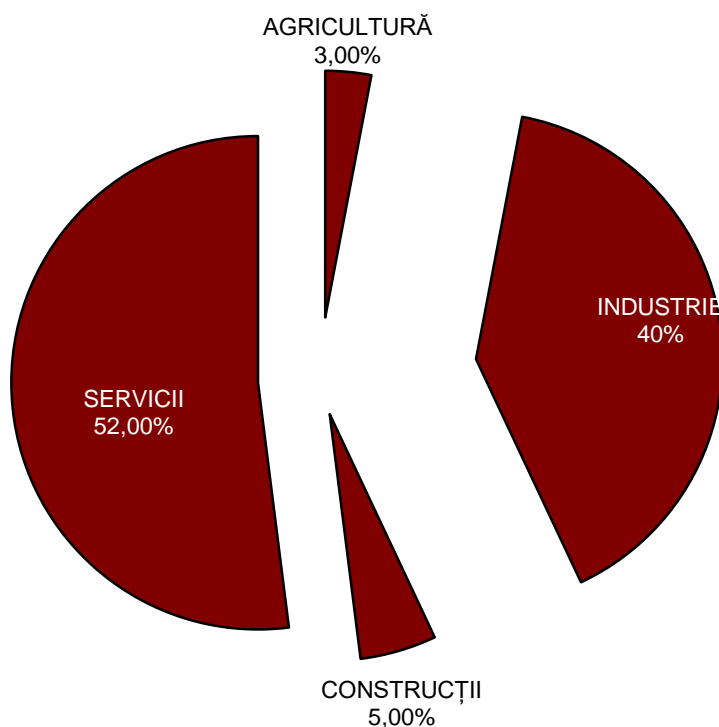

Sursa: date prelucrate - ListaFirme

O analiză a ponderii sectoarelor economiei în realizarea cifrei de afaceri în perioada 2015 – 2019 evidențiază o dezvoltare a două sectoare în economia Timișoarei, respectiv serviciile cu cca. 52% și industria cu cca. 40%.

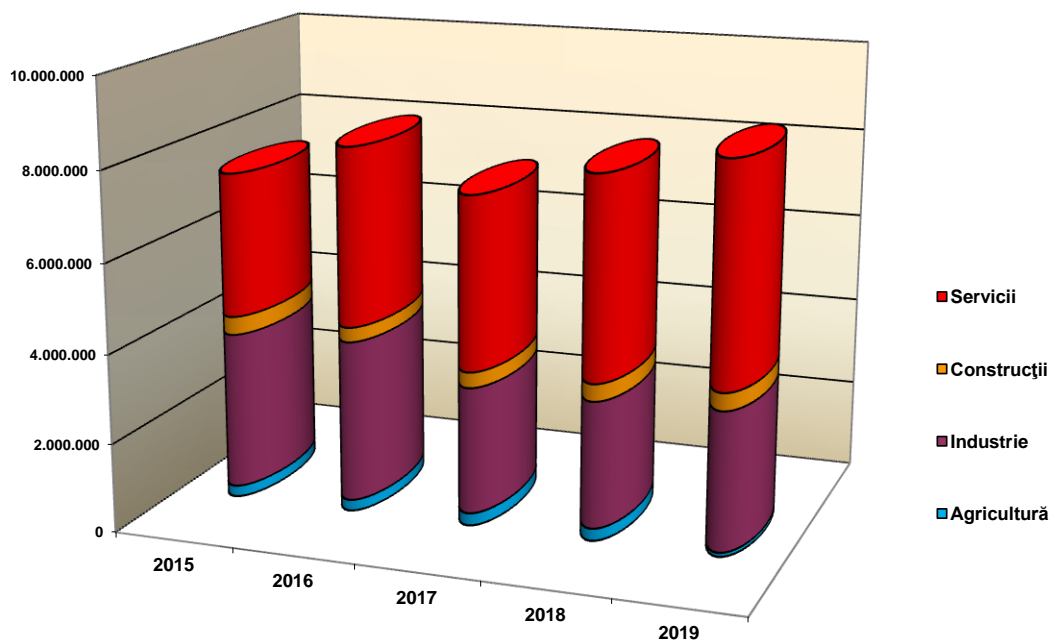
În aceeași perioadă, sectorul construcțiilor a contribuit la realizarea cifrei de afaceri în Timișoara în medie cu cca. 5%, iar sectorul agricol cu doar 3%.

Ponderea cifrei de afaceri a sectoarelor economiei municipiului Timișoara cumulat 2015 – 2019

Sursa: date prelucrate- ListaFirme

Contribuția sectoarelor economiei la realizarea cifrei de afaceri în perioada 2015 – 2019

Sursa: date prelucrate- ListaFirme

Se poate observa că, pe toată perioada 2015 - 2019, sectorul serviciilor are cea mai mare contribuție la cifra de afaceri, urmat de sectorul industriei, de sectorul construcțiilor și de sectorul agricol.

2. SITUAȚIA ECONOMICĂ PE RAMURI DE ACTIVITATE

Beneficiind de o serie de avantaje competitive față de alte orașe – localizarea, piață de desfacere însemnată, capital uman bine pregătit – Timișoara este unul din cele mai dezvoltate orașe ale României din punct de vedere economic. În anul 2019, în Timișoara activau un număr de 15.876 firme, conform datelor prelucrate de pe site-ul ListaFirme (doar firme care au depus bilanțul), din care 12.698 în sectorul serviciilor, 1.602 în sectorul construcțiilor, 1.300 în industrie, 276 în agricultură, și care ofereau peste 123.376 locuri de muncă.

Sectorul serviciilor este cel mai bine reprezentat în ceea ce privește numărul firmelor și este totodată cel mai bun angajator din economia Timișoarei; sectorul industrial contribuie și el într-o mare măsură la realizarea cifrei de afaceri totală în Timișoara.

Potrivit unui studiu realizat de Banca Mondială, după anul 2000, Timișoara a devenit orașul cu cea mai mare creștere economică din Uniunea Europeană, PIB-ul pe cap de locuitor crescând de aproape patru ori.

2.1. INDUSTRIA

Industria și pionieratele tehnice au reprezentat dintotdeauna un punct forte al economiei din Timișoara. După anul 1989, anul trecerii României de la regimul comunist către un regim democrat, au avut loc schimbări majore în structura activităților industriale din Timișoara datorită proceselor de restructurare și re tehnologizare, producția industrială incluzând în prezent atât subramuri cu tradiție cât și unele noi, moderne și dinamice.

Principalele ramuri industriale care au cunoscut o dezvoltare deosebită în ultimii ani în Timișoara au fost industria componentelor auto, industria electronică și electrotehnică, precum și industria chimică și petrochimică.

Industria componentelor auto a înregistrat o dezvoltare puternică în ultimii ani, ca o consecință a necesității dezvoltării tehnologice în cadrul unităților industriale existente, în zona Timișoarei concentrându-se firme de renume în acest domeniu (Lisa Drăxelmaier, Mahle, Continental, Hella România etc.).

Cea mai însemnată contribuție – ca cifră de afaceri – o are domeniul componentelor auto respectiv CAEN 2211 și CAEN 2932 - Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule.

Industria electronică și electrotehnică este o ramură de succes în industria orașului Timișoara, mai ales datorită investițiilor marilor întreprinderi cu activități în producția „high-tech” (Flextronics, Luxten Lighting, ELBA, etc.), ceea ce a determinat și o dezvoltare a societăților autohtone, furnizori sau sub-contractori ai acestora.

Industria chimică și petrochimică, tradițională la Timișoara, s-a dezvoltat în special prin investițiile efectuate de Continental Automotive Products, Dalli Production România, Linde Gas și Azur, etc.

Alături de marii actori din industriile de vârf menționate anterior, în Timișoara sunt concentrate numeroase alte firme, mai ales întreprinderi mici și mijlocii, în domenii tradiționale – cum sunt industria textilă și a confecțiilor, fabricarea articolelor de îmbrăcăminte și industria pielăriei și încălțăminte - investitorii străini fiind interesați de aceste sectoare, datorită costurilor de producție scăzute, comparativ cu țările lor de origine. De remarcat că aceste domenii s-au dezvoltat inclusiv datorită societăților locale, tradiționale în Timișoara. Deși unele din aceste unități tradiționale au intrat în declin ori au dispărut, în acest sector s-au dezvoltat alte investiții locale, care au preluat forța de muncă bine calificată și spiritul de întreprindere consacrat în ramurile respective.

Organizarea teritorială a industriei ilustrează rolul motor al aglomerației centrale urbane și difuzarea implantărilor industriale, în mod radial, dinspre zonele industriale mai vechi sau mai noi ale Timișoarei, în lungul marilor axe de penetrație (rutiere și feroviare), spre localitățile din zona periurbană. Privilegiate au fost, în acest sens, comunele aflate în imediata vecinătate a municipiului, care au atras un număr mai mare de investitori și întreprinderi mai productive. Se remarcă totodată tendința grupării unităților pe profile industriale.

Zonele industriale centrale, care afectau coeziunea structurii urbane, sunt în prezent în reconversie, aici dezvoltându-se în special spații comerciale, de servicii și spații rezidențiale. Continuă să existe, însă, unele unități industriale dispersate pe întreaga suprafață a municipiului Timișoara, ceea ce permite

circulația facilă a forței de muncă, dar determină și disfuncționalități urbane: incompatibilitatea activității industriale cu habitatul din apropiere, schimbul de produse dintre unitățile industriale pe infrastructura stradală din interiorul orașului, aglomerarea căilor de acces, poluarea.

Principalele zone industriale și de antrepozite din Timișoara, în care se concentrează adesea și unități de servicii pentru întreprinderi, chiar unități comerciale cu ridicata sau cu amănuntul, sunt:

- ✓ zona industrială Calea Buziașului (sud-est), care concentrează întreprinderi din industria chimică, producția de componente auto și electrotehnică,
 - ✓ zona industrială Calea Șagului (sud), ce cuprinde depozite de materiale de construcții, precum și un număr însemnat de showroom-uri și dealeri auto,
 - ✓ Parcul Industrial Freidorf (sud-vest), constituie o importantă zonă de atracție a investițiilor străine, de încurajare a dezvoltării întreprinderilor și creării de noi locuri de muncă, zona industrială UMT (nord-est) unde s-au localizat preponderent unități din industria chimică și automotive,
 - ✓ zona de activități economice Calea Aradului (nord), în care se dezvoltă mai ales servicii și depozite devenind un important pol comercial, aici fiind localizate hypermarket-uri,
 - ✓ zona industrială și de servicii Calea Lugojului (est), conturată după 1990, aflată în prelungirea vechiului nucleu industrial Modern, s-a extins mai ales pe teritoriul comunelor Ghiroda și Giarmata, la ieșirea spre Lugoj și către conexiunea cu aeroportul internațional Timișoara, potențată mai recent și de conexiunea cu autostrada spre Lugoj–București, care concentrează numeroase showroom-uri și IMM-uri specializate în distribuție de produse industriale, servicii pentru întreprinderi, industrie textilă, hotelieră etc.
- ✚ o importantă zonă industrială și de depozitare pericentrală, care s-a dezvoltat în lungul căii ferate ce traversează orașul, cu un profil tradițional diversificat (construcții, confecții metalice, industrie alimentară, antrepozite) și care se află în plin proces de reconversie, înspre statutul de zonă de afaceri, cu dezvoltarea preponderentă de unități comerciale și de servicii, cum ar fi: Openville, Kaufland, Carrefour, Galeria 1, Brico Depot, Kappa, Dedeman.

Timișoara dispune de o forță de muncă specializată, cu înaltă calificare și experiență în diverse activități industriale, universitățile din Timișoara asigurând un potențial ridicat de formare profesională. Existența programelor de colaborare între sectoarele de cercetare - dezvoltare și cel al producției industriale, apariția pe plan local a societăților multinaționale au dus la diminuarea fenomenului de emigrare a specialiștilor de înaltă performanță. Se constată o creștere a numărului personalului specializat în domeniul de vârf (automatizări, informatică, calculatoare, telecomunicații, electronică și electrotehnică etc.). Calitatea resurselor umane din Timișoara este, de altfel, unul din motivele principale pentru care investitorii străini aleg Timișoara pentru localizarea investițiilor lor în România.

În industria timișoreană există o bună experiență tehnică și tehnologică și ponderea utilizării proceselor tehnologice performante, marile companii internaționale stabilite în zona Timișoarei investind aici în echipamente și tehnologii de ultimă oră.

Creșterea competitivității întreprinderilor locale se datorează și implementării proceselor tehnologice performante de către corporațiile multinaționale prezente în zonă, ceea ce a determinat sporirea interesului producătorilor autohtoni în achiziția de tehnologii moderne și în creșterea productivității muncii în cadrul întreprinderilor mici și mijlocii.

Un rol important în atragerea investițiilor străine și în crearea de noi locuri de muncă îl au parcurile industriale, științifice și tehnologice și incubatoarele de afaceri.

2.2. SERVICII

Municipiul Timișoara a cunoscut în ultimul timp o dezvoltare impresionantă a sectorului serviciilor, în special a serviciilor de cunoaștere intensivă.

În anul 2019 în servicii activau 12.698 societăți comerciale, peste 70.557 salariați și o cifră de afaceri de 4.944.437 mii euro.

Principalele activități care au cunoscut o dezvoltare spectaculoasă în economia Timișoarei sunt telecomunicațiile, tehnologia informației, precum și activități conexe cum ar fi activități profesionale, științifice și tehnice (management și consultanță în management, cercetare-dezvoltare, arhitectură și inginerie, analiză tehnică, activități juridice, etc.) și alte activități de servicii administrative.

Sectorul tehnologiei informațiilor și a comunicațiilor a cunoscut o dezvoltare spectaculoasă ca urmare a investițiilor străine atrase și localizate în zonă și a dezvoltării societăților autohtone.

Evoluția favorabilă a acestor domenii demonstrează tranziția economiei timișorene către un tip de economie dezvoltată, sectorul serviciilor fiind majoritar din punct de vedere al populației ocupate (57% din totalul populației ocupate) și având în același timp o contribuție însemnată la realizarea cifrei de afaceri (52%).

Alte două domenii importante în sectorul serviciilor o reprezintă *comerțul* (Timișoara fiind recunoscută ca și pol comercial) și *serviciile de transport și depozitare*. Acest fapt este justificat de infrastructura bine dezvoltată, de puterea mare de cumpărare și de existența și deschiderea către o piață mare de consum. În zona Timișoarei există un număr mare de firme de transport marfă și persoane, depozitare și curierat, localizarea în apropierea granițelor (Ungaria și Serbia), Timișoara devenind astfel „centru logistic”.

Sectorul serviciilor prestate către întreprinderi și cel al serviciilor prestate către populație a cunoscut o amploare deosebită în ultimii ani. Se remarcă o intervenție masivă pe piața internă a firmelor internaționale cu renume în domeniul prestării de servicii, ceea ce a determinat o creștere semnificativă a calității produselor oferite, multe dintre aceste firme acționând în special pentru a-și proteja și păstra clienții – mari concerne internaționale – care investesc în zonă.

Factorul principal de creștere este dat de dinamica mare a *serviciilor către întreprinderi* (servicii de cunoaștere intensivă, cu o valoare adăugată mare), o evoluție interesantă având sectorul serviciilor de consultanță (juridice, audit, contabilitate și consultanță fiscală, servicii de sondaje, consultanță fiscală, managerială și tehnologică, cercetare-dezvoltare, alte activități științifice și tehnice), dar și servicii suport pentru întreprinderi (peisagistică, servicii pentru clădiri, recrutare și plasare a forței de muncă, servicii administrative și de secretariat). În acest domeniu serviciile sunt oferite de către firme naționale și internaționale, dar și de organizațiile locale specializate.

O importanță deosebită pentru dezvoltarea economică o au *serviciile de cunoaștere intensivă* (KIBS – Knowledge intensive business services). KIBS reprezintă acele servicii care se bazează în mare măsură pe cunoștințele profesionale, fiind un factor decisiv în analiza competitivității la nivelul Uniunii Europene din anul 2000 (Raportul privind Competitivitatea Europeană, 2000).

În anul 1994, un director al Centrului pentru Cercetare în Inovare și Competitivitate (Miles) a efectuat o analiză a acestor servicii. Astfel, sectorul serviciilor de cunoaștere intensivă cuprinde părți însemnate din ramuri ca: marketing și publicitate; rețele informatice; servicii noi de telecomunicații; software; alte activități informatice; design; servicii financiare; servicii administrative; servicii pentru clădiri (arhitectură, inginerie, proiectare); consultanță în management; contabilitate; servicii juridice; inginerie tehnică; servicii de mediu; cercetare-dezvoltare etc.

Municipiul Timișoara reprezintă o zonă importantă de atracție pentru investițiile comerciale datorită proximității cu statele vecine, capacității mari de atracție a investitorilor, puterii mari de cumpărare a populației, numărului mare de turiști etc, confirmându-și în continuare tradiția de târg comercial.

Din punct de vedere al repartizării teritoriale, se constată o dezvoltare a investițiilor comerciale în special în zonele active și centrale ale orașului precum și la periferii, în partea de Est (direcția spre Lugoj – București) sau pe axa Nord – Sud (direcția Arad și respectiv Șag – Moravița).

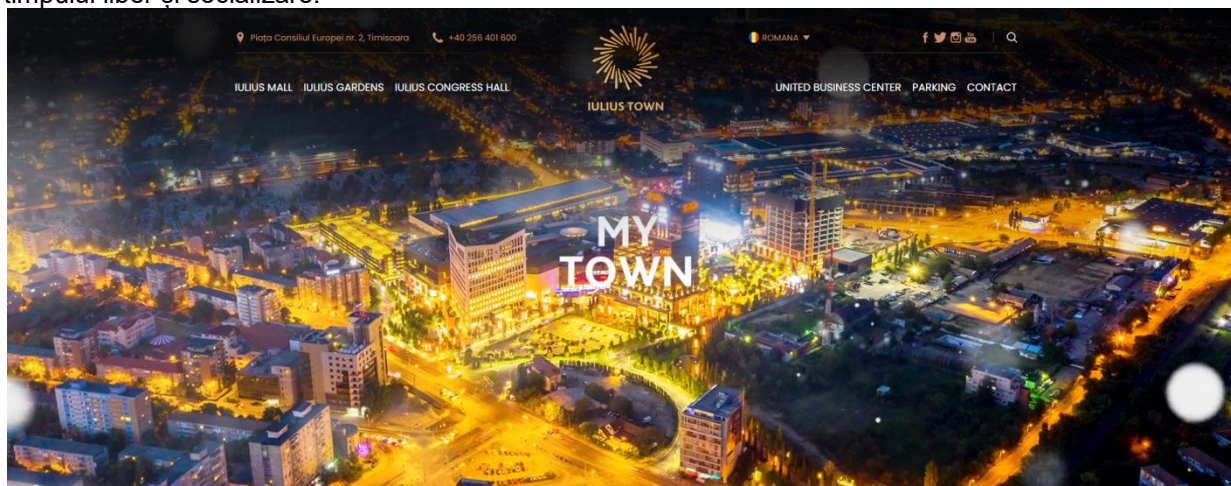
Alături de magazinele specializate existente în zona centrală, au fost deschise noi supermarket-uri de către concerne internaționale precum Lidl, Kaufland, Mega Image, Carrefour, Auchan, Profi; în octombrie 2005 a fost inaugurat cel mai mare mall din partea de vest a țării, Iulius Mall, situat pe amplasamentul fostelor antene (după ce acestea au fost mutate în afara orașului), în anul 2015 fiind demarate lucrările de extindere a acestui mall (proiectul Openville- Iulius Town începând cu 15 mai 2019), lucrări care au continuat și pe parcursul anilor 2016, 2017 și 2018, 2019, 2020.

În august 2019, la Timișoara, a fost inaugurat proiectul mixt Iulius Town, „cea mai mare investiție din regiune, în valoare totală de 442 milioane de euro. Iulius Town a presupus integrarea Iulius Mall Timișoara într-un proiect amplu de regenerare urbană, completându-l cu funcțiuni de retail, office și entertainment. Iulius Town reprezintă primul ansamblu de tip mixt realizat în vestul țării și cel de-al doilea din portofoliul companiei IULIUS, după Palas Iași.

Situat în centrul Timișoarei, Iulius Town reprezintă cel mai important proiect de real estate inaugurat în anul 2019, presupunând o sumă de recorduri: cea mai mare suprafață de retail din afara Bucureștiului – 120.000 mp, 450 de magazine - și cea mai mare ofertă de spații de birouri clasa A din regiune – peste 100.000 mp.

Branduri internaționale în premieră, cele mai frumoase și mai noi concepte de magazine disponibile în Europa, precum și o varietate de cafenele și restaurante tematice, cu terase și priveliște spre zona

verde confirmă Iulius Town drept destinația numărul 1 din vestul țării pentru shopping, petrecerea timpului liber și socializare.

Sursa: iulius town.ro

Punctul central al proiectului mixt l-a constituit parcul suspendat, care integrează 10.000 de arbuști și 1.400 de arbori de talie mare, din pepiniere din Italia. Iulius Gardens mai include un lac, pe o suprafață de 800 mp, un carusel venețian etajat pentru copii, un foisor, alei de promenadă și piațete pentru evenimente și târguri în aer liber.

Iulius Town dispune și de un centru ultramodern de conferințe, cu trei săli elegante și o capacitate de până la 1.000 de persoane, care vor găzdui evenimente business și private.

Iulius Town a presupus investiții semnificative în infrastructură, în valoare totală de 13 milioane de euro. Străzile din proximitatea proiectului au fost lărgite și modernizate, iar un tunel auto cu două benzi pe sens, care traversează ansamblul, contribuie la fluidizarea traficului din zonă. Pe lângă rolul său funcțional, tunelul este o veritabilă galerie de artă murală de dimensiuni impresionante, datorită lucrărilor realizate de 30 dintre cei mai buni grafferi din lume. Acest proiect s-a desfășurat pe o suprafață de 2.000 mp și a beneficiat de participarea unor artiști din Venezuela, Peru, Brazilia, Mexic, Spania, Italia, Republica Moldova și România.

Tot la capitolul infrastructură, alte 40,7 milioane de euro au fost investite în spații de parcare (într-o parcare supraetajată și una subterană) numărul locurilor disponibile depășind 4.000. La acestea se adaugă cele 800 de spații pentru parcare a bicicletelor din întregul ansamblu (sursa:adevărul.ro)

Se observă o mai bună corelare a unităților comerciale cu numărul populației și volumul desfacerilor. Au apărut noi zone comerciale și s-au deschis noi supermarketuri în preajma cartierelor și zonelor de locuințe. Diversitatea mărfurilor vândute și calitatea acestora asigură aprovizionarea diferitelor segmente de cumpărători, resimțindu-se influențele mediului concurențial creat prin intrarea pe piața locală a investitorilor străini strategici, reprezentanți ai firmelor de renume.

La sfârșitul anului 2014 au fost demarate lucrările de construcții ale celui de-al doilea mall, în zona Calea Șagului, Shopping City Timișoara, dezvoltat de grupul Nepi, care a fost finalizat în anul 2016.

În nordul și respectiv sudul orașului, în apropierea arterelor de comunicații, se concentrează în prezent două mari zone comerciale, aici fiind reprezentate unele dintre cele mai importante companii în sectorul comercial: Metro Cash and Carry, Auchan, Hornbach, Leroy Merlin, Selgros, Brico Depot, etc.

Este evidentă preponderența comerțului în cadrul sectorului serviciilor, observându-se orientarea cumpărătorilor către magazinele de tip supermarket și hypermarket prin practicarea „comerțului de weekend” (spre sfârșitul săptămânii înregistrându-se un număr mult mai mare de cumpărători).

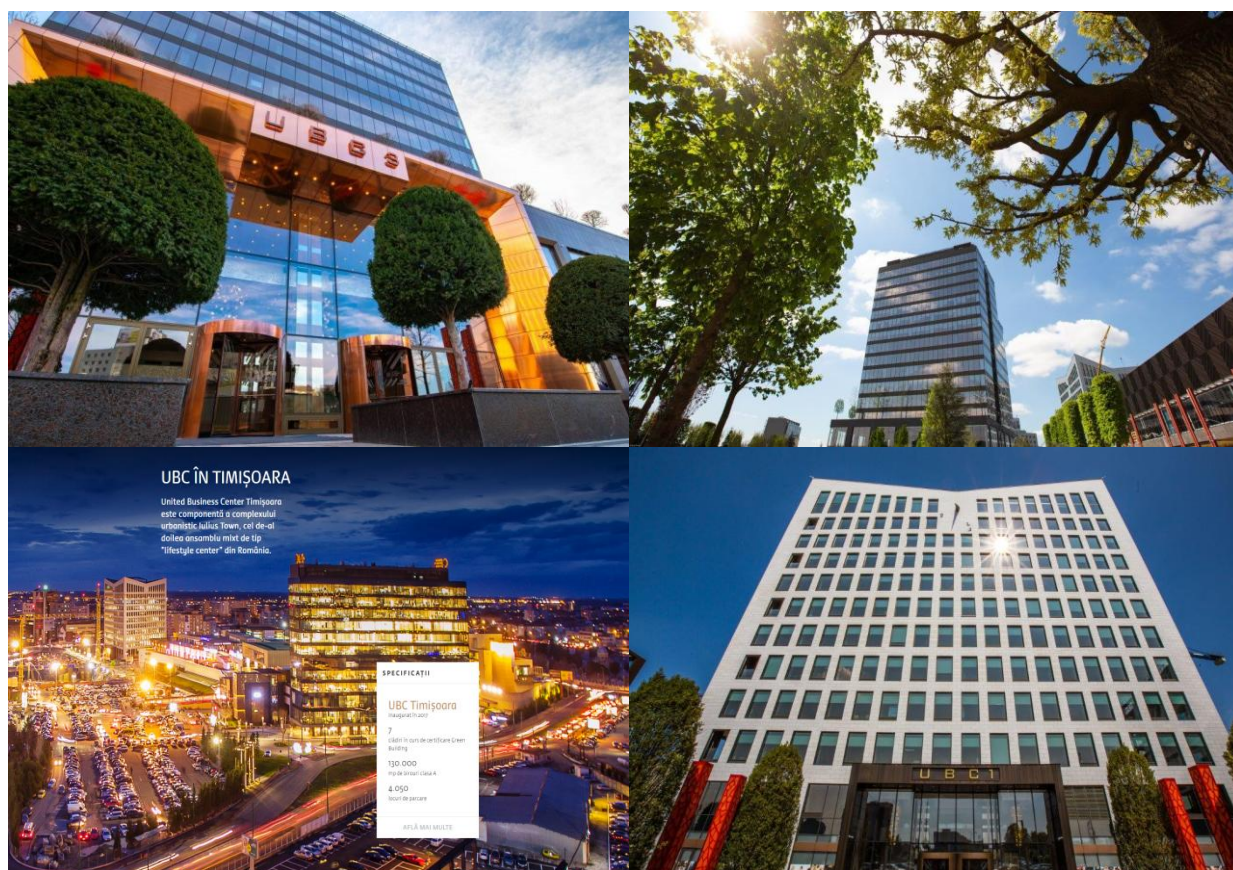
Serviciile de transport și depozitare ocupă un loc secund după cifra de afaceri realizată de firmele din domeniul comerțului: informațiile și comunicațiile precum și activitățile profesionale, științifice și tehnice, servicii de cunoaștere intensivă cu o valoare adăugată ridicată, se situează pe următoarele două locuri, dar cifra de afaceri realizată de firmele din aceste domenii este cu mult mai mică decât cea realizată de firmele active în domeniul comercial.

Sectorul financiar-bancar s-a dezvoltat în ultimii ani datorită acțiunii conjugate a mai mulți factori, cum ar fi: dezvoltarea de noi instrumente de creditare și economisire, scăderea dobânzilor la credite în lei, dar și în valută, respectiv scăderea diferențelor dintre acestea, creșterea investițiilor în sectorul bancar și creșterea înclinației spre investiții a agenților economici, etc. În Timișoara funcționează mai multe instituții de credit care oferă diverse produse/servicii financiar bancare, respectiv: credite, depozite, fonduri de investiții, conturi curente, carduri de credit și debit; asigurări de bunuri și persoane, finanțare exporturi, operațiuni cu efecte de comerț, servicii multi-cash, etc.

Un alt domeniu care a înregistrat o creștere în anii precedenți în Timișoara este cel al imobiliarelor, o arie de activitate care s-a remarcat, până anul trecut, în special prin segmentele rezidențial și office.

Cel mai cunoscut ansamblu de clădiri de birouri din Timișoara, City Business Centre (CBC), a fost deschizătorul de drumuri în privința segmentului de clădiri de birouri moderne.

Piața clădirilor de birouri din Timișoara și-a continuat ascensiunea și în anul 2019, astfel cea mai mare investiție în domeniul imobiliar din Vestul țării, proiectul Iulius Town a furnizat în prima etapă cea mai mare ofertă de birouri clasa A (UBC 1, UBC 2 și UBC 3) din regiune, care s-au impus drept pol de business al regiunii, printre chiriași numărându-se companii multinaționale din IT, automotive și customer support.

Sursa: unitedbusinesscenter.ro

Alături de Iulius Town, un alt proiect multifuncțional care contribuie la schimbarea la față a Timișoarei îl constituie ISHO, alternativă contemporană la ceea ce înseamnă a locui în oraș, o redefinire a spațiului urban, ce îmbină armonie, modernitate și lifestyle. ISHO a fost conceput pentru a deveni un reper al Timișoarei de mâine. ISHO aduce aproape servicii și funcționalități unice, de la restaurant și cafenele, la gym și pistă de alergat, spațiu cultural și propriul debarcader.

Sursa: newmoney.ro

De asemenea, clădirea Vox Technology Park este amplasată pe Calea Torontalului, aproape de numeroase puncte cheie din oraș și este ușor accesibilă, indiferent de mijlocul de transport utilizat. Construit pe o suprafață totală de 35.136 mp, Vox Technology Park este format dintr-o clădire de birouri dispusă pe două corpuri de înălțimi diferite. Pe lângă spațiile destinate birourilor, clădirea încorporează:

- ✓ spații comerciale și servicii bancare, în suprafață de 2.750 mp;
- ✓ restaurant (corp A, parter) și bistro (corp B, etajul șapte);
- ✓ sală de conferințe pentru întâlniri de afaceri sau evenimente business;
- ✓ cafenele;
- ✓ terasă suspendată, pentru relaxare în aer liber;
- ✓ sală de fitness complet echipată;
- ✓ parcare terană și subterană, supravegheată video;
- ✓ spații pentru biciclete în parcare subterană;

„Atunci când am conceput Vox Technology Park, ne-am gândit în primul rând la afacerea ta. Am construit mai mult decât o simplă clădire de birouri. Vox Technology Park a devenit un reper al orașului de pe Bega, un business hub de ultimă generație și o clădire verde certificată [BREEAM](https://www.breeam.com/).”

Cu o suprafață utilă de 26.000 mp, Vox Technology Park pune la dispoziție birouri clasa A spațioase și ultra-moderne. Având etaje cu suprafețe diferite – de la 1.100 mp și până la 3.500 mp – clădirea se adaptează nevoilor unui spectru larg de companii, fie că sunt mici, medii sau mari. Proiectul este conceput conform normelor de sustenabilitate BREEAM și a obținut certificarea BREEAM Excellent cu un scor de 85,6%, cel mai mare scor din România pentru o clădire comercială. Terasa suspendată de aproximativ 750 mp oferă, pe lângă caracteristicile sale estetice, un loc perfect pentru pauze relaxante sau networking în aer liber”(sursa: <https://www.voxtechnologypark.ro/birouri/>).

2.3. CONSTRUCȚII

În anul 2019 în sectorul construcțiilor activau 1.602 societăți comerciale, peste 7.446 salariați și o cifră de afaceri de 396.147 mii euro.

Cea mai însemnată contribuție – atât ca număr de societăți, cât și ca cifră de afaceri – o are domeniul construcțiilor de clădiri, respectiv CAEN 4120 *Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale*.

Următorul domeniu ca importanță ținând cont de cifra de afaceri realizată este CAEN 4322 *Lucrări de instalații sanitare, încălzire și aer condiționat*, al treilea domeniu fiind Lucrările de construcții de drumuri și autostrăzi – CAEN 4211.

2.4. AGRICULTURA

Învelișul de sol din Timișoara este de o mare diversitate, din clasele cernisoluri cambice, lăcoviști și soluri gleice, soluri brune eumezobazice, bălți și gropi de împrumut, cernoziomurile. Capacitatea solurilor de susținere a producției agricole este medie datorită ponderii ridicate a unor tipuri de soluri cu fertilitate scăzută sau afectate de umezeală în exces, compensată însă de prezența cernoziomurilor și preluvisolurilor molice, soluri calitative pentru dezvoltarea agriculturii.

Condițiile pedoclimatice sunt în general favorabile agriculturii, Timișoara încadrându-se în climatul temperat continental moderat cu influențe sud-mediteraneene. În perioada propice culturilor agricole cad aproape 80% din precipitații, ceea ce constituie o condiție favorabilă dezvoltării plantelor și legumelor autohtone, însă regimul precipitațiilor este neregulat, remarcând alternanța anilor secetoși și a celor excesiv de umezi. Teritoriul zonei Timișoara dispune de o bogată rețea hidrografică, pânza freatică se situează la o adâncime ce variază între 0,5 și 4 m, ceea ce generează bălțiri în condițiile unor precipitații excesive.

Datorită suprafețelor agricole întinse și a solurilor de calitate, potențialul agricol al județului Timiș este ridicat. Comparativ cu alte regiuni rezultatele obținute în agricultură au fost bune, în ciuda faptului că beneficia într-o măsură insuficientă de servicii adecvate. O contribuție importantă la dezvoltarea sectorului agricol o au mecanizarea agriculturii și creșterea semnificativă a facilităților acordate în acest domeniu. Majoritatea societăților agricole, cât și asociațiile familiale dețin propriile utilaje în funcție de suprafața pe care o exploatează.

Deși în municipiul Timișoara activitățile agricole sunt slab dezvoltate, totuși la nivelul județului Timiș agricultura reprezintă una din cele mai atractive oferte de investiții, observându-se o creștere remarcabilă a interesului investitorilor străini față de sectorul agricol. Existența materiilor prime necesare agriculturii, piața de desfacere semnificativă pe care o deține, condițiile climatice favorabile și creșterea investițiilor străine fac din județul Timiș o zonă cu un potențial agricol ridicat.

În ceea ce privește profilul producției agricole, aparent paradoxală pentru zona Timișoara – dominată de un oraș mare, cu nevoi ridicate de consum zilnic de produse agricole proaspete – este slaba dezvoltare a horticulturii și a producției legumicole, în favoarea extinderii marilor culturi de câmp (cereale și unele plante tehnice). De altfel, în mod tradițional, cel puțin începând cu anii 60 ai sec. XX, zona Timișoara s-a afirmat ca importator de produse legumicole și horticole, aduse de la distanțe variate, fie din spații apropiate, din județ fie de la distanțe mai mari, din bazinele legumicole ale Aradului sau ale Olteniei.

Cauza principală o constituie pretabilitatea redusă a solurilor pentru astfel de culturi, dar și lipsa amenajărilor pentru irigații în spațiile cu soluri fertile, la care se adaugă orientarea forței de muncă rurale spre alte tipuri de activități. În ultimii ani, expansiunea spațiilor construite și îmbătrânirea forței de muncă specializate în agricultură, din categoria micilor producători, au făcut ca sursele de aprovizionare cotidiană cu legume proaspete să depășească granițele țării. Produsele locale sunt din ce în ce mai rare în rețeaua comercială din Timișoara.

VII. MEDIUL SOCIO – CULTURAL**1. EDUCAȚIA ȘI ÎNVĂȚĂMÂNTUL****1.1. ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR**

Conform datelor furnizate de Inspectoratul Școlar Județean Timiș, în **anul școlar 2020/2021** situația privind învățământul preuniversitar în municipiul Timișoara este prezentată în tabelul de mai jos.

**ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR ÎN MUNICIPIUL TIMIȘOARA
ANUL ȘCOLAR 2020/2021**

Forma de învățământ	Nr. unități școlare	Nr. elevi (preșcolari)	Nr. cadre didactice
Învățământ preșcolar de stat	46 (14 PJ + 32 AR)	6.775	551
Învățământ preșcolar particular	9	525	73
Învățământ primar și gimnazial de stat	19 (17 PJ + 2 AR)	22.366	1.302
Învățământ primar și gimnazial particular	6	330	71
Învățământ liceal de stat	30	11.714	1.023
Învățământ liceal particular	5	1.507	86
Învățământ postliceal de stat	1	227	31
Învățământ postliceal particular	2	489	84
Învățământ profesional de stat	0	1.301	218
Învățământ profesional particular	0	256	28
Învățământ special	5	465	452
Total învățământ de stat	101 (67 PJ + 34 AR)	42.848	3.577
Total învățământ particular	22	3.107	342
TOTAL GENERAL	123 (89 PJ + 34 AR)	45.955	3.919

PJ – unitate de învățământ cu personalitate juridică;

AR - unitate de învățământ arondată unei școli cu personalitate juridică

Sursa: Inspectoratul Școlar Județean Timiș

În **anul școlar 2020/2021**, în cele **123 unități de învățământ preuniversitar** din municipiul Timișoara (**101 de stat și 22 particulare**), activează un număr total de **45.955 preșcolari și elevi**, din care 42.848 preșcolari și elevi activează în unitățile de învățământ de stat și 3.107 preșcolari și elevi activează în unitățile de învățământ particulare. Raportat la anul școlar 2019/2020, se constată o scădere semnificativă a numărului de preșcolari și elevi, de la 50.330, la 45.955.

Din cele 123 de unități de învățământ preuniversitar de stat din municipiul Timișoara, 89 sunt unități de învățământ cu personalitate juridică, iar 34 sunt unități de învățământ arondate unor școli.

Numărul total de **cadre didactice** care își desfășoară activitatea în unitățile de învățământ preuniversitar din Timișoara este de **3.919**, din care 3.577 în unitățile de învățământ de stat și 342 în unitățile de învățământ particulare. Raportul preșcolar, elev/ cadru didactic este de 11,73 în anul școlar 2020/2021, față de 13,10 în anul școlar 2019/2020.

În **unitățile de învățământ liceal** activează un număr total de **13.221 elevi**, din care 11.714 elevi în învățământul liceal de stat și 1.507 elevi în învățământul liceal particular.

Învățământul liceal în municipiul Timișoara cuprinde filierele: teoretică, vocațională și tehnologică, și dispune de cadre didactice calificate cu ajutorul unui sistem de formare continuă a cadrelor didactice,

conform standardelor europene. De asemenea, învățământul liceal timișorean deservește și comunele din vecinătatea municipiului.

În **unitățile de învățământ postliceal și profesional** activează un număr total de **2.273 elevi**, din care: 227 elevi în învățământul postliceal de stat, 489 elevi în învățământul postliceal particular, 1.301 elevi în învățământul profesional de stat și 256 elevi în învățământul profesional particular. Comparativ cu anul școlar 2019/2020, se observă o scădere semnificativă a numărului de elevi care activează în învățământul postliceal de stat, de la 658 la 227 și în învățământul postliceal particular, de la 2.120 la 489.

FILIERELE ȘI PROFILELE DE PREGĂTIRE A ELEVILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL LICEAL

FILIERA/ PROFILUL	SPECIALIZARE	DOMENIUL PREGĂTIRII DE BAZĂ
Filiera TEORETICĂ, din care:		
PROFIL REAL		
	Matematică - informatică	
	Științe ale naturii	
PROFIL UMAN		
	Filologie	
	Științe sociale	
Filiera TEHNOLOGICĂ, din care:		
PROFIL TEHNIC		
		Industrie textilă și pielărie
		Electronică automatizări
		Construcții, instalații și lucrări publice
		Fabricarea produselor din lemn
		Mecanică
		Electric
		Chimie industrială
		Electromecanică
		Producție media
PROFIL SERVICII		
		Estetica și igiena corpului omenesc
		Comerț
		Economic
		Turism și alimentație
PROFIL RESURSE NATURALE ȘI PROTECȚIA MEDIULUI		
		Agricultură
		Silvicultură
		Industrie alimentară
		Protecția mediului
Filiera VOCAȚIONALĂ, din care:		
PROFIL COREGRAFIE		
PROFIL TEATRU		
PROFIL PEDAGOGIC		
PROFIL TEOLOGIC		
PROFIL ARTE VIZUALE		
PROFIL MUZICĂ		
PROFIL SPORTIV		

Sursa: Inspectoratul Școlar Județean Timiș

Specializările și calificările de pregătire în învățământul profesional și tehnic liceal, profesional și postliceal, sunt următoarele:

ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL ȘI TEHNIC

Forma de învățământ	Numărul unităților de învățământ	Numărul de elevi	Număr de cadre didactice
Învățământ profesional și tehnic liceal de stat (zi și seral)	15	6.774	375 cadre didactice de specialitate
Învățământ profesional și tehnic liceal particular (zi și seral)	2	763	
Învățământ exclusiv postliceal de stat, inclusiv școala de maiștri	4	623	
Învățământ exclusiv postliceal particular	3	2.113	
Învățământ profesional DE STAT, inclusiv dual	12	1.876	
Învățământ profesional PARTICULAR, inclusiv dual	2	315	

Unități școlare incluse, ca număr de elevi și ca număr de unități, în cele liceale.

Sursa: Inspectoratul Școlar Județean Timiș

Învățământul Profesional și Tehnic (IPT) pregătește elevii astfel:

a) Învățământ liceal:

	Profile	Domenii de pregătire profesională	Calificări profesionale
LICEU TEHNOLOGIC	Tehnic	Construcții, instalații și lucrări publice	Tehnician desenator pentru construcții și instalații, Tehnician în construcții și lucrări publice
		Electric	Tehnician electrician electronist auto, Tehnician în instalații electrice, Tehnician energetician, Tehnician electrotehnist
		Electromecanică	Tehnician electromecanic, Tehnician în aviație
		Electronică automatizări	Tehnician în automatizări, Tehnician operator tehnică de calcul, Tehnician de telecomunicații
		Fabricarea produselor din lemn	Tehnician designer mobilă și amenajări interioare
		Industria textilă și pielărie	Tehnician designer vestimentar
		Mecanică	Tehnician transporturi, Tehnician mecanic pentru întreținere și reparații, Tehnician mecatronist, Tehnician proiectant CAD
	Servicii	Comerț	Tehnician în activități de comerț
		Economic	Tehnician în activități economice, Tehnician în administrație, Tehnician în activități de poștă
		Estetica și igiena corpului omenesc	Coafor stilist
		Turism și alimentație	Organizator banqueting, Tehnician în turism, Tehnician în gastronomie
	Resurse naturale și protecția mediului	Silvicultură	Tehnician în silvicultură
		Agricultură	Tehnician veterinar
		Industria alimentară	Tehnician analize produse alimentare
		Protecția mediului	Tehnician ecolog și protecția calității mediului

b) **Învățământ profesional:**

	Domenii de pregătire profesională	Calificări profesionale
Învățământ profesional	Chimie industrială	Opeartor fabricarea și prelucrarea polimerilor
	Comerț	Comerciant vânzător
	Construcții, instalații și lucrări publice	Dulgher - tâmplar - parchetar
		Instalator instalații tehnico sanitare și de gaze
	Electric	Zidar – pietrar - tencuitor
		Confecționar produse electrotehnice
	Electromecanică	Electrician aparate și echipamente electrice și energetice
		Electronist aparate și echipamente
	Electronică automatizări	Electromecanic utilaje și instalații industriale
	Fabricarea produselor din lemn	Electronist aparate și echipamente
	Industrie textilă și pielărie	Tâmplar universal
		Confecționar articole din piele și înlocuitori
	Mecanică	Confecționar produse textile
Mecanic agricol		
Mecanic auto		
Strungar		
Turism și alimentație	Tinichigiu vopsitor auto	
	Brutar - patiser - preparator produse făinoase	
	Bucătar	

c) **Învățământ postliceal**

	Domenii de pregătire profesională	Calificări profesionale
Școală postliceală	Estetica și igiena corpului omenesc	Cosmetician
	Sănătate și asistență pedagogică	Asistent medical generalist
		Asistent medical balneo-fizio-kinetoterapie și recuperare
		Asistent medical de farmacie
		Asistent medical de radiologie
Școală de maiștri	Energetic	Asistent medical generalist
		Maistru electrician centrale, stații și rețele electrice
	Transporturi	Maistru electromecanic auto

Sursa: Inspectoratul Școlar Județean Timiș

Limbile de predare în unitățile de învățământ preuniversitar existente în Municipiul Timișoara sunt: limba română, limba maghiară, limba germană și limba sârbă.

Învățământul în limbile minorităților naționale din municipiul Timișoara în anul școlar 2020/2021 se desfășoară astfel:

SITUAȚIA CU ÎNVĂȚĂMÂNTUL CARE SE DESFĂȘOARĂ ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR NAȚIONALE, PE FORME DE ÎNVĂȚĂMÂNT ANUL ȘCOLAR 2020/2021

Nr. crt.	Limba de predare	Număr de unități/ secții		Nr. preșcolari	Nr. elevi P - cls. IV	Nr. elevi cls. V-VIII	Nr. elevi cls. IX-XII
		Stat	Particular				
1.	Germană	8	2	758	844	723	466
2.	Maghiară	10	1	209	283	172	203
3.	Sârbă	3	-	55	62	43	75

Sursa: Inspectoratul Școlar Județean Timiș

Alternative educaționale organizate în sistemul de învățământ preuniversitar din Timișoara:

- **Alternativa „Step by Step”**
Clase și grupe integrate în următoarele **unități de învățământ de stat**: Școala Gimnazială nr. 19 „Avram Iancu” Timișoara, Liceul Tehnologic Auto Timișoara, Liceul Teoretic „Bartok Bela” Timișoara, Colegiul Tehnic Electrotimiș Timișoara.
Alternativa educațională Step by Step este în lichidare la Școala Gimnazială nr.19 „Avram Iancu” Timișoara.
- **Alternativa „Montessori”**
Școala Gimnazială Montessori – **unitate privată** de sine stătătoare - nivel preșcolar, primar și gimnazial – unitate de învățământ particular, acreditată pentru preprimar și primar și autorizată pentru gimnazial.
Predarea se realizează în limba germană, acesta fiind un atu suplimentar pentru creșterea atractivității acestei alternative.
- **Alternativa „Waldorf”**
Liceul Waldorf - **unitate de stat** de sine stătătoare – nivel preșcolar, primar, gimnazial și liceal; există o grupă de grădiniță Waldorf la nivelul Școlii Gimnaziale nr. 2 Timișoara.
- **Alternativa „Freinet”**
O clasă în cadrul Școlii Gimnaziale nr. 24 Timișoara - **școală de stat**.

**SITUAȚIA UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT CU ALTERNATIVE EDUCAȚIONALE
ANUL ȘCOLAR 2020/2021**

ALTERNATIVA EDUCAȚIONALĂ	UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT	GRUPA/ CLASA	NR. COPII/ ELEVI	
STEP BY STEP	ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.19 „AVRAM IANCU” TIMIȘOARA	Clasa a IV-a	26	
		CLASA PREGĂTITOARE	20	
	LICEUL TEHNOLOGIC AUTO TIMIȘOARA	Clasa I	30	
		Clasa a II-a	24	
		Clasa a III-a	21	
		Clasa a IV-a	19	
	LICEUL TEORETIC „BARTOK BELA”	CLASA PREGĂTITOARE	28	
		Clasa I	24	
		Clasa a II-a	17	
		Clasa a III-a	20	
	LICEUL TEHNOLOGIC ELECTROTIMIȘ TIMIȘOARA	Clasa a IV-a	13	
		CLASA PREGĂTITOARE	22	
		Clasa I	21	
		Clasa a II-a	20	
	MONTESSORI	ȘCOALA GIMNAZIALĂ MONTESSORI „HAUS” TIMIȘOARA	3 GRUPE PREȘCOLARI	78
			3 CLASE PRIMAR	84
4 CLASE GIMNAZIU			18	
WALDORF	LICEUL WALDORF TIMIȘOARA	4 GRUPE PREȘCOLARI	118	
		2 CLASE PREGĂTITOARE	50	

		Clasa I	30
		Clasa a II-a	30
		Clasa a III-a	26
		Clasa a IV-a	26
		Clasa a V-a	30
		Clasa a VI-a	30
		Clasa a VII-a	30
		Clasa a VIII-a	23
		Clasa a IX-a	22
		Clasa a X-a	20
		Clasa a XI-a	24
		Clasa a XII-a	19
FREINET	ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 24 TIMIȘOARA	Clasa I	30

Sursa: Inspectoratul Școlar Județean Timiș

Numărul de școli în care funcționează programul „Școală după școală” și numărul de elevi:

Numărul de unități de învățământ care au derulat programul ȘDȘ în anul școlar 2019/2020	15
Numărul de elevi beneficiari ai programului ȘDȘ, în anul școlar 2019/2020, în învățământul primar	1.243

Sursa: Inspectoratul Școlar Județean Timiș

SITUAȚIA PE UNITĂȚI DE ÎNVĂȚĂMÂNT ÎN CARE FUNCȚIONEAZĂ PROGRAMUL „ȘCOALĂ DUPĂ ȘCOALĂ”

Nr. crt.	Unitatea de învățământ	Nr. grupe	Nr. elevi
1.	Liceul Teoretic „Dositei Obradovici” Timișoara	2	18
2.	Colegiul Național Bănățean Timișoara	14	150
3.	Liceul de Artă „Ion Vidu” Timișoara	5	40
4.	Liceul Teoretic „Bartók Béla” Timișoara	6	85
5.	Liceul Teoretic „Nikolaus Lenau”	14	106
6.	Liceul Teologic Ortodox Sfântul „Antim Ivireanul” Timișoara	5	70
7.	Liceul Teoretic „Grigore Moisil” Timișoara	3	30
8.	Școala Gimnazială nr. 25 Timișoara	4	30
9.	Școala Gimnazială nr.1 Timișoara	3	87
10.	Școala Gimnazială nr. 2 Timișoara	5	40
11.	Școala Gimnazială nr. 6 Timișoara	1	21
12.	Școala Gimnazială nr.7 „Sfânta Maria” Timișoara	15	250
13.	Școala Gimnazială nr. 21 Timișoara	5	53
14.	Școala Gimnazială nr. 24 Timișoara	27	193
15.	Școala Gimnazială nr. 27 Timișoara	7	70

Sursa: Inspectoratul Școlar Județean Timiș

În prezent, în anul școlar 2020/2021, din cauza contextului pandemic, a scenariului roșu în care se află școlile timișorene, nu a fost avizată de către I.Ș.J. Timiș derularea programului ȘDȘ în nici una din unitățile de învățământ din județul Timiș, deci nici din Timișoara.

Perfecționarea cadrelor didactice preuniversitare în anul 2020, s-a efectuat prin intermediul următoarelor programe de formare:

1. Programe de formare a cadrelor didactice preuniversitare, avizate de către Ministerul Educației și Cercetării:

Nr.	Denumirea programului	Nr. ore	Nr. participanți
1.	Program de pregătire pentru învățământul preșcolar, în vederea susținerii examenului de definitivare/ titularizare	40	16
2.	Program de pregătire pentru învățământul primar, în vederea susținerii examenului de definitivare/ titularizare	40	16
3.	Elemente de pedagogie: pregătire pentru concursul național pentru ocuparea posturilor didactice/ catedrelor vacante/ rezervate în învățământul preuniversitar	24	10
4.	Abilitarea curriculară a cadrelor didactice din învățământul primar pentru clasa pregătitoare	16	29
5.	Multimedia în școala modernă	24	269
6.	Dezvoltator e-learning – oportunități pentru formarea la distanță a cadrelor didactice/ didactice auxiliare	24	10

Sursa: Inspectoratul Școlar Județean Timiș

2. Programe de formare derulate prin furnizori de programe acreditate de către Centrul Național de Formare a Personalului din Învățământul Preuniversitar

Nr.	Denumirea programului	Furnizor	Nr. credite	Nr. participanți
1.	Educație nonformală în școala contemporană	CCD Timiș	20	25
2.	Comunicare și interactivitate în procesul de predare-învățare	CCD Timiș	10	25
3.	CRED – Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți. Formare nivel II – învățământ primar	CCD Timiș	30	61
4.	CRED – Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți. Formare nivel II – învățământ gimnazial	CCD Timiș	30	81
5.	Program de formare continuă pentru experții evaluatori de manuale - CEEM	Centrul Național de Examinare și Evaluare	15	9

Sursa: Inspectoratul Școlar Județean Timiș

Proiecte de cooperare cu finanțare europeană implementate sau aflate în implementare în anul 2020, ai căror beneficiari sau parteneri în proiect sunt unitățile de învățământ preuniversitar din municipiul Timișoara:

Nr. crt.	Unitatea de învățământ beneficiară	Parteneri în proiect (dacă este cazul)	Titlul proiectului	Programul de finanțare/ Axa prioritara sau Măsura	Valoarea totală a proiectului (mii EUR)
1	Liceul Tehnologic „Ion I.C. Brătianu” - Timișoara	Centru de formare profesională din Portugalia	Mobilitățile de azi pentru angajabilitatea de mâine	Erasmus+ KA102	168
2	Școala Gimnazială nr. 16 - Take Ionescu Timișoara	Turcia (coordonator), Grecia, Italia, Polonia, Bulgaria	„Eğitim mültecilerin de hakkı ve biraz empati” (the right of education refugees and a little	Erasmus+ KA229	26

			empathy)		
3	Școala Gimnazială nr. 16 - Take Ionescu Timișoara	Grecia (coordonator), Bulgaria, Croatia, Portugalia, Spania	healthy life, Better life, Longer life	Erasmus+ KA201	24
4	Liceul Teoretic Special „Iris” - Timișoara	Unități de învățământ din U.E.	Soarele răsare pentru toți copiii	Erasmus+ KA101	33
5	Liceul Teoretic Special „Iris” – Timișoara	Turcia (coordonator) și Marea Britanie	„Visually impaired mentally sighted"	Erasmus+ KA201	15
6	Liceul Teoretic „Grigore Moisil” - Timișoara	Liceul Teoretic „Grigore Moisil” Timișoara, Szkola Podstawowa w Psarach, Polonia, Daugavpils Valsts gimnazija, Letonia	PROMoting MATHs in EUropean Students	Erasmus+ KA 229	22
7	Colegiul Național Pedagogic „Carmen Sylva” Timișoara	Colegiul Național Pedagogic „Carmen Sylva” Timișoara – Partener; Solicitant este Stadtteilschule am Hafen Standort Neustadt, Hamburg, Germania. Ceilalti parteneri sunt: Forum Private Greek School, Nisou, Cyprus si Escola Secundaria Manuel Cargaleiro , Amora, Portugalia	FACE Future Active Citizens of Europe	Erasmus+ KA 219	23
8	Colegiul Național Pedagogic „Carmen Sylva” Timișoara	Colegiul Național Pedagogic „Carmen Sylva” Timișoara – Partener; Solicitant este Liceum Ogólnokształcące im prof. Zbigniewa Religi w Gilowicach, Miedzna, Polonia, General Secondary School Nikolay Katranov, Svishtov, Bulgaria, Jaszberenyi Nagyboldogasszony Katolikus Ovada, Kettannyelvu Altalanos Iskola, Kozepiskola es Kollegium, Jaszbereny, Hungary, Istituto d" Istruzione Secondaria Superiore" Sebastiano Mottura", Caltanissetta, Italia,	Hand to hand with CLIL	Erasmus+ KA 229	30

		Srednja ekonomsko-poslovna sola Koper, Slovenia.			
9	Colegiul Național Pedagogic „Carmen Sylva” Timișoara	Colegiul Național Pedagogic „Carmen Sylva” Timișoara – Partener; Solicitant KOGEGA 1, Kasterlee, Belgia, Alți parteneri: NIEDERSACHSISC HES INTERNATSGYMNASIUM ESENS, GERMANIA, INSTITUTO D" INSTRUZIONE SUPERIORE G.D. Romagnosi, Piacenza, Italia,	Power of Words	Erasmus+ KA 229	23
10	Liceul Teoretic „Bartók Béla” - Timișoara	Fundația Diaspora - Timișoara, KATHAZ Közhasznú Nonprofit KFT-Szeged	TwinS Crossborder Joint Training Centers	Interreg 5-A România Ungaria	1.269
11	Liceul Tehnologic „Cristofor Nako” Sânicolau Mare	Colegiul de Silvicultură și Agricultură „Casa Verde” Timișoara, Colegiul Agricol „Alexandru Borza” Geoagiu Băi	Învățare la locul de muncă în Uniunea Europeană, în domeniile: protecția mediului, agricultură și silvicultură	Erasmus+ KA102	60
12	Colegiul Tehnic „Henri Coandă” – Timișoara	Colegiul Tehnic „Henri Coandă” Timișoara, Colegiul Tehnic „Mihai Viteazu” Vulcan, Colegiul Tehnic de Transport Feroviar „Angel Saligny” Simeria	Erasmus+; Instruire pentru viitor!	Erasmus+ KA 102	27
13	Școala Gimnazială nr. 7 „Sfânta Maria”	Ceip Castilla y Leon Spania, Jean Jaures Ussle Franța, Istituto Compresico Danilo Dolci, Italia	Multiculturalitate : cultură și patrimoniu	Erasmus KA229	7
14	Școala Gimnazială nr. 30 Timișoara	Fundatia de abilitare „Speranța” Timișoara - Coordonator	Base- behavioral assessment to improve school environment	Erasmus+ KA201	14
15	Școala Gimnazială nr. 30 Timișoara	Coordonator - Consiglio Nazionale delle Rcherche- Istituto per le Tecnologie, Palermo, Italia	Behave - Behavioral Management model across Europe	Erasmus+ KA201	36

16	Liceul Teoretic „Nikolaus Lenau” - Timișoara	Liceul Teoretic „Nikolaus Lenau” - Timișoara - Partener	Vielfalt gemeinsam verstehen (Diversity education)	Erasmus + KA204	16
17	Școala Gimnazială nr. 19 - Timișoara	Școli din U.E.	Hello, Dear Cli-Mates!	Erasmus+ Ka 229	105
18	Colegiul Național Pedagogic „Carmen Sylva” - Timișoara	Școli din U.E.	Mi lugar en el mundo: ser ciudadanos activos en una Europa de cambios	Erasmus+ Ka 229	29
19	Școala Gimnazială nr. 13 - Timișoara	Școli din U.E.	Reading books through the Lens of STEAM	Erasmus+ Ka 229	29
20	Colegiul Național Pedagogic „Carmen Sylva” - Timișoara	Școli din U.E.	Learn from the past to build a greener future.	Erasmus+ Ka 229	32
21	Școala Gimnazială „Babel” - Timișoara	Organizații de formare profesională din U.E.	Învățând în Europa	Erasmus+ KA101	29
22	Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Paul Popescu Neveanu”	Organizații de formare profesională din U.E.	Uniunea europeană pentru școala mea	Erasmus+ KA101	45
23	Colegiul Național Pedagogic „Carmen Sylva” - Timișoara	Organizații de formare profesională din U.E.	Formare la nivel european pentru cadrele didactice	Erasmus+ KA101	42
24	Colegiul Tehnic „Emanuil Ungureanu” - Timișoara	Organizații de formare profesională VET din U.E.	OPORTUNITATEIMPLICARE-INTEGRARE PE PIATA MUNCII	Erasmus+ KA102	138
25	Liceul de Arte Plastice - Timișoara	Organizații de formare profesională VET din U.E.	Erasmus+, Oportunități și Provocări 2020!	Erasmus+ KA102	474
26	Liceul Tehnologic „Ion I. C. Bratianu” - Timișoara	Organizații de formare profesională VET din U.E.	Pași către mâine	Erasmus+ KA102	160

Sursa: Inspectoratul Școlar Județean Timiș

Starea clădirilor unităților de învățământ preuniversitar de stat din municipiul Timișoara este în general bună, fiind totuși necesară reabilitarea unora dintre ele. Conform situației furnizate de Serviciul Școli - Spitale, Baze Sportive din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara, au fost efectuate lucrări de reparații curente complexe, pentru următoarele clădiri ale unităților de învățământ preuniversitar de stat din Timișoara: Grădinița PP nr. 22, Grădinița PP nr. 19, Grădinița PP „Nikolaus Lenau”, Școala Gimnazială nr. 4, Școala Gimnazială nr. 13, Școala Gimnazială nr. 19, Liceul Teoretic „Grigore Moisil”, Liceul de Arte Plastice, Colegiul Tehnic „Dimitrie Leonida”, Liceul Tehnologic Agricol „Petru Botiș”, Liceul Tehnologic Electrotimiș, Colegiul Național Bănățean.

1.2. ÎNVĂȚĂMÂNTUL UNIVERSITAR

În municipiul Timișoara, **învățământul universitar** se desfășoară, în prezent, în **7 instituții**, din care: **4 sunt de stat** - Universitatea Politehnică Timișoara, Universitatea de Vest, Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” și Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului „Regele Mihai I al României”, iar **3 sunt particulare** - Universitatea „Tibiscus”, Universitatea „Ioan Slavici” și Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” - Facultatea de Management Turistic și Comercial din Timișoara.

Timișoara reprezintă unul din cele mai importante centre universitare din țară, fiind caracterizat prin marea diversificare a disciplinelor de studiu, cele șapte universități având în structura lor **37 de facultăți**. Se remarcă, atât diversitatea formelor de organizare a programelor de studii universitare oferite în Timișoara (învățământ cu frecvență, învățământ cu frecvență redusă și învățământ la distanță), cât și diversitatea programelor de studii universitare, organizate pe cicluri de studiu (studii universitare de licență, de masterat, de doctorat).

Potențialul ridicat de pregătire profesională pe care îl oferă acestea, datorită calității cadrelor didactice și a colaborărilor permanente cu alte instituții din țară și din străinătate, determină atragerea studenților atât din Timișoara și de pe raza județului Timiș, cât și din alte județe.

ÎNVĂȚĂMÂNTUL UNIVERSITAR ÎN MUNICIPIUL TIMIȘOARA ÎN ANUL UNIVERSITAR 2020/2021

Nr. crt.	Denumirea Universității	Forma de învățământ stat/ particular	Număr facultăți	Număr total studenți	Număr cadre didactice
1.	Universitatea de Vest	stat	11	15.800	670
2.	Universitatea Politehnica Timișoara	stat	10	12.986	609
3.	Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș”	stat	3	7.425	845
4.	Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului „Regele Mihai I al României”	stat	6	6.016	276
5.	Universitatea „Tibiscus”	particular	4	725	51
6.	Universitatea „Ioan Slavici”	particular	2	767	55
7.	Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” din București - Facultatea de Management Turistic și Comercial Timișoara	particular	1	203	11
TOTAL			37	43.922	2.517

Sursa: date furnizate de instituțiile de învățământ superior

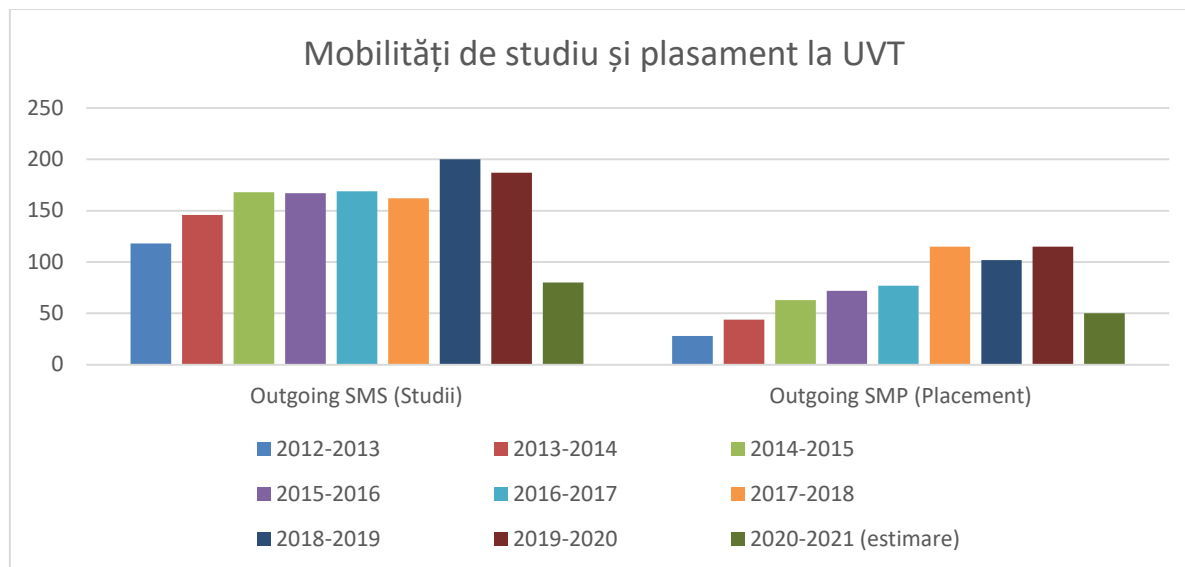
În anul universitar 2020/2021 în universități au fost înscriși, pe cele trei cicluri de studii universitare (licență, master și doctorat), **43.922 studenți**, din care 42.227 studenți frecventează cursurile facultăților din cadrul universităților de stat, iar 1.695 studenți frecventează cursurile facultăților din cadrul universităților particulare. Din totalul de studenți, care frecventează cursurile facultăților din cadrul universităților de pe raza municipiului Timișoara, **33.451 studenți** sunt înscriși la ciclul de studii universitare de licență, **8.460 studenți** sunt înscriși la ciclul de studii universitare de master și **2.011 studenți** sunt înscriși la ciclul de studii universitare de doctorat. Raportat la anul universitar 2019/2020, se observă o creștere a numărului total de studenți, de la 42.428 la 43.922.

De asemenea, în cadrul Universității de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” se pregătesc 2.749 rezidenți.

Numărul total de **cadre didactice universitare**, care își desfășoară activitatea în cadrul universităților din municipiul Timișoara, este de **2.517**, din care 2.400 în cadrul universităților de stat și 117 în cadrul universităților particulare.

În anul universitar 2020/2021 un număr de **164 studenți**, din cadrul a 4 universități, beneficiază, prin programul Erasmus+ și prin alte programe internaționale, de **bursă de studiu în străinătate**, astfel: Universitatea de Vest – 69 studenți (50 - mobilități Erasmus+ în scop de studiu; 19 - mobilități Erasmus+ în scop de practică/plasament); Universitatea Politehnica Timișoara – 30 studenți; Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” – 36 studenți (mobilități de studiu „outgoing” - 10 studenți; mobilități de plasament „outgoing”- 12 studenți; mobilități de studiu „incoming” - 10 studenți; mobilități de predare „outgoing” – 2 studenți; mobilități de formare a personalului auxiliar „outgoing” - 2 studenți); Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului „Regele Mihai I al României” – 29 studenți.

La Universitatea de Vest se estimează, pentru anul universitar 2020/2021, un număr de 130 mobilități Erasmus+ (80 - mobilitate Erasmus+ în scop de studiu, respectiv 50 mobilități Erasmus+ în scop de practică/plasament). Evoluția numărului de mobilități Erasmus+ de studii și plasament în ultimii ani universitari este prezentată în figurile de mai jos:

Sursa: Universitatea de Vest Timișoara

Acestea sunt organizate în colaborare cu partenerii instituționali ai UVT din întreaga lume, prin intermediul proiectelor de mobilități Erasmus+ cu „Partner countries” și „Programme countries”. Țările principale de destinație pentru mobilitățile de studiu sunt: Spania, Franța, Germania, Portugalia, Italia, Polonia. În același timp, țările principale de destinație pentru mobilitățile de plasament sunt Spania, Ungaria, Franța, Germania, Portugalia.

În ciuda contextului pandemic actual, care a afectat programul de mobilități Erasmus+, Universitatea de Vest din Timișoara continuă să fie **un model de bune practici la nivel național, în anul 2020, în ceea ce privește adaptarea la noile condiții și organizarea evenimentelor în format exclusiv online**. Acest lucru a fost posibil prin eforturile susținute ale Biroului Erasmus+ de a alinia UVT, prin modul de implementare al proiectelor de mobilități Erasmus+, la prioritățile naționale și europene privind adaptarea la programul Erasmus Without Paper.

În același timp, în anul universitar 2020/2021, la Universitatea de Vest din Timișoara se găzduiesc 120 de mobilități de studiu, de un semestru sau un an, ale unor studenți internaționali proveniți de la universități partenere din cadrul programului Erasmus+, alături de 142 studenți internaționali, care parcurg un program complet de studiu la UVT.

Perfecționarea cadrelor didactice universitare s-a făcut prin: programul de formare psihopedagogică postuniversitar nivel I și nivel II, în vederea certificării competențelor pentru profesia didactică; programele postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă; mobilități ale unor cadre didactice, derulate prin Programul ERASMUS; programe de scurtă durată de tip workshop; training-uri organizate în cadrul proiectelor finanțate din fonduri europene, implementate de universități, etc.

În cadrul universităților existente în municipiul Timișoara funcționează **peste 100 centre/institute de cercetare/structuri de cercetare**, pe primele trei locuri clasându-se Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș”, Universitatea de Vest și Universitatea Politehnica Timișoara.

În anul 2020, la nivelul universităților au fost implementate numeroase proiecte, care au avut drept scop promovarea și susținerea activității de cercetare.

Universitatea de Vest, Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” și Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului „Regele Mihai I al României”, fac parte din **categoria universităților de educație și cercetare științifică**, iar Universitatea „Tibiscus” și Universitatea „Ioan Slavici”, fac parte din **categoria universităților centrate pe educație**.

Universitatea de Vest este un centru principal de cunoaștere în regiunea de Vest a țării. Instituția se profilează pe piața educațională globală ca un lider regional deschis înspre comunitatea academică internațională, atât din perspectiva cercetării științifice cât și a programelor de studii.

Universitatea Politehnică Timișoara, una dintre cele mai mari și renumite universități tehnice din Europa Centrală și de Est, face parte din **categoria universităților de cercetare avansată și educație**. Activitatea de cercetare științifică din universitate se bazează pe strategia de promovare a cercetării multidisciplinare și pe prioritățile noilor tehnologii, având rezultate remarcabile atât pe plan național cât și internațional. Un număr important de [centre de cercetare](#), respectiv de echipe de cercetători constituite ad-hoc, pe diverse teme, pun în practică [strategia de cercetare](#) a universității, în cadrul a numeroase granturi și contracte de cercetare câștigate prin competiție, rezultatele cercetării fiind materializate în [lucrări științifice, brevete de invenție și produse realizate](#).

Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” are colaborări științifice cu importante instituții medicale din Europa, în domeniile: cardiologie, chimie laparoscopică ginecologică, farmacologie, chirurgie vasculară, etc. Dintre valoroasele realizări din ultimii ani fac parte: înființarea Centrului de Training în Chirurgie Laparoscopică, primul cu acest profil din Europa de Est, care colaborează cu centre similare din Franța și Germania; întemeierea Centrului de Microchirurgie, cu ample colaborări în Germania, Grecia, Turcia, Serbia; organizarea primului Congres de Anatomie din estul Europei.

Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului „Regele Mihai I al României” este recunoscută pe plan național și internațional în unele domenii de cercetare agricolă precum: genetică, biotehnologii în agricultură, în ameliorarea plantelor, managementul sistemelor de agricultură bioecologică etc.

Ofertele educaționale se încearcă să fie racordate cât mai concret la cerințele pieței de muncă și ale avansului tehnologic în domeniile studiate, se dorește intensificarea cooperării cu potențialii beneficiari în vederea aplicării rezultatelor cercetărilor universitare, deși capacitatea de cercetare științifică nu este încă folosită în ritmul necesar pentru evoluția societății. Bazate pe folosirea noilor tehnologii și pe valorile cunoașterii, se constată o creștere cantitativă și calitativă a lucrărilor de cercetare universitară, deși cu o relativ slabă integrare a studenților în acest tip de activitate.

Starea spațiilor de învățământ din universități și a celor de cazare a studenților este corespunzătoare. Sălile de predare/seminarizare dispun de echipamente tehnice de învățare, predare și comunicare, care facilitează activitatea cadrului didactic și receptivitatea studentului și sunt dotate cu mobilier adecvat, table și flipchart-uri, iar amfiteatrele dispun și de sisteme alternative de proiecție și film. Laboratoarele didactice și de cercetare dispun de echipamente și mijloace de funcționare corespunzătoare stadiului actual de dezvoltare a cunoașterii științifice, fiind comparabile cu cele utilizate în universitățile dezvoltate din Europa și cu bunele practici internaționale.

Căminele studentești sunt dotate cu internet, cablu TV, instalații de supraveghere și control acces cămine, spații pentru pregătirea hranei și săli de lectură. De asemenea, există spații destinate pentru activități sociale, culturale și sportive ale studenților.

În ceea ce privește fondul de carte pus la dispoziția studenților, se remarcă un volum important de carte de specialitate, încercând să corespundă cât mai bine nevoilor de informare oferite de tehnica actuală. A crescut numărul de abonamente la publicații externe de specialitate. În ultimii ani se observă o dezvoltare accelerată a bibliotecilor digitale, ca urmare a scăderii numărului de documente împrumutate la domiciliu și a documentelor consultate în sălile de lectură și a migrării utilizatorilor către informația în format electronic, accesibilă oricând și în afara spațiului fizic al bibliotecii.

2. CULTURA

Bogata tradiție culturală acumulată conferă orașului o identitate proprie și un grad de civilizație ce face ca acesta să aparțină nemijlocit spațiului cultural european.

Din punct de vedere istoric, tradiția culturală a orașului a evoluat astfel:

- 1753 – primele mărturii legate de existența teatrului la Timișoara;
- 1758 – prima sală de teatru amenajată din fonduri publice, trupe ambulante din Berlin, Viena, Pesta susțin spectacole în limba germană și apoi maghiară;
- 1792 – aflăm din „Calendarul teatral din Gotha” titlurile concertelor ce au avut loc în Timișoara;
- 1814 – premiera piesei „Viața și faptele lui Faust” de Joseph Strauss, stabilit aici pentru scurt timp ca „Musikdirektor”;
- 1828 – prima revistă de profil teatral „THALIA” scrisă în limba germană;
- 1831 – apare bisăptămânalul în limba sârbă „Albina din Sud”;
- 1846 – concertează Franz Liszt, Johann Strauss – fiul, cu orchestra sa, Cornelia Crețu Hollosy; în această perioadă se stabilesc la Timișoara muzicieni de valoare;
- 1867 – se înființează Societatea Sârbească pentru Cântec;
- 1868 – Trupa „Pascaly și Mihai Eminescu” joacă la Timișoara;
- 1869 – se înființează „Casina Română” din Cetate și Fabric - societate de lectură în limba română;
- 1870 – primul spectacol de teatru în limba română, viața teatrală asigurată de trupe de amatori din oraș și de turneele unor renumite trupe profesioniste. De-a lungul timpului au jucat aici mari actori ai teatrului românesc, precum: I.C. Nottara, Lucia Sturdza Bulandra, Maria Ventura, Vasile Maximilian, Maria Filotti, Ștefan Braborescu, Elvira Godeanu;
- 1871 – se constituie „Societatea Filarmonică Timișoara”, cu bogată activitate concertistică în plan local și internațional (turnee în zonă, precum și la Bratislava, Budapesta, Florența, Haga, Madrid, New York, Petersburg, Praga, Viena, Vrșac). Concertează la Timișoara personalități muzicale de renume, precum: Johannes Brahms, Anton Door, Pablo de Sarasate, Béla Bartók, Pablo Casals, George Enescu, Traian Grozăvescu, Arthur Rubinstein și mulți alții;
- 1872 – înființarea „Societății de Istorie și Arheologie”, moment deosebit de important în cercetarea istorică a zonei Tisa – Mureș - Dunăre;
- 1873 – înființarea „Societății de Științe Naturale”;
- 1875 – se înființează teatrul în limba germană „Franz Joseph”, având sală proprie, actuala sală de spectacol a Operei și a Teatrului Național;
- 1877 – apare revista de specialitate a Societății de Științe ale Naturii;
- 1880 – apare „Luminătorul”, publicație bisăptămânală în limba română, de informare politică, socială și culturală, condusă de Pavel Rotariu;
- 1882 – se înființează „Asociația Muzeală”, ca instituție specializată și primește primul sediu stabil atribuit muzeului;
- 1885 – prin unirea Societății de Istorie și Arheologie și a Asociației Muzeale, se formează „Societatea Muzeului de Istorie și Arheologie”. Personalități marcante precum: Sigismund Ormos, Ioachim Miloia, Dionisie Lințea, Marius Moga, au sprijinit și dezvoltat activitatea muzeală;
- 1900 – apare cinematografia prin spectacole cu pelicule de scurt metraj realizate în aer liber sau în săli improvizate;
- 1904 – este înființată „Biblioteca publică cu caracter științific” a orașului;
- 1920 – ia ființă asociația „Amicii muzicii”, având o orchestră simfonică la care aderă instrumentiști din Societatea Filarmonică Timișoara, finanțată și de Primăria orașului;
- 1920 – apare „Țara”, Ziar Popular Independent, cotidian ce-l are ca director pe Camil Petrescu;
- 1920 – apare „Limba Română” - Foaie pentru limbă, artă și literatură în Timișoara, avându-l ca director pe Camil Petrescu;
- 1923 – ia ființă „Asociația Artiștilor Plastici Bănățeni”;
- 1923 – apare revista literară bilunară „Vrerea”, care publică și numeroase traduceri din literatura universală;
- 1926 – apare revista de cultură „Banatul”, redactată de Aron Cotruș;
- 1929 – apare publicația „Analele Banatului”, periodic artistic-istoric, redactat de Ioachim Miloia;
- 1933 – apare prima revistă de sociologie din țară „Revista Institutului Social Banat-Crișana”;
- 1934 – apare bilunarul artistic „Viața artistică”;
- 1935 – „Luceafărul” în Timișoara, condus de Aurel Cosma jr., ediție lunară, devine, în 1943 „Revista Banatului”;
- 1936 – se constituie Asociația Scriitorilor Români din Banat.

Remarcăm contribuția adusă, de-a lungul timpului, de revistele de specialitate: literare, teatrale, istorice, de sociologie și de științe ale naturii, precum și numeroasele publicații, procesului de informare a tuturor locuitorilor acestui oraș. În perioada interbelică, memoria culturală a orașului Timișoara este înnobilită

de prezența unor mari personalități literare ale țării: Camil Petrescu, Lucian Blaga, George Călinescu, Cezar Petrescu, Ion Minulescu, Zaharia Stancu, personalități care au dăruit orașului câte ceva din harul și din dragostea lor.

Colonizarea Banatului face din Timișoara un adevărat centru multicultural și multiconfesional, iar amplasarea geografică la confluența dintre civilizațiile occidentale și cele orientale, vor impune un model de conviețuire armonioasă între numeroasele grupuri culturale care o compun, supusă inevitabil înrâuririi cu acestea, dobândind astfel un important caracter multicultural, care face din orașul de pe Bega unul din cele mai importante centre culturale din țară, din punct de vedere al mărimii și diversității ofertei culturale. Prin moștenirea culturală și prin manifestările actuale, orașul asigură locuitorilor săi o ofertă culturală diversificată, activitatea instituțiilor culturale profesionale venind să întregască statutul de puternic centru cultural național.

Viața culturală timișoreană se remarcă prin numeroasele sale puncte de referință, cum sunt prestigioasele instituții culturale: Filarmonica Banatul Timișoara, Opera Națională Română, Teatrul Național „Mihai Eminescu” Timișoara, Teatrul German de Stat, Teatrul Maghiar de Stat „Csiky Gergely”, Teatrul pentru Copii și Tineret „Merlin”, Muzeul de Artă, Muzeul Satului Bănățean, Muzeul Banatului, Biblioteca Județeană, Casa de Cultură a Municipiului Timișoara, Casa de Cultură a Studenților, Centrul de Cultură și Artă al Județului Timiș, Direcția Județeană pentru Cultură Timiș.

Timișoarei îi revine privilegiul unic în estul Europei de a găzdui, în aceeași veche și impozantă clădire, patru instituții culturale: Opera Națională Română, Teatrul Național „Mihai Eminescu” Timișoara, Teatrul German de Stat și Teatrul Maghiar de Stat „Csiky Gergely”, care oferă spectacole în trei limbi: română, germană și maghiară.

Actului creației îi sunt închinat spații diverse, precum cele ale uniunilor de creație și diferitelor ateliere de gen, care pun astfel în valoare activitatea și renumele oamenilor de cultură timișoreni.

Evenimentele importante desfășurate până la declanșarea celui de-al doilea război mondial stau mărturie tradiției culturale de netăgăduit a orașului. Tradiția multiculturală și multiethnică, formatoare a spațiului de civilizație timișoreană, a fost cadrul realizării coeziunii sociale, caracteristică a acestui oraș. Această tradiție conferă orașului o identitate și un grad de civilizație proprii.

Spațiul cultural timișorean a fost și este un spațiu cultural european, cu o vastă istorie culturală.

În 20 decembrie 2012, Primăria Municipiului Timișoara și Asociația „Timișoara Capitală Culturală”, cu sprijinul Consiliului Județean, au lansat oficial candidatura orașului nostru la titlul de Capitală Europeană a Culturii pentru anul 2021.

În data de 16.09.2016, Timișoara a reușit să convingă juriul internațional și să câștige competiția internă care a desemnat orașul care este în 2021, din partea României, Capitală Culturală Europeană. Orașul de pe Bega a marcat cu această ocazie o nouă premieră: aceea de a fi primul care obține acest titlu în urma unui concurs la care contracandidații au fost: București, Baia Mare și Cluj. **Timișoara se ghidează după mesajul „Shine your light – Light up your city!” („Luminează orașul prin tine!”).**

În contextul măsurilor și restricțiilor impuse de pandemia COVID-19, Consiliul UE a votat, în unanimitate, în data de 23 decembrie 2020, modificarea calendarului viitoarelor Capitale Europene ale Culturii prin Decizia de amendare a acțiunii Capitale Europene ale Culturii. Astfel, orașele care ar fi trebuit să dețină titlul în anul 2021, au fost reprogramate, **Timișoara urmând să fie Capitală Europeană a Culturii în anul 2023.**

2.1. PATRIMONIUL ISTORIC ȘI CULTURAL AL TIMIȘOAREI

Orașul are o moștenire vastă de monumente istorice, arealul de protecție arhitecturală fiind totodată cel mai mare din țară. Ansamblul de clădiri din centrul orașului, Cetate, și cele din cartierele Iosefin și Fabric, sunt considerate monumente istorice.

Astfel, Timișoara este orașul cu cea mai întinsă arie protejată de monumente istorice din România, având peste 14.000 de clădiri de patrimoniu, care formează un spațiu unic, ce găzduiește o moștenire arhitecturală impresionantă, clădirile istorice de trei veacuri fiind ridicate de arhitecți valoroși, după modelul capodoperelor arhitectonice vieneze.

Datorită unei tradiții bine încheiate de planificare urbanistică modernă, ce a început încă din secolul al XVIII-lea, cartierul Cetate, amplasat în vechea Cetate, a fost reconstruit, cu piețe și străzi drepte.

Construcțiile erau bine aliniate, iar clădirile de la colțurile străzilor trebuiau să aibă elemente arhitecturale în plus. Predominant a fost stilul baroc de influență vieneză, care a adus Timișoarei numele de „Mica Viena”.

Structura urbanistică a Timișoarei a suferit un proces amplu de modernizare la sfârșitul secolului al XIX-lea prin remodelarea și introducerea stilurilor Art Nouveau, secesion și eclectic. Acest lucru a fost posibil datorită arhitectului șef al orașului, strălucitul arhitect László Székely, care a transformat mai multe clădiri, cum ar fi: Abatorul Comunal, [Liceul Piarist](#), [Statuia Sfânta Maria din Piața Maria](#), [Palatul Dauerbach](#), Fabrica de Ciorapi, Uzina de apă (1910), [Palatul Neuhausz](#), Banca Generală Maghiară de Credit (Piața Libertății), Biserica ortodoxă română din Fabric, Camera de Comerț și Industrie.

Dintre cartierele timișorene, Fabric și Iosefin sunt cele care mențin încă vie dovada atâtor etnii prezente de-a lungul timpului în oraș și care le-au ridicat. Clădirile sunt foarte bogat ornate, păstrând astfel influența șvabilor bănățeni, care aveau case mari cu front stradal, frumos împodobite și cu spații verzi în fața caselor.

Odată cu trecerea sub administrația românească a Timișoarei, au început construcțiile având stilul arhitectural tradițional românesc, cum ar fi Catedrala Mitropolitană, apoi, în perioada interbelică, se construiesc și noi cartiere de vile în jurul centrului, unde se resimte influența stilului modern interbelic, a stilului brâncovenesc sau chiar francez.

De asemenea, în perioada interbelică apar clădiri construite în stil neo-românesc sau cubist. Clădiri precum: Institutul de Medicină și căminul, Palatul Ciobanu, Casa de Cultură a Studenților, Liceul Comercial (actuala clădire a Primăriei Timișoara), Școala Politehnică - cu căminele și cantina, etc.

Predominant este și stilul baroc de influență vieneză, ce caracterizează clădiri precum: Domul romano-catolic, Palatul Governorilor, Primăria Veche, Palatul Episcopal din str. Rodnei, Palatul Mercy, casele din frontul de nord al Pieței Unirii. Monumentele „Sf. Treime” din Piața Unirii și „Sf. Maria” din Piața Libertății, au fost sculptate la Viena și transportate pe canalul navigabil Bega.

La mijlocul sec. XIX majoritatea construcțiilor realizate au fost în stil neo-clasic, dar se face simțită și prezența curentelor de factură romantică. Activitatea de construcții civile cunoaște un mare avânt, astfel se fac remarcate stilurile arhitectonice ale anilor 1900. Clădirile rămase fac parte din zestrea cea mai valoroasă a orașului: imobilele din str. 3 August 1919, clădirile din Piața Plevnei, Camera de Comerț din Piața Victoriei, Palatul Dauerbach, aripa veche a Hotelului Timișoara, Clădirea Băilor Neptun, Liceul Piarist, clădirea Regionalei CFR, etc.

Amplul patrimoniu compus din valoroase bunuri mobile și imobile, conferă un farmec aparte orașului, sporindu-i atractivitatea, atât din punct de vedere cultural, cât și turistic.

2.2. OFERTA CULTURALĂ

Oferta culturală este una foarte variată. În Timișoara există numeroase instituții culturale publice: teatre, muzee, operă, biblioteci, orchestra filarmonică etc. Orașul de pe Bega dispune de biblioteci, cinematografe, săli de conferință, galerii de artă contemporană, galerii independente, teatre, muzee, Filarmonică și Operă, spații culturale, situri de patrimoniu, școli, centre ale industriei culturale și creative, piețe și curți interioare, clădiri publice, centre de tranzit pentru refugiați. Interculturalitatea și multiconfesionalitatea de aici sunt dovedite de coexistența pașnică a peste 30 de grupuri etnice și 18 confesiuni religioase.

Principalele instituții, ce definesc conținutul vieții culturale timișorene, sunt:

- 1) **Opera Națională Română Timișoara**, înființată în 1946, dezvoltă un repertoriu liric clasic, adresându-se unui public specializat. Prin turneele realizate an de an în străinătate ea devine un purtător al imaginii culturale a orașului Timișoara.
- 2) **Filarmonica „Banatul” Timișoara**, înființată în 1947, instituție culturală de prestigiu, continuatoare a tradiției muzicale locale, devine un mesager al culturii timișorene utilizând, în acest demers, limbajul comun al muzicii. Acțiuni precum: Festivalul Timișoara Muzicală, Festivalul de muzică veche, Săptămâna Muzicii Sacre, sunt câteva mărturii ale dimensiunii ofertei culturale a acestei instituții.
- 3) **Teatrul Național „Mihai Eminescu” Timișoara**, creat în 1947, devenit un punct de reper în viața culturală locală prin repertoriul bogat și prin numele sonore care au activat pe scena sa. Această instituție se bucură de o rată ridicată a participării locuitorilor la oferta culturală pusă la dispoziție, prin Festivalul Dramaturgiei Românești. Teatrul creează un spațiu de afirmare a valorilor dramaturgiei românești, oferind publicului posibilitatea cunoașterii și încurajării creației dramaturgice românești și

internaționale.

4) **Teatrul de Stat „Csiky Gergely” din Timișoara**, fondat în 1953, ca formă de exprimare a culturii minorității maghiare, oferind accesul neîngrădit la cultură a acestui segment de populație. Teatrul Maghiar de Stat a devenit o instituție din ce în ce mai dinamică, adresându-se și populației de limbă română, cu o trupă de actori tot mai performantă.

5) **Teatrul German de Stat Timișoara**, funcționează sub forma actuală din 1953, fiind continuatorul tradiției teatrale în limba germană. Oferta sa culturală cunoscută pe plan local, zonal și internațional, este menită a satisface nevoile culturale, nu numai ale minorității germane, dar și ale multor iubitori ai culturii și civilizației germane.

Ultimele trei instituții enumerate mai sus formează un ansamblu cultural unic în Estul Europei ce demonstrează apartenența spațiului cultural timișorean la valorile culturii și civilizației europene.

6) **Teatrul pentru Copii și Tineret „Merlin”** - fostul Teatru de Păpuși - înființat în 1949, aduce zâmbetul pe buzele și în sufletele celor mai mici spectatori. Teatrul se bucură de un public potențial ridicat, care trebuie atras spre actul cultural, crescut și educat în dragoste pentru frumos.

7) **Centrul de Cultură și Artă al Județului Timiș** a fost înființat la 1 ianuarie 2000, în ideea realizării unui program coerent de cercetare și valorificare prin diferite mijloace a culturii populare. Centrul a structurat pe trei departamente fostele instituții de sine stătătoare:

- **Ansamblul Banatul**, înființat în anul 1970 și reînființat în 1992, pune în valoare zestrea folclorică a Banatului prin ținuta artistică și autenticitatea spectacolelor sale.

- **Centrul Județean de Conservare și Valorificare a Tradiției și Creației Populare Timiș**, instituție înființată în 1957, a preluat și continuat preocupările de cunoaștere, cercetare și valorificare a culturii și artei populare din acest spațiu, inițiate de Institutul Social Banat-Crișana. Realizarea unei bănci de date (filme, benzi magnetice, documente, fotografii) a unor spectacole de înaltă ținută artistică, a publicațiilor de specialitate și a revistelor trimestriale „Timisensis”, „Lada cu zestre”, sunt direcțiile majore de acțiune a acestei instituții culturale în Timișoara și în întreg județul Timiș.

- **Școala Populară de Artă**, apărută în 1962, poate fi considerată ca o continuare a tradiției de învățământ adresată unor persoane de vârste și profesii diferite. Procesul de învățământ este structurat pe 4 secții: muzicală (vocală, instrumentală), artă plastică, actorie, coreografie.

8) **Biblioteca Județeană Timiș** s-a dezvoltat pe fondul de publicații al „Bibliotecii publice cu caracter științific a orașului Timișoara”, înființată în 1904. Biblioteca Județeană, prin sfera ei, pune la dispoziția cititorilor, pe lângă cartea apărută recent, ce poate acoperi multiple exigențe ale cititorilor; colecții specializate apărute în spațiul central-european și balcanic în sec. XVIII - XIX; carte de patrimoniu în ediții rare, apărută în sec. XV - XIX. Biblioteca deservește în primul rând cititorii orașului Timișoara, dar veghează și asupra activității bibliotecilor publice comunale și orășenești din județ. În condițiile actuale, când prețul cărții face din ea un produs cultural greu accesibil pentru anumite categorii sociale, Biblioteca cunoaște o creștere constantă a numărului cititorilor, fiind cea mai frecventată instituție culturală a orașului Timișoara.

9) **Muzeul Banatului**, dezvoltat după înființarea în 1872 a „Societății de Istorie și Arheologie”, reprezintă un reper bine definit în viața culturală a orașului Timișoara și o instituție culturală de tradiție. Prin secțiile sale: de Artă, de Științe ale Naturii, de Etnografie, de Istorie, această instituție oferă vizitatorilor posibilitatea lărgirii orizontului de cunoaștere a realității trecute a acestei zone, iar oamenilor de știință un cadru organizat de cercetare și publicare a rezultatelor muncii lor.

10) Din 1 ianuarie 2006, Secția de Artă a Muzeului Banatului s-a transformat în **Muzeul de Artă**, instituție găzduită de Palatul Vechii Prefecturi, denumit și Palatul Baroc, unul dintre cele mai valoroase monumente istorice ale Timișoarei. Muzeul deține colecții diverse: artă bănățeană veche, pictură bănățeană sec. XIX, artă decorativă, colecția Baba, artă europeană, artă contemporană și altele.

11) **Muzeul Satului Bănățean**, s-a deschis publicului în 1971 ca secție a Muzeului Banatului din Timișoara. De la 1 ianuarie 2000 devine instituție separată. Muzeul Satului Bănățean este astăzi locul preferat de petrecere a timpului liber pentru numeroși timișoreni. Important obiectiv turistic, care dispune de o zestre patrimonială de 52 monumente de arhitectură populară într-un spațiu generos de 17 ha, prilejuiește frecvente evenimente culturale care în zilele de vară, atrage din ce în ce mai mult populația orașului Timișoara și nu numai.

12) **Casa de Cultură a Municipiului Timișoara** ocupă un loc aparte prin oferta sa culturală.

Instituția organizează anual primul festival internațional de folclor înscris în calendarul CIOFF sub patronaj UNESCO, „Festivalul Inimilor”. Festivalul se bucură an de an de prezența numeroaselor formații folclorice atât din Europa cât și din întreaga lume, oferind astfel publicului spectator posibilitatea cunoașterii tradițiilor folclorice ale țărilor participante.

13) **Direcția Județeană pentru Cultură Timiș** are ca obiectiv principal asigurarea condițiilor de exercitare a dreptului la educație și a accesului la cultură pentru toți cetățenii județului Timiș, indiferent de apartenența religioasă, etnică sau sexuală, și în conformitate cu opțiunile lor liber exprimate. Direcția urmărește să imprime un curs reformativ, de substanță, sistemului cultural și să protejeze cultura de influența nefastă a prostului gust, a kitsch-ului și non-valorii. În consecință, Direcția își propune

realizarea, pe domenii, a unor programe și proiecte culturale la baza cărora stau următoarele principii enunțate de Ministerul Culturii și Cultelor: autonomia culturii și artei, prioritatea valorii, egalitatea șanselor, protejarea și promovarea identităților culturale specifice. În spațiul Direcției funcționează Galeria Pygmalion și o cafenea dedicată artiștilor și proiectelor culturale.

2.3. ALȚI „ACTORI CULTURALI”

Rolul **uniunilor de creație**, ca spații creative și reprezentative ale oamenilor de cultură timișoreni, este unul major. Astfel:

- **Uniunea Artiștilor Plastici din România - Filiala Timișoara**, înființată la începutul anilor '50, continuatoare a tradiției „Asociației Artiștilor Plastici Bănățeni”, fondată în 1923, își îndreaptă activitatea în două direcții majore: apărarea intereselor comunității artiștilor plastici și promovarea artei plastice bănățene, prin organizarea de expoziții. UAP se străduiește să facă posibilă atât promovarea creației artistice, cât și dezvoltarea gustului pentru frumos a locuitorilor orașului.

- **Uniunea Scriitorilor din România - Filiala Timișoara** ia ființă în anul 1949, cu rolul de a susține și stimula viața literară din Banat. Continuând tradiția revistei „Scrisul bănățean”, în anul 1969 a apărut „Orizont”- revistă de cultură prin care scriitorii bănățeni și-au făcut simțită prezența în fenomenul literar național. Prin activitatea ei a legiferat viața literară a orașului în spațiul spiritualității românești.

- **Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România - Filiala Timișoara**, înființată în 1950, este un spațiu în care s-au manifestat personalități prestigioase, care au prezentat publicului meloman opere în primă audiție create aici. Activitatea uniunii este îndreptată, atât în dezvoltarea domeniului creației componistice, cât și cel al muzicologiei.

Galeriile de artă, loc de expresie a creației plastice, sunt spațiile de contact, publice sau private, între artist prin creația sa și publicul căruia i se adresează.

La nivelul Casei de Cultură a Municipiului Timișoara, creația literară se realizează prin Cenaclul „Pavel Bellu”, Cenaclul de literatură dialectală bănățeană „Marius Munteanu”, Clubul de anticipație „Helion”, Cenaclul de Satiră și Umor „Ridendo”, revistele „Anotimpuri Literare” și „Helion”, iar **creația plastică** este susținută de Asociația Artiștilor Plastici „Romul Ladea”, cu 130 de membri cu activitate expozițională permanentă, în spațiile expoziționale cunoscute (galerii de artă) și spații neconvenționale (bănci, biblioteci, infocentru turistic, instituții de cultură, etc.).

Din anul 2018, de când conducerea Primăriei Municipiului Timișoara a luat măsura de a da spre administrare Casei de Cultură a Municipiului Timișoara, spațiul deținut în **Complexul „Bastionul Theresia” - corp D**, pentru a-i asigura funcționalitate culturală ca spațiu pentru exprimare artistică, au fost organizate aici o serie de manifestări și evenimente cultural-educative (defășurate cu succes, care au atras un număr mare de beneficiari): galerii de artă plastică, vernisaje de expoziții de pictură, lansări de cărți, expoziții tematice și acțiuni de microgrup (recitaluri, concerte, minispectacole, concursuri, etc.).

Un alt spațiu pentru exprimare artistică, folosit de Casa de Cultură a Municipiului Timișoara, tot ca sală de expoziții permanente, este de fapt holul instituției (cunoscut ca „Rotonda” Casei de Cultură a Municipiului Timișoara), cu rol de galerie de artă, deoarece aici sunt găzduite pe tot parcursul anului expozițiile de pictură ale membrilor Asociației Artiștilor Plastici „Romul Ladea”, unul dintre colectivele artistice care face parte din structura de activități a instituției.

Promovarea culturii scrise se realizează de **edituri** care au sediul central în Timișoara, cum sunt: „Brumar”, „Augusta”, „Hestia”, „Marineasa”, „Mirton”, „Editura de Vest”, „Excelsior”, precum și de **edituri** importante, cu sediul în București - „Humanitas”, sau în Iași – „Polirom”. Accesul la carte se face în spații precum Librăriile: „Cartea de Nisip”, „Cărturești”, „Diverta”, „Esotera” etc.

Un alt mare grup de promotori ai culturii timișorene îl reprezintă **organizațiile neguvernamentale**, prin nume reprezentative precum: Asociația Timișoara Capitală Culturală, Asociația Culturală Ariergarda, Fundația Culturală Artmedia, Societatea Culturală Banatul, Institutul Intercultural Timișoara, Centrul Cultural German, Institutul Francez din Timișoara și altele.

Centrul Cultural German și Institutul Francez sunt două instituții foarte active în domeniul culturii, care desfășoară anual proiecte și evenimente culturale, devenite de tradiție în orașul nostru.

- **Asociația Timișoara Capitală Culturală** a luat ființă în anul 2011 și numără astăzi peste 100 de membri: asociații, fundații și instituții culturale, instituții precum: Primăria Municipiului Timișoara, Consiliul Județean, ADR - Vest, ADETIM, societăți comerciale, artiști independenți, arhitecți, etc. Reprezentanții acestora, împreună cu un Consiliu Director format din 11 membri, directorul executiv și președintele,

împreună cu experți locali, naționali și internaționali, au pregătit dosarul de candidatură al Timișoarei la titlul de Capitală Europeană a Culturii în 2021, titlu câștigat de orașul nostru în data de 16.09.2016.

▪ **Institutul Intercultural Timișoara**, înființat în 1992, este o instituție autonomă, expresie a societății civile, cu activitate culturală, civică, științifică, care acceptă și promovează valorile și principiile Consiliului Europei. Prin programele și activitățile sale, urmărește dezvoltarea dimensiunii interculturale în domeniul educației și culturii. Institutul promovează, de asemenea, climatul de toleranță și de comunicare interetnică, specific climatului municipiului Timișoara și zonei Banatului.

▪ **Fundația Artmedia** este o agenție teatrală, care asigură, pentru publicul timișorean, o selecție a celor mai reprezentative spectacole din țară. Fundația promovează valorile naționale prin organizarea de turnee ale unor teatre de prestigiu din țară și străinătate. În colaborare cu Fundația Augusta, a înființat și patronează o școală de balet destinată tinerilor și copiilor.

▪ **Societatea Culturală Banatul**, înființată în 1994, are următoarele obiective: păstrarea, cercetarea și valorificarea civilizației tradiționale a Banatului. Societatea are prima revistă digitală de cultură pe internet, „Banat media (<http://inter.banat.vsat.ro/banat.media/>). Societatea este inițiator și organizator a mai multor manifestări culturale anuale, între care mai importante sunt „Ruga Bănățeană” și „Jocul Bănățean”.

▪ **Asociația culturală Ariergarda**, fondată la 27.04.2004, are ca domeniu principal de activitate cultura și media, cu ajutorul cărora membri își propun să scoată la iveală valoarea și importanța crucială pe care o au patrimoniul istoric și cultural, arhitectura și tot ceea ce reprezintă și simbolizează orașul Timișoara.

Un loc aparte în peisajul cultural timișorean îl ocupă **Asociația „Memorialul Revoluției”**, care a îmbogățit spațiul edilitar al orașului nostru cu lucrări de artă plastică monumentală în memoria evenimentelor din Decembrie 1989. Asociația „Memorialul Revoluției 16-22 decembrie 1989”, cu sediul în Timișoara, a fost înființată în 26 aprilie 1990, cu scopul statutar de a cinsti memoria victimelor represiunii din timpul Revoluției române din decembrie 1989. Din 1990 și până în 1999, Asociația a realizat un complex memorial în Cimitirul Eroilor din Timișoara și 12 monumente ridicate în zonele represiunii din decembrie 1989 în orașul nostru. Prin Legea nr. 46/2000, „Memorialul Revoluției” a fost declarat obiectiv de interes național. Scopul declarat al Centrului este de a deveni un mijloc operativ de informare referitoare la evenimentele ce au dus la căderea regimului comunist din România, propunându-și să valorifice informația istorică românească circumscrisă evenimentelor anului 1989 din Europa Centrală și de Sud - Est. În spații funcționale și cu tehnici adecvate, sunt concentrate mărturiile de istorie orală pe suport celulozic, audio, video, digital. Acest lucru se realizează în spațiul Muzeului Revoluției.

Cultura deține un rol esențial în dezvoltarea unei comunități tolerante și creative, fiecare componentă a acesteia putând să-și afirme valori proprii, care prin paleta culturală amplă și diversificată oferită să contribuie la evoluția și vitalizarea unui mediu socio - cultural armonios.

CASA DE CULTURĂ A MUNICIPIULUI TIMIȘOARA este o instituție de referință în peisajul cultural timișorean, aflată în subordinea Primăriei și a Consiliului Local al Municipiului Timișoara, a cărei activitate se concretizează an de an în activități cultural-artistice, distractive și recreative și care se adresează tuturor timișorenilor, și nu numai, indiferent de vârstă, naționalitate, religie sau profesie.

Contextul cultural în care își desfășoară activitatea Casa de Cultură a Municipiului Timișoara este unul cu totul aparte, având în vedere că Timișoara este un model de conviețuire armonioasă a mai multor grupări etnice, un spațiu multicultural, în care valorile creației populare și culte aparținând românilor, maghiarilor, germanilor, sârbilor și ale celorlalte minorități etnice, se manifestă și interferează reciproc, constituind o permanentă sursă de inspirație, ce oferă instituțiilor culturale timișorene o vastă diversitate tematică.

Gazdă de spectacole și concerte, Casa de Cultură a Municipiului Timișoara este locul unde dinamica vieții culturale vine să întâmpine necesitățile și așteptările locuitorilor săi, iar creația artistică îmbrățișează experimentul, inovația și modernul.

Casa de Cultură a Municipiului Timișoara este locul de afirmare al multor artiști, prin diversitatea formelor de exprimare și afirmare artistică pe care le oferă.

Astfel, tineri artiști amatori, membri ai Ansamblului folcloric „Timișul” sau ai formațiilor minorităților naționale, Ansamblul folcloric „Eszterlanc”, au dus și duc faima meleagurilor noastre, câștigând un remarcabil prestigiu atât pentru activitatea lor, a instituției, cât și pentru orașul nostru.

Corala feminină „Carmina Dacica”, Orchestra de tineret a municipiului Timișoara și Orchestra „Timișoara Big Band”, sunt formații reprezentative pentru mișcarea muzicală de amatori.

Cenaclul de satiră și umor „Ridendo”, formațiile de muzică ușoară, de dans de societate, Cenaclul literar „Pavel Belu” cu revista trimestrială „Anotimpuri Literare”, Cenaclul de literatură dialectală „Marius Munteanu”, Clubul de anticipație „Helion”, Asociația Artiștilor Plastici „Romul Ladea”, reprezintă o parte

din multiplele forme de exprimare, pe care membrii acestor colective artistice le au la dispoziție pentru afirmarea creației lor în cadrul instituției.

Instituția, prin activitatea derulată, asigură promovarea culturii în rândul publicului timișorean, oferă cadrul de desfășurare și cunoaștere a valorilor culturii și artei, de afirmare a disponibilităților creatoare ale populației, cetățeni de diverse categorii sociale, vârstă și profesii. Programele și proiectele elaborate de către instituție, în concordanță cu obiectivele culturale propuse și concretizate în evenimente majore care să contribuie la promovarea municipiului nostru în devenirea sa de **Capitală Europeană a Culturii în 2023**, urmăresc în permanență, satisfacerea celor mai diverse opțiuni culturale - artistice ale membrilor comunității locale, îmbunătățirea continuă a nivelului calitativ al acestora, precum și permanenta lor corelare cu strategia culturală a Primăriei Municipiului Timișoara.

Dorind să aducă „cultura de calitate” în viața oamenilor, agenda Casei de Cultură a Municipiului Timișoara adusă în spațiul cultural timișorean, oferă cadrul pentru cultivarea valorilor autentice ale creației contemporane, a artei interpretative de toate genurile și, nu în ultimul rând de afirmare a disponibilităților creatoare ale populației, cetățeni de diverse categorii sociale, vârstă și profesii, asigurând astfel instaurarea unui climat artistic superior.

Proiectele dezvoltate de către instituție se concretizează în fiecare an în *festivaluri, spectacole, concerte, târguri, expoziții temporare și permanente, editări și lansări de cărți, de reviste literare, etc.*, unele de mai mare sau mai mică anvergură, dar cu impact deosebit asupra publicului.

Acestea sunt realizate fie de sine stătător, fie în parteneriat, fie în colaborare cu diferite instituții de cultură: Opera Națională Română Timișoara, Teatrul Național „Mihai Eminescu” Timișoara, Teatrul Maghiar de Stat „Csiky Gergely” Timișoara, Teatrul German de Stat Timișoara, Filarmonica de Stat „Banatul” Timișoara, Institutul Român de Educație a Adulților de pe lângă Universitatea de Vest Timișoara, Colegiul Național de Artă „Ion Vidu” Timișoara, Centrul Cultural German Timișoara, Uniunea Artiștilor Plastici - filiala Timișoara, Uniunea Scriitorilor - filiala Timișoara, Centrul de Cultură și Artă al județului Timiș, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Caraș – Severin, Centrul Cultural „Plai”, Centrul de Cultură și Artă din Vârșeț – Serbia, Comitetul Internațional de Organizare a Festivalurilor Folclorice (CIOFF), CIOFF România, CIOFF Bulgaria, Facultatea de Arte și Design Timișoara, Liceul de Arte Plastice Timișoara, Facultatea de Muzică Timișoara, Teatrul pentru copii și tineret „Merlin” Timișoara, Casa de Cultură a Studenților din Timișoara, Palatul Copiilor – Timișoara, Asociația „Festivalul Baroc” Timișoara, Societatea Română de Televiziune - Studioul teritorial Timișoara, Radio Timișoara, Muzeul de Artă Timișoara, Muzeul Național al Banatului, Muzeul Satului Bănățean, Biblioteca Județeană Timiș, ISU Banat, numeroase ONG-uri, școli generale din Timișoara și din județul Timiș, etc.

Oferta culturală a Casei de Cultură a Municipiului Timișoara a fost întotdeauna una atractivă și diversificată, dar mai ales accesibilă, având în vedere că la toate evenimentele organizate de către instituția noastră accesul a fost gratuit pentru toți cetățenii.

Evenimentele din 2020, propuse prin Agenda anuală a manifestărilor culturale și aprobate prin H.C.L. nr. 212 din 04.06.2020, au fost elaborate de către conducerea Casei de Cultură a Municipiului Timișoara, în colaborare cu viceprimarul de resort din cadrul aparatului de specialitate al Primarului Municipiului Timișoara, fiind subordonate realizării strategiei culturale - educative și turistice a municipiului Timișoara, la parametrii de maximă eficiență, pentru promovarea orașului nostru în calitatea sa de viitoare Capitală Culturală Europeană în 2023.

Din păcate, anul 2020 a reprezentat o perioadă foarte dificilă pentru întreg mapamondul, perioadă generată de apariția și extinderea pandemiei de COVID-19. Pe fondul acestei incertitudini la nivel global și România a fost nevoită, ca într-un timp foarte scurt, să se adapteze și să implementeze toate măsurile necesare pentru a crește capacitatea de gestionare a acestei crize.

AGENDA MANIFESTĂRILOR CULTURALE DIN 2020 a debutat, ca în fiecare an, cu **proiectul „Salonul anual al Asociației Artiștilor Plastici Romul Ladea”**, desfășurat în data de **24 ianuarie 2020**, la Galeria Bastion Theresia - corp D, unde au fost decernate cele două trofee: unul pentru cea mai reprezentativă lucrare de artă vizuală în anul 2019, trofeu câștigat de dl. Borcoman Radu și celălalt, pentru cel mai activ membru al asociației în promovarea imaginii ei în paralel cu prezența la expozițiile personale și colective, trofeu ce i-a revenit d-nei Voștinar Daniela Areta.

Spectacolul dedicat zilei internaționale a femeii și intitulat **„De ziua ta mămico”** s-a desfășurat în data de **4 martie 2020**, la Sala Capitol a Filarmonicii de stat „Banatul” din Timișoara. Evenimentul, transmis live, s-a bucurat de prezența soliștilor vocali ai tinerei generații ai Ansamblului „Timișul”, secțiunea copii și tineret: Anda Sabadoș, Ana Gabriela Coșe, Vlad Văcaru, dar și de nume consacrate ale melosului

popular bănățean: Carmen Popovici Dumbravă, Felicia Stoian, Maria Coman, Petrică Miulescu Irimică, Dumitru Stoicănesu, Cornel Brici.

Extinderea pandemiei de Covid 19 a adus schimbări radicale nu doar în domeniul vieții sociale, ci și în viața culturală a orașului, transformând Timișoara, altădată un oraș „viu”, în care săptămânal aveau loc festivaluri, spectacole, concerte, târguri, expoziții, iar principalele piețe (Piața Victoriei, Piața Libertății, Piața Unirii) și zonele pietonale ale orașului erau animate de prezența miilor de timișoreni și turiști, într-un loc pustiu, fără viață.

Pentru respectarea legislației de prevenire a răspândirii SARS COV 2, începând cu a doua jumătate a lunii martie, evenimentele planificate să se desfășoare în anul 2020 au fost reevaluate, unele anulate (referitor la proiectele mari, care adunau la fiecare ediție un public numeros), altele, unde situația a permis, au fost redimensionate și organizate cu respectarea normelor și reglementărilor de distanțare socială în vigoare.

Astfel, **„Festivalul Copiilor”** s-a desfășurat în **perioada 27 aprilie – 1 iunie 2020**, sub forma unui concurs online, care a antrenat peste 2.200 copii și tineri și a avut mii de urmăritori.

Primul concert din România, organizat după perioada stării de urgență, care a dat startul evenimentelor ce s-au desfășurat cu respectarea normelor în timpul pandemiei (purtarea măștii, măsurarea temperaturii la intrarea în spațiul de eveniment, amplasarea scaunelor cu respectarea distanței legale, spațiu delimitat de garduri), a avut loc în data de **4 iunie 2020** în Piața Libertății și s-a bucurat de prezența **trupelor Cargo și TM Groove**.

Concursul foto-video „Timișoara Vibes” s-a desfășurat online, în **perioada 18 iunie – 20 iulie 2020** și a acoperit cele două categorii:

- Secțiunea Artă Fotografică „Cele mai frumoase 100 de fotografii din Timișoara”;
- Secțiunea Clipuri video „Top cele mai frumoase 10 clipuri video cu Timișoara”.

Concursul de caricatură „Popa’S 2020”, desfășurat tot online, cu mii de urmăritori, în **perioada 25 iunie – 15 iulie 2020**, a permis participarea copiilor, tinerilor și a tuturor iubitorilor de caricatură din întreaga lume, fără limită de vârstă. Jurizarea a fost asigurată de către maestrul Ștefan Popa Popa’s.

„Bega Music Festival”, concurs național de muzică ușoară, interpretare și creație, s-a derulat în **perioada 25 iunie – 15 iulie 2020**. La preselecția derulată online s-au înscris 56 de piese și 59 de tineri artiști interpreți de muzică ușoară, din 26 de orașe, dintre care, 17 din Timișoara, iar decernarea premiilor a avut loc în Piața Libertății în perioada 01-02 august 2020.

Tot în Piața Libertății, timișoreni au fost invitați, în zilele de **10 iulie 2020 și 7, 8 și 9 august 2020**, la **proiectul „Filme cu staruri sub cerul liber”**, eveniment ce s-a bucurat de prezența criticului de film dna Irina Margareta Nistor.

În data de **17 iulie 2020** Piața Sf. Gheorghe a fost gazda **spectacolului „Miorița”**, un mix de teatru, concert, cabaret-noir, circ, musical, animație, basm și tragi-comedie, eveniment transmis live.

Proiectul „Timișoara Cântă!”, desfășurat în perioada **24 - 25 iulie 2020** în parcare a Iulius Town, a adus publicului spectator concerte cu DJ Project, Maryliss, Vest Phoenix Cover (vineri, 24 iulie) și Roxen, Beck Corlan, Peregrinii și Zebbra (sâmbătă, în 25 iulie).

„Ziua Timișoarei”, a fost celebrată în perioada **30 iulie – 3 august 2020**, în diferite locații din Timișoara. Programul evenimentului a fost deschis în data 30 iulie la Teatrul de Vară din Parcul Rozelor cu un spectacol al Ansamblului Timișul și al invitaților săi, eveniment transmis live.

În **31 iulie 2020**, tot la Teatrul de Vară din Parcul Rozelor, a avut loc un **concert simfonic**, susținut de Filamonica de Stat Banatul, invitat Cristian Măcelaru, eveniment transmis live.

Concomitent, în **perioada 31 iulie - 3 august 2020**, în Piața Unirii a avut loc **expoziția - concurs „Art United”**, derulată în parteneriat cu Facultatea de Arte, Uniunea Artiștilor Plastici, Confindustria Italia, ocazie cu care 39 artiști din Timișoara au expus (pictură, grafică, fotografie etc), expoziția fiind dublată de recitaluri de muzică clasică, jazz, ambientală.

Decernarea premiilor **consursului național de interpretare și creație „Bega Music Festival”** s-a desfășurat în zilele de **1 și 2 august 2020**, în Piața Libertății, publicul prezent fiind încântat nu doar de prestațiile concurenților ci și de recitalurile susținute de artiștii Dragoș Moldovan și Andreea Vlas și de trupele „Dincolo de Ziduri” și „Pragu de Sus”.

Data de **3 august 2020**, a adus timișorenilor și **Festivalul „Blues pentru Timișoara”**, derulat tot în Piața Libertății, dar și premiera **concursului Timișoara „Vibes”**, eveniment transmis, de asemenea, live.

Proiectul „Bega Boulevard”, desfășurat în perioada **11 – 13 septembrie 2020** în Parcul Alpinet, cu 500 spectatori/ seară de eveniment și transmis live, a oferit publicului spectator concerte cu artiști ai trupelor: Happy Flow, The Different Class, Peregrinii & Deep&Project, AD Libitum Voice (vineri, 11.09.2020), Piti Show – spectacol interactive, IST, Allover, Amaris Agni, Mihail (sâmbătă, 12.09.2020), Zoli Vee, The Skywalkers, Tango Simfonic (duminică, 13.09.2020)

Săptămâna mobilității europene, desfășurată în perioada **16 – 22 septembrie 2020**, în Piața Libertății, pe Stadionul „Știința” al UPT, în Parcul Botanic și în Parcul Central, a inclus evenimente sportive precum: alergare, ciclism, yoga, exerciții pentru persoane vârstnice sau cu dizabilități, exerciții, etc.

Evenimentul „Seara Chitarelor” a prilejuit timișorenilor întâlnirea cu chitariștii trupei „Flores”, cu artiști stradali, dar și cu invitații speciali: Pavel Stratan, Ducu Bertzi și grupul „Beg Art”.

Festivalul Minorităților Etnice din Timișoara, derulat în Piața Libertății în data de **20 septembrie 2020**, în parteneriat cu: Consiliul Consultativ al Minorităților Naționale, Uniunea Sârbilor din România, Societatea Makedon - Armână, Uniunea Democrată Maghiară din România, Comunitatea Evreilor, Forumul Democrat al Germanilor din Banat, Uniunea Bulgară din Banat – România, Uniunea Ucrainenilor din România - Filiala Timiș, Asociația Stato dell'Arte Officina Culturale, a fost un eveniment transmis și live.

Lista artiștilor din program a cuprins: formația etalon a machedonilor „Pindu”, Pera Todorovici și Desanca Lalici și formația de tamburași (comunitatea sârbă), Doriană Talpeș, Teo Catarov și Nadia Shehabi (comunitatea bulgară), Valentina Raicu și taraful din Pădureni (comunitatea rromă), Andreea Zifceak, trupa 8Light Minutes (slovacii din Butin), grupul instrumental al Ansamblului „Bokreta” și solista Stan Lilla Aliz (comunitatea maghiară), „Huțului din Banat” și „Zlotii Druzi” (comunitatea ucraineană), „Timișoara Big Band” (comunitatea germană), Cosmin Ifrin, tenor al Operei Naționale Române (muzică italiană).

Festivalul de Operă și Operetă, eveniment organizat în Parcul Rozelor, în parteneriat cu Opera Națională Română din Timișoara, a constat din 3 spectacole, transmise live, la care au participat 500 persoane/ seară de eveniment.

Evenimentele lunii decembrie au fost transferate în mediul online.

Concursul de colinde și obiceiuri de Crăciun „Iată vin colindători” a fost realizat în parteneriat cu Mitropolia Banatului și cu Consiliul Național al Minorităților Etnice.

Proiectul „ELF STAR”, concurs de talente, realizat în parteneriat cu PitiShow (Radio Timișoara), conceput al doamnei Eva Labadi și desfășurat în **perioada 01 - 15 decembrie 2020**, a propus diverse forme de exprimare artistică: teatru, teatru de păpuși, clovnerie, pantomimă etc., în ținute specifice Crăciunului.

Proiectul „Manifestările dedicate Revoluției din Decembrie 1989” a debutat în **16 decembrie 2020** cu ședința festivă dedicată comemorării eroilor - martiri, eveniment la care au participat: dl. Dominic Samuel Fritz – Primarul Timișoarei, dl. Adrian Zuckerman – Ambasadorul Statelor Unite ale Americii în România, d-na Liliana Oneț – Prefectul județului Timiș, dl. Ioan Dănuț Ardelean – secretar al Consiliului Județean Timiș, dl. Fesan Puiu Nicolae - reprezentantul SSRMLIRC, reprezentanți ai asociațiilor de revoluționari: dl. Virgil Hosu, dl. Valer Bercea, dl. Petrișor Morar, dl. Sorin Oprea, dl. Tudorin Burlacu, dl. Regea Cătălin, dl. Dan Curiban și dl. Alin Adrian Nica – Președintele Consiliului Județean Timiș, prin mesajul video proiectat cu această ocazie.

Acțiunile organizate până în data de 22 decembrie 2020 au inclus: expoziții de artă, momente de reculegere și aprindere a candelor, slujbe de pomenire, depuneri de coroane, etc., organizate de către asociațiile de revoluționari din Timișoara.

3. SĂNĂTATEA

În municipiul Timișoara ocrotirea sănătății este asigurată printr-o rețea alcătuită din unități sanitare care activează în sistem public și unități sanitare care activează în sistem privat. Municipiul Timișoara concentrează cea mai importantă parte a dotărilor pentru sănătate și asistență socială a județului (peste 50%) și oferă servicii foarte diversificate. În Timișoara funcționează instituții de resort importante în gestionarea și îndrumarea problemelor de sănătate, cum sunt: Casa Județeană de Asigurări de Sănătate Timiș, Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș, precum și un număr mare de unități sanitare.

Din evidențele Direcției de Sănătate Publică Județeană Timiș, rezultă că în municipiul Timișoara funcționează în prezent **21 de unități sanitare cu paturi, din care 7 spitale publice și 14 unități sanitare private**, a căror paletă largă de specialități conferă municipiului rolul de pol regional din perspectiva infrastructurii de sănătate.

UNITĂȚI SANITARE CU PATURI PUBLICE ÎN MUNICIPIUL TIMIȘOARA

Nr. crt.	Denumire spital	Subordonare	Profil	Categoria de clasificare/ număr paturi
1	Spitalul Clinic Județean de Urgență „Pius Brînzeu” Timișoara	Unitate publică în subordinea Ministerului Sănătății (situată pe Str. Prof. Dr. Pius Brînzeu, nr. 156)	general	I 1.174 paturi spitalizare continuă și 67 paturi spitalizare de zi
2	Spitalul Clinic Municipal de Urgență Timișoara	Unitate publică în subordinea Primăriei Municipiului Timișoara (situată pe str. Hector nr. 1)	general	II 1.030 paturi spitalizare continuă și 66 paturi spitalizare de zi
3	Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii „Louis Turcanu” Timișoara	Unitate publică în subordinea Primăriei Municipiului Timișoara (situată pe str. Iosif Nemoianu nr. 2)	pediatrie	II M 501 paturi spitalizare continuă și 12 paturi spitalizare de zi
4	Spitalul Clinic de Boli Infecțioase și Pneumoftiziologie „Dr. Victor Babeș” Timișoara	Unitate publică în subordinea Primăriei Municipiului Timișoara (situată pe str. Gheorghe Adam nr. 13)	specific	II M 295 paturi spitalizare continuă și 30 paturi spitalizare de zi
5	Institutul de Boli Cardiovasculare Timișoara	Unitate publică în subordinea Ministerului Sănătății (situată pe str. Gheorghe Adam nr. 13 A)	monospecialitate boli cardiovasculare	I M 166 paturi spitalizare continuă și 15 paturi spitalizare de zi
6	Spitalul Clinic Universitar CFR	Unitate publică în subordinea Ministerului Transporturilor (situată pe str. Tudor Vladimirescu nr. 13 -15)	general	IV 212 paturi spitalizare continuă și 12 paturi spitalizare de zi
7	Spitalul Militar Timișoara	Unitate publică în subordinea Ministerului Apărării Naționale (situată pe str. Gheorghe Lazăr nr. 7)	general	II 175 paturi spitalizare continuă

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Rata de utilizare a paturilor unităților sanitare publice din municipiul Timișoara se situează în **intervalul acceptat**, trend descrescător față de anul 2019, în contextul pandemiei cu Sars Cov2, curba stabilizată fiind calculată la numărul de paturi de tip spitalizare continuă.

Sistemul public continuă să asigure rezolvarea tuturor situațiilor critice care apar la nivelul subsistemului privat și se constituie ca actor major de asistență medicală cu caracter regional și chiar național, o contribuție consistentă fiind legată de aportul masiv al Centrului Universitar Timișoara.

Subsistemul județean de ambulanță cuprinde la nivelul municipiului Timișoara următoarele:

- **Serviciul Județean de Ambulanță Timiș, cu o stație centrală și două substații**, dispuse astfel: una în apropierea Spitalului Clinic Municipal de Urgență Timișoara și cealaltă în partea de nord a municipiului - Calea Lipovei;
- **2 Servicii de ambulanță private (Rational Transmed și Neuromed)**
- **2 Substații SMURD** (Calea Șagului și pe str. Baader)

UNITĂȚI SANITARE CU PATURI PRIVATE ÎN MUNICIPIUL TIMIȘOARA

Nr. crt.	Denumire unitate sanitară	Tip spitalizare	Nr. paturi
1	Centrul de îngrijiri paleative „Casa Milostivirii Divine” (Federația Caritas a Diecezei Timișoara)	continuă	10
2	SC Centrul de Oncologie „Oncohelp” SRL	continuă/zi	132/29
3	SC Centrul Medical „Sfânta Maria” SRL	continuă/zi	9/5
4	SC Materna Care SRL	continuă/zi	122/12
5	SC Broll Medical Center SRL	continuă	6
6	SC Centrul Medical „Sfântul Ștefan” SRL	zi	7
7	SC Cabinet Particular Policlinic „Algomed” SRL	zi	7
8	SC CBS Medcom Hospital SRL	continuă	5
9	SC Centrul Medical Urologica TIM SRL	zi	10
10	SC MedLife SA București (Sucursala Timișoara)	zi	10
11	SC M Profilaxis SRL	zi	10
12	Clinica „JOSE SILVA” SRL	continuă	10
13	ONCOCENTER	zi	14
14	SELF MED CLINIQUE	zi	6
15	SC Nefromed SRL	Servicii de dializă	37 aparate hemodializă
16	SC Avitum SRL	Servicii de dializă	30 aparate hemodializă

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

În municipiul Timișoara, **subsistemul privat** al unităților sanitare autorizate să furnizeze servicii medicale de tip spitalizare continuă și/sau de zi, **cuprinde 14 unități**, care contribuie la un nivel consistent, în mod complementar, dar semnificativ, la asigurarea serviciilor de asistență medicală specializată (pe pat și/sau ambulatorie), având un capital de intervenție total de **411 de paturi**, din care **294 pentru spitalizare continuă** și **117 paturi pentru spitalizare de zi**. De asemenea, **2 unități sanitare oferă servicii de dializă**, dispunând de un număr de **67 aparate pentru hemodializă**.

Polarizarea urbană a serviciilor se explică prin modelul tradițional autentificat de resursele umane disponibile, mediul și facilitățile de servicii de suport urban, dezvoltarea economico-socială accelerată și cu amprentă urbană și, nu în ultimul rând, de nevoia resimțită de servicii medicale și îngrijiri cu grad înalt de diferențiere și calificare. Nivelul calității este vizibil pentru facilitățile de cazare și de îngrijire.

Specializările asistenței medicale și intervenția sistemului privat se remarcă în principal pe 4 direcții principale: terapie și îngrijire oncologică; asistența medicală în domeniul chirurgiei generale, ortopedie, obstetrică-ginecologie, urologie; asistența medicală foarte consistentă în programul național de dializă, în care sistemul privat ocupă o pondere de 99 %; servicii medicale și îngrijiri în domeniul programelor de sănătate, și anume în specialitatea de ortopedie, acolo unde capacitatea sistemului public este insuficientă și excede capacitatea de intervenție.

Interoperabilitatea celor două sisteme funcționează, deocamdată, într-o singură direcție, sistemul public asigurând și reasigurând sistemul privat în condițiile critice și nu numai.

Dezvoltarea și specializarea platformelor de tehnologie medicală, proprie deja sistemului privat, asigură progresiv nevoia de diagnostic precoce, diagnostic de etapă și înalt, specializat la nivel de vârf, investițiile întreprinzătorilor în domeniu fiind masive.

Pe raza municipiului Timișoara mai funcționează, de asemenea: **10 ambulatorii de specialitate integrate ale spitalelor (5 ambulatorii publice și 5 ambulatorii integrate private); 17 centre de permanență (din totalul de 47 de centre operaționale la nivel județean); 232 cabinete de medicină de familie; 166 cabinete de specialitate; 11 cabinete de expertiză medicală și 43 cabinete de medicina muncii; 39 dispensare școlare; 11 dispensare studențești; 1 dispensar sportiv; 72 de farmacii și 15 depozite pentru medicamente.**

Personalul medical care își desfășoară activitatea în unitățile medicale din municipiul Timișoara se compune din: **2.550 medici** angajați în spitale publice, cu normă întreagă (mai puțin în Spitalul Clinic Universitar CFR și în Spitalul Militar Timișoara), **1.748 medici rezidenți** aflați la specializare, **251 medici de familie, 1.351 de medici stomatologi, 4.083 de asistenți medicali, 371 farmaciști și asistenți farmacie** (inclusiv în spitale, depozite farmaceutice, etc). *În școli și grădinițe* își desfășoară activitatea un număr de **31 medici, 12 medici stomatologi și 91 asistenți medicali.**

Notă:

1. Spitalele private au o dinamică eterogenă, cu modificări multiple anuale în structura de personal – nu se pot cuantifica.

2. La numărul de stomatologi activi sunt cuprinși și cei proveniți din alte județe (medicii din cabinetele medicale radiate), medicii stomatologi nou-intrați în evidență din cabinetele în curs de înființare cu documentația depusă pentru fonduri europene și cei care la data prezentei funcționează în Comunitatea Europeană.

Analiza stării de sănătate a populației

Starea de sănătate a populației este evaluată prin nivelul indicatorilor specifici, respectiv indicatorii de morbiditate – incidența și prevalența, cât și prin indicatorii demografici: natalitate, mortalitate generală, mortalitate infantilă, decese pe cauze, spor natural, calculați trimestrial și anual prin date colectate de la furnizorii de servicii medicale din toate nivelele de asistență medicală: medici de familie, medici din ambulatoriul de specialitate clinic și paraclinic, unitățile sanitare cu paturi - spitale.

Analiza datelor în serii permite prognoza pe categorii de afecțiuni, bazele de date anuale existente la nivelul județului permit o analiză longitudinală de calitate a stării de sănătate a populației și aprecierea performanței sistemului sanitar pe coordonatele esențiale: **eficiență, accesibilitate și reziliență.**

Natalitate

Populație de referință **323.734 locuitori în municipiul Timișoara**, din 759.416 locuitori total în județul Timiș, datele populaționale la **01.07.2020.**

În **anul 2020**, în municipiul Timișoara a fost înregistrat un număr de 6.938 de nașteri (date provizorii după locul întâmplării fenomenului), din care:

- **6.591 de nașteri în anul 2020;**
- 142 nașteri în decembrie 2019 și înregistrate în ianuarie 2020 (în termenul legal de înregistrare);
- 205 înregistrări tardive.

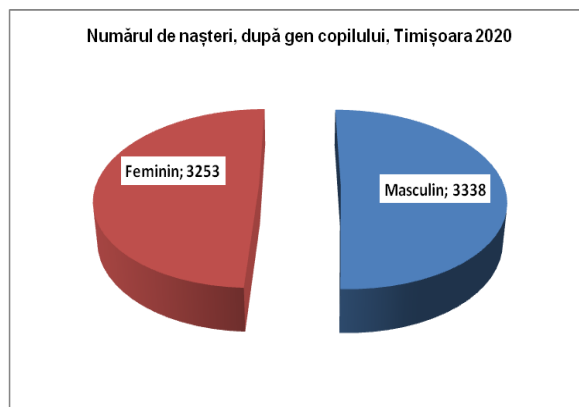
Din totalul nașterilor înregistrate în municipiul Timișoara, doar 2.344 (35,56%) mame aveau domiciliul în municipiu.

S-a manifestat o *tendență de dinamică în palier a ratei de natalitate în ultimii ani* dar, utilizând metoda regresiei liniare pe baza evoluțiilor din ultimii 10 ani, se relevă o tendință generală de ușoară creștere a natalității.

Cu toate acestea, nivelul constant mai mic al natalității în Timișoara față de media pe țară, este influențat pe de o parte de persistența și preluarea modelului demografic tradițional, de structura pe vârste a populației, de modelul cultural specific unei zone de mozaic etnic și confesional și, pe de altă parte, de existența semnificativă a migrației externe.

Aceste elemente se suprapun condițiilor generale, comune tuturor zonelor țării: nivel de trai, percepția de securitate socială, politica demografică, nivelul așteptării sociale, politicile de intervenție și suport promovate de autoritățile locale.

Din totalul de nașteri vii, 3.338 au fost băieți și 3.253 fete, sub nivelul statistic al raportului de masculinitate la naștere de 105 băieți la 100 de fete (teoretic 104 - 106 băieți la 100 de fete). Raportul calculat este 103.

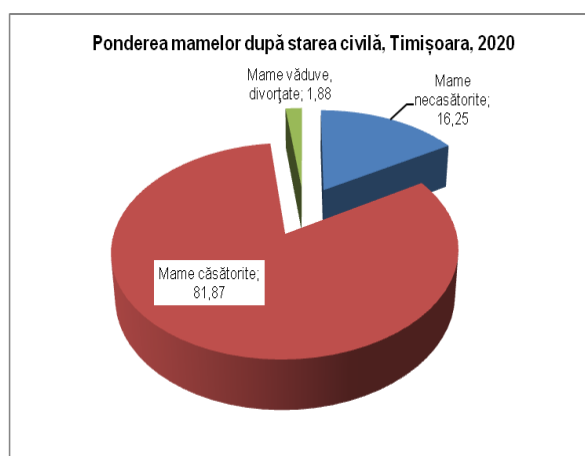
Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Vârsta medie a mamelor care au născut în **anul 2020** a fost relativ constantă **30,17 ani**, în creștere față de anul 2019 (29,89 de ani).

După starea civilă a mamelor, situația este următoarea:

	Ponderea mamelor după starea civilă	Vârsta medie	Număr nașteri
Mame necăsătorite	1.071	26,62	1,71
Mame căsătorite	5.396	30,79	1,62
Mame văduve, divorțate	124	33,75	2,04

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Îngrijorător este fenomenul, din ce în ce mai răspândit, al **nașterilor la adolescente**. Astfel, în **anul 2020**, s-a înregistrat **vârsta minimă la naștere de 13 ani**:

- un număr de 5 mame de 13 ani;
- un număr de 8 de mame de 14 ani;
- un număr de 22 mame de 15 ani (4 la al 2-lea copil);
- un număr de 32 de mame de 16 ani (5 la al 2-lea copil);
- un număr de 49 de mame de 17 ani (7 la al 2-lea copil și 2 la al 3-lea copil).

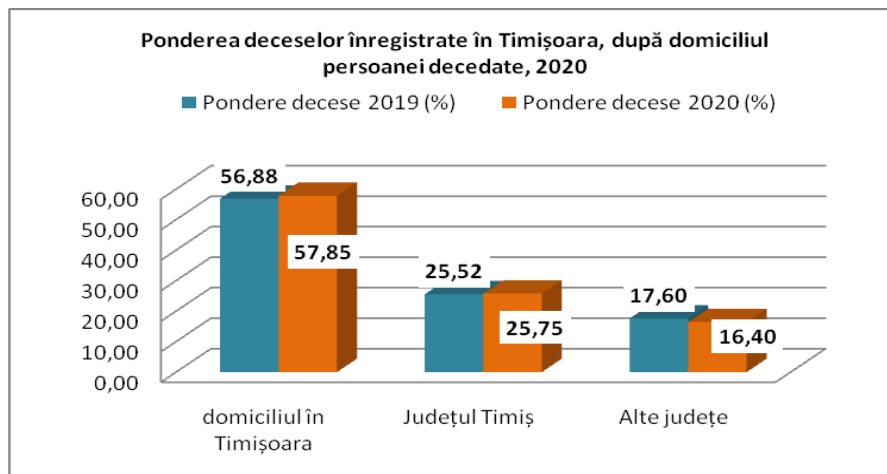
Mortalitate generală

Principalele cauze medicale de deces

În **anul 2020** s-au înregistrat în total **5.401 decese** (date provizorii după locul întâmplării fenomenului, din care 23 de înregistrări tardive ale decesului și 31 de înregistrări ale deceselor din ultimele zile ale anului 2019).

Decese în anul 2020	Număr decese	Pondere decese 2020 (%)
Domiciliul în Timișoara	3.093	57,85
Județul Timiș	1.377	25,75
Alte județe	877	16,40

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

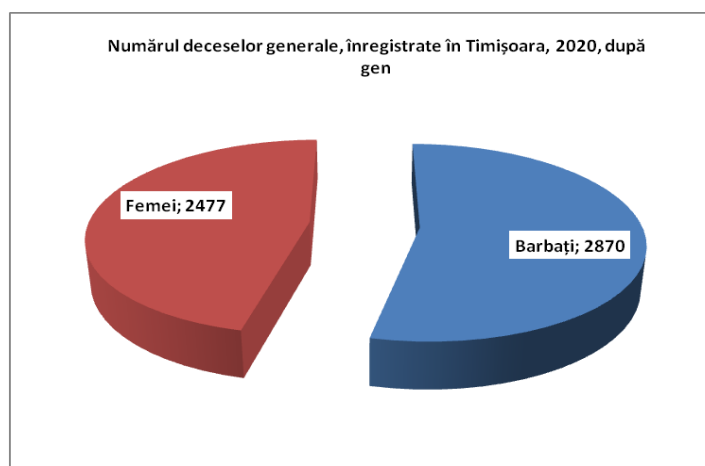
Este ușor de observat similaritatea ponderilor deceselor după domiciliul decedaților, în anul 2020 față de anul 2019.

Structura pe *genuri* este și ea similară cu cea din anii precedenți, fiind un model statistic stabil în dinamică.

	Număr decese 2020	Pondere
Total	5.347	
Bărbați	2.870	53,67
Femei	2.477	46,33

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Au decedat mai mulți bărbați decât femei (2.870 bărbați și 2.477 femei), bărbații având și o vârstă medie mai mică la deces (calculată în ani).

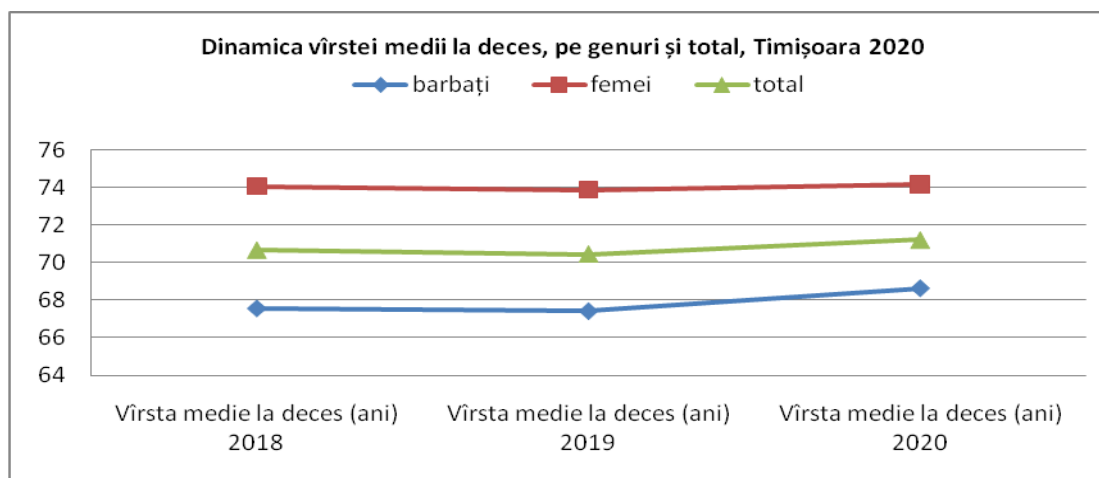
Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

	Vârsta medie la deces	Vârsta medie la deces 2019	Vârsta medie la deces 2020
Bărbați	67,55	67,40	68,64
Femei	74,06	73,87	74,16
Total	70,65	70,44	71,20

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Nivelul mortalității este influențat, în principal de *structura pe grupe de vârstă a populației, stilul de viață, modelele comportamentale*.

Vârsta medie la deces pentru populația municipiului Timișoara reiterează modelul general, cu o diferență de cel puțin cinci ani între vârstele medii la deces la femeii și bărbații. Dacă în anul 2019 **diferența** era de 6,47 de ani între vârstele medii la deces la femeii și bărbații, **în anul 2020** aceasta a scăzut la **5,52 de ani**. **Vârsta medie la deces** pentru populația totală a fost, **în anul 2020, de 71,20 ani**, în *ușoară creștere* față de anii precedenți.

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Analizând **cauzele de deces** în municipiul Timișoara în **anul 2020** se observă că, la fel ca în anii precedenți, **pe primul loc se situează constant decesele prin boli cardiovasculare**.

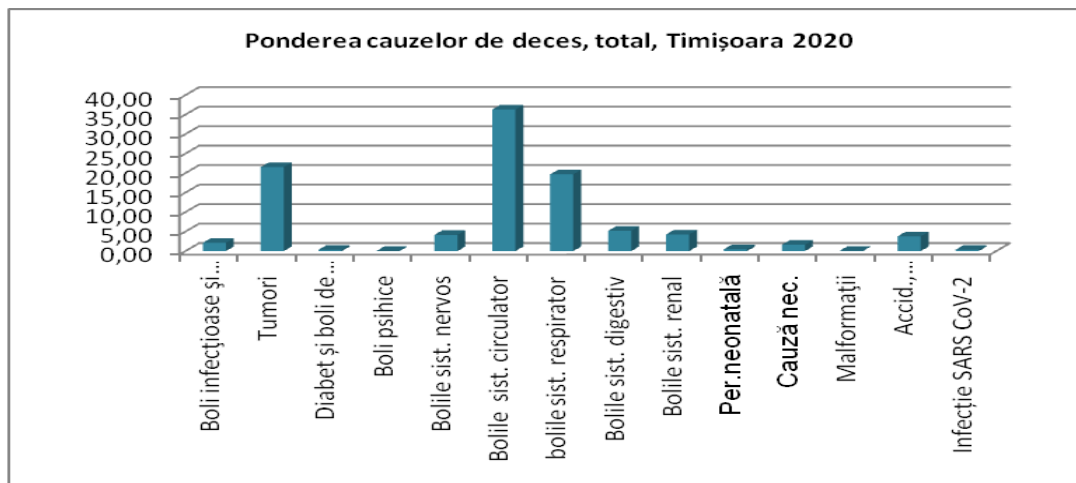
	Ponderea cauzelor de deces - total 2020	Ponderi bărbați	Ponderi femei	Rang M	Rang F	Rang total
Boli infecțioase și parazitare	2,11	2,20	2,02	8	7	8
Tumori	21,54	21,88	21,15	2	2	2
Diabet și boli de nutriție	0,36	0,21	0,52	12	11	11
Boli psihice	0,04	0,07	0,00	13	14	14
Bolile sistemului nervos	4,15	3,07	5,41	7	4	6
Bolile sistemului circulator	36,30	33,03	40,09	1	1	1
Bolile sistemului respirator	19,69	21,43	17,68	3	3	3
Bolile sistemului digestiv	5,20	6,10	4,16	4	6	4
Bolile sistemului renal	4,26	3,87	4,72	6	5	5
Perioada neonatală	0,49	0,35	0,65	11	10	10
Cauză necunoscute	1,63	1,81	1,41	9	9	9
Malformații	0,09	0,07	0,12	13	13	13
Accidente, traumatisme, otrăviri	3,80	5,47	1,86	5	8	7
Infecție SARS CoV-2	0,34	0,45	0,20	10	12	12

Total	100	100	100			
-------	-----	-----	-----	--	--	--

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Se poate discuta aici și despre **morțile evitabile**, în special despre decesele prin accidente și traumatisme, ca și cele prin cauză nedeterminată.

Este de precizat faptul că analiza a fost făcută luând în considerare **prima cauză de deces**. Coeficientul de corelația rangurilor arată o corelație pozitivă, foarte puternică și semnificativă statistic ($p < 0,05$) între ponderea cauzelor de deces la bărbați și la femei (0,977), cu puține diferențe de ponderi.

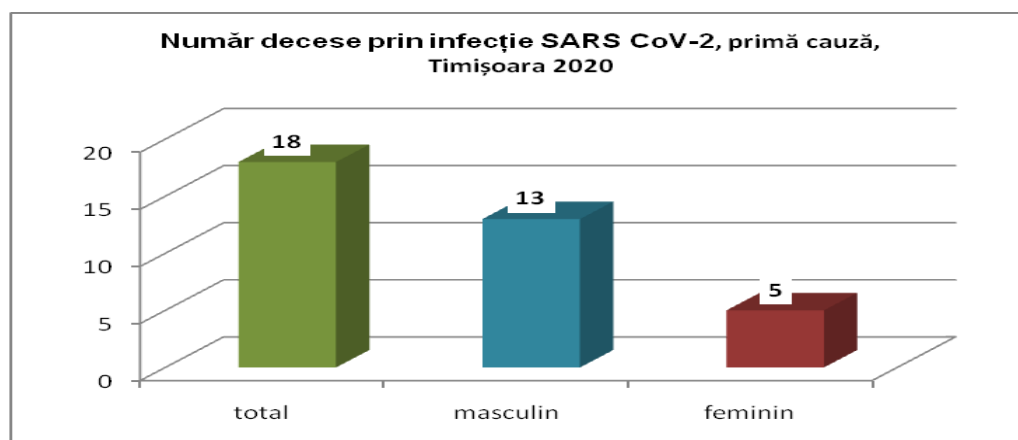
Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Observație 1. Ca primă cauză de deces, *diabetul zaharat* are rangul 11, fiind înregistrate 19 cazuri. Această afecțiune a fost înregistrată ca a doua cauză de deces pentru un număr de 479 de cazuri, 142 de bărbați și 237 de femei.

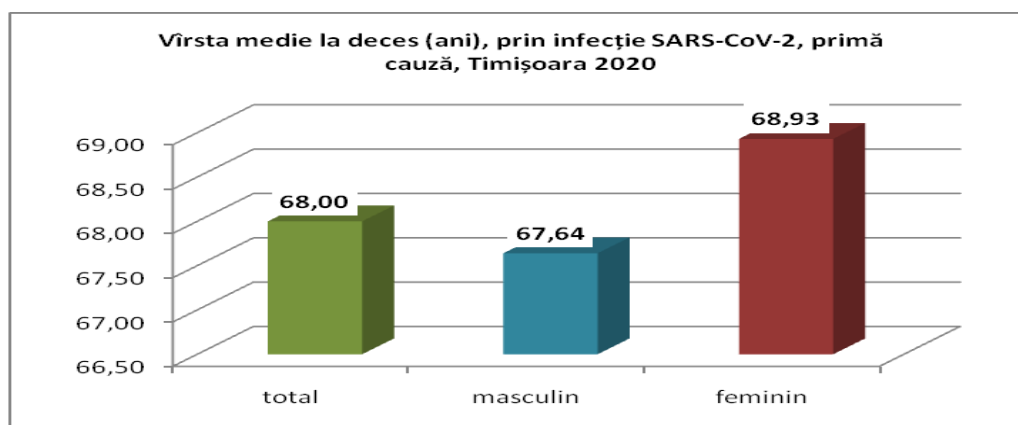
Observație 2. *Infecția SARS CoV-2* este înregistrată ca fiind **prima cauză** de deces pentru 18 cazuri.

Infecție SARS CoV-2 primă cauză de deces	Total	Masculin	Feminin
Număr decese prin infecție SARS CoV-2	18	13	5
Vârstă medie la deces (ani)	68,00	67,64	68,93

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Pentru aceste 18 cazuri au fost înregistrate următoarele comorbidități:

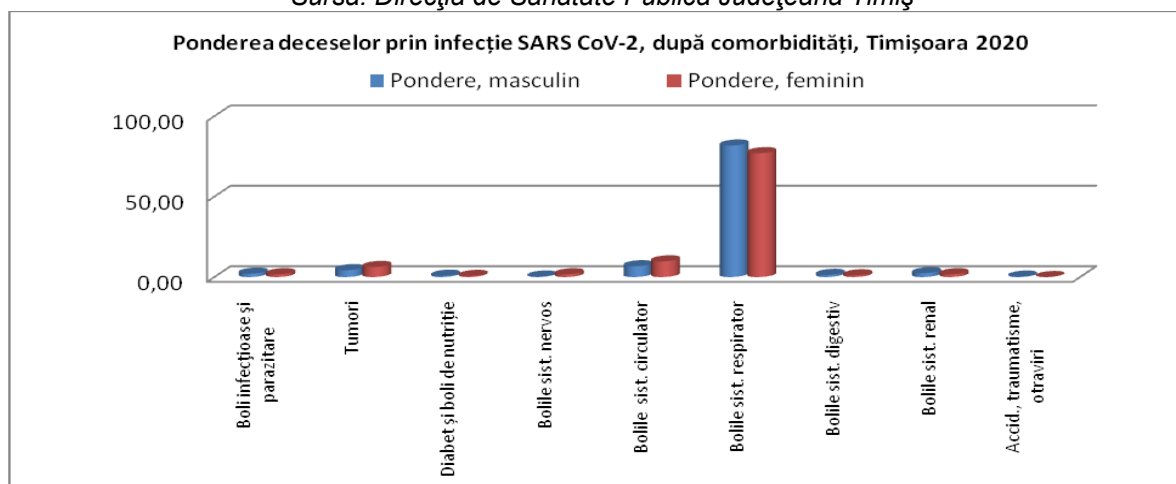
Comorbidități	Număr decese	Vârsta medie deces (ani)
Diabet zaharat	5	68,80
Obezitate	1	59,42
Boli sistem circulator	1	80,83

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Observație 3. Infecția SARS CoV-2 este înregistrată ca fiind a doua cauză de deces pentru 660 de cazuri, din care 373 bărbați și 287 femei, cu următoarele comorbidități:

Infecție SARS CoV-2, cauza a 2-a	Număr decese - total	Număr decese - masculin	Număr decese - feminin
Boli infecțioase și parazitare	13	8	5
Tumori	34	16	18
Diabet și boli de nutriție	5	3	2
Bolile sistemului nervos	6	1	5
Bolile sistemului circulator	53	25	28
Bolile sistemului respirator	526	305	221
Bolile sistemului digestiv	8	5	3
Bolile sistemului renal	14	9	5
Accidente, traumatisme, otrăviri	1	1	-
Total	660	373	287

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

După locul producerii decesului, în anul 2020, comparativ cu anul 2019, **75,54%** din decese au fost în **spital**.

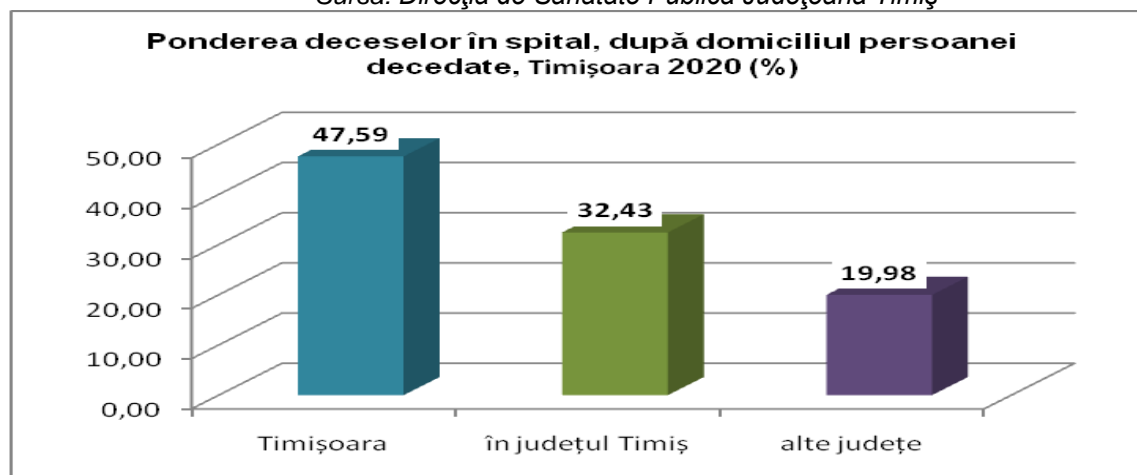
	Număr decese - 2019	Pondere decese (%) - 2019	Număr decese - 2020	Pondere decese (%) - 2020
În spital	3.706	74,02	4.039	75,54
Acasă	972	19,41	1151	21,53
Altele	329	6,57	157	2,94

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Din totalul de **4.039** de decese înregistrate în spital, doar **47,59%** din persoanele decedate au avut domiciliul în **Timișoara**.

	Timișoara	Județul Timiș	Alte județe	Total
Decese în spital, după domiciliu	1.922	1.310	807	4.039
Ponderi (%)	47,59	32,43	19,98	100

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

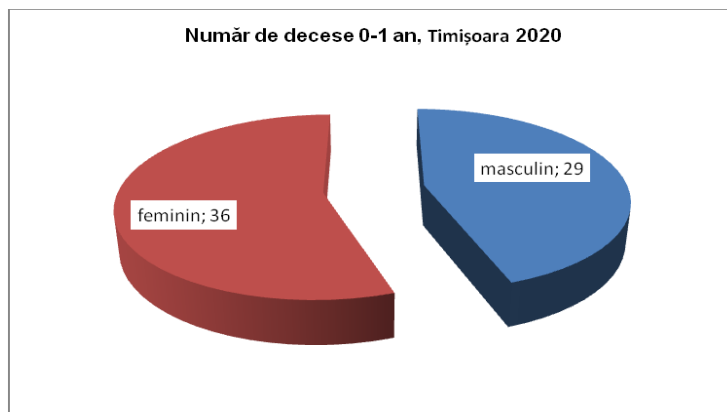
Este evident, astfel, *efortul sistemului sanitar, în special al celui public*, subliniind, o dată în plus, statutul de pol de atracție al Timișoarei.

Influențarea pozitivă a ratei brute de mortalitate generală presupune dezvoltarea programelor naționale de sănătate pentru: boli cardiovasculare, TBC, diabet zaharat, afecțiuni neoplazice. De asemenea, comunitară.

În același timp, este necesară elaborarea programelor de educație pentru sănătate și promovarea sănătății specifice pe categorii de vârstă, implicarea activă și, mai ales, continuă, a rețelelor de asistență medicală școlară și studentescă.

Mortalitate infantilă

În anul 2020 s-au înregistrat **65 de decese 0-1 an**, date provizorii după locul întâmplării fenomenului: 29 de băieți și 36 de fete.

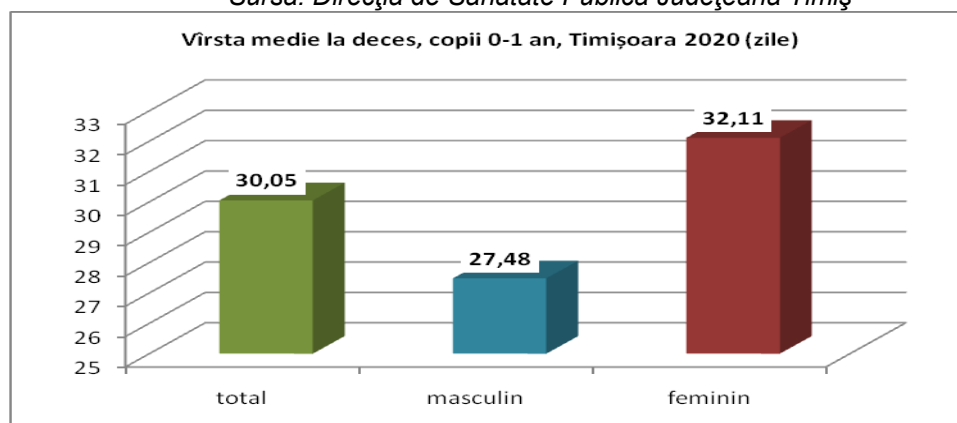
Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Din totalul de decese 0-1 an, doar 8 cazuri au domiciliul în Timișoara și 24 au domiciliul în județul Timiș.

Vârsta medie la deces, calculată în zile a fost:

Mortalitate infantilă – anul 2020	Total	Masculin	Feminin
Vârsta medie la deces (zile) – anul 2020	30,05	27,48	32,11

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

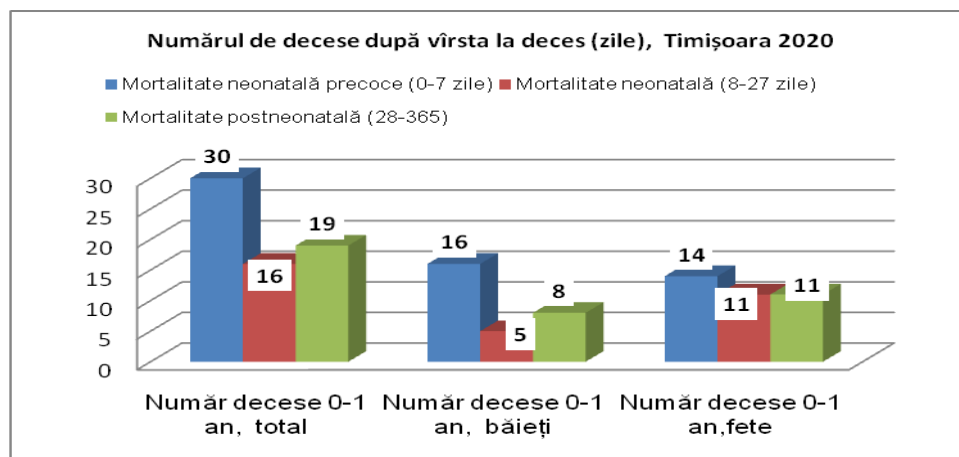
Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

După vârsta la deces, observăm o distribuție a deceselor în care perioada de vârstă 0-7 zile este, în mod firesc, cea mai vulnerabilă.

Mortalitatea infantilă - 2020 (zile)	Număr decese 0-1 an, după vârsta la deces - total	Număr decese 0-1 an, după vârsta la deces - băieți	Număr decese 0-1 an, după vârsta la deces - fete
Mortalitate neonatală precoce (0-7 zile)	30	16	14
Mortalitate neonatală (8-27 zile)	16	5	11
Mortalitate postneonatală (28-365 zile)	19	8	11
Total	65	29	36

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

În perioada 0-7 zile mor mai mulți băieți decât fete, pentru ca în perioada postneonatală raportul să fie inversat.

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Cele mai frecvente **cauze de deces în perioada 0-1 an** au fost afecțiunile care își au originea în perioada neonatală, urmate de bolile sistemului respirator.

Timișoara – anul 2020	Număr decese 0-1 an, pe cauze - total	Număr decese 0-1 an pe cauze, total - băieți	Număr decese 0-1 an pe cauze, total - fete
Boli infecțioase și parazitare	1		1
Boli ale sistemului nervos	5	2	3
Boli ale sistemului respirator	18	9	9
Boli ale sistemului digestiv	7	4	3
Bolile sistemului renal	2	1	1
Cauze în perioadă neonatală	26	10	16
Malformații	5	2	3
Accidente, traumatisme, otraviri	1	1	-
Total	65	29	36

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Rata mortalității infantile este un factor care definește starea de sănătate a copilului și măsoară într-un mod destul de fiabil *nivelul de dezvoltare socio-economică a populației = indice de calitate al vieții*.

În afara cauzelor medicale, mortalitatea infantilă are o cauzalitate deosebit de complexă, rezultată din interacțiunea factorilor socio-economici, de mediu și educaționali.

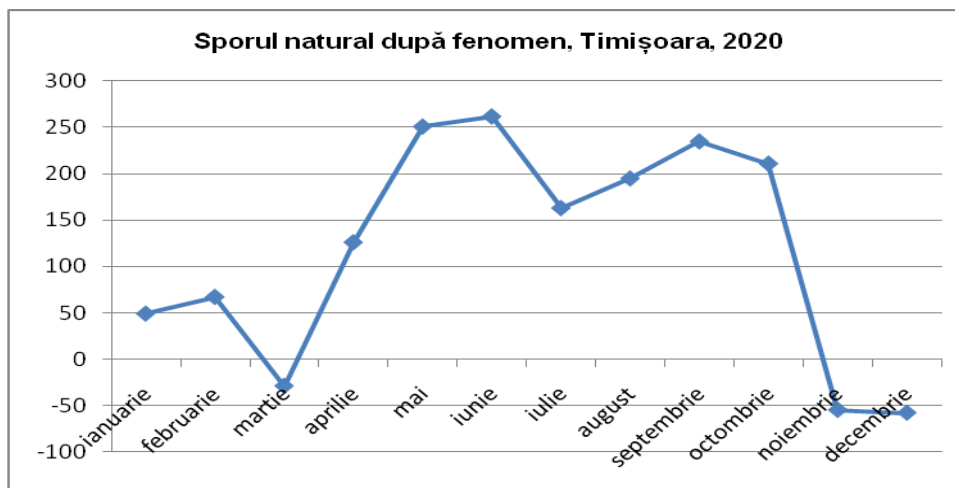
Chiar dacă nu intervin în mod direct, există o serie de condiții ce influențează pozitiv sau negativ acest fenomen: standardul de viață al familiilor, eficiența serviciilor medicale și a măsurilor generale de ocrotire a copiilor, malnutriția, nașterea prematură, multiparitatea, educația deficitară a mamei, sexul masculin (băieții au un risc mai mare de deces în primul an de viață), sărăcia, vârsta avansată a mamei, condițiile de locuit, accesibilitatea serviciilor medicale și sociale, dezvoltarea unor servicii specifice de intervenție în cazuri dificile, mentalitatea, modelele culturale.

Sporul natural al populației

În anul 2020 a fost înregistrat un **spor natural pozitiv** (date provizorii după locul întâmplării fenomenului). Sporul natural al populației reprezintă diferența între natalitate și mortalitatea generală, cu alte cuvinte reprezintă (în valori absolute și relative) dinamica naturală a populației.

Volumul populației este determinat de mișcarea naturală la care se adună (sau se scade) mișcarea migratorie.

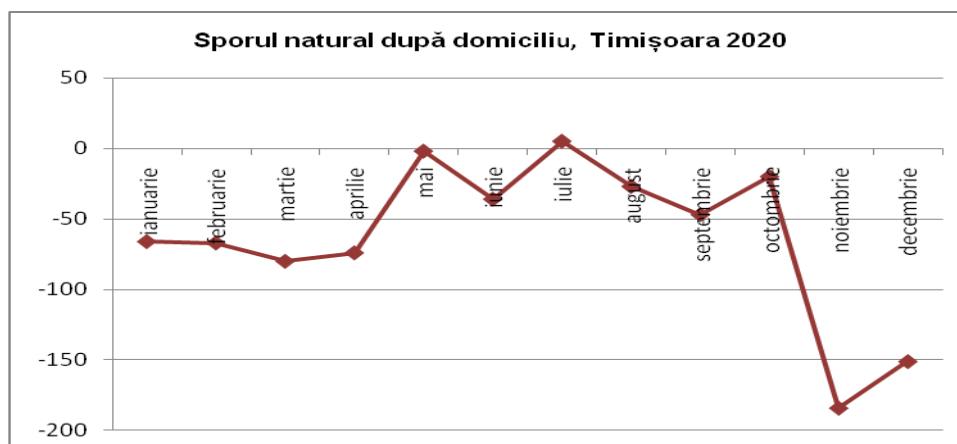
Calculând sporul natural **după locul fenomenului**, rezultă o valoare pozitivă de **1.244 de persoane**.

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Calculând sporul natural **după domiciliu**, rezultă o cu totul altă valoare a sporului natural al populației. Timișoara a pierdut 749 de persoane.

Se face precizarea că și acest calcul este pe date provizorii, pentru că DSP Timiș nu dispune de cifrele referitoare la nașterile și decesele populației cu domiciliul de Timișoara și care au născut sau au decedat în alte județe sau în străinătate în perioada analizată.

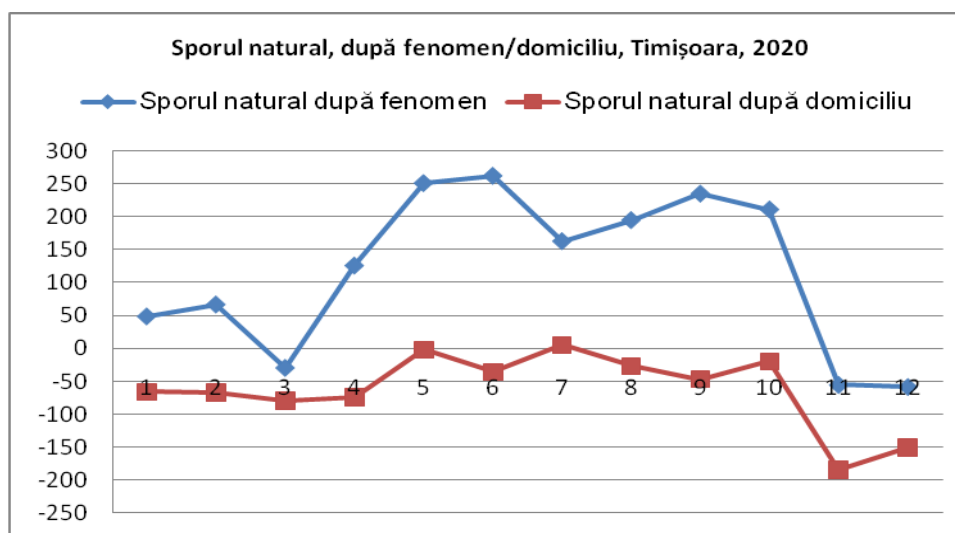

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Explicația constă în faptul că în spitalele din municipiul Timișoara se internează pentru naștere femei cu domiciliul în alte localități (și nu numai din județul Timiș). Astfel, numărul de nașteri *excede* cu mult numărul deceselor înregistrate în municipiul Timișoara (numărul deceselor înregistrate în cazul persoanelor care nu au domiciliul în Timișoara este mai mic).

Luna	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Sporul natural după fenomen	49	67	-29	126	251	262	163	195	235	211	-55	-58
Sporul natural după domiciliu	-66	-67	-80	-74	-2	-36	5	-27	-47	-20	-184	-151

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Prin compararea valorilor sporului natural obținute în cele două situații, este foarte clară diferența dintre ele, dar și faptul că populația municipiului Timișoara nu se poate susține ca volum doar din mișcarea naturală, sporul migratoriu fiind determinant.

Analiza morbidității – ponderea principalelor boli

Primul loc în grupa afecțiunilor cronice îl ocupă **bolile hipertensive**, urmate de **cardiopatie ischemică, diabet zaharat, tumori maligne, boli pulmonare cronice obstructive** etc.

Diferențele între valorile înregistrate în municipiul Timișoara și cele la nivel național nu sunt semnificative, ele descriind același *model global* pentru afecțiunile respective.

Morbiditatea prin boli hipertensive și cardiopatie ischemică (afecțiuni raportate trimestrial) a avut o dinamică constant ascendentă.

În ceea ce privește patologia spitalicească, trebuie menționat faptul că **municipiul Timișoara este un pol important de interes medical**, în consecință datele nu sunt relevante pentru populația municipiului Timișoara, ci pentru statutul unităților sanitare spitalicești și pentru efortul uman, financiar și managerial susținut de unitățile din Timișoara.

Interesantă este *variația în timp a afecțiunilor*, coeficientul de variație, calculat pentru ultimii cinci ani relevând modelul specific al zonei.

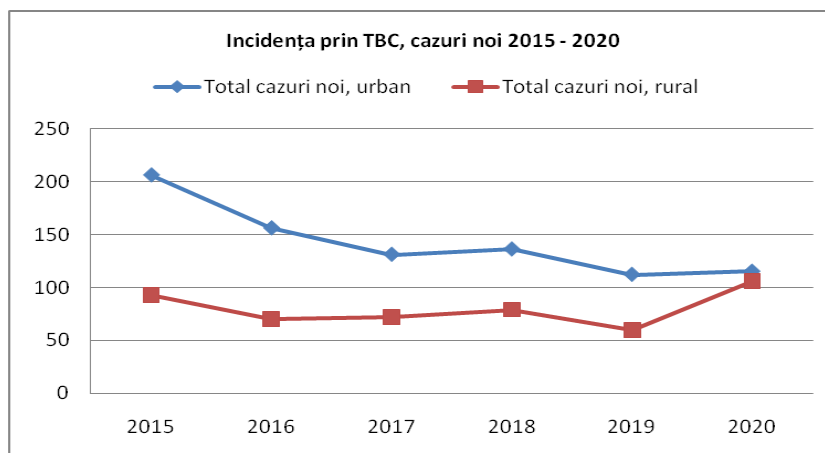
Depistarea precoce, tratamentul instituit cât mai aproape de debutul bolii, sunt factori care ameliorează starea de sănătate, crescând eficacitatea utilizării fondurilor și resurselor umane.

Efortul financiar și organizatoric la nivelul municipiului Timișoara este evidențiat, dacă analizăm datele perioadei 2015-2020, pentru TBC, tumori și diabet zaharat, afecțiuni pentru care diagnosticul și tratamentul se realizează în spitalele/ambulatoriile de specialitate din Timișoara, indiferent de domiciliul pacientului.

Incidența prin TBC:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Coeficientul de variație
Total cazuri noi - urban	206	156	131	136	112	115	22,30
Total cazuri noi - rural	93	70	72	79	60	106	19,16

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

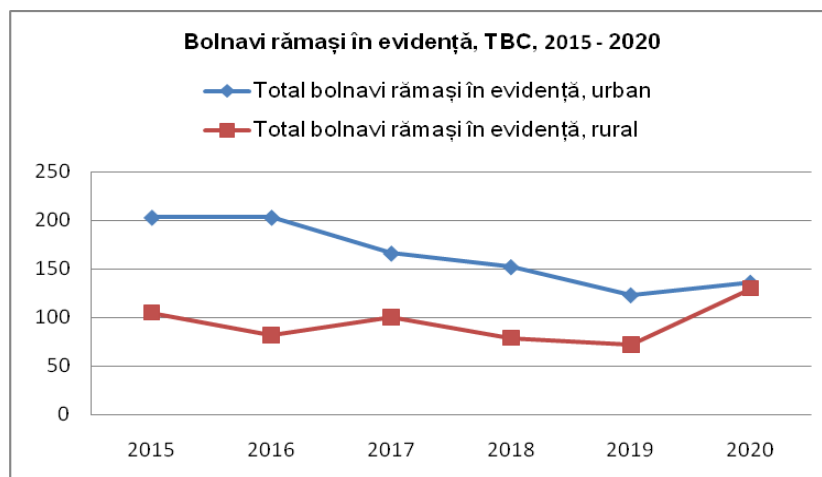

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Bolnavi rămași în evidență prin TBC:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Coeficientul variație
Total bolnavi rămași în evidență - urban	203	203	166	152	123	136	18,74
Total bolnavi rămași în evidență - rural	105	82	100	79	72	130	20,70

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

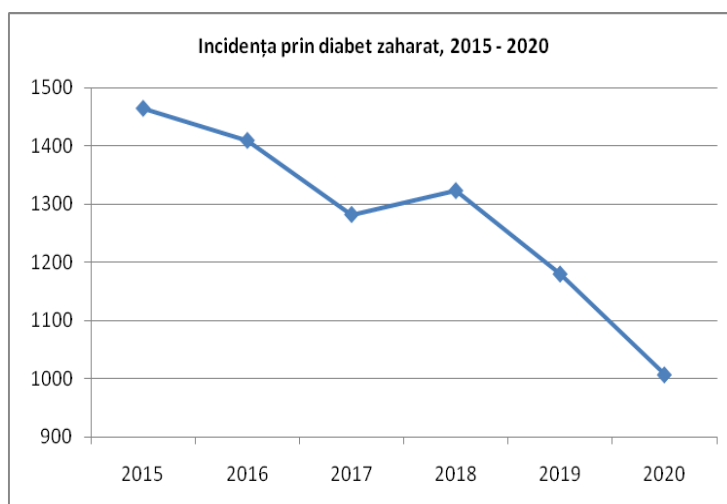

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Incidența prin diabet zaharat:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Coeficientul de variație
Total cazuri noi	1.464	1.409	1.282	1.323	1.180	1.007	11,82

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

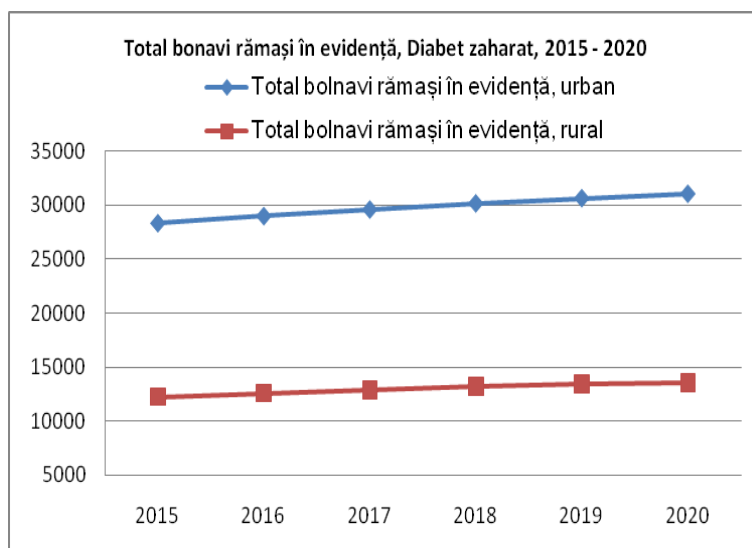

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Bolnavi rămași în evidență, diabet zaharat:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Coeficientul de variație
Total bolnavi rămași în evidență - urban	28.306	28.956	29.558	30.124	30.598	31.006	3,12
Total bolnavi rămași în evidență - rural	12.242	12.596	12.868	13.212	13.465	13.575	3,65

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

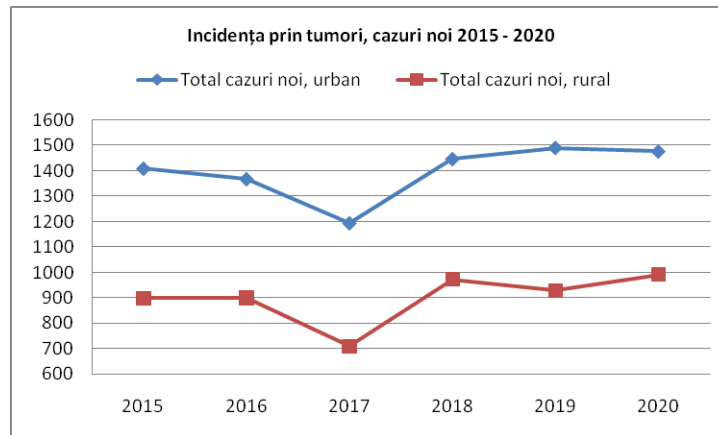

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Incidență prin tumori:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Coeficient variație
Total cazuri noi - urban	1.408	1.367	1.193	1.446	1.490	1.476	7,16
Total cazuri noi - rural	898	900	709	973	928	992	10,25

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

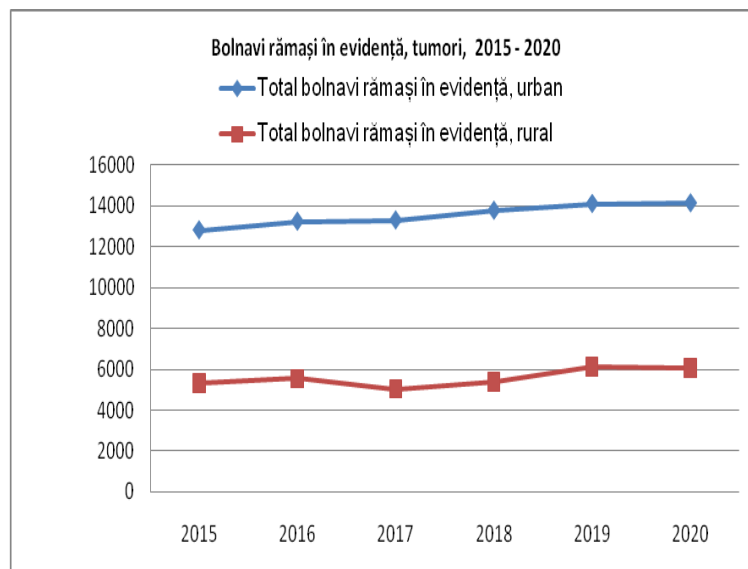

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Bolnavi rămași în evidență, tumori:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Coefficient variație
Total bolnavi rămași în evidență - urban	12.812	13.235	13.297	13.772	14.107	14.136	3,58
Total bolnavi rămași în evidență - rural	5.332	5.543	5.043	5.389	6.136	6.081	7,11

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

În situația menținerii structurii sistemului de diagnostic și tratament, coeficienții de variație mici pentru bolnavii rămași în evidență – diabet zaharat și tumori - pot fi utilizați la planificarea fondurilor, a resurselor umane.

Este bine cunoscut faptul că aceste două afecțiuni sunt mari și constante consumatoare de fonduri.

Din **totalul de 78.953 de persoane externate din spitalele municipiului Timișoara, 41,49 %** au fost pacienți din **mediul rural**. Este evidentă nevoia de planificare financiară, dar și aceea privind managementul pacienților, a transferurilor interspitalicesti, a dinamicii ambulatoriului de specialitate.

Ponderea externărilor pe câteva categorii de boli,

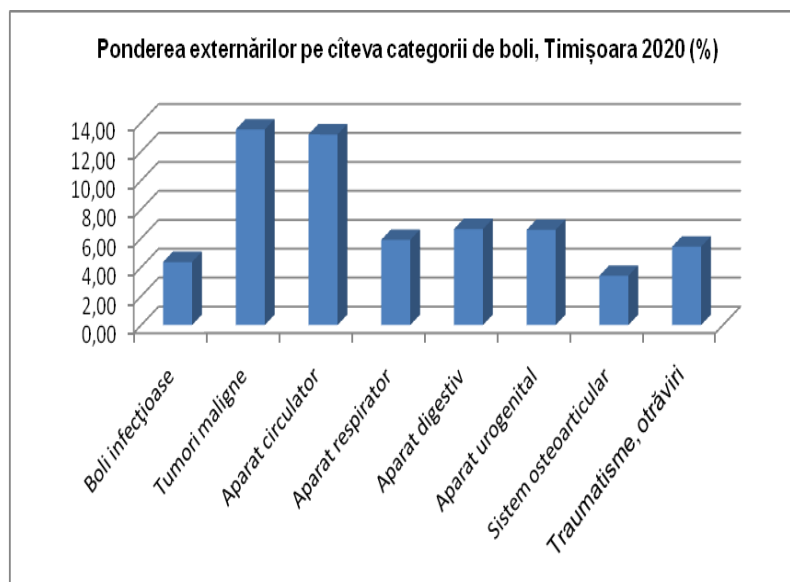
	Timișoara 2020 (%)
Boli infecțioase	4,35
Tumori maligne	13,52
Aparat circulator	13,17
Aparat respirator	5,88
Aparat digestiv	6,63
Aparat urogenital	6,58
Sistem osteoarticular	3,40
Traumatisme, otrăviri	5,41

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Este evidentă similitudinea ierarhiei pentru primele două locuri, la mare diferență față de următoarele, cu ierarhia principalelor cauze de deces.

Notă

Numărul de externări pe cauze nu cuprinde toate categoriile de afecțiuni internate în spitalele municipiului Timișoara.

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Ponderea externărilor pe câteva categorii de boli, Timișoara 2019/2020 (%):

Categoria de afecțiune	2019	2020
Boli infecțioase	3,99	4,35
Tumori maligne	12,57	13,52
Aparat circulator	14,29	13,17
Aparat respirator	5,38	5,88
Aparat digestiv	7,29	6,63
Aparat urogenital	7,06	6,58
Sistem osteoarticular	4,48	3,40
Traumatisme, otrăviri	5,05	5,41

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

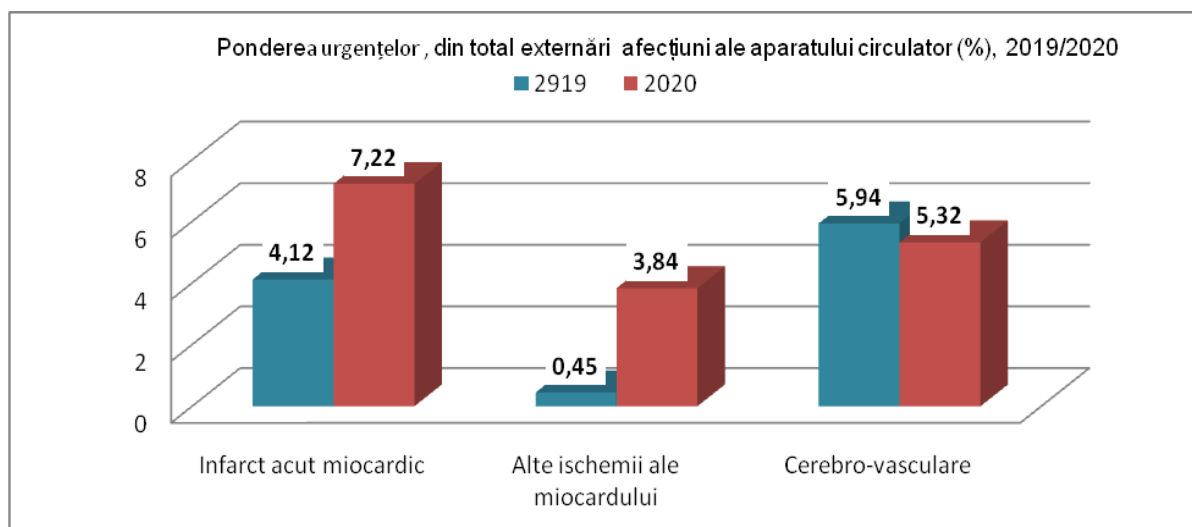
Managementul spitalicesc ține cont nu doar de volumul de internări/externări, ci și de gravitatea afecțiunilor.

Se va arăta ponderea urgențelor în afecțiunile cardiovasculare, fără a intra în analiza dinamicii indicelelui de complexitate sau a DRG.

Ponderea urgențelor majore, din total externări pentru afecțiuni ale aparatului circulator (%), comparativ 2019/2020:

	2019	2020
Infarct acut miocardic	4,12	7,22
Alte ischemii ale miocardului	0,45	3,84
Cerebro-vasculare	5,94	5,32

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

Sursa: Direcția de Sănătate Publică Județeană Timiș

4. ASISTENȚA SOCIALĂ

Activitatea de asistență socială se desfășoară în baza *Legii nr. 292/2011 – legea asistenței sociale și a altor acte normative specifice* și are drept rezultat acordarea de beneficii și servicii sociale, în scopul promovării incluziunii sociale a persoanelor aflate în situație de vulnerabilitate, care locuiesc pe raza municipiului Timișoara.

Serviciile sociale se acordă la nivelul comunităților locale, pentru a răspunde cât mai adecvat nevoilor sociale identificate, tipologiei potențialilor beneficiari și condițiilor particulare în care aceștia se află.

Beneficiile de asistență socială se acordă persoanelor sau familiilor aflate în dificultate și ale căror venituri sunt insuficiente pentru acoperirea nevoilor minime de viață și în vederea favorizării incluziunii sociale și asigurării unei vieți autonome.

DIRECȚIA DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ A MUNICIPIULUI TIMIȘOARA, serviciu public de interes local, cu personalitate juridică, funcționează sub autoritatea Consiliului Local al Municipiului Timișoara, în baza HCLMT nr. 218/ 27.06.2017 și are sediul administrativ pe str. Ioan Plavoșin, nr. 21.

Misiunea Direcției de Asistență Socială a Municipiului Timișoara este de a servi interesul comunității prin realizarea, la nivelul municipiului, a măsurilor de asistență socială în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială.

Obiectul de activitate îl constituie aplicarea legislației care reglementează domeniul asistenței sociale și realizarea ansamblului de măsuri, programe, activități profesionalizate, servicii specializate pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare ori permanente ale situațiilor care pot genera marginalizarea sau excluziunea socială a persoanei, familiei, grupurilor sau comunităților.

Direcția de Asistență Socială a Municipiului Timișoara este **furnizor public de servicii sociale acreditat**, în baza Certificatului de acreditare seria AF, nr. 003748/27.08.2017, prin care este autorizată să acorde servicii sociale pe perioadă nedeterminată, emis în conformitate cu prevederile Legii nr. 197/2012, privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările ulterioare.

În anul 2020 s-au acordat **SERVICIILE SOCIALE**, prin intermediul următoarelor servicii aflate în structura Direcției de Asistență Socială a Municipiului Timișoara, după cum urmează:

COMPLEX DE SERVICII PENTRU COPII „SF. NICOLAE”

• **Centrul de Zi „Sf. Nicolae”** (tip serviciu social: 8891 CZ-C-II, Centrul de zi pentru copii aflați în situații de risc de separare de părinți) are ca **obiect de activitate** prevenirea abandonului și instituționalizarea copiilor care se află în situație de risc de separare de familia lor, urmărind menținerea, refacerea și dezvoltarea capacităților copilului și ale părinților săi, pentru depășirea situațiilor care ar putea determina separarea copilului de familie.

Activități de bază pe timpul zilei: îngrijire, educație, recreere - socializare, consiliere, dezvoltare a deprinderilor de viață independentă, orientare școlară și profesională pentru copii, cât și a unor activități de sprijin, consiliere, educare pentru părinți sau reprezentanții legali, precum și pentru alte persoane care au în îngrijire copii. Totodată, derulează activități de informare și de promovare în comunitate a serviciilor oferite de centrul de zi.

Beneficiarii serviciului social de zi sunt copiii cu vârste între 5-18 ani din familiile aflate în dificultate (stare care limitează temporar sau definitiv capacitatea familiei de a-și îndeplini funcțiile și responsabilitățile ce-i revin față de copil), cu domiciliul stabil sau reședința în municipiul Timișoara.

De serviciile sociale acordate în cadrul Centrul de Zi „Sf. Nicolae” a beneficiat, în anul 2020, un număr de 61 de copii (prezența la centru este în medie de 34 copii/ zi în contextul pandemiei COVID-19).

• **Centrul de Consiliere și Sprijin pentru Părinți și Copii** (tip serviciu social: 8899 CZ-F-I, Centrul de zi pentru consiliere și sprijin pentru părinți și copii) are ca **obiect de activitate** sprijinirea și asistarea părinților pentru a face față dificultăților psihosociale (divorț, pierderea locului de muncă, conflicte intrafamiliale, boli cronice, decesul unuia dintre soți etc.), care afectează relațiile familiale, pentru dezvoltarea competențelor parentale, pentru prevenirea separării copilului de familia sa și sprijinirea copiilor atunci când apar probleme în dezvoltarea acestora.

Centrul desfășoară următoarele **activități**: informare și sensibilizare privind problematica copilului și a familiei, promovare în comunitate a serviciilor oferite de centrul de consiliere; activități de evaluare inițială și detaliată/planificare/reevaluare și monitorizare, monitorizare postintervenție pe o perioadă de minim 3 luni și elaborare/implementare a programului personalizat de intervenție și a planului personalizat de consiliere; activități de consiliere și informare, realizate de asistentul social (asistență juridico-administrativă; asistență pentru obținerea prestațiilor; acompanierea pentru găsirea sau păstrarea unei locuințe; susținerea demersurilor de (re)integrare școlară și profesională; asistarea mamelor în cadrul maternităților și spitalelor de pediatrie; asistarea clienților cu dificultăți psiho-sociale, consilierea premaritală pentru adolescenții/tinerii aflați la vârsta minimă legală pentru căsătorie); activități de consiliere psihologică realizată de psiholog.

De serviciile sociale acordate în cadrul Centrul de Consiliere și Sprijin pentru Părinți și Copii **a beneficiat, în anul 2020, un număr de 34 familii și un număr de 43 beneficiari.**

- **Centrul de zi pentru copiii străzii (tip serviciu social: 8891 CZ-C-V, Centrul de zi de coordonare și informare pentru copiii străzii)**, al cărui **scop** este asigurarea de șanse egale pentru copiii străzii prin asigurarea pe timpul zilei de activități de îngrijire, educație, recreere-socializare, formarea deprinderilor de viață independentă, consiliere, orientare școlară și profesională, activități de sprijin, consiliere și educare pentru părinți sau reprezentanții legali, precum și activități în comunitate pentru copiii care trăiesc în stradă.

Activități de bază: activități de informare și relaționare cu comunitatea, relații de colaborare activă cu familiile copiilor care frecventează centrul de zi pentru copiii străzii, activități care vizează întocmirea Programului personalizat de intervenție, programul zilnic al copiilor, activități educaționale, activități recreative și de socializare, activități de orientare școlară și profesională și consiliere psihologică, activități de consiliere și sprijin pentru părinți, activități de administrare și management. Copiii, fie au locuit pe stradă și au fost integrați în familie, fie locuiesc/ își petrec timpul pe stradă din cauza unor probleme de natură psiho-socială.

De serviciile sociale acordate în cadrul Centrul de zi pentru copiii străzii **a beneficiat, în anul 2020, un număr de 14 de copii** (prezența la centru este în medie de 8 copii/zi în contextul pandemiei COVID-19).

CENTRUL DE RECUPERARE PENTRU COPII CU DIZABILITĂȚI „PODUL LUNG”

(**tip serviciu social: 8891 CZ-CIII, Centrul de Zi de Recuperare pentru Copii cu Dizabilități**) are ca **obiect de activitate** prevenirea abandonului și a instituționalizării copiilor cu dizabilități, prin asigurarea pe timpul zilei a unor **activități** de îngrijire, educație, abilitare-reabilitare, recreere-socializare, consiliere, dezvoltare a deprinderilor de viață independentă, orientare școlară și profesională pentru copii cu dizabilități, cât și a unor activități de sprijin, consiliere, educare pentru părinți sau reprezentanții legali, precum și pentru alte persoane care au în îngrijire copii cu dizabilități.

Beneficiarii centrului sunt copii cu dizabilități cu vârste cuprinse între 3 și 18 ani.

De serviciile sociale acordate în cadrul Centrului de Recuperare pentru Copii cu Dizabilități „Podul Lung” **a beneficiat, în anul 2020, un număr de 75 de copii cu dizabilități** (prezența la centru este în medie de 25 copii/zi în contextul pandemiei Covid - 19).

COMPLEX DE SERVICII PENTRU PERSOANE ADULTE CU DIZABILITĂȚI are ca **obiect de activitate** acordarea de servicii sociale, menite să asigure prevenirea, limitarea situațiilor de risc pentru persoanele încadrate în grad de handicap cu domiciliul sau reședința în municipiul Timișoara.

Serviciile oferite sunt următoarele:

- **Servicii la domiciliu destinate persoanelor adulte cu dizabilități prin asistent personal (tip serviciu social: 8810 ID IV - Servicii la domiciliu destinate persoanelor adulte cu dizabilități prin asistent personal).**

Scopul serviciului îl reprezintă prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități în centre rezidențiale publice de îngrijire și asistență, prin acordarea de asistență și îngrijire personală la domiciliul beneficiarilor.

Activități desfășurate: anchete sociale la domiciliul copilului/adultului cu handicap grav urmărind stabilirea compatibilității dintre persoana care solicită angajarea ca asistent personal și persoana cu handicap, iar pe baza celor constatate, propune aprobarea sau respingerea cererii de angajare a asistentului personal al acesteia; consiliere și evaluare psihologică pentru asistenții personali și persoanele cu handicap grav aflate în grija asistenților personali; anchete sociale în vederea monitorizării activității asistenților personali ai persoanelor cu handicap grav; anchetele sociale/referatele cu propuneri

de continuare, modificare sau încetare a contractului individual de muncă al asistentului personal; anunță conducerea instituției, ori de câte ori constată că asistenții personali nu își îndeplinesc corespunzător obligațiile prevăzute de lege cu privire la îngrijirea persoanei cu handicap, cât și obligațiile asumate prin contractul de muncă încheiat cu Direcția de Asistență Socială a Municipiului Timișoara ori prezintă un referat detaliat șefului direct, care în funcție de caz, face propuneri cu privire la sancționarea acestora; întocmește, semestrial, un raport de activitate, în raport cu obiectivele programului individual de recuperare și integrare socială, în cazul existenței unui astfel de program. Raportul va fi adus la cunoștință adultului cu handicap grav, sub semnătura acestuia sau, după caz, a reprezentantului legal, respectiv părintelui, tutorelui, reprezentantului legal al copilului cu handicap grav.

De serviciile sociale acordate prin asistent personal **a beneficiat, în anul 2020, un număr mediu de 765 persoane.**

- **Management de caz persoane adulte cu dizabilități**, al cărui **scop principal** îl reprezintă evaluarea și reevaluarea persoanelor cu dizabilități, cu domiciliul sau reședința pe raza municipiului Timișoara, în vederea încadrării în grad de handicap sau a stabilirii dreptului la anumite beneficii sociale destinate persoanelor cu dizabilități.

Activități desfășurate: evaluarea și reevaluarea nevoilor individuale și specifice ale persoanelor adulte cu dizabilități; acordarea, pe loc, a serviciilor de informare, consiliere și documentare a persoanelor din comunitate care se adresează centrului; elaborarea planului de intervenție pentru persoanele adulte cu dizabilități care sunt lipsite de sprijinul familiei sau al aparținătorilor; evaluarea statusului psiho-social în care trăiesc persoanele din comunitate, prin anchetă socială, în vederea încadrării în grad de handicap/revizuirii certificatului de încadrare în grad de handicap/admitere în centre rezidențiale și eliberare dovadă, solicitare din alte județe etc; îndrumarea, consilierea și informarea necesară întocmirii dosarului persoanei cu dizabilitate și/sau a familiei acestuia pentru încadrarea în grad de handicap; informarea persoanei cu dizabilitate și/sau a familiei acesteia despre condițiile de obținere a gradului de handicap, actele necesare și a traseului de urmat până la intrarea în drepturi.

De serviciile sociale acordate de Management de caz persoane adulte cu dizabilități **a beneficiat, în anul 2020, un număr de 1.722 persoane.**

- În perioada stării de urgență (17.03.2020-14.05.2020), din cadrul Complexului de Servicii pentru Persoane Adulte cu Dizabilități, angajații au făcut parte și din echipele mobile, care au sprijinit persoanele vârstnice aflate în dificultate, prin următoarele activități: menținerea legăturii cu medicii de familie pentru eliberarea rețetelor, eliberarea medicamentelor din farmacii, efectuarea cumpărăturilor și soluționarea problemele apărute – pentru un număr de **62 beneficiari.**

CENTRUL DE ASISTENȚĂ ȘI RECUPERARE PENTRU PERSOANE AFLATE ÎN DIFICULTATE (tip serviciu social: 8899 CZ-PN-IV, centrul de zi de integrare/reintegrare socială) are ca **obiect de activitate** acordarea de servicii sociale de zi următoarelor categorii de beneficiari: persoane suferind de boala Alzheimer, de boala Parkinson, care se recuperează în urma unui accident vascular cerebral, persoane cu hemipareză, persoane cu dizabilități).

Prin intermediul serviciilor acordate, care au drept **scop** integrarea/reintegrarea socială a beneficiarilor, recuperarea/reabilitarea unor funcții, supravegherea și menținerea sănătății, se vine în sprijinul beneficiarilor direcți cât și a familiilor acestora.

Beneficiarii Centrului de Asistență și Recuperare pentru Persoane aflate în Dificultate reprezintă o categorie de populație vulnerabilă cu nevoi particulare, din cauza limitărilor fiziologice și a fragilității, determinate de diagnosticele medicale aferente.

Serviciile oferite în cadrul Centrului de Asistență și Recuperare pentru Persoane aflate în Dificultate: consiliere socială și terapii de integrare/reintegrare socială; orientare profesională/vocațională; educare pentru activități de viață independentă; consiliere psihologică; terapii de relaxare; consiliere medicală; servicii de stomatologie; kinetoterapie; ergoterapie/terapie ocupațională; logopedie; meloterapie; atelier de pictură; atelier de croitorie; micul dejun și masa de prânz; transport cu microbuzul Centrului în limita locurilor disponibile; terapie prin dans asigurată prin contract de voluntariat; coafură/cosmetică asigurate prin voluntariat.

În tabelul de mai jos este prezentată situația beneficiarilor Centrului de Asistență și Recuperare pentru Persoane aflate în Dificultate, din punct de vedere al diagnosticului medical și al încadrării în grad de handicap, astfel:

Număr total de beneficiari diagnosticați cu boala Alzheimer	Număr total de beneficiari cu Accident vascular cerebral /hemipareză	Număr total de beneficiari diagnosticați cu boala Parkinson	Număr total de beneficiari cu alte diagnostice (psihiatrice, neurologice, etc.)	Număr total de beneficiari încadrați în gradul grav și accentuat de handicap	Număr total de beneficiari încadrați în gradul mediu și ușor de handicap
19	5	16	54	59	10

Astfel, **69 de beneficiari au certificate de încadrare în grad de handicap** grav, accentuat, mediu sau ușor.

Număr total beneficiari încadrați în grad de handicap, cod 5 (minal)	Număr total beneficiari încadrați în grad de handicap, cod 6 (neuropsihic)
22	13

De serviciile sociale acordate în cadrul Centrului de Asistență și Recuperare pentru Persoane aflate în Dificultate a beneficiat, în anul 2020, un număr mediu de 103 beneficiari.

COMPLEX DE SERVICII PENTRU PERSOANE VÂRSTNICE „SF. ARH. MIHAIL ȘI GAVRIIL” acordă servicii sociale persoanelor vârstnice, peste 65 de ani, cu domiciliul/reședința în municipiul Timișoara, prin intermediul următoarelor două centre:

•**Centrul de Zi pentru Bătrâni (tip serviciu social: 8810 CZ-V-I, Centrul de zi de asistență și recuperare).**

Scopul principal al serviciului social este de prevenire și/sau limitare a unor situații de dificultate și vulnerabilitate, care pot duce la marginalizare sau excludere socială, promovând participarea persoanelor vârstnice la viața socială și cultivarea relațiilor interumane. Asigură suport și sprijin persoanelor vârstnice aflate în condiții de dificultate sau în risc de excludere socială prin activitățile centrului de zi.

Activități oferite beneficiarilor: programe de asistență pentru integrare/reintegrare socială, programe de recuperare/reabilitare funcțională și program de supraveghere și menținere a sănătății funcționale. Începând cu luna decembrie 2019, s-a demarat implementarea Proiectului GERAS, fiind dezvoltate serviciile acordate prin: asigurare transport cu microbus, acordare de asistență juridică, derularea de activități educative/culturale/voluntariat, precum și dezvoltarea deprinderilor de TIC (calculator/tabletă/telefon).

De serviciile sociale acordate în cadrul Centrul de Zi pentru Bătrâni a beneficiat, în anul 2020, un număr de 70 persoane (prezența la centru este în medie de 54 beneficiari/săptămână în contextul pandemiei COVID-19).

•**Compartimentul de Îngrijire la Domiciliu (tip serviciu social: 8810 ID-I, Unități de îngrijire la domiciliu).**

Scopul principal al serviciului social furnizat la domiciliu este prevenirea instituționalizării persoanelor vârstnice în centre rezidențiale de îngrijire și asistență, cămine pentru persoane vârstnice, prin asigurarea de servicii de îngrijire personală în concordanță cu gradul de dependență, cu nevoile individuale de ajutor, de situația familială și veniturile de care dispune. Serviciul social furnizat la domiciliu oferă sprijin și suport pentru persoanele vârstnice izolate la domiciliu, prevenind marginalizarea/excluderea lor socială.

Activități oferite beneficiarilor: servicii de îngrijire personală la domiciliul beneficiarilor; servicii de consiliere, informare socială și îndrumare socio-administrativă; servicii de consiliere psihologică (recuperare/reabilitare psihică) la domiciliul beneficiarilor; servicii de readaptare a capacităților fizice kinetoterapie; servicii de supraveghere și monitorizare medicală/asistență medicală primară. Proiectul GERAS a facilitat dezvoltarea serviciilor acordate, prin: asigurare servicii medicale la domiciliu prin asistent medical, acordare de asistență juridică. Totodată, proiectul a facilitat creșterea numărului de beneficiari, ca urmare a susținerii cheltuielilor salariale pentru 4 îngrijitoare bătrâni la domiciliu.

De serviciile sociale acordate în cadrul Compartimentul de Îngrijire la Domiciliu a beneficiat, în anul 2020, un număr de 120 persoane ai municipiului Timișoara (primesc servicii în medie 100 beneficiari/lună).

În cadrul Compartimentului de Îngrijire la Domiciliu se oferă și **servicii de supraveghere și intervenție de tip Telesistență, asigurate în anul 2020** pentru un număr de **46 beneficiari**.

Servicii de intervenție cu Ambulanța Socială pentru un număr de **46 beneficiari** (servicii de supraveghere și monitorizare socio-medicală primară și servicii de intervenție cu Ambulanța Socială).

În cadrul **telefonului de urgență 0356/981**, se asigură dispecerat non-stop, în vederea preluării urgențelor sociale de pe raza municipiului Timișoara, **în anul 2020 a fost primit un număr total de 1.091 apeluri din comunitate** (152 apeluri privind diverse probleme sociale, 159 apeluri, astfel, pentru 49, s-au întocmit fișe de caz pentru intervenții ale echipelor de permanență în situații de violență domestică, 757 apeluri pe problema COVID și 23 apeluri privind livrări concentratoare de oxigen și pulsoximetrie).

CENTRUL DE SOCIALIZARE ȘI PETRECEREA TIMPULUI LIBER „CLUBUL PENSIONARILOR” (tip **serviciu social** 8810 CZ-V-II Centre de zi de socializare și petrecere a timpului liber - tip club). Acordă servicii sociale persoanelor vârstnice, care au împlinit vârsta legală de pensionare, în vederea prevenirii și/sau limitării unor situații de dificultate și vulnerabilitate, care pot duce la marginalizare sau excluziune socială, promovând participarea acestora, la viața socială și la cultivarea relațiilor interumane.

Beneficiarii centrului sunt persoane vârstnice, care au împlinit vârsta de pensionare stabilită de lege, cu domiciliul/reședința în municipiul Timișoara.

De serviciile sociale acordate în cadrul Centrului de socializare și petrecerea timpului liber – Clubul pensionarilor **a beneficiat, în anul 2020, un număr de 178 persoane** (prezența la centru este în medie de 70 beneficiari/zi și în medie de 35 beneficiari/zi, în contextul pandemiei COVID-19).

CĂMINUL PENTRU PERSOANELE VÂRSTNICE „INOCENȚIU M. KLEIN” (tip **serviciu social**: 8730 CR-V-I, Cămin pentru persoane vârstnice) are ca **obiect de activitate** îngrijirea persoanelor vârstnice în concordanță cu gradul de dependență în care se află, a nevoilor individuale de ajutor, a situației familiale precum și în funcție de situația lor personală de natură socio-economică. Serviciile sociale de îngrijire în sistem rezidențial se acordă în vederea prevenirii, limitării sau înlăturării efectelor temporare sau permanente ale unor situații care pot afecta viața persoanei vârstnice sau pot genera riscul de excluziune socială.

Servicii furnizate beneficiarilor: găzduire pe perioadă nedeterminată/determinată; îngrijire personală; asistență pentru sănătate; recuperare/reabilitare funcțională; viață activă și contacte sociale; integrare/reintegrare socială; asistență în caz de deces; pază; condiții corespunzătoare de găzduire; hrană; igienă corporală; asistență medicală; activități de ergoterapie; activități pentru petrecerea timpului liber; asistență socială și asistență psihologică.

În cadrul Căminului pentru Persoane Vârstnice „Inocențiu M. Klein”, **în anul 2020, a beneficiat de servicii rezidențiale un număr de 85 persoane**.

COMPLEX DE SERVICII „SF. FRANCISC” oferă următoarele servicii sociale:

- **Centrul pentru Persoane fără Adăpost** (tip **serviciu social**: 8790 CR-PFA-I, Centre rezidențiale de asistență și reintegrare socială pentru persoane fără adăpost) oferă servicii sociale cu cazare pentru persoanele fără adăpost. În cadrul acestei componente sunt oferite următoarele **servicii**: informare și consiliere socială, îngrijire personală (igienizare, deparazitare, echipare), evaluare medicală și asistență medicală primară, consiliere psihologică și suport emoțional. Serviciile de informare și consiliere socială sunt oferite pentru beneficiari de către specialiștii instituției în colaborare cu specialiștii Centrului de Suport pentru Situații de Urgență/Criză.

În anul 2020, în cadrul Centrului pentru Persoane fără Adăpost au avut loc 511 intervenții.

- **Cantina Socială** (tip **serviciu social** 8899 CPDH – I, Cantine Sociale) oferă servicii sociale gratuite sau contra - cost persoanelor aflate în situații economico - sociale precare sau medicale deosebite, în scopul prevenirii și limitării unor situații de dificultate, care pot genera marginalizarea sau excluderea lor socială (criteriile de eligibilitate fiind prevăzute de Legea nr. 208 din 1997 - Legea cantinelor sociale), **prin activități de pregătire și distribuire a hranei**.

De asemenea, beneficiarii serviciului social Cantină Socială primesc și **servicii** de informare și consiliere socială.

Un număr mediu de 540 persoane a beneficiat, în anul 2020, de serviciile cantinei sociale.

SERVICIILE DE ASISTENȚĂ COMUNITARĂ - CENTRUL DE INCLUZIUNE SOCIALĂ ȘI RELAȚIA CU MINORITĂȚILE (tip serviciu social: 8899 CZ-PN-V - Servicii de asistență comunitară) furnizează servicii comunitare integrate socio-psiho-medicale-educaționale și de facilitare a integrării pe piața muncii, prin dezvoltarea de parteneriate locale cu actorii implicați în vederea sprijinirii persoanelor vulnerabile pentru depășirea situațiilor de dificultate, prevenirea și combaterea riscului de excludere socială, creșterea calității vieții, promovarea incluziunii sociale și relația cu minoritățile din comunitate.

Principalele activități sunt: activități de evaluare/reevaluare a nevoilor individuale/a situației de dificultate în care se află beneficiarul; activități de sprijin și de consiliere pentru persoanele care aparțin minorităților; de informare a comunității/beneficiarilor cu privire la promovarea incluziunii sociale a persoanelor defavorizate; activități de informare, sprijin și consiliere pentru persoanele care aparțin minorităților; activități de planificare/monitorizare a planului de intervenție.

În anul 2020, un număr de 902 de persoane a beneficiat de servicii comunitare integrate socio-psiho-medicale, educaționale și de facilitare a integrării pe piața muncii.

CENTRUL DE SUPT PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ/CRIZĂ (tip serviciu social: 8899 CZ-PN-II, Centrul de suport pentru situații de urgență/de criză) are **scopul** de a furniza servicii sociale pentru prevenirea situațiilor de risc, a unor situații de dificultate, vulnerabilitate ori dependență, generatoare de marginalizare sau excludere socială, în scopul menținerii, refacerii sau dezvoltării capacităților individuale, pentru depășirea unei situații de nevoie socială și a creșterii calității vieții și promovării integrării sociale a persoanelor adulte aflate în situație de urgență/criză.

Prin Dispoziția Primarului Municipiului Timișoara se deschide **Adăpostul de urgență pe timp de iarnă**, situat în Timișoara, str. Învățătorului nr. 2, pentru sezonul rece, în vederea prevenirii deceselor prin hipotermie a persoanelor fără adăpost și a celor din spații neîncălzite.

Activitățile desfășurate de Centrul de Suport pentru Situații de Urgență/Criză sunt următoarele: consiliere și informare socială, sprijin în obținerea documentelor de identitate și a altor documente de stare civilă, consiliere și informare psihologică și suport emoțional, mediere socială în vederea facilitării accesului la alte tipuri de servicii funcție de nevoile identificate, identificarea de urgență a unui spațiu locativ temporar atunci când situația impune acest lucru, intervenție în stradă, etc. Echipa de intervenție în stradă se deplasează la toate sesizările, scrise, telefonice ori directe, preluate de către instituție, unde desfășură activități de evaluare socială inițială, informare și consiliere socială, evaluare medicală și consiliere psihologică.

Serviciile oferite de Adăpostul de urgență pe timp de iarnă sunt următoarele: servicii sociale; servicii medicale; igienizarea săptămânală a spațiului; schimbarea săptămânală a lenjeriilor de pat; evacuarea gunoierului; asigurarea cu articole de îmbrăcăminte și încălțăminte; asigurarea transportului săptămânal pentru toate persoanele nedepasabile sau cu probleme de sănătate la sediul Complexului de Servicii „Sfântul Francisc”, unde se efectuează pentru aceștia servicii de îngrijire personală (tuns, bărbierit, deparazitare, aplicarea tratamentelor necesare la nevoie, echipat).

În sezonul rece 2019-2020, coordonarea activității adăpostului a fost atribuită Complexului de Servicii „Sfântul Francisc” în colaborare cu Centrul de Suport pentru Situații de Urgență/Criză (**din ianuarie până în martie**, Adăpostul de urgență pe timp de iarnă, a cazat un număr mediu de **41 persoane/zi**).

În perioada 10.04.2020-28.04.2020, CSSUC și-a desfășurat activitatea la sediul DAS de pe Str. Plavoșin, unde a continuat activitatea de teren pentru cartografierea, identificarea și informarea persoanelor fără adăpost cu privire la serviciile pe care CSSUC le oferă și privind deschiderea Adăpostului Special deschis pe perioada stării de urgență. De asemenea, angajații CSSUC au fost implicați în distribuirea hranei pentru beneficiarii Cantinei Sociale cu respectarea măsurilor de siguranță impuse de Pandemia Covid19. În perioada 28.04.2020 – 22.05.2020 Centrul de Suport pentru Situații de Urgență/Criză și-a desfășurat activitatea în spațiul de la Liceul Auto, unde a fost deschis, pe perioada stării de urgență, un adăpost special, conform Ordonanței Militare nr. 3/24.03.2020, menit să ofere persoanelor fără adăpost rămase în afara centrelor rezidențiale de profil, carantinate, un spațiu de locuit, ca măsură pentru prevenirea răspândirii virusului SARS COV2.

În cadrul Centrului de suport pentru situații de urgență/de criză a beneficiat, **în anul 2020, un număr de 649 persoane**.

SERVICIILE DE MANAGEMENT DE CAZ PENTRU COPIL ȘI FAMILIE oferă următoarele servicii sociale:
•**Evaluarea și monitorizarea copilului cu dizabilități** – desfășoară următoarele **activități**: evaluarea inițială a copiilor cu dizabilități la prima încadrare și informarea obligatorie a părinților cu privire la drepturi

și identificarea situațiilor de urgență; evaluarea inițială a copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) la prima încadrare și informarea obligatorie a părinților cu privire la drepturi și identificarea situațiilor de urgență; evaluarea socială a copiilor cu dizabilități, documentată în ancheta socială și anexa cu factorii de mediu, evaluarea riscurilor, necesară încadrării în grad de handicap; evaluarea socială a orientării școlare și profesionale a copiilor cu cerințe educaționale speciale, documentată în ancheta socială și anexa cu factorii de mediu, evaluarea riscurilor, necesară obținerii de drepturi și servicii educaționale speciale; informare și sprijin acordat părinților cu privire la modalitatea obținerii certificatului de încadrare în grad de handicap/orientare școlară, a drepturilor, facilităților și a serviciilor, precum și sprijinirea părinților pentru înscriere la medicul de familie (după caz); monitorizarea Planului de Abilitare Reabilitare pentru copiii cu dizabilități din familii, precum și efectuarea semestrială a vizitelor de monitorizare la domiciliul copilului la solicitarea managerului de caz; programarea și reprezentarea copiilor din familii cu venituri insuficiente la Serviciul de Evaluare Complexă a Copilului cu Dizabilități din cadrul DGASPC Timiș; transmiterea rapoartelor de monitorizare și a situațiilor solicitate/intervenite către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului; efectuarea anchetelor sociale la cerere pentru burse sociale; activități de conștientizare și informare a cetățenilor prin diverse campanii.

De serviciile sociale acordate în cadrul Serviciului de evaluare și monitorizarea copilului cu dizabilități a beneficiat, **în anul 2020, un număr de 560 persoane.**

•**Compartiment asistență integrată a adicțiilor** – desfășoară următoarele **activități**: informare și consiliere ce privesc drepturile sociale, prevenirea și combaterea unor comportamente care pot conduce la creșterea riscului de excluziune socială: violența în familie, traficul de persoane, delincvență ș.a., precum și măsurile de sprijin, în vederea facilitării integrării/reintegrării sociale a categoriilor de persoane defavorizate; evaluare și consiliere psihologică și, după caz, terapii de specialitate oferite prin personalul de specialitate; informare și consiliere socială care privesc drepturile sociale, prevenirea și combaterea unor comportamente care pot conduce la creșterea riscului de excluziune socială: violența în familie, traficul de persoane, delincvență ș.a., precum și măsurile de sprijin în vederea facilitării integrării/reintegrării sociale a categoriilor de persoane defavorizate; acordarea serviciilor medicale de bază, prin asistentul medical, care colaborează cu unități medicale în care se desfășoară programe terapeutice specifice pentru tratamentul dependenței de tutun, alcool și droguri; educație extracurriculară: educație pentru sănătate, educație privind prevenirea și combaterea bolilor transmisibile, educație pentru prevenirea și combaterea consumului de droguri, alcool, tutun, educație civică, educație pentru dezvoltarea abilităților pentru o viață independentă, educație pentru prevenirea și combaterea comportamentelor anti-sociale; promovarea unui stil de viață sănătos și activ, în vederea prevenirii recăderii în consum și menținerea motivației: facilitarea accesului la servicii medicale, organizarea acțiunilor și/sau promovarea participării la activități de educație - fizică sau sportive, organizarea evenimentelor și/sau facilitarea accesului la activități culturale și artistice, promovarea activităților de voluntariat, etc.; îndrumare/informare și, după caz, acompaniere în scopul prevenirii și combaterii izolării sociale, activități de sprijin, consiliere, educare pentru grupul țintă; alte activități de promovare a incluziunii sociale a persoanelor defavorizate: conștientizare și sensibilizare a publicului privind riscul de excluziune socială, respectarea drepturilor sociale și promovarea măsurilor de asistență socială, mediere socială, campanii de informare, educare și conștientizare a populației în scopul prevenirii consumului de tutun, alcool și droguri în școală, familie și comunitate; activități de conștientizare și informare a cetățenilor prin diverse campanii.

De serviciile sociale acordate în cadrul Compartimentului asistență integrată a adicțiilor a beneficiat, **în anul 2020, un număr de 7 persoane.**

•**Prevenirea separării copilului de familie** – desfășoară următoarele **activități**: identificarea și evaluarea situațiilor care impun acordarea de servicii și/sau prestații pentru prevenirea separării copilului de familia sa, prin instrumente specifice prevăzute de legislația specifică; întocmirea și implementarea planului de servicii pentru familiile aflate în situație de risc, conform Legii nr. 272/ 2004, coroborată cu legislația secundară; avizarea și monitorizarea implementării planurilor de servicii pentru copiii aflați în evidența furnizorilor de servicii sociale acreditate, conform legii; asigurarea consilierii și informării familiilor cu copii în întreținere asupra drepturilor și obligațiilor acestora, asupra drepturilor copilului și asupra serviciilor disponibile pe plan local; monitorizarea și analizarea situației copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor; înaintare de propuneri primarului/directorului general, în cazul în care este necesară, luarea unei măsuri de protecție specială, în condițiile legii; monitorizarea modului de implementare a planului de servicii trimestrial sau ori de câte ori situația o impune; sprijin și acompaniere acordată în demersurile pentru înregistrarea tardivă a nașterii copilului, precum și înregistrarea nașterii copilului abandonat în unitățile spitalicești; realizarea anchetelor sociale, la solicitarea Instanței judecătorești, privind protecția și promovarea drepturilor copilului; urmărirea evoluției dezvoltării copilului și a modului în care părinții își exercită drepturile și își îndeplinesc obligațiile față de copilul care a fost reintegrat în familia sa; realizează activitatea de

identificare, evaluare și monitorizare a copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate; monitorizarea relațiilor personale a copiilor cu părintele cu care nu locuiește în mod statornic; asigurarea și urmărirea aplicării măsurilor de prevenire și combatere a violenței în familie, în ceea ce privesc copiii; realizarea bazei de date cu copiii care desfășoară activități remunerate în domeniul artistic, sportiv, publicitar și de modeling, de pe raza municipiului și activități de conștientizare și informare a cetățenilor prin diverse campanii.

De serviciile sociale acordate în cadrul **Serviciului prevenirea separării copilului de familie a beneficiat, în anul 2020, un număr de 555 persoane.**

COMPLEX DE SERVICII PENTRU VICTIMELE VIOLENȚEI DOMESTICE ȘI AGRESORI

Serviciile oferite în cadrul Complexului de Servicii pentru Victimele Violentei domestice și Agresori sunt finanțate ca urmare a implementării proiectului „SEVA - Stop! Eliminăm violența și agresivitatea.” COD SMIS 127586, proiect contractat în cadrul apelului POCU/467/4/4 Reducerea numărului de persoane aparținând grupurilor vulnerabile prin furnizarea unor servicii sociale/ medicale/ socio-profesionale/ de formare profesională, adecvate nevoilor specifice, în vederea integrării socio-profesionale. Proiectul „SEVA – Stop! Eliminăm violența și agresivitatea” se derulează în perioada 01.04.2019 – 30.09.2021.

Obiectivul general al proiectului îl reprezintă reducerea fenomenului violenței domestice și a numărului victimelor acestuia, în municipiul Timișoara, prin dezvoltarea a două tipuri de servicii sociale de tip integrat, fără cazare, informarea și educarea opiniei publice privind prevenirea și combaterea violenței în familie.

Complexul de servicii pentru victimele violenței domestice are următoarea **structură:**

- **Centrul de consiliere pentru prevenirea și combaterea violenței în familie (tip serviciu social – 8899 CZ-VD-I – Centre de consiliere pentru prevenirea și combaterea violenței în familie)** oferă **servicii sociale** gratuite victimele violenței domestice, fie ei adulți sau copii, vor beneficia de servicii de consiliere socială și de asistență juridică, servicii de consiliere psihologică și de psihoterapie destinate adulților și copiilor, servicii de integrare pe piața muncii, inclusiv acordarea unor subvenții pentru a urma cursuri de calificare, sprijin în decontarea unor cheltuieli necesare depășirii situației de dificultate (cheltuieli notariale, cheltuieli necesare pentru obținerea certificatelor medico-legale, cheltuieli cu asistență medicală).

De serviciile sociale acordate în cadrul Centrului de consiliere pentru prevenirea și combaterea violenței în familie **a beneficiat, în anul 2020, un număr de 167 persoane.**

- **Centrul de asistență destinat agresorilor (tip serviciu social – 8899 CZ-VD-III – Centre de asistență destinate agresorilor)** oferă **servicii sociale** gratuite agresorilor din cazurile de violență domestică, aceștia vor participa la activități de consiliere socială și psihologică, vor fi sprijiniți să depășească situațiile de dependență (de substanțe) în care se pot găsi, prin programele individuale sau de grup, vor participa la diverse activități în comunitate și la cursuri de calificare profesională.

De serviciile sociale acordate în cadrul Centrului de asistență destinat agresorilor **a beneficiat, în anul 2020, un număr de 39 persoane.**

- **Echipa mobilă pentru realizarea intervenției de urgență (EMIU) în cazurile de violență domestică**
La nivelul Direcției de Asistență Socială a Municipiului Timișoara a fost înființată o echipă mobilă de intervenție pentru cazurile de violență domestică de pe raza municipiului Timișoara, conform Hotărârii Consiliului Local al Municipiului Timișoara nr. 334 din 14.06.2019. Din echipă fac parte specialiști, asistenți sociali și psihologi din cadrul tuturor structurilor sociale, fiind implicat un număr de 68 persoane. Specialiștii sunt împărțiți în echipe de două persoane (asistent social și psiholog), pentru o mai bună capacitate de instrumentare a cazurilor cu care intră în contact. Echipa mobilă de intervenție pentru cazurile de violență domestică funcționează după o programare lunară, întocmită de către specialiștii Complexului de Servicii pentru Victimele Violentei Domestice și Agresori.

De serviciile sociale acordate în cadrul Echipei mobile pentru realizarea intervenției de urgență **a beneficiat, în anul 2020, un număr de 50 persoane.**

SERVICIUL STRATEGII - PROGRAME - Obiectul de activitate al serviciului: evaluează nevoile sociale la nivelul municipiului și propune soluții pentru rezolvarea problemelor identificate, elaborează proiecte pentru accesarea de fonduri în vederea dezvoltării/înființării de noi servicii destinate copiilor, persoanelor adulte cu dizabilități, persoanelor fără adăpost, persoanelor vârstnice și altor categorii de beneficiari aflați în dificultate, întocmește materiale de prezentare a Direcției/ diverselor servicii/

proiectelor; colaborează cu organizațiile neguvernamentale care desfășoară activități în domeniul asistenței sociale, oferă consultanță în crearea de noi servicii, înființare de fundații sau asociații, de accesare a unor fonduri nerambursabile, colaborează permanent cu organizațiile societății civile și alți actori sociali care reprezintă interesele diferitelor categorii de persoane aflate în nevoie socială; realizează demersurile legale în vederea acordării de finanțare publică pentru furnizori privați de servicii sociale; monitorizează din punct de vedere tehnic respectarea condițiilor de finanțare în cazul furnizorilor privați care au primit fonduri publice pentru acordarea de servicii sociale, identifică problematica socială cu care se confruntă persoane, grupuri, comunități defavorizate, în scopul ameliorării situației sociale a acestora; acordă sprijin beneficiarilor, respectiv persoanelor din grupul țintă, pentru ameliorarea capacității de integrare a acestora; acționează pentru a păstra legătura dintre autoritățile locale și beneficiari și urmărește aplanarea posibilelor conflicte, ținând seama de obiceiuri și de tradiții etnice.

Activitatea desfășurată de către Serviciul Strategii - Programe este complexă, vizând demersuri care nu pot fi reflectate întotdeauna în mod direct în numărul de beneficiari (ex: elaborarea de cereri de finanțare și coordonare în implementarea proiectelor, elaborare strategii, monitorizări diverse, suport metodologic, centralizare date la nivel DASMT, etc.).

Astfel, **activitățile** desfășurate de către Serviciul Strategii-Proiecte care pot fi corelate în mod direct cu numărul de beneficiari sunt următoarele:

- Finanțare și monitorizare a organizațiilor nonguvernamentale în vederea acordării subvențiilor de la bugetul local, în temeiul Legii nr. 34/1998 privind acordarea unor subvenții asociațiilor și fundațiilor române cu personalitate juridică. **În anul 2020 s-au acordat subvenții din bugetul local în baza Legii 34/1998 pentru unitățile de asistență socială administrate de asociații și fundații; acestea au primit subvenții de la bugetul local în sumă totală de 5.180.768,12 lei, pentru un număr mediu lunar de 632 beneficiari.**

- Finanțare nerambursabilă pentru activități nonprofit de interes local, în baza Legii 350/2005, în sumă de 699.992,00 lei. **Proiectele finanțate în anul 2020 au fost:**

1. „Sprijin pentru implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală” GAL Freidorf în domeniul sănătății și educației”. Grup țintă: **150 persoane aflate în sărăcie și excluziune socială**, care au primit pachete cu produse de igienă, **25 de elevi** aflați în sărăcie și excluziune socială din teritoriul SDL GAL Freidorf, care au primit laptopuri și **alți beneficiari indirecti ai proiectului** din teritoriul SDL GAL Freidorf și din afara acestuia.

2. „Sprijin pentru implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală” GAL Timișoara – proiect care are **grup țintă populația aferentă ZUM 1.046 persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială.**

- Consultări - în vederea elaborării Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale la nivelul municipiului Timișoara 2021 – 2027, DAS TM, prin Serviciul Strategii – Programe, a realizat 8 consultări cu reprezentanți ai organizațiilor interesate și ai instituțiilor publice cu rol în furnizarea de servicii pentru categoriile sociale vulnerabile. Consultările au abordat problematicile specifice următoarelor categorii sociale: copii din familii în dificultate, mame minore; copii cu dizabilități; persoane vârstnice; persoane cu dizabilități/persoane care suferă de boli cronice, inclusiv HIV; persoane aflate în risc de sărăcie/persoane de etnie romă în dificultate; persoane fără adăpost; persoane victime ale violenței domestice/persoane cu adicții; alte tipuri de persoane aflate în situații de vulnerabilitate (victimele traficului de persoane, persoane care au săvârșit fapte penale și persoane cu măsură de ședere pe teritoriul României și alte categorii). Demersul s-a bucurat de atenția organizațiilor și instituțiilor din Timișoara, înregistrând participarea a peste **100 de profesioniști la consultări.**

- În perioada stării de urgență (17.03.2020-14.05.2020), din cadrul Serviciului Strategii – Programe, 8 angajați au facut parte din echipele mobile, care au sprijinit persoanele vârstnice aflate în dificultate, prin următoarele activități: menținerea legaturii cu medicii de familie pentru eliberarea rețetelor, eliberarea medicamentelor din farmacia, efectuarea cumpărăturilor și soluționarea problemele apărute – pentru un număr de **66 cazuri.**

BENEFICIILE DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ ACORDATE ȘI NUMĂRUL DE BENEFICIARI

În cadrul DASTM acordarea beneficiilor de asistență socială este stabilită și monitorizată de **Serviciul Beneficii Sociale.**

Obiectul de activitate al serviciului: aplicarea unor legi și acte normative privind beneficiile sociale și anume: Legea 416/2001, privind venitul minim garantat, actualizată, potrivit căreia se acordă ajutorul social; Legea 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei, actualizată; Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 70/2011 privind măsurile de protecție socială în perioada sezonului rece, actualizată; alte acte normative care reglementează acordarea beneficiilor sociale; Legea nr. 248/2015 privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate; Legea 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și actualizările ulterioare, alte acte normative care reglementează acordarea beneficiilor sociale.

Situația pe anul 2020 privind beneficiile sociale este următoarea:

- 530 persoane beneficiare de **ajutor social** (plățile se fac din bugetul de stat);
- 5 beneficiari de **ajutor de deces** (aceștia fiind și beneficiari de ajutor social);
- 385 copii beneficiari de **alocația pentru susținerea familiei** (plățile se fac din bugetul de stat)
 - **Ajutoare pentru încălzirea locuinței:**
 - 578 dosare pentru ajutor de **încălzire cu energie termică;**
 - 135 dosare pentru ajutor de **încălzire cu gaze naturale;**
 - 19 dosare pentru ajutor de **încălzire cu energie electrică;**
 - 10 dosare pentru ajutor de **încălzire cu combustibili solizi sau petrolieri.**
 - **Stimulentul educațional pentru copii preșcolari:**
 - 6 beneficiari pentru anul școlar 2019 – 2020;
 - 5 beneficiari pentru anul școlar 2020 – 2021.
 - **Protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap**, în luna decembrie 2020:
 - 1.943 persoane în plată cu indemnizația lunară acordată persoanelor cu handicap grav
 - **Categoriile de elevi cei mai defavorizați care beneficiază de sprijin educațional** pe bază de **tichete sociale** pe suport electronic pentru sprijin educațional
 - **407 copii** (26 preșcolari, 258 din învățământul primar și 123 din învățământul gimnazial) beneficiază de tichete sociale pe suport electronic pentru sprijin.

COLABORĂRI ȘI PARTENERIATE

Direcția de Asistență Socială a Municipiului Timișoara are relații de colaborare și/ sau parteneriat cu următoarele **instituiții și organizații neguvernamentale**: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș; Inspectoratul Școlar Județean Timiș; Universitatea de Vest Timișoara; Clinica de Obstetrică și Ginecologie - Secția Neonatologie; Fundația Umanitară „Chosen România/Centrul de zi „Casa Olarului”; Liceul Tehnologic Electrotimiș Timișoara; Fundația United Way România; Societatea de Transport Public Timișoara; Motivation SRL; Centrul de Evaluare, Prevenire și Consiliere Antidrog; Grupul de Acțiune Locală – Banatul de Nord; Școlile Generale nr. 6; nr. 7; nr. 12; nr. 15; nr. 24; nr. 27; nr. 30; Liceul Teoretic „Bartók Béla” Timișoara, Grădinițele nr. 20, 25, 48 și 53; Grădinița „Lady Bird”; Liceul „William Shakespeare” Timișoara; Creative Fan Sport; Sala de sport „No limits”; SC ADMA TEAM PRO SRL – Logiscool; SC EARLY CHILDHOOD EDUCATION SRL; „Librarul cu papion”; Asociația Non – Profit „Prezent”; Parohia Ortodoxă Giroc; Muzeul Satului Bănățean Timișoara; Fundația „Timișoara 89”; Societatea pentru Copii și Părinți „Scop”; Asociația „Clubul Rotary Cetatea Timișoara”; Asociația Creștină „For Help”; Parohia Ortodoxă Română Timișoara – Iosefin; Unitatea de învățământ medical Școala Postliceală „Henri Coandă”; Inspectoratul de Poliție Județeană Timiș; Federația Caritas a Diacezei Timișoara; Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Timiș; Direcția Poliției Locale; Gal Aociația Banatul de Nord; Fundația „Filantropia” Timișoara; Arhiepiscopia Timișoarei; Spitalul Municipal Clinic de Urgență Timișoara; Asociația „Enable” Timișoara; Spitalul de Psihiatrie Gătaia; Spitalul de Psihiatrie și Măsuri de Urgență Jebel; Asociația „Academia Mămicilor” din Timișoara; Teatrul Național „Mihai Eminescu” Timișoara; Genessa Dum SRL Timișoara; Poliția Județeană Timiș; contract voluntariat dans sportiv și thai chi; Direcția de Evidență a Populației a Municipiului Timișoara; Serviciul de Ajutor Maltez Timișoara; Comunitatea Evreilor; Spitalul Clinic Militar de Urgență; Liceul Tehnologic Transport Auto; Asociația Elena și Marius Tutunaru – Centrul rezidențial pentru persoane vârstnice „Casa Tutunaru”; Asociația Evanghelistică și de Caritate „Isus Speranța României”; Genessa Dum SRL; Asociația „Diaconia Pogorârea Duhului Sfânt” Timiș; Asociația Seniorilor Timișoara; Asociația Moașelor din România.

PROIECTE

➤ Proiecte în implementare:

1 . ROOF

Prin Hotărârile Consiliului Local al Municipiului Timișoara nr. 378/15.07.2019 și 216/04.06.2020, s-a aprobat derularea proiectului ROOF, faza 1 și faza 2, finanțat prin Programul de Cooperare URBACT III al Comisiei Europene și participarea Direcției de Asistență Socială a Municipiului Timișoara la implementarea proiectului. Parteneri în proiectul ROOF sunt: orașul Ghent (Belgia) leader de proiect, orașul Liege (Belgia), orașul Poznan (Polonia), orașul Salonic (Grecia), orașul Braga (Portugalia), Direcția de Asistență Socială a Municipiului Timișoara (România), orașul Glasgow (Regatul Unit al Marii Britanii), orașul Odense (Danemarca), Zona Metropolitană Toulouse (Franța).

Obiectivul general al proiectului ROOF este promovarea incluziunii sociale, iar **obiectivul specific** este să elimine problema lipsei de adăpost în orașe.

Obiectivul specific va fi atins, în principal, prin următoarele metode:

- colectarea și evaluarea metodologiilor folosite pentru înregistrarea, colectarea și analizarea datelor cantitative și calitative despre persoanele fără adăpost;
- colectarea și evaluarea metodologiilor folosite pentru a face trecerea de la managementul simptomatic al fenomenului lipsei de adăpost înspre eliminarea acestui fenomen, folosind concepte inovative de tip „housing first”;
- ghidarea fiecăruia dintre orașele participante în elaborarea de planuri locale de acțiune de tip integrat legate de obiectivul strategic de eradicare a fenomenului lipsei de adăpost. Fiecare plan va conține soluții și inițiative care să ducă la acest rezultat, ținând cont de diverse grupuri de persoane fără adăpost și de persoanele în risc de a deveni fără adăpost;
- împărtășirea cunoștințelor acumulate cu partenerii din rețea, alte națiuni/orașe europene, sectorul locuințelor și al serviciilor pentru persoane fără adăpost și cu factori de decizie de la nivel european, pentru a impulsiona dezvoltarea de politici europene în ceea ce privește lipsa de adăpost.

În anul 2020 reprezentanții Direcției de Asistență Socială a Municipiului Timișoara au participat la întâlnirile cu partenerii transnaționali, dar au și pus bazele unui **Grup Local URBACT (ULG)**, care să lucreze la creionarea unui Plan Local Integrat pentru a preveni, reduce și eventual elimina problematica lipsei de adăpost în orașul nostru. Din Grupul Local URBACT fac parte următoarele instituții și organizații: Direcția de Asistență Socială a Municipiului Timișoara, prin Serviciul Strategii - Programe, Centrul de Incluziune Socială, Centrul de Suport pentru Situații de Urgență/Criză, Centrul pentru Persoane fără Adăpost, Direcția Poliției Locale, Agenția Județeană de Ocupare a Forțelor de Muncă Timiș, Centrul de Sănătate Mintală, Inspectoratul de Poliție al județului Timiș, Penitenciarul Timișoara, Universitatea de Vest din Timișoara, Spitalul Clinic Municipal de Urgență Timișoara, Spitalul Clinic de Urgență „Pius Brânzeu” Timiș, Arhiepiscopia Timișoarei, Federația Caritas – Azilul de Noapte, Fundația „Pentru Voi”, Fundația „Timișoara 89”, Fundația de Abilitare „Speranța” – proiectul „Un Loc”. Din cauza contextului pandemic creat de epidemia de COVID-19, majoritatea întâlnirilor de lucru au avut loc online.

2. SEVA – Stop! Eliminăm violența și agresivitatea

În cursul anului 2020 a continuat implementarea proiectului „SEVA – Stop! Eliminăm violența și agresivitatea” (aprobat prin HCLMT nr. 116/19.03.2019). Proiectul este contractat în cadrul apelului POCU/467/4/4 și se derulează perioada 01.04.2019 – 30.09.2021.

Obiectivul general al proiectului îl reprezintă reducerea fenomenului violenței domestice și a numărului victimelor acestuia, în Municipiul Timișoara, prin dezvoltarea a două tipuri de servicii sociale de tip integrat, fără cazare, furnizarea acestor servicii către 200 de victime ale violenței domestice, adulți și copii și către 55 de agresori, cu respectarea condiției că atât victimele cât și agresorii să locuiască în municipiul Timișoara, precum și depășirea situației de vulnerabilitate pentru minim 141 de persoane, ca urmare a sprijinului primit prin proiect, dar și informarea și educarea opiniei publice privind prevenirea și combaterea violenței în familie, prin organizarea la nivel local de campanii. Proiectul are o valoare totală de 1.856.342,06 lei, din care valoarea cofinanțării UE este de 1.577.890,77 lei, valoarea finanțării naționale este de 241.291,23 lei, iar contribuția beneficiarului este de 37.160,06 lei.

Pe parcursul anului 2020 au fost realizate următoarele **activități**:

- Furnizarea de servicii sociale în cadrul Centrului de consiliere pentru prevenirea și combaterea violenței domestice; au fost acordate servicii sociale integrate pentru un număr de **167 victime**, constând în consiliere și informare socială, consiliere psihologică, educație parentală, psihoterapie, decontare servicii de medicină legală și servicii notariale, formare profesională, asistență juridică, consiliere pentru integrare pe piața muncii, subvenții.
- Furnizarea de servicii sociale în cadrul Centrului de asistență destinat agresorilor; au fost acordate servicii pentru un număr de **39 agresori**, ce au constat, în principal, în: consiliere socială, consiliere psihologică individuală și de grup, educație parentală, psihoterapie, formare profesională, asistență juridică, consiliere pentru integrare pe piața muncii, subvenții.
- Derularea de campanii de informare și educare în comunitate.

Pe parcursul anului 2020 au fost realizate următoarele **campanii**:

- 3 campanii de informare și sensibilizare în rândul studenților la campaniile online au participat peste 100 de studenți din anul I și anul II ai Departamentului de Asistență Socială (Facultatea de Sociologie și Psihologie din cadrul Universității de Vest Timișoara);
- A fost realizată o broșură pe tema prevenirii și combaterii violenței domestice, care a fost distribuită către 100 de profesioniști din Timișoara;
- 90 de profesioniști care activează în organizații/instituții, unde, prin natura activității, pot intra în contact cu victime ale violenței domestice sau cu agresori, au fost informați cu privire la modalități de detectare, prevenire și combatere a violenței domestice;
- Au fost realizate 2 workshop-uri cu specialiști, membri ai echipei mobile care intervine de urgență la cazuri de violență domestică;

- 7 campanii destinate persoanelor în risc crescut de a fi victime ale violenței domestice, cum ar fi persoane fără venituri sau cu venituri mici, care primesc beneficii sociale, persoane cu dizabilități, persoane vârstnice, locuitori ai zonelor urbane marginalizate;
- 1 campanie destinată persoanelor în risc crescut de a deveni agresori (persoane fără adăpost);
- A fost creat grupul Facebook „STOP Violența Domestică”, în scopul realizării de activități de informare și educare în comunitate. Au fost realizate peste 50 de postări și grupul are peste 200 de membri;
- Au fost organizate 3 concursuri, dedicate elevilor din municipiului Timișoara, prin care acestora li s-a solicitat realizarea de afișe sau scrierea de eseuri pe tema violenței domestice. Au fost înaintate peste 100 de lucrări, urmând ca acestea să fie jurizate și premiate în luna decembrie;
- A fost realizat un eveniment de atragere a atenției asupra Zilei Internaționale pentru Eliminarea Violenței Împotriva Femeilor, în data de 25 noiembrie 2020. Cu această ocazie profesioniștii implicați în protecția și acordarea de servicii (sociale, medicale) victimelor violenței domestice au înregistrat video și au transmis mesaje de susținere pentru victimele violenței domestice;
- A fost realizată o expoziție cu lucrările depuse de elevi în cadrul concursurilor de afiș și eseu și a avut loc o întâlnire cu reprezentanții Inspectoratului Județean de Poliție Timiș în vederea prezentării unei aplicații de protejare a victimelor violenței domestice. Profesioniștii Direcției de Asistență Socială a Municipiului Timișoara au depus flori în locația unde o femeie a fost ucisă de un partener violent în Timișoara pentru a atrage atenția asupra consecințelor extreme ale violenței domestice. Demersul nostru a fost susținut de partenerul media TVR – studioul teritorial Timișoara, care a realizat două reportaje. Videoclipurile realizate au fost diseminate în mass media, pe pagina de social media a DAS Timișoara și pe grupul „STOP Violența Domestică”.

3. GERAS – Generăm eficient, rapid, activ, sustenabil servicii integrate pentru vârstnici

Obiectivul general al proiectului îl reprezintă creșterea accesului la servicii sociale, prin dezvoltarea de servicii sociale integrate fără cazare și furnizarea acestora persoanelor vârstnice din municipiul Timișoara aflate în situații de dependență și/sau risc de excluziune social.

Prin intermediul proiectului se dorește dezvoltarea a patru servicii sociale pentru 165 persoane vârstnice, după cum urmează: cantină socială prin extinderea componentei de transport hrană la domiciliu pentru 40 persoane; centru de zi de socializare și petrecere a timpului liber pentru 60 persoane; centru de asistență și recuperare pentru 45 persoane; îngrijire la domiciliu pentru 20 persoane. Total buget proiect: 2.780.725,50 lei, finanțat prin Programul Operațional Capital Uman. Proiectul este implementat în perioada 03.06.2019 - 04.04.2022.

În cursul anului 2020 s-a derulat etapa de **furnizare a celor 4 servicii sociale pentru vârstnici** precum și **formare profesională a 15 angajați ai DASMT**, implicați în furnizarea de servicii pentru vârstnici. **Servicii furnizate:**

- Serviciul de cantină socială, prin adăugarea componentei de transport hrană la domiciliu pentru persoane vârstnice cu deficiențe locomotorii: **62 vârstnici** au avut parte de **livrare hrană la domiciliu**, servicii de consiliere și informare, asistență medicală (prin asistent medical), consiliere juridică;
- Centrul de zi „Clubul Pensionarilor”: **66 vârstnici** participanți la activitățile clubului, constând în consiliere și informare, activități culturale, activități de voluntariat, servicii de kinetoterapie individuală și de grup, activități de dezvoltare depinderi de utilizare tabletă/calculator/telefon, consiliere juridică;
- Centrul de zi de asistență și recuperarea „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil”: **47 persoane vârstnice** au participat la activități educative, culturale și de voluntariat, au beneficiat de consiliere și suport social, sesiuni de deprindere utilizare tabletă/calculator/telefon, consiliere juridică. Pentru persoanele care întâmpină dificultăți de deplasare a fost asigurat transportul până la centrul de zi prin intermediul unui micorbus avut la dispoziție (leasing operațional) pe perioada de implementare a proiectului;
- Servicii de îngrijire bătrâni la domiciliu: **26 vârstnici** au beneficiat de **îngrijire la domiciliu**, consiliere și informare socială, asistență medicală primară la domiciliu, consiliere juridică;

Toate cele 4 tipuri de servicii au fost furnizate de echipe mixte de specialiști cu pregătire în domeniul specific serviciului furnizat (asistență socială, psihologie, juridic, medical, IT).

Una dintre cele mai mari provocări ale anului 2020 a constat în organizarea activităților proiectului, astfel încât vârstnicii să poată beneficia cu continuitate și în condiții de siguranță de serviciile acordate prin proiect în contextul COVID-19. Tot personalul implicat în furnizarea serviciilor a fost instruit cu privire la măsurile ce trebuie respectate pentru a limita răspândirea COVID-19 și a fost dotat cu echipament de protecție. Serviciile de livrare hrană la domiciliu și îngrijire la domiciliu au fost acordate fără întrerupere. În ceea ce privește serviciile acordate în cele două centre de zi (Clubul pensionarilor și Centrul de asistență și recuperare), acestea au fost reorganizate prin limitarea numărului de participanți/ tip de activitate/sală activitate. De asemenea, s-a încurajat participarea vârstnicilor la activități, prin utilizarea tehnologiilor care permit transmiterea de date la distanță.

➤ **Proiecte în cadrul cărora DAS MT are rolul de partener:**

1. Sprijin pentru persoanele vulnerabile în contextul epidemiei COVID-19 – Proiect al Ministerului Muncii și Justiției Sociale (POCU - axa 4 - prioritate de investiție 9.ii), DAS MT instituție sprijinită în cadrul proiectului. Valoare sprijin financiar DAS MT: 887.040 lei, implementare august 2020 – februarie 2021.

Obiectivul general al proiectului este creșterea calității vieții și combaterea situațiilor de risc și vulnerabilitate pentru persoanele vârstnice și cu dizabilități izolate la domiciliu sau cu restricții și dificultăți de deplasare. Rezultate așteptate: beneficiari 1.100 persoane vârstnice și/sau cu dizabilități din municipiul Timișoara, sprijinite prin măsuri specifice de asistență socială (evaluare, consiliere etc) și prin acordare de materiale igienico - sanitare, 11 asistenți sociali implicați din cadrul DAS MT.

2. Dotarea centrelor sociale „INOCENȚIU M. KLEIN” și „SFÂNTUL FRANCISC” Timișoara în contextul crizei sanitare COVID19 - DAS MT partener (POIM/819/9/1/Consolidarea capacității de gestionare a crizei sanitare COVID-19/1/Consolidarea capacității de gestionare a crizei sanitare COVID-19). Valoare: 594.822,68 din care buget DAS MT 587.682,68 lei; în implementare august 2020 - aprilie 2021. DASM MT partener, Municipiul Timișoara lider de proiect.

Obiectivul general al proiectului îl reprezintă creșterea capacității de gestionare a crizei sanitare COVID-19 prin dotarea corespunzătoare a două structuri, care asigură servicii sociale rezidențiale din cadrul Direcției de Asistență Socială a Municipiului Timișoara (DAS MT), furnizor public de servicii de asistență socială aflat în subordinea Consiliului Local Timișoara. Cele două structuri sunt (1) Căminul pentru Persoane Vârstnice „Inocențiu M. Klein” (CaminPV) și (2) Centrul pentru persoane fără adăpost (Centrul PFA) din cadrul Complexului de Servicii „Sf. Francisc”. Dotarea celor două centre sociale cu echipamente individuale de protecție și cu soluții dezinfectante este necesară pentru a se asigura un răspuns util și eficient al sistemului public de servicii medico - sociale rezidențiale la nivelul municipiului Timișoara la criza COVID.

3. Regenerare fizică, economică și socială a zonei marginalizate str. Polonă din cartierul Freidorf – Construire centru multifuncțional de tip servicii sociale fără cazare, finanțat prin Programul Operațional Regional (ID 121016). Proiectul presupune investiții în infrastructură socială, prin construirea unui centru multifuncțional, în cadrul căruia vor fi acordate 2 tipuri de servicii sociale: Centru de zi pentru copii aflați în situație de risc de separare de părinți, cod 8891 CZ-C-II și Servicii de asistență comunitară, cod 8899CZ-PN-V. Valoare 4.381.944,27 lei.

4. Regenerare fizică, economică și socială a zonei marginalizate Ronaț Timișoara – construire centru multifuncțional finanțat prin Programul Operațional Regional (ID 121017). Proiectul presupune investiții în infrastructură socială, prin construirea unui centru multifuncțional, în cadrul căruia vor fi acordate 3 tipuri de servicii sociale: Centru de zi pentru copii aflați în situație de risc de separare de părinți, cod 8891 CZ-C-II, Centru de zi pentru consiliere și sprijin pentru părinți și copii, cod 8899CZ-F-I și Servicii de asistență comunitară, cod 8899CZ-PN-V. Valoare 5.729.005,05 lei.

5. Clădire în regim de înălțime P+2E cu funcțiune de centru cultural și educațional Kuncz, finanțat prin Programul Operațional Regional folosind mecanismul DLRC (ID 140971). Proiectul presupune investiții în infrastructură socială, prin construirea unui centru cultural și educațional, în cadrul căruia vor fi acordate două tipuri de servicii sociale: Centru de zi pentru copii aflați în situație de risc de separare de părinți, cod 8891 CZ-C-II și Servicii de asistență comunitară, cod 8899CZ-PN-V.

➤ **Proiecte aflate în faza de evaluare:**

1. „TIM INTEGRA – Servicii și parteneriat activ pentru incluziunea socio-culturală a persoanelor vulnerabile”, finanțat din Programul Operațional Capital Uman prin mecanismul DLRC. Valoare: 1350597 lei. Proiectul se adresează unui număr de 350 de persoane în risc de sărăcie și marginalizare socială, dintre care 74 de copii și 76 adulți (părinții lor) vor primi servicii sociale în cadrul unui centru de zi pentru copii.

2. Centru Cultural și Educațional Freidorf - DAS MT partener, (GAL Freidorf), va fi înființat un centru de zi pentru asistența integrată a adicțiilor, grup țintă 50 de beneficiari.

➤ **Proiecte în faza de elaborare/ idee de proiect:**

1. Centru comunitar 16 Decembrie - DAS MT beneficiar, (finanțat prin mecanismul DLRC) – grup țintă: 200 persoane vulnerabile, valoare estimată 132.000 euro.

2. Centru de zi pentru persoane cu dizabilități Pavlov – construcție/reabilitare (finanțat prin mecanismul DLRC) – grup țintă: 40 persoane cu dizabilități, valoare estimată 750.000 euro.

VIII. HABITATUL

1. MEDIUL ÎNCONJURĂTOR

Mediul înconjurător este ansamblul de condiții și elemente naturale ale Terrei: aerul, apa, solul și subsolul, toate straturile atmosferei, toate materiile organice și anorganice, precum și ființele vii, sistemele naturale în interacțiune, cuprinzând elementele enumerate anterior, inclusiv, valorile materiale și spirituale.

Sensul dat noțiunii de mediu înconjurător de către Uniunea Europeană este cel al unui ansamblu de elemente care, în complexitatea relațiilor lor, constituie cadrul, mijlocul și condițiile de viață ale omului, cele care sunt sau cele care nu sunt resimțite.

Mediul înconjurător acoperă o sferă mai largă, cuprinzând și mediul transformat de om. Mediul natural i se adaugă, în acest caz, mediul artificial sau antropizat. Mediul creat de om cuprinde: fondul de locuințe, căile de comunicații, instalațiile industriale și agricole, mijloacele de transport, îmbrăcămintea, hrana etc. precum și deșeurile și reziduurile rezultate din producție și consum. În această concepție, mediul înconjurător este o rezultată a combinării unor întrepătrunderi între complexe de relații, și anume "relațiile între elementele abiotice, relațiile de natură biotică și relațiile om - natură".

1.1. RESURSE NATURALE REGENERABILE

În categoria resurselor naturale regenerabile sunt cuprinse: solul, fauna, flora, pădurile, energia solară și eoliană, resursele de apă, constituite din apele de suprafață – râuri, lacuri și apele subterane. O categorie aparte de resurse o reprezintă apele minerale și apele geotermale. Aceste resurse pot fi folosite pe termen nelimitat, dacă sunt folosite rațional. Exploatarea acestora într-un regim care depășește regimul lor natural de regenerare duce la diminuarea și, în cele din urmă, la epuizarea lor.

Pe teritoriul orașului Timișoara se găsesc și numeroase ape stagnante de suprafață, lacuri, fie naturale, formate în locul vechilor meandre sau în arealele detașate (cum sunt cele de lângă colonia Kuncz, de lângă Giroc, Lacul Șerpilor din Pădurea Verde), fie de origine antropică (spre Fratelia, Freidorf, Moșnița, Mehala, Ștrandul Tineretului), notabile prin situarea lor pe linia de contact cu localitățile periurbane și care prin amenajarea malurilor și ecologizarea apelor pot deveni veritabile locuri de agrement.

1.1.1. Calitatea apelor

În conformitate cu prevederile legislației europene în domeniul apelor (Directivei Cadru Apă 2000/60/CEE), obiectivele principale pentru calitatea apelor sunt:

- ❖ prevenirea deteriorării, protecția și îmbunătățirea stării ecosistemelor acvatice, avându-se în vedere cerințele de apă ale acestora, permanentele interacțiuni între ecosistemele acvatice și ecosistemele terestre adiacente și zonele umede;
- ❖ promovarea folosirii durabile a apei bazată pe protecția pe termen lung a resurselor de apă;
- ❖ intensificarea protecției și îmbunătățirii stării mediului acvatic prin măsuri specifice de reducere progresivă a emisiilor și pierderilor de substanțe prioritare și de închidere totală sau etapizată a emisiilor și pierderilor de substanțe prioritare periculoase în apă;
- ❖ prevenirea poluării apelor subterane și reducerea progresivă a poluării acestora;
- ❖ reducerea efectelor negative ale fenomenelor hidrometeorologice periculoase – inundații și secete.

Apele de suprafață

Pe tronsonul de râu aferent municipiului Timișoara, calitatea apei râului Bega, este monitorizată în secțiunea Amonte Localitatea Timișoara, situată pe corpul de apă RORW5-1_B3 (BEGA-cf.Chizdia-cf.Behela).

Corpul de apă s-a încadrat în potențialul ecologic bun în anul 2020, conform cerințelor Directivei Cadru a Apei 2000/60/CEE privind sistemul de calificare și evaluare globală a stării apelor de suprafață, stabilită pe baza elementelor biologice, chimice și hidromorfologice.

Întrucât secțiunea de supraveghere a calității apei este situată în amonte de Timișoara și pe sectorul de râu până la stația de epurare orășenească nu intervine nici o sursă de poluare importantă, putem considera potențialul ecologic bun pe toată lungimea municipiului Timișoara.

Față de calitatea actuală a râului Bega pe raza municipiului Timișoara, evoluția previzionată este staționară.

Apele subterane

Din punct de vedere al apelor subterane, se poate constata că pânza freatică a Timișoarei se găsește la o adâncime ce variază între 0,5 - 4 m. Pânzele de adâncime cresc numeric, de la nord la sud, de la 4 - 9 m până la 80 m adâncime și conțin apă potabilă, asigurând astfel o parte din cerințele necesare consumului urban. Apar, de asemenea, ape de mare adâncime, captate în Piața Unirii (hipotermale), apoi la sud de Cetate și în Cartierul Fabric (mezotermale), cu valoare terapeutică, utilizate în scop balnear.

Alimentarea cu apă potabilă

Municipiul Timișoara este alimentat cu apă din două surse:

- 24 % provine din foraje. Apa subterană este captată prin foraje de mare adâncime, situate în partea de est, sud-est și vest a orașului, tratarea și distribuția fiind asigurate de stația de tratare a apei Urșeni și stația de tratare a apei Ronaț;
- 76 % provine din sursa de apă de suprafață captată din râul Bega, tratată și distribuită de stația de tratare a apei Bega.

Monitorizarea calității apei potabile:

- Monitorizare automată în timpul procesului de tratare, verificarea zilnică, în laborator, a 20 de parametri de calitate înainte de pomparea în rețeaua orașului.
- Monitorizarea săptămânală a rețelei de distribuție prin prelevarea probelor de apă potabilă de la 33 de puncte de control din oraș (15 parametri de calitate) stabilite de comun acord cu Direcția de Sănătate Publică Timiș.

Valorile medii lunare în anul 2020 ale principalilor parametri de calitate ai apei potabile în rețeaua de distribuție:

Parametru chimic și microbiologic	Valoare admisă reglementată	UM	Valoare medie 2020
Aluminiu	200	μg/l	38
Amoniu	0,50	mg/l	0,15
Clor rezidual liber	0,1÷0,5	mg/l	0,3
Conductivitate	2.500	μS/cm	327
Duritate totală	minim 5	⁰ G	7
Fier	200	μg/l	16
Mangan	50	μg/l	3
Carbon Organic Total	* ⁸	mgO ₂ /l	1,4
Nitrați	50	mg/l	2
Nitriți	0,50	mg/l	0,01
pH	6,5÷9,5	unități de pH	7,3
Turbiditate	5	UNT	1
Bacterii coliforme	0	nr./100 ml	0
Esterococi	0	nr./100 ml	0
Escherichia coli	0	nr./100 ml	0

Sursa: S.C Aquatim S.A

Epurarea apei uzate

Prin sistemul de canalizare se colectează și transportă apa uzată și cea provenită din precipitații, denumită și apă pluvială sau meteorică.

În cadrul programului de monitorizare a deversărilor de ape uzate în rețeaua de canalizare de către operatorii economici din Timișoara, în anul 2020 s-au realizat următoarele:

- 26 de probe de apă uzată (în medie) prelevate și testate lunar;

⁸ * nici o modificare anormală

- Au fost identificați 15 operatori ale căror deversări au prezentat depășiri ale parametrilor de calitate față de limitele maxime admise.

Stația de epurare a apelor uzate a Timișoarei a fost complet re tehnologizată printr-un proiect în valoare de circa 30 de milioane de Euro, finanțat prin programul ISPA al Uniunii Europene.

Parametrii de funcționare a stației de epurare și valorile medii ale principalilor indicatori sunt:

- 440.000 locuitori echivalenți,
- debit zilnic mediu 2.400 l/s, debit zilnic maxim 3.000 l/s.
- volum apă uzată epurat în 2020:40.280.253 mc.

În ceea ce privește eficiența stației de epurare în anul 2020 valorile medii ale principalilor indicatori, sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Indicator	Valoare influent, mg/l	Valoare efluent, mg/l	Valoare impusă, mg/l (de NTPA 001/2005)	Eficiența stației de epurare, %
CBO5	132.26	4.64	25	96.49
CCO-Cr	317.71	27.30	125	91.40
MS	115.79	7.10	35	93.86
Azot total	25.55	6.05	10	76.31
Fosfor total	2.61	0.74	1	71.58

Sursa: S.C Aquatim S.A

1.1.2. Calitatea aerului la nivelul aglomerării Timișoara

Starea mediului înconjurător afectează în mod direct viața și sănătatea populației.

Aerul reprezintă, prin compoziția sa, o componentă indispensabilă a existenței vieții pe planeta noastră. Echilibrul natural al gazelor atmosferice care s-a menținut timp de milioane de ani este amenințat acum de activitatea omului. Pericolele iminente ar fi: efectul de seră și încălzirea globală, poluarea aerului și ploile acide.

Impactul poluanților atmosferici dăunează sănătății pe termen lung și scurt, de cele mai multe ori afectează ecosistemele și duce la corodarea și impurificarea materialelor.

Problemele cele mai importante privind poluarea aerului sunt generate de emisiile poluante. Ele produc acidifierea atmosferei, generează producția de ozon troposferic, măresc concentrația în atmosferă a particulelor în suspensie, a particulelor cu conținut de metale grele și a gazelor cu efect de seră, epuizează stratul de ozon, produc schimbări climatice. În prezent, particulele în suspensie, O₃ și NO₂ sunt principalii poluanți care pun probleme din punct de vedere al sănătății.

Calitatea aerului în municipiul Timișoara este monitorizată permanent, prin intermediul Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului (RNMCA), iar valorile înregistrate se raportează la valorile limită prevăzute în Legea nr.104/15.06.2011 privind calitatea aerului înconjurător. Pentru determinarea particulelor în suspensie (praf) PM₁₀, care constituie fracția dimensională de interes toxicologic din aerosuspensia urbană se aplică două metode, respectiv metoda automată (nefelometrie) și metoda gravimetrică, care de altfel este metoda de referință.

Evoluția calității aerului pentru aglomerarea Timișoara se urmărește cu ajutorul următoarelor stații automate, clasificate astfel:

- Stații de trafic (TM - 1 și TM - 5) – amplasate în două zone cu trafic intens, respectiv Calea Șagului și Calea Aradului. Poluanții monitorizați: SO₂, NO, NO₂, NO_x, CO, metale (Pb, Ni, Cd, As - din PM₁₀ gravimetric), PM10 nefelometric și gravimetric, compuși organici volatili (benzen, toluen, etilbenzen, o, m, p – xilen).
- Stație industrială (TM - 4) – amplasată în apropierea zonei industriale din sud-estul aglomerării Timișoara, pe str. Iosif Bulbuca (Zona Soarelui). Poluanții monitorizați: SO₂, NO, NO₂, NO_x, CO,

O₃, PM₁₀ nefelometric, compuși organici volatili (benzen, toluen, etilbenzen, o, m, p – xilen). Stația este dotată și cu senzori de măsurare a parametrilor meteorologici.

- Stație de fond urban (TM - 2) - amplasată în zona centrală a orașului, respectiv B-dul C.D. Loga, la distanță de surse de emisii locale, pentru a evidenția gradul de expunere a populației la nivelul de poluare urbană. Poluanții monitorizați sunt: SO₂, NO, NO₂, NO_x, CO, O₃, PM₁₀ nefelometric și gravimetric, PM_{2,5} gravimetric, compuși organici volatili (benzen, toluen, etilbenzen, o, m, p – xilen) și parametri meteorologici.

Evaluarea calității aerului în anii 2017 – 2019 în Timișoara

Stația	Tipul stației	Tip poluant	Număr valori validate			U.M	Conc. medie anuală			Captură de date validate %		
			2017	2018	2019		2017	2018	2019	2017	2018	2019
TM-1 Calea Șagului	trafic	SO ₂ , valori orare	8208	8326	6019	μg/m ³	7,24	8,56	12,14	93,70	95,05	68,71
		NO ₂ , valori orare	8212	8361	7895	μg/m ³	21,44	45,23	51,43	93,74	95,45	90,13
		CO, valori orare	6029	5746	7384	mg/m ³	0,20	0,38	0,23	68,82	65,59	84,29
		benzen, valori orare	1294	8601	6042	μg/m ³	4,03	2,83	3,13	14,77	98,18	68,92
		PM ₁₀ nefelometric valori medii zilnice	290	278	213	μg/m ³	29,14	31,22	21,17	79,45	76,16	58,36
		PM ₁₀ gravimetric valori medii zilnice	262	245	240	μg/m ³	30,87	33,86	30,38	71,78	67,12	65,75
		Pb, din PM ₁₀ grav.	262	245	233	μg/m ³	0,0176	0,0125	0,0121	71,78	67,12	63,84
		Ni, din PM ₁₀ grav.	262	245	240	ng/m ³	4,1366	3,3413	3,4856	71,78	67,12	65,75
		Cd, din PM ₁₀ grav.	262	245	240	ng/m ³	0,8861	0,4771	0,4103	71,78	67,12	65,75
		As, din PM ₁₀ grav.	262	245	240	ng/m ³	1,4524	0,3499	0,4239	71,78	67,12	65,75
TM-2 b-ul CD Loga	fond urban	SO ₂ , valori orare	8314	8384	6556	μg/m ³	6,82	8,23	9,55	94,91	95,71	74,84
		NO ₂ , valori orare	8349	7897	6631	μg/m ³	12,39	20,43	32,39	95,31	91,40	75,70
		CO, valori orare	8405	8369	6593	mg/m ³	0,22	0,20	0,21	95,95	95,54	75,26
		O ₃ , valori orare	8139	8275	7335	μg/m ³	37,24	41,90	44,19	92,91	94,46	83,73
		benzen, valori orare	764	6628	5508	μg/m ³	2,77	1,79	2,54	8,72	75,66	62,88
		PM _{2,5} gravimetric, valori medii zilnice	235	315	307	μg/m ³	17,53	28,44	16,85	64,38	86,30	84,11
		PM ₁₀ nefelometric valori medii zilnice	359	299	336	μg/m ³	25,91	29,67	18,00	98,36	81,92	92,05
		PM ₁₀ gravimetric valori medii zilnice	301	299	308	μg/m ³	27,74	0,0118	23,37	82,47	81,92	84,38
		Pb, din PM ₁₀ grav.	301	299	308	μg/m ³	0,0186	2,0249	0,0108	82,47	81,92	84,38
		Ni, din PM ₁₀ grav.	301	299	308	ng/m ³	3,3580	0,4803	2,8545	82,47	81,92	84,38

		Cd, din PM ₁₀ grav.	294	299	308	ng/m ³	0,9793	0,3902	0,3496	80,55	81,92	84,38
		As, din PM ₁₀ grav.	301	8235	308	ng/m ³	1,1715	7,74	0,2996	82,47	94,01	84,38
TM-4 Zona Soarelui	industrial	SO ₂ , valori orare	7134	8319	9,71	μg/m ³	7,73	28,48	9,71	81,44	94,97	95,06
		NO ₂ , valori orare	7808	7948	30,41	μg/m ³	13,24	0,29	30,41	89,13	90,73	95,37
		CO, valori orare	8184	8177	0,14	mg/m ³	0,44	41,52	0,14	93,42	93,34	95,81
		O ₃ , valori orare	7965	8457	41,80	μg/m ³	39,53	2,30	41,80	90,92	96,54	95,45
		benzen, valori orare	1384	-	1,83	μg/m ³	4,37	-	1,83	15,80	-	98,62
		PM ₁₀ nefelometric, valori medii zilnice	267	8380	-	μg/m ³	17,17	7,74	-	73,15	95,66	-
TM-5 Calea Aradului	trafic	SO ₂ , valori orare	8151	7497	10,49	μg/m ³	7,34	41,18	10,49	93,05	85,58	64,27
		NO ₂ , valori orare	7051	8393	49,77	μg/m ³	17,34	0,11	49,77	80,49	95,81	90,03
		CO, valori orare	8326	6479	0,32	mg/m ³	0,17	2,32	0,32	95,05	73,96	55,29
		benzen, valori orare	-	282	2,29	μg/m ³	-	27,83	2,29	-	77,26	64,49
		PM ₁₀ nefelometric, valori medii zilnice	204	261	22,23	μg/m ³	23,83	32,18	22,23	55,89	71,51	81,92
		PM ₁₀ gravimetric, valori medii zilnice	267	261	30,64	μg/m ³	34,48	0,0115	30,64	73,15	71,51	82,19
		Pb, din PM ₁₀ grav.	267	261	0,0112	μg/m ³	0,0170	2,7981	0,0112	73,15	71,51	82,19
		Ni, din PM ₁₀ grav.	267	261	3,4150	ng/m ³	3,7706	0,3670	3,4150	73,15	71,51	82,19
		Cd, din PM ₁₀ grav.	267	261	0,3506	ng/m ³	0,8908	0,3483	0,3506	73,15	71,51	82,19
As, din PM ₁₀ grav.	267		0,4301	ng/m ³	1,6033		0,4301	73,15		82,19		

Sursa: APM Timiș

Situația generală a depășirilor înregistrate la stațiile de monitorizare a calității aerului din Timișoara în decursul anilor 2017 - 2019

Poluant	2017				2018				2019			
	TM-1	TM-2	TM-4	TM-5	TM-1	TM-2	TM-4	TM-5	TM-1	TM-2	TM-4	TM-5
PM ₁₀ grav. nr. depășiri medie zilnică (VL = 50 μg/m ³)	26	25	-	33	31	22	-	21	19	15	-	23
PM ₁₀ grav. medie anuală (μg/m ³) (VL = 40 μg/m ³)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
O ₃ nr. depășiri prag de informare (180)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

μg/m ³ ,medie orară)												
O ₃ nr. depășiri valoare țintă (120 μg/m ³ , maxima zilnică a mediilor pe 8 ore)	-	1	-	-	-	-	2	-	-	1	8	-
NO ₂ nr. depășiri valoare limită orară (200 μg/m ³ , medie orară)	-	-	-	-	5	-	-	2	13	-	8	11
NO ₂ medie anuală (μg/m ³) (VL = 40 μg/m ³)	-	-	-	-	45,23	-	-	41,18	51,43	-	-	49,77

Sursa: APM Timiș

În conformitate cu Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător, sunt prevăzute pentru ozon și pentru dioxid de azot- NO₂ și pentru particule în suspensie – PM10 grav, următoarele valori ținte:

Ozon:

Obiectiv de calitate	Perioada de mediere	Valoare țintă	Comentarii
Protecția sănătății	Valoarea maximă zilnică a mediilor pe 8 ore	120 μg/m ³	a nu se depăși de mai mult de 25 de ori într-un an calendaristic

Dioxidul de azot:

Obiectiv de calitate	Perioada de mediere	Valoare limită	Comentarii
Protecția sănătății	o oră	200 μg/m ³	a nu se depăși de mai mult de 18 ori într-un an calendaristic
	An calendaristic	40 μg/m ³	-

Particule în suspensie – PM10 grav:

Obiectiv de calitate	Perioada de mediere	Valoare limită	Comentarii
Protecția sănătății	o zi	50 μg/m ³	a nu se depăși de mai mult de 35 de ori într-un an calendaristic

Ozon – valoare țintă – În anul 2017- s-a înregistrat 1 depășire ale valorii țintă (maximă zilnică a mediilor pe 8 ore). În anul 2018 s-au înregistrat 2 depășiri ale valorii țintă (maximă zilnică a mediilor pe 8 ore) la TM-4, iar în anul 2019 s-a înregistrat 1 depășire a valorii țintă (maximă zilnică a mediilor pe 8 ore) la TM-2 și 8 depășiri ale valorii țintă (maximă zilnică a mediilor pe 8 ore) la TM-4 .

Dioxid de azot – NO₂ – În anul 2018 s-au înregistrat 5 depășiri ale valorii limită orare la TM-1 și 2 depășiri ale valorii limită orare la TM-5, respectiv s-a înregistrat depășirea mediei anuale la TM-1 și TM-5, iar în anul 2019 s-au înregistrat 13 depășiri ale valorii limită orare la TM-1, 8 depășiri ale valorii limită orare la TM-4 și 11 depășiri ale valorii limită orare la TM-5, respectiv s-a înregistrat depășirea mediei anuale la TM-1 și TM-5 .

Particule în suspensie – PM10 grav - În anul 2017 s-au înregistrat 26 depășiri ale valorii limită la TM-1, 25 depășiri ale valorii limită la TM-2 și 33 depășiri ale valorii limită la TM-5, în anul 2018 s-au înregistrat 31 depășiri ale valorii limită la TM-1, 22 depășiri ale valorii limită la TM-2 și 21 depășiri ale valorii limită la TM-5, iar în anul 2019 s-au înregistrat 19 depășiri ale valorii limită la TM-1, 15 depășiri ale valorii limită la TM-2 și 23 depășiri ale valorii limită la TM-5.

În conformitate cu datele primite de la Direcția de Mediu din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara, prin adresa cu numărul.SC 2021- 2987/25.01.2021, în anul 2020, numărul depășirilor PM10 la stația TM-1 din Calea Sagului a fost de 3 iar stația TM-5 din Calea Aradului a fost de 15.

Cauze posibile: activitatea industrială, centralele termoelectrice, sistemul de încălzire a populației, traficul rutier, traficul rutier greu, șantierele de construcții, lucrări de reabilitare a drumurilor, condițiile meteorologice defavorabile dispersiei emisiilor (calmul atmosferic, condițiile de ceață).

Aglomerarea Timișoara este una dintre zonele pentru care au fost raportate depășiri ale valorilor de PM10 (particule în suspensie cu un diametru mai mic de 10 microni).

În conformitate cu prevederile HG nr. 257/15.04.2015 privind aprobarea Metodologiei de elaborare a planurilor de calitate a aerului, a planurilor de acțiune pe termen scurt și a planurilor de menținere a calității aerului și conform Ordinului nr. 598 din 20 iunie 2018 privind aprobarea listelor cu unitățile administrativ-teritoriale întocmite în urma încadrării în regimuri de gestionare a ariilor din zonele și aglomerările prevăzute în anexa nr.1 la Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător, Consiliul Județean Timiș a elaborat Planul de menținere a calității aerului, respectiv Primăria Municipiului Timișoara a elaborat Planul de calitate a aerului, pentru indicatorul particule în suspensie PM10. În prezent, cele două planuri sunt în etapa de avizare la Agenția Națională pentru Protecția Mediului.

Conform Ordinului nr. 2202 din 11 decembrie 2020 privind aprobarea listelor cu unitățile administrativ-teritoriale întocmite în urma încadrării în regimuri de gestionare a ariilor din zonele și aglomerările prevăzute în anexa nr.2 la Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător, Municipiul Timișoara se încadrează în regimul de gestionare I, pentru indicatorii particule în suspensie PM10 și dioxid de azot NO2.

Principalele măsuri și acțiuni concrete întreprinse în anul 2019 și în anul 2020

În cursul anului 2019, au fost verificate 266 avize cu risc scăzut, mediu și ridicat și au fost verificate 43 de locații/șantiere cu posibil impact poluator asupra mediului. În urma verificărilor au fost încheiate note de constatare prin care au fost dispuse măsuri de diminuare a prafului în aerul atmosferic și au fost aplicate 16 sancțiuni contravenționale pentru nerespectarea condițiilor impuse prin avizele de principiu mediu urban și gestiune deșeuri, distrugerii de material dendrofloricol.

În cursul anului 2020 s-au verificat și controlat, în baza programelor de control tematice, un număr de 22 organizări de șantier din municipiul Timișoara cu posibil impact asupra calității aerului, particule în suspensie PM10, fiind încheiate note de constatare prin care s-au dispus măsuri de diminuare a răspândirii prafului în aerul atmosferic. În urma acestor verificări au fost aplicate 3 sancțiuni contravenționale pentru nerespectarea condițiilor impuse prin avizele de principiu mediu urban și gestiune deșeuri, în valoare totală de 7.500 lei.

Poluarea fonică în Municipiul Timișoara

Actualizarea hărții strategice de zgomot a fost realizată de către Primăria Municipiului Timișoara împreună cu S.C. Institutul de Cercetări în Transporturi - INCERTRANS S.A. și S.C. VIBROCOMP S.R.L., subcontractant, în cadrul contractului de prestări servicii nr. 93/31.07.2018 încheiat cu S.C. Institutul de Cercetări în Transporturi - INCERTRANS S.A. – având ca obiect principal „actualizarea hărților strategice de zgomot a Municipiului Timișoara”. Culegerea și constituirea bazelor de date de intrare utilizate la elaborarea hărții strategice de zgomot, actualizată, a fost realizată de către S.C. Institutul de Cercetări în Transporturi - INCERTRANS S.A.

Studiul „Actualizarea Hărții Strategice de Zgomot în Municipiul Timișoara” a fost avizat în cursul anului 2019 de către Agenția pentru Protecția Mediului Timiș și aprobat de către Consiliul Local al Municipiului Timișoara prin Hotărârea Consiliului Local nr. 100 din 12.03.2019.

Pe baza rezultatelor din harta strategică de zgomot actualizată, au fost întocmite planurile de acțiune, în scopul diminuării nivelurilor de zgomot și a reducerii numărului de persoane expuse la zgomot.

Studiul „Revizuirea Planurilor de Acțiune pentru Prevenirea și Reducerea Zgomotului Ambient în Municipiul Timișoara” a fost realizat de către S.C. Institutul de Cercetări în Transporturi – INCERTRANS S.A. București, în cadrul contractului de prestări servicii nr. 34/01.04.2019. Planurile de acțiune au fost transmise, în cursul lunii iulie 2019, către Agenția pentru Protecția Mediului Timiș în vederea avizării, în conformitate cu legislația în vigoare.

1.1.3. Poluarea solurilor

Accelerarea dezvoltării economice locale presupune existența de terenuri disponibile pentru localizarea noilor companii. Utilizarea cât mai rațională a teritoriului, presupune ameliorarea și refacerea ecologică a terenurilor folosite anterior pentru activități industriale.

Activități care generează sau pot genera poluarea solului sunt:

- depozitarea deșeurilor urbane;
- practicile de depozitare neorganizată a deșeurilor (surse punctiforme);
- activitățile industriale, prin emisiile atmosferice sau prin depozitarea deșeurilor și a nămolurilor rezultate.

Prin Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Timișoara nr.214/27.05.2016 s-a aprobat colaborarea cu Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Ecologie Industrială – ECOIND București și s-a încheiat Acordul de colaborare nr.SC2016-15751/30.06.2016, în cadrul Proiectului „Studiu privind nivelul de poluare al solurilor în principalele orașe din România”, având acronimul „URBASOL”, finanțat în cadrul Programului Nucleu, în baza Contractului nr.38N/2016, încheiat între Ministerul Educației Naționale - Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică și Inovare, Direcția Politici și Programe de CDI și Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Ecologie Industrială ECOIND București.

În cursul lunii mai 2016 au fost prelevate un număr de 29 probe de sol de la suprafața învelișului edafic (0-10 cm) din mediul urban, localizate precis prin intermediul GPS – domeniul public al Municipiului Timișoara, care au fost supuse analizelor de laborator, prin utilizarea metodelor de analiză standardizate și a unor echipamente de înaltă performanță, pentru un număr de 11 indicatori de calitate a solurilor: pH, Substanță uscată, Humus, Azot Kjeldahl, Sulfazi, Cloruri, Fier, Cupru, Plumb, Zinc și Crom total și suplimentar pentru un număr de 5 probe de sol și pentru indicatorul de calitate Total Hidrocarburi Petroliere.

Raportul proiectului „URBASOL”, disponibil pe portalul primăriei, prezintă într-o formă accesibilă tuturor cetățenilor interesați, starea de poluare actuală a solurilor din Municipiul Timișoara, prin prezentarea punctelor de prelevare, investigațiilor, metodelor utilizate, analizei și interpretării rezultatelor analizelor de laborator pentru fiecare punct de prelevare a solului, reprezentate sugestiv și prin grafice ale valorilor pentru fiecare indicator de calitate.

Concluziile studiului încadrează solurile Municipiului Timișoara în categoria solurilor antropizate în perioade îndelungate de timp, cu caracteristici specifice, marcate de un regim al pH-ului neutru – slab alcalin, cu valori reduse a conținutului de materie organică .

Prin distribuția geografică dispersată a activităților industriale pe teritoriul municipiului Timișoara, manifestarea surselor de poluare potențiale în limitele industriale nu au indus solului schimbări calitative notabile. Au fost identificate izolate zone poluate, cum ar fi zona degradată situată în cartierul Kuncz, unde au fost depozitate necontrolat deșeuri, dar și în zona din proximitatea Uzinei vechi de apă Aquatim unde, solul natural este amestecat cu un material de umplutură a cărui proveniență nu este cunoscută.

Direcția de Mediu va da curs recomandărilor formulate de experți și va face demersurile pentru continuarea și lărgirea câmpului experimental al studiului realizat, în vederea monitorizării evoluției calității solurilor urbane în Municipiul Timișoara.

Un element important pentru asigurarea calității mediului înconjurător este gestionarea deșeurilor de toate tipurile. Prin depozitarea neecologică a deșeurilor se poluează puternic solul.

1.2. GESTIONAREA DEȘEURILOR

În România activitatea de gestionare a deșeurilor este fundamentată pe Legea 211/2011 privind gestiunea deșeurilor, republicată, care implementează o serie de directive ale Consiliului European. Transformarea în ceea ce privește gestionarea deșeurilor este strâns legată de legislația Uniunii Europene în domeniul deșeurilor, având ca instrument principal legislativ Directiva – cadru privind deșeurile care reprezintă o ierarhie a gestionării deșeurilor: se începe cu prevenirea, urmată de pregătirea pentru reutilizare, reciclare și recuperare și se încheie cu eliminarea.

Scopul principal în gestionarea deșeurilor este prevenirea în măsura cât mai mare a generării deșeurilor, utilizarea ca resursă a deșeurilor generate și reducerea la minim a cantității de deșeuri care ajung la depozitele de deșeuri.

Pentru îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației și protecția mediului înconjurător, municipiul Timișoara, în calitate de autoritate contractantă, asigură gestionarea serviciului de salubritate a domeniului public, prin operatorii de salubritate contractați pe criterii de transparentă, competitivitate și eficiență.

Prestarea serviciului de Salubritate stradală - măturatul, spălătul, stropirea și întreținerea căilor publice în municipiul Timișoara se realizează de către operatorul de salubritate S.C. Brantner Servicii Ecologice S.R.L. În vederea asigurării curățeniei căilor de circulație s-au desfășurat operațiuni de măturat manual al

străzilor, trotuarelor, aleilor, parcurilor publice, stațiilor mijloacelor de transport în comun, pasajelor, subpasajelor, podurilor, pasarelelor, zonelor pietonale; măturat mecanizat al carosabilului și trotuarelor; întreținere a curățeniei străzilor și trotuarelor; stropitul carosabilului; spălat manual și mecanizat al carosabilului și trotuarelor și curățatul rigolelor, după caz.

În perioada 24.02.2020-10.10.2020, pentru o mai bună întreținere a străzilor s-au desfășurat acțiuni de salubritate stradală pe cartiere, după un program stabilit pe Zona de Nord și pe Zona de Sud a municipiului Timișoara, prin efectuarea de lucrări specifice de: ras la rigolă, măturat manual, măturat mecanic, spălat manual și mecanic, colectarea și transportul deșeurilor rezultate în urma acestor operațiuni.

În anul 2020, municipiul Timișoara la fel ca și întreaga țară, s-a confruntat cu o situație fără precedent în condițiile transmiterii virusului SARS-COV-2. În aceste condiții, s-au sporit măsurile de curățenie a domeniului public, luându-se măsuri speciale de dezinfecție, cu ajutorul soluției de hipoclorit de sodiu, a străzilor precum și în zonele limitrofe spitalelor din municipiul Timișoara, s-au spălat cu detergent străzile din cartiere ziua și/sau noaptea, după caz.

În baza contractului de delegare a gestiunii prin concesiune a serviciilor de colectare-transport a deșeurilor municipale din cele 5 zone ale Județului Timiș-Lotul 2-Servicii de colectare și transport deșeurilor din Zona 1 Timișoara, încheiat între operatorul RETIM Ecologic Service S.A. și Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Deșeurilor -ADID TIMIȘ, sunt colectate, transportate și depozitate deșeurile abandonate pe domeniul public, constituite în rampe clandestine de deșeurii, la cererea autorității contractante (membru ADID Timiș). Prin intermediul firmei de salubritate, RETIM Ecologic Service S.A., s-au colectat și transportat la Depozitul de Deșeurii Nepericuloase Ghizela, deșeurii depozitate/abandonate pe domeniul public al municipiului Timișoara, în cantitate de 12.764,45 tone (sursa: Raport lunar SC RETIM SA).

Serviciile de curățare și transport al zăpezii de pe căile publice și menținerea în funcțiune a acestora pe timp de polei sau de îngheț în municipiul Timișoara s-au desfășurat în baza Contractului subsecvent de servicii nr. 5/17.01.2020, încheiat între Municipiul Timișoara și S.C. Brantner Ecologic Service S.R.L. Intervențiile în acțiunile de dezăpezire s-au desfășurat în funcție de condițiile meteorologice, respectiv de intensitatea și tipul fenomenelor meteorologice (polei, gheață, ninsoare, chiciură) astfel încât să se reducă riscul real de formare în special al poleiului, în condițiile în care umiditatea a fost ridicată. Autoritatea publică locală are ca scop principal siguranța cetățeanului și prevenirea accidentelor din trafic în condiții de iarnă.

În urma derulării procedurii de licitație publică deschisă a fost desemnat operatorul TransClean S.R.L. pentru prestarea serviciilor de colectare, transport, depozitare/valorificare a deșeurilor vegetale și a deșeurilor din construcții provenite din demolări, din activități de reamenajare și reabilitare, abandonate pe domeniul public al municipiului Timișoara încheindu-se Acordul cadru de servicii nr. 31/11.03.2020 și Contractul subsecvent de servicii nr. 32/11.03.2020. În baza contractului încheiat s-a colectat, transportat și depozitat o cantitate de 4.774,24 tone deșeurii vegetale și 677,16 tone deșeurii din construcții abandonate pe domeniul public.

În sprijinul cetățenilor, funcționează patru puncte de colectare deșeurii, în următoarele locații: Calea Torontalului nr. 94; strada Torac nr. 2-4; strada Avram Imbroane nr. 70; str. Mile Cârpenișan nr. 3 – zona CET SUD Timișoara, unde pot fi depuse cu titlu gratuit, prin aport voluntar, următoarele tipuri de deșeurii:

- a) deșeurii vegetale, în cantități maxime de 3 mc/lună;
- b) deșeurii voluminoase și de uz casnic, în cantități maxime de 5 mc/lună;
- c) deșeurii provenite din locuințe, generate de activități de reamenajare interioară/exterioară a acestora, în cantități maxime de 1 mc/lună.

În cadrul acestor puncte de colectare, supravegheate de către operatorul de salubritate, deșeurii sunt colectate separat, pe categorii de deșeurii, scopul funcționării acestora fiind de creștere, păstrare și menținere a gradului de salubritate a municipiului Timișoara prin reducerea și chiar evitarea abandonării deșeurilor pe domeniul public.

În cadrul „Sistemului Integrat de Management al Deșeurilor în Județul Timiș” funcționează Stația de sortare deșeurii din municipiul Timișoara, care deservește municipiul Timișoara și 9 comune periurbane (Dumbrăvița, Ghiroda, Giarmata, Giroc, Moșnița Nouă, Orțișoara, Remetea Mare, Șag, Sânmihai Român), începând cu data de 01 noiembrie 2018.

Prin Contractul nr. SC2018-25346/29.10.2018 încheiat între Municipiul Timișoara și SC Compania Locală de Termoficare Colterm SA, s-a atribuit delegarea de gestiune a serviciului de sortare a deșeurilor – Operare și întreținere a Stației de sortare deșeurii din municipiul Timișoara.

Prin intermediul Stației de Sortare Deșeurii – SSDM sunt gestionate următoarele categorii de deșeurii: deșeurii reziduale provenite din deșeurii menajere de la populație (fracțiunea umedă) preluate din mediul urban și rural și deșeurii reciclabile de la populație (fracțiunea uscată) preluate din mediul urban și rural: hârtie/carton, sticlă, PET, alte tipuri de plastic, metal.

În cadrul Stației de sortare deșeurii s-a procesat o cantitate de 79.017,00 tone de deșeurii menajere (fracțiunea umedă) provenite de la populația din mediul urban iar cantitatea de deșeurii valorificate energetic este de 2.925,58 tone. (Sursa: raport lunar Colterm SA)

Cantitatea de deșeuri reciclabile (fracțiunea uscată) provenite de la populația din mediul urban, procesate în cadrul stației de sortare, este de 16.384,192 tone, din care s-a valorificat prin reciclare o cantitate de 2.211,96 tone, după cum urmează pe fracții:

- Hârtie/carton în cantitate de 1674,32 tone;
- Sticlă în cantitate de 74,33 tone;
- PET în cantitate de 399,38 tone;
- Metal în cantitate de 18,96 tone;
- Alte tipuri de plastic în cantitate de 44,98 tone.

Pentru colectarea deșeurilor din sticlă de la populație sunt amplasate pe domeniul public un număr de 350 de recipiente tip clopot (verzi), în mai multe locații, cuprinzând toate cartierele din municipiul Timișoara.

Prin Acordul de parteneriat încheiat între Municipiul Timișoara și Federația Caritas a Diacezei Timișoara, sunt amplasate 30 de containere speciale destinate colectării articolelor de îmbrăcăminte uzate și altor produse textile uzate din rândul populației. Locațiile de amplasare a containerelor sunt stabilite împreună cu reprezentanții Municipiului Timișoara astfel încât să nu afecteze circulația pietonilor și vizibilitatea, acțiunea de colectare având atât scop caritabil, pentru a veni în întâmpinarea persoanelor nevoiașe, cât și scop ecologic.

Controlul generării deșeurilor la nivelul municipiului Timișoara

În cursul anului 2020, reprezentanți ai Biroului Salubritate din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara împreună cu Direcția Poliția Locală Timișoara și operatorul de salubritate Retim Ecologic Service S.A., au desfășurat acțiuni comune în teren, având ca scop colectarea și transportul cantităților masive de deșeuri constituite în rampe clandestine de deșeuri precum și ridicarea persoanelor fără adăpost, după caz, din următoarele locații : str. Legumiculturii, str. N.D.Cocea, pod pasaj Ovidiu Balea, zona Kuncz-str. Zefirului, str. Grădinii, str. Paul Constantinescu, str. Ovidiu Cotruș, Calea Șagului-sens giratoriu, zona Polonă, spl. Sofocle, Calea Aradului km6 – Covaci, str. Grigore Alexandrescu, str. Cerna, str. Câmpului.

În cursul lunii noiembrie 2020, reprezentanți ai Municipiului Timișoara împreună cu RETIM Ecologic Service S.A. și Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Deșeuri – ADID Timiș, au procedat la verificarea modului de precolectare a deșeurilor municipale, în vederea conformării la prevederile art.17, alin. (1) ale Regulamentului de organizare și funcționare a serviciului public de salubritate din județul Timiș.

Acțiunile s-au desfășurat în zona Complexului studentesc: la căminele studentești nr. 4, 8-C, 6, 9-C, 11-C, 14-C; la UPT - Rectorat și la persoanele juridice- agenți economici care își desfășoară activitatea în zona Complexului studentesc din Timișoara. În urma constatării situației de fapt în teren – neconformitatea conținutului recipientilor – nerespectarea regulilor de colectare selectivă, s-a procedat la instruirea cu privire la aceste aspecte.

Întrucât gestionarea deșeurilor municipale reprezintă un sector cheie în implementarea dezvoltării durabile a oricărei localități, municipalitatea prin serviciile de specialitate își propune, în anul 2021, următoarele obiective în domeniul salubrității:

- ❖ Asigurarea implementării la nivel local a obligațiilor privind gestionarea deșeurilor asumate prin Tratatul de aderare a României la Uniunea Europeană – obiectiv general în calitate de stat membru al Uniunii Europene;
- ❖ Realizarea măsurilor privind salubritatea stradală cuprinse în Planul de menținere a calității aerului;
- ❖ Actualizarea suprafețelor căilor de circulație (carosabil, trotuare, parcări) pe care se efectuează serviciul de salubritate stradală.

1.3. PROTECȚIA ȘI CONSERVAREA BIODIVERSITĂȚII

Dezvoltarea durabilă se bazează pe menținerea și reabilitarea capitalului natural prin conservarea biodiversității și utilizarea durabilă a componentelor biologice.

În municipiul Timișoara există preocupări și potențial ridicat de pregătire profesională în domeniul protecției mediului, atât în domeniul universitar (Universitatea Politehnică Timișoara – prin Facultatea de Chimie Industrială și Ingineria Mediului, Facultatea de Mecanică, Facultatea de Hidrotehnică; Universitatea de Științe Agricole a Banatului; Universitatea de Vest – Timișoara prin Facultatea de Chimie, Biologie și Geografie), cât și în domeniul cercetării (Centrul de Cercetare, Igienă și Patologie Animală; Ingineria Protecției și Depoluării Apei, Analiza de Mediu a Proceselor Industriale). Colaborarea specialiștilor în ultimii zece ani a făcut posibilă monitorizarea stării mediului din zona Timișoara, precum și a evoluției sale în timp ca urmare a aplicării normelor naționale și europene de mediu.

Studiul de evaluare a biotopurilor urbane din cadrul Pădurii Verzi, a perdelelor forestiere de protecție, a parcurilor, zonelor verzi și a unor cartiere ale municipiului, constituie un inventar și o analiză a situației existente la nivelul biodiversității, în mediul urban tot mai antropizat.

Măsurile implementate de către Direcția de Mediu din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara pentru conservarea și protecția biodiversității au fost:

1. Combaterea populațiilor de plante invazive prin campanii de eradicare și control, în special *Ambrosia artemisiifolia* (care este, în plus, o redutabilă producătoare de polen alergen). În acest context au fost preferate măsurile de combatere mecanică (cosiri) fără de combaterea chimică.

Printre speciile invazive au fost monitorizate:

- *Conyza canadensis* (L.) Cronquist (bătrâniș);
- *Echinocystis lobata* (Michx) Torrey & A. Gray (bostănaș spinos);
- *Erigeron annuus* (L.) Pers. (bunghișor american);
- *Ailanthus altissima* (Miller) Swingle (cenușer, oțetar fals)
- *Xanthium italicum* L. (cornuți);
- *Xanthium spinosum* L. (holeră);
- *Helianthus tuberosus* L. (topinambur, napi porcești);
- *Amorpha fruticosa* L. (salcâm albastru);
- *Impatiens glandulifera* Royle (slăbănog himalaian);
- *Reynoutria japonica* Houtt. (troscot mare japonez);
- *Rudbeckia laciniata* L. (mărită-mă-mamă);

2. Cosirea suprafețelor înierbate de pe domeniul public al municipiului în care domină gramineele, înainte de înspicarea acestora pentru a reduce riscul eliberării de polen alergen;

3. Reglementarea cositului pe anumite suprafețe din parcuri, pe mici suprafețe, în preajma tufărișurilor; eliminarea folosirii insecticidelor și rodenticidelor pe suprafața unor zone din parcuri, pentru a împiedica otrăvirea amfibienilor, reptilelor și păsărilor;

4. Păstrarea unor spații mici cu vegetație înaltă, cvasi - naturală, care este cosită doar la intrarea în sezonul hiemal, în vederea protecției și conservării faunei;

5. Amenajarea de hrănituri și cuiburi artificiale pentru a se încuraja și susține cuibăritul păsărilor în Timișoara;

6. Sensibilizarea cetățenilor pentru formarea unei conștiințe ecologice prin intermediul acțiunilor ecologice, mass - media, comunicate de presă;

7. Derularea unor programe de educație ecologică și de protecție a mediului în parteneriat cu ONG-uri, având drept scop sensibilizarea generației tinere din instituțiile de învățământ, în special cu ocazia evenimentelor din calendarul de mediu: Luna Pădurii (15 Martie - 15 Aprilie), "Ziua Păsărilor și a Arborilor" (10 Mai), "Ziua Internațională a Biodiversității" (22 Mai) "Ziua Europeană a Parcurilor" (24 Mai), "Ziua Internațională a Copilului" (1 Iunie), "Ziua Mondială a Mediului Înconjurător" (5 Iunie),

Grădina Botanică din Timișoara găzduiește o colecție de specii (*Cercidiphyllum japonicum*, *Chionantus retusus*, *Diospyros lotus*, *Evodia danielii*, *Kolkwitzia amabilis*, *Phyllostachys aurea*, *Quercus macrocarpa*, *Rhamnus rupestris*, *Viburnum carlesii*, *Zanthoxylum piperitum*, *Zizyphus jujuba*, *Xanthoceras sorbifolia*, *Lagerstroemia indica*), rolul acesteia fiind de conservare a speciilor și a diversității genetice.

Grădina Botanică a fost proiectată să cuprindă specii de plante grupate în sectoare: Flora Ornamentală, Sectorul Flora și Vegetația României cu Subsectorul Flora Banatului, Sectorul Flora Regiunii Mediteraneene, Sectorul Flora Americii, Flora Asiei cu Subsectorul Grădina Japoneză, Sectorul Sistematic al Plantelor, Sectorul Flora Medicinală și Sectorul Flora Tropicală.

Grădina Zoologică a Municipiului Timișoara desfășoară activități de protecție și bunăstare a animalelor sălbatice aflate în colecție și conservarea biodiversității, prezentării animalelor publicului vizitator, derularea de programe de educație ecologică cu asociații de protecția mediului și unități de învățământ preuniversitar, de programe de conservare în situ și ex situ, precum și de programe de cercetare, specifice grădinilor zoologice. În cadrul grădinii zoologice, pe lângă activitățile curente de supraveghere etologică și veterinară a animalelor din colecție, asigurarea hranei și a igienei habitatelor, se desfășoară și programe de sensibilizare a publicului vizitator și activități educaționale pentru elevi și preșcolari cum sunt: ore de biologie aplicată, participarea vizitatorilor la hrănirea animalelor, realizarea de desene cu animalele din cadrul colecției grădinii zoologice sau diferite teme inspirate din natură, vizitarea grădinii zoologice cu ghid, alte activități recreative și de divertisment.

La data de 31.12.2020 colecția cuprinde un număr de 46 de specii și peste 261 de indivizi, colecția fiind îmbogățită cu două exemplare noi de macac japonez, primite în custodie.

În contextul epidemiologic actual privind pandemia generată de virusul SarsCov2, au fost stabilite numeroase măsuri și strategii privind răspândirea virusului în cadrul populației, cum ar fi limitări de deplasare, interzicerea de vizitare a unor obiective turistice, etc. Astfel, toate măsurile au avut ca principal efect reducerea numărului de vizitatori la Grădina Zoologică și suspendarea tuturor manifestațiilor publice cu aglomerații de oameni.

La Centrul de Salvare, Reabilitare și Îngrijire a Păsărilor Sălbatiche Rănite din cadrul Grădinii Zoologice Timișoara au fost primite un număr de 7 păsări rănite din diferite specii sălbatiche. După ce au fost îngrijite și tratate, s-a reușit eliberarea a 5 păsări înapoi în natură. Până la sfârșitul anului 2020 au fost înregistrați aproximativ 41.124 de vizitatori plătitori.

Obiective majore pentru anul 2021:

- Întocmirea documentațiilor tehnice necesare demarării lucrărilor de reparații și investiții pentru redeschiderea activității de vizitare a grădinii zoologice.
- Un obiectiv important al municipalității în viitor, îl constituie realizarea conservării biodiversității prin abordarea la nivel de peisaj, prin considerarea conectivității, astfel încât ariile - cheie să fie legate prin coridoare ecologice. Din acest punct de vedere, toate parcurile și ecosistemele periurbane seminaturale vor fi menținute și protejate. În acest context, atragerea membrilor comunității în acțiunile de conservare a biodiversității implementate de municipalitate este esențială, fiind considerată o condiție a reușitei acțiunilor de conservare a naturii. Acest lucru se poate face și prin stimularea și conștientizarea populației în plantarea/semănarea speciilor dorite de municipalitate cât și prin măsuri de informare, prin oferirea de material biologic gratuit.

2. SPAȚIILE VERZI ȘI ZONELE DE AGREMENT

Importanța spațiilor verzi este dovedită științific prin rolul important pe care-l au în menținerea echilibrului psihic și fizic al locuitorilor unei aglomerări urbane tot mai antropizate. Cu toate că spațiile verzi urbane nu pot restabili condițiile naturale într-un oraș, prin funcțiile lor ecologice, sanitar - igienice și recreativ - estetice reprezintă aliatul nostru în lupta cotidiană împotriva agresiunilor vieții moderne, determinând în bună măsură gradul de civilizație și confort urban. Nu trebuie omis faptul că, din perspectiva vizitatorului și locuitorului, deopotrivă, spațiile verzi dau expresivitate peisajelor arhitecturale urbane, calitate unei localități.

Urbanizarea, un proces continuu, dinamic afectează deopotrivă micile și marile orașe și aglomerări urbane. Fenomenul de restrângere a spațiilor verzi accentuează masiv riscurile ecologice în mediul urban, având un impact negativ imediat asupra viabilității și sustenabilității acestora, asupra calității vieții și stării de sănătate a populației. Creșterea densității locuirii în zonele urbane duce la o nevoie tot mai mare de spațiu. Concomitent cu dezvoltarea aglomerărilor urbane, s-au modificat structura, arhitectura urbană în detrimentul spațiilor verzi. În acest cadru general, din care Municipiul Timișoara nu face excepție, principala provocare o reprezintă asigurarea dezvoltării durabile a municipiului, în care spațiile verzi joacă un rol esențial. Spațiile verzi constituie „plămânul verde al orașului”, o componentă vitală în viața orașului.

Suprafața spațiilor verzi

Tipuri spații verzi	Suprafață (ha)		mp/locuitor	
	An 2020	An 2009	An 2020	An 2009
Parcuri	92,209	89,59	2,93	2,78
Scuaruri	15,76	12,97	0,51	0,41
Spații verzi zone stradale și blocuri	332,829	328,58	10,566	10,30
Perdea forestieră	30,00	30,00	0,95	0,95
Pădurea Verde	50,70	50,70	1,610	1,61
Locuri de joacă	1,72	–	0,054	–
Parcări ecologice	1,40	–	0,044	–
TOTAL	524,62	509,84	15,73	16,19

Sursa: Direcția de Mediu din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara

Există numeroase zone verzi inclusiv între blocuri, precum și în aliniamentele stradale. Suprafața totală a acestora este de 328,58 ha, din care 170,9 ha în aliniamente stradale și 157,68 ha în cartierele de blocuri.

Suprafața spațiilor verzi pe cartiere

Cartierul	Suprafață teren-mp.	Suprafață spații verzi-mp	Procent
Cetate	1.001.848	512.548	51%
Mehala	1.052.783	530.673	50%
Fabric	1.829.186	827.754	45%
Freidorf	240.438	105.237	44%
Ciarda Roșie	219.028	94.305	43%
Fratelia	455.663	176.651	39%
Elisabetin	1.755.884	674.582	38%
Plopi	143.834	52.882	37%
Iosefin	725.412	256.455	35%
Ghiroda Nouă	145.880	46.600	32%

Sursa: Direcția de Mediu din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara

Se poate observa faptul că cea mai mare pondere ca suprafață a spațiilor verzi se găsește în cartierul Cetate, iar cea mai mică în Ghiroda Nouă. Acest fapt se datorează inclusiv modului de dezvoltare istorică a celor două cartiere. Primul reprezintă vechiul nucleu civic al orașului Timișoara, pe când cel de al doilea a apărut ca urmare a creșterii pe orizontală a orașului și înglobării localităților limitrofe. Suprafețele ocupate de zonele industriale, comerciale, zonele periferice ale orașului în continuă extindere, canalul Bega nu sunt cuprinse în această situație.

Situația suprafețelor de zone verzi organizate în parcuri

Denumire parc	Suprafața totală -mp	din care – mp.				
		Gazon și arbori	Rabate flori	Alei	Luciu apă	Alte terenuri
Parcul Scudier (Central)	79.127	62.002	170	13.625	470	2.860
Parcul Catedralei	45.399	38.000	20	2.900	–	4.479
Parcul Justiției	32.715	26.420	–	5.239	–	1.056
Parcul Rozelor	37.490	26.290	5.900	2.800	–	2.500
Parcul Copiilor	66.400	59.450	–	3.800	350	2.800
Parcul Mocioni (Ilsa)	21.787	17.987	–	2.400	–	1.400
Centrul Civic	76.000	67.500	–	5.000	–	3.500
Parcul Botanic	84.103	74.533	120	7.500	450	1.500
Parcul Alpinet	20.743	13.193	–	5.250	–	2.300
Parcul Universității	56.205	47.300	70	5.475	–	3.360
Parcul Pârvan	59.896	48.214	300	6.732	–	4.650
Parcul Campus Universitar	89.693	72.528	60	11.025	–	6.080
Parcul Poporului	45.129	37.390	–	5.300	–	2.439
Parcul Stadion	70.905	58.502	–	2.238	–	10.165
Parcul Lidia (Pădurice Giroc)	90.331	84.573	–	4.550	–	1.208
Parcul Adolescenților	17.000	13.700	–	3.200	100	–
Parcul Petofi	12.088	11.020	–	1.068	–	–
Parcul Uzinei	17.080	13.200	–	3.820	60	–
Total parcuri	922.021	771.802	6.640	91.922	1.430	50.297

Sursa: Direcția de Mediu din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara

Situația suprafețelor de zone verzi organizate în scuaruri

Denumire scuar	Suprafața totală (mp.)	din care – mp.				
		Gazon și arbori	Rabate flori	Alei	Luciu apă	Alte terenuri
Scuarul Operei	16.823	2.900	750	11.773	–	1.400
Piața Unirii	13.500	5.000	–	900	–	7.600
Scuarul Bastion	25.300	18.895	–	2.575	–	3.830
Scuarul Muzeului	14.300	11.540	–	560	–	2.200
Piața Bihor	17.050	15.390	–	1550	–	110
Piața Plevnei	5.200	4.160	–	765	100	175
Scuarul Doina	20.350	16.020	–	3.880	–	450
Piața Crucii	9.100	7.960	–	1.090	–	50
Scuarul Arcidava	2.400	2.200	–	198	2	–
Scuarul Arhanghelii Mihail și Gavril	2.830	2.730	–	100	–	–
Scuarul Sf. Nicolae (Păun Pincio)	1.318	1.000	–	318	–	–
Scuarul str. Macilor	2.440	2.000	–	440	–	–
Scuarul str. Pompiliu Ștefu	1.440	1.204	–	236	–	–
Parcul Zona Bucovina	8.947	7.606	–	1.281	60	–
Parcul Clăbucet	5.683	4.545	–	1.108	30	–
Parcul Soarelui	6.730	5.800	–	900	30	–
Parcul Triade	2.036	1.737	–	299	–	–
Piața Vasile Adamachi	2.200	2.000	–	200	–	–
Total scuaruri	157.647	112.687	750	28.173	222	15.815

Sursa : Direcția de Mediu din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara

În ceea ce privește vegetația, la nivelul municipiului Timișoara se înregistrează o constantă de 0,5 arbori/locuitor și o producție de oxigen exprimată la 8,8 kg O₂/locuitor. Echilibru (balanța ecologică) în

atmosfera este menținută de către vegetația lemnoasă în primul rând, care consumă bioxid de carbon și produce oxigen. Acest echilibru este o condiție a confortului ambiental și a însăși existenței umane și este foarte instabil în aglomerările umane din zonele lipsite de păduri. Aceasta este situația și în Municipiul Timișoara, oraș de câmpie, situat într-o zonă în care pe o rază de 20 – 30 km procentul de împădurire este de 2 – 3%.

Pentru întreținerea spațiilor verzi existente și amenajarea unor spații verzi noi pe raza municipiului Timișoara, anual se alocă fonduri în bugetul local, dedicate lucrărilor de amenajare, reamenajare și întreținere de zone verzi (plantări de arbori, arbuști, conifere, garduri vii și plante floricole). Lucrările de întreținere a spațiilor verzi și a locurilor de agrement au caracter de permanentă, fiind prevăzute în programele lunare de lucrări ale societăților prestatoare de lucrări în spațiile verzi ale municipiului Timișoara.

La nivelul anului 2020, întreținerea parcurilor, scuarurilor, spațiilor verzi și sistemelor de irigare, a locurilor de joacă pentru copii, canisitelor, precum și lucrările de tăieri de corecție, defrișare și elagare a arborilor de pe domeniul public al municipiului Timișoara a fost prestată de 3 societăți comerciale, pe baza Acordurilor cadru și a contractelor subsecvente aferente acestora, și anume de către: S.C. „HORTICULTURA” S.A., S.C. „ROGERA PREST COM” S.R.L., S.C. „GREEN CITY ANDLIV” S.R.L. (până la 30 iunie 2020); respectiv S.C. „HORTICULTURA” S.A., S.C. „ROGERA PREST COM” S.R.L., S.C. „BARIERRA SYSTEM” S.R.L.

În anul 2020 s-au efectuat următoarele lucrări și activități :

- ◆ Plantarea a 4.111 bucăți arbori, 4.714 bucăți arbuști (arbuști foioși și rășinoși gard viu și trandafiri și plante perene), 406.088 bucăți flori anuale, 294.019 bucăți flori bienale, 107.085 bulbi lalele, 5.113 bucăți mușcate (*Pelargonium* sp.) în jardiniere, pe suporturi metalici și stâlpi de iluminat de-a lungul bulevardelor;

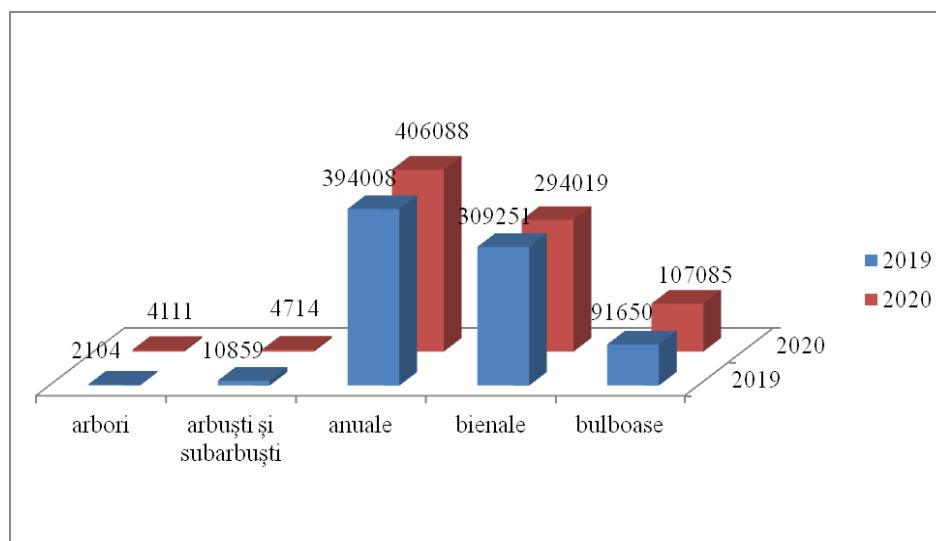
- ◆ Lucrări de gazonat pe o suprafață de 667,19 ari;

- ◆ Lucrări de cosit manual și mecanic pe o suprafață însumată de 284.189,33 ari în parcuri, scuaruri și pe aliniamente stradale;

- ◆ Lucrări de tăieri corecție la 11.359 arbori ,s-au defrișat 1.044 buc. arbori cu diametrul 10-30 cm, 759 buc.arbori cu diametrul 31-60 cm și 116 bucăți arbori cu diametrul peste 60 cm, aceștia fiind arbori bolnavi, uscați, periculoși, răsăriți spontan sau rupti urmare a caderilor masive de zăpadă.

Locurile de joacă au fost întreținute și modernizate prin înlocuirea și suplimentarea echipamentelor de joacă uzate, care nu mai corespundeau cerințelor esențiale de securitate, cu echipamente moderne și mult mai fiabile și prin înlocuirea mobilierului urban uzat (coșuri de gunoi și bănci). Cu caracter de permanentă s-au executat lucrări de reparații, planificate și neplanificate, ca urmare a vandalizărilor, furturilor sau sesizărilor cetățenilor.

Analiză comparativă a plantărilor în spațiile verzi ale municipiului Timișoara în perioada 2019 –2020

Sursa: Direcția de Mediu din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara

Obiectivul major al municipalității în domeniul spațiilor verzi îl reprezintă îmbunătățirea calității și cantității acestora, în vederea asigurării balanței ecologice, asigurarea unui mediu urban echilibrat și armonios pentru locuitorii ei și implementarea măsurilor prevăzute în Strategia Dezvoltării Spațiilor Verzi a Municipiului Timișoara 2010 – 2020, aprobată prin Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Timișoara

nr.62/28.01.2012. Printre acțiunile care vor contribui la îndeplinirea acestui obiectiv, enumerăm următoarele:

- Monitorizarea dinamicii spațiilor verzi: plantări, extrageri, corecții de arbori și arbuști și alte lucrări în domeniul horticol/dendrologic;
- Amenajarea terenurilor neamenajate/degradate sau achiziția/ identificarea de teren disponibil, dedicat unor astfel de amenajări;
- Îmbunătățirea cadrului reglementativ local privind protecția, conservarea și îmbunătățirea spațiilor verzi publice și private;
- Îmbunătățirea calității spațiilor verzi urbane din cvartalele de locuințe, prin realizarea de amenajări peisagistice și spații de recreere, în special în zonele din perimetrul blocurilor cu locuințe colective;
- Modernizarea parcurilor istorice din municipiul Timișoara, prin finalizarea lucrărilor de modernizare la Parcul Cetății (Civic), și asigurarea facilităților pentru petrecerea timpului liber în natură;
- Plantarea pe domeniul public al Municipiului Timișoara a unui număr de 1.000 de arbori din specii rezistente la secetă, din flora zonei Câmpiei de Vest, precum și a arborilor cu valoare peisagistică și botanică ridicată, pentru creșterea calității spațiilor verzi, asigurarea unor spații verzi prin amenajări peisagistice urbane cu o calitate deosebită.

Vegetația forestieră din municipiul Timișoara

Prin Protocolul de predare-primire, înregistrat nr. SC2020-24593/21.10.2020, încheiat în baza H.G. nr.790/2020, cu Direcția Silvică, Municipiul Timișoara a intrat în posesia a 519,8412 ha din Pădurea Verde, administrate prin contractul nr. 889/21.10.2020. Conform acestui protocol, municipiul Timișoara are obligația de a amenaja, în termen de 5 ani, Pădurea Verde ca Pădure Parc.

Demararea proiectului pentru transformarea Pădurii Verzi în Pădure Parc, este amânată, deoarece prin HG nr. 790/2020 s-au predat doar parcelele de pădure, nu și aleile care le despart, iar amenajările pentru Pădure Parc sunt permise doar pe aceste alei, pentru a nu afecta integritatea pădurii.

S-a accesat schema de ajutor de stat „Servicii de silvomediu, servicii climatice și conservarea pădurilor”, aferentă Măsurii 15 „Servicii de silvomediu, servicii climatice și conservarea pădurilor”, Submăsura 15.1 „Plăți pentru angajamente de silvomediu”, PNDR 2014- 2020, sesiunea 3/2020, pentru suprafața de 496 ha, la o valoare estimată de 94.240 euro, pe o perioadă de 5 ani. Municipiul Timișoara este protejat de 25 hectare de perdea forestieră de protecție (din care 17 hectare între Strada Ovidiu Balea și Calea Torontalului și 8 ha. între Calea Torontalului și Calea Aradului, aflate în proprietatea Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului).

În cursul anului 2020, gestionarea fondului forestier aparținând municipiului Timișoara s-a realizat în colaborare cu Direcția Silvică Timiș, Ocolul Silvic Timișoara și Ocolul Silvic „Ana – Lugojana”, care administrează suprafețele de pădure proprietate a Primăriei Municipiului Timișoara conform contractelor de administrare nr. SC2019-11752/14.05.2019, respectiv contract nr. SC2019-11753/14.05.2019, fiind verificate următoarele aspecte:

- administrarea pădurilor aflate în proprietatea Municipiului Timișoara situate în județele Timiș și Caraș-Severin 731,1 ha, din care în județul Timiș 47,4 ha la Pădurea Verde și 183,3 ha în comuna Jdioara, respectiv în județul Caraș-Severin 500,4 ha, în comuna Tincova;
- participarea la licitațiile derulate pentru valorificarea masei lemnoase rezultate din tăieri;
- acțiuni de verificare a fondului forestier aparținând municipalității, realizate împreună cu reprezentanți ai Direcției Silvice Timiș;
- verificări pe teren în colaborare cu personalul silvic pentru controlul fitosanitar în vederea depistării dăunătorilor;
- verificarea integrității gardului ce delimitează părțile componente ale corpurilor de pădure pentru prevenirea depozitărilor de gunoae, molozuri etc.;
- participarea la inspecțiile de fond anuale prevăzute în contract împreună cu Ocolul Silvic „Ana-Lugojana” și Ocolul Silvic Timișoara. Principalele puncte de atracție pentru recreere și agrement în jurul Timișoarei, până la distanța de 25 km sunt următoarele:

Denumirea obiectivului agrement	Distanța față de oraș (km)	Suprafața (ha)	Capacitate încărcare max. cu vizitatori
Pădurea Verde	0	735	15.000
Pădurea Pișchia (acumulare Murani)	25	100	500
Acumularea Ianova	25	200	2.000
Pădurea Recaș	27	280	1.000
Pădurea Bistra	10	250	700

Parc dendrologic Bazoș	20	60	1.000
Pădurea Chevereș	32	150	500
Lunca Timiș Albina	15	50	1.000
Lunca Pogănișului	27	600	2.000
Lunca Timișului Urseni-Giroc-Șag	14	300	3.000
Pădurea Giroc	12	440	1.000
Pădurea Lighed	23	1.600	2.000
Băile Calacea	25	30	1.000
TOTAL		4.795	29.700

Sursa: Direcția de Mediu din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara

3. LOCUIREA

Având la bază locuința, locuirea este un concept care, presupune un ansamblu complex de necesități și activități socio-economice legate direct sau indirect de locuință cum sunt: infrastructura (rețele, drumuri), dotările urbane și servicii sociale (învățământ, sănătate, cultură, comerț, transport, agrement), caracteristicile și calitatea locuinței (grad de dotare, structură și grad de ocupare, costuri de întreținere, vecinătăți) și mediul.

În anul 2015, la Adunarea Generală a ONU de la New York, a fost adoptat un document istoric – Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă. Acest document își propune, prin cele 17 obiective ale sale, un viitor mai bun pentru generațiile viitoare prin asigurarea accesului la condiții de locuire adecvate pentru toți cetățenii. Structurată pe cei trei piloni ai dezvoltării durabile - economic, social și de mediu, Agenda 2030 a fost adoptată și de România. În acest sens, a fost elaborată și aprobată „Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030”, care vizează asigurarea condițiilor pentru o viață demnă a cetățenilor din comunitățile urbane și rurale prin accesul la locuințe și servicii de bază adecvate, sigure și la prețuri accesibile, accesul la transport public eficient, la prețuri echitabile și accesibile pentru toți; promovarea conceptului de smart-city, consolidarea eforturilor de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural, reducerea impactului negativ asupra mediului în orașe, inclusiv prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului și mediului în general.

În conformitate cu cerințele prevăzute prin Directiva 2018/844/UE, cu obiectivele europene stabilite prin inițiativa Comisiei Europene „Valul de renovări ale clădirilor”, România asigură cadrul strategic pentru renovarea parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, publice prin aprobarea „Strategiei naționale de renovare pe termen lung pentru sprijinirea renovării parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice, cât și private, și transformarea sa treptată într-un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și de carbonat până în 2050”. Principalele obiective ale strategiei sunt:

- îmbunătățirea performanței energetice a fondului existent de clădiri prin reducerea consumului de energie, a emisiilor de carbon și extinderea utilizării surselor regenerabile de energie la clădiri;
- îmbunătățirea calității vieții pentru toți utilizatorii prin îmbunătățirea confortului termic, a condițiilor de igienă, a siguranței și calității aerului;
- reducerea nivelului sărăciei energetice și asigurarea unei încălziri accesibile financiar pentru familiile cu venituri modeste;
- eficientizarea mecanismelor de finanțare privind renovarea fondului construit;
- dezvoltarea competențelor profesionale privind eficiența energetică în clădiri și susținerea inovării;
- creșterea calității fondului construit prin îmbunătățirea siguranței clădirilor și asigurarea calității arhitecturale și de integrare în mediul urban a intervențiilor de renovare.

Analiza principalelor aspecte sociale ale locuirii în municipiul Timișoara include evaluarea fondului locativ existent și a caracteristicilor socio-demografice ale populației.

Întrucât, datele disponibile pe site-ul Institutului Național de Statistică, sunt până la nivelul anului 2019, analiza fondului locativ s-a realizat pentru perioada 2016-2019. De asemenea, ultimul recensământ realizat a fost în anul 2011.

După anul 1990 și până în prezent se constată predilecția în construirea locuințelor individuale, cu o arhitectură încadrată în ansamblul urban tradițional. Confortul asigurat de locuirea la casă este preferat de o mare parte a populației Municipiului Timișoara în principal datorită posibilității imprimării din start asupra imobilului a unui stil mai original sau personalizat, datorită încăperilor mai spațioase, dar și libertății și intimității conferite de existența unui spațiu verde în jurul casei.

Numărul clădirilor, locuințelor și gospodăriilor la recensămintele din 1992, 2002 și 2011

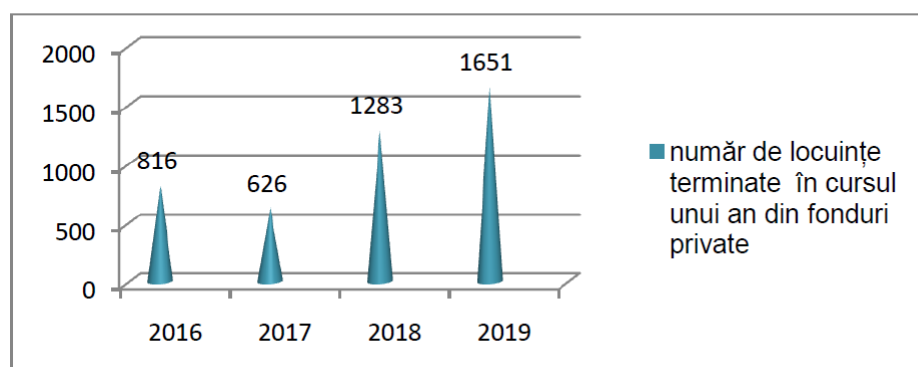
Detalii	7 ianuarie 1992	18 martie 2002	20 oct. 2011	2002 față de 1992:		2011 față de 2002:	
				Date absolutes	În procente	Date absolutes	În procente
Numărul clădirilor	22.182	23.233	24.469	1.051	104,7%	1.236	105,3%
Numărul locuințelor	121.260	126.564	131.270	5.304	104,4%	4.706	103,7%
Numărul camerelor de locuit	277.944	295.762	327.441	17.818	106,4%	31.679	110,71%
• revin în medie camere/ locuință	2,3	2,3	2,4	-	-	-	-
Suprafața locuibilă - total (m ²)	4.330.394	5.043.804	7.290.884	713.410	116,5%	2.247.080	144,56%
Suprafața medie (m ²) pe :	-	-	-	-	-	-	-
• o locuință	35,7	39,9	53,1	4,2	111,77%	13,2	133,09%
• o cameră	15,6	17,1	22,3	1,5	109,62%	5,2	130,41%
• o persoană	13,0	15,9	22,8	2,9	122,31%	6,9	143,40%
Numărul gospodăriilor	115.597	117.622	129.874	2.025	101,8%	12.252	110,42%
Numărul mediu de persoane/ gospodărie	2,7	2,6	2,5	-	-	-	-

Sursa: Institutul Național de Statistică, date prelucrate

Construcția de locuințe în Timișoara s-a relansat în special după anul 2000, când au apărut primii dezvoltatori imobiliari în peisajul construcțiilor din Timișoara. Perioada de după anul 2000 este dominată de extinderea zonei de locuit în zonele limitrofe (periferice) orașului și în zona periurbană, respectiv în comunele și satele din apropierea Timișoarei (Dumbrăvița, Chișoda, Giroc, Urseni, Moșnița, Sânmihaiu Român, Șag, Giarmata, Sânaandrei, Săcălaz). Totuși, aspectele referitoare la infrastructura tehnică și accesul în unele din aceste zone rezidențiale necesită îmbunătățiri.

Pentru perioada de analiză 2016-2019, numărul de locuințe terminate în decursul unui an din fonduri private este redată în graficul de mai jos:

Numărul de locuințe terminate în cursul anului din fonduri private este redată în graficul de mai jos:

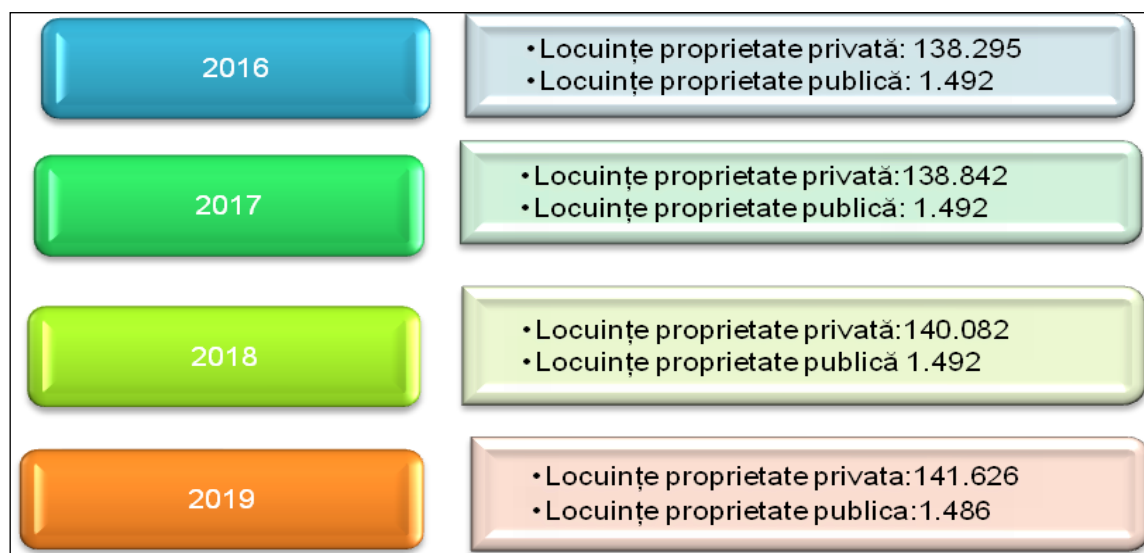

Sursa: Institutul Național de Statistică, date prelucrate

Din analiza datelor prelucrate de pe site-ul INS, rezultă faptul că deși în anul 2017, numărul de locuințe terminate din fonduri private a înregistrat o scădere față de anul 2016, în anul 2019, numărul de locuințe terminate din fonduri private a crescut cu 62%.

Sectorul locuirii are un potențial considerabil, chiar determinant pentru îmbunătățirea condițiilor de trai, încetinirea declinului populației, încurajarea unui model durabil de dezvoltare și stimulare a creșterii macroeconomice.

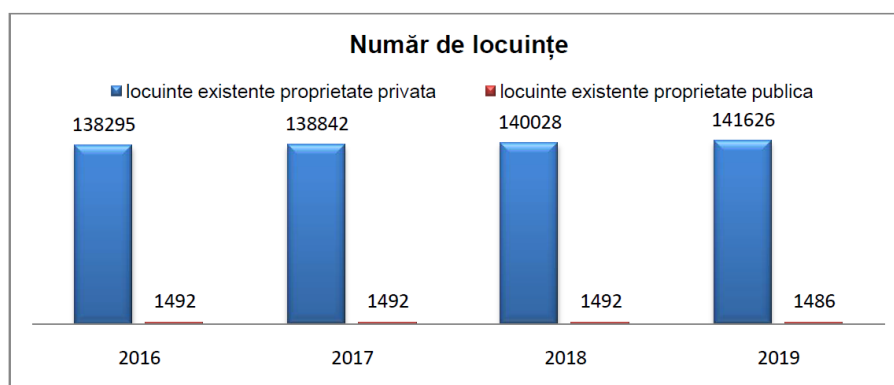
În Municipiul Timișoara, în anul 2019, în conformitate cu datele prelucrate de pe site-ul INS, numărul de locuințe proprietate privată este de 141.626 iar numărul de locuințe proprietate publică este de 1.486 înregistrând o ușoară scădere față de perioada 2016-2018.

Sursa: Institutul Național de Statistică, date prelucrate

Repartiția pe fonduri de finanțare a locuințelor existente în perioada 2016-2019 relevă faptul că 98,86% din totalul locuințelor existente sunt locuințe proprietate privată iar numărul de locuințe proprietate publică reprezintă un procent de 1,14%.

Evoluția fondului de locuințe pe forme de proprietate în Municipiul Timișoara în perioada 2016 - 2019 este redată în graficul de mai jos:

Sursa: Institutul Național de Statistică, date prelucrate

Din analiza datelor prelucrate de pe site-ul INS, pentru perioada 2016 - 2019, rezultă o majorare constantă an de an a numărului de locuințe proprietate privată în Municipiul Timișoara de la 138.295 locuințe în anul 2016 la 141.626 în anul 2019. În ceea ce privește numărul de locuințe proprietate publică, numărul acestora a înregistrat o scădere, în anul 2019 față de perioada 2016 - 2018.

În ceea ce privește suprafața locuibilă, în baza datelor prelucrate de pe site-ul INS, în perioada 2016-2019 este redată mai jos:

2016	2017	2018	2019
<ul style="list-style-type: none"> •suprafața locuibilă proprietate publică 38.829 m² •suprafața locuibilă proprietate privată 7.400.423m² 	<ul style="list-style-type: none"> •suprafața locuibilă proprietate publică 38.829m² •suprafața locuibilă proprietate privată 7.500.393m² 	<ul style="list-style-type: none"> •suprafața locuibilă proprietate publică 38.829m² •suprafața locuibilă proprietate privată 7.576.927m² 	<ul style="list-style-type: none"> •suprafața locuibilă proprietate publică 38.705m² •suprafața locuibilă proprietate privată 7.686.337m²

Sursa: Institutul Național de Statistică, date prelucrate

Din datele prezentate mai sus, suprafața locuibilă proprietate privată a crescut în perioada 2016 - 2019 de la 7.400.423 m² în anul 2016 la 7.686.337 m², în timp ce suprafața locuibilă proprietate publică a scăzut în anul 2019 față de perioada 2016-2018.

Indicatori sociali și sociologici ai locuirii

Detalii	2016	2017	2018	2019
Nr. de locuințe/1000 locuitori	420,80	423,80	434	437,80
Suprafață medie locuibilă/locuință (mp)	53,60	53,73	53,81	53,98
Suprafață medie locuibilă/locuință proprietate privată	53,90	54,30	54,11	54,54
Suprafață medie locuibilă/locuință proprietate publică	26,02	26,02	26,02	26,04
Suprafață medie locuibilă/persoană (mp)	22,55	22,77	23,32	23,52
Densitatea locuitor/locuință	2,37	2,36	2,31	2,28

Sursa: Institutul Național de Statistică, date prelucrate

La sfârșitul anului 2019, în conformitate cu datele prelucrate de pe site-ul INS, în Municipiul Timișoara, numărul de locuințe - proprietate privată a înregistrat o creștere față de perioada 2016-2018, cu o suprafață medie locuibilă 53,98 mp/locuință și 23,52 mp/locuitor.

S-au utilizat datele privind populația după domiciliu la 01.07.2019 pentru anul 2019.

Din punct de vedere al caracteristicilor de confort ale imobilelor de locuit, este de menționat că o mare parte dintre clădiri prezintă o stare avansată de uzură necesitând lucrări de reparații, refuncționalizări și modernizări. Locuințele colective realizate până în 1989 necesită lucrări de refacere a izolațiilor termice, fonice și hidrofuge, lucrări de eliminare a condensului și refacere a fațadelor, precum și de reparații capitale sau înlocuire a instalațiilor tehnico-edilitare, interioare și exterioare.

Principalele aspecte negative constatate referitor la confortul locuirii în Timișoara sunt:

- existența unor spații locuibile neadecvate (subsoluri, locuințe cu anexe utilizate în comun);
- subdimensionarea spațiului interior (ca număr de camere și suprafață locuibilă) și compartimentarea defectuoasă a unor locuințe;
- cheltuielile de întreținere ridicate;
- izolațiile fonice și termice slabe existente la toate blocurile de locuințe colective construite înainte de 1990;
- starea degradată a instalațiilor tehnico-edilitare;
- subdimensionarea sau inexistența spațiilor exterioare aferente locuințelor (platforme gospodărești, spații verzi, spații de joacă pentru copii, locuri de parcare și garare a autovehiculelor) și întreținerea necorespunzătoare a acestora;
- lipsa lucrărilor curente de întreținere a clădirilor, datorată situației economice precară cu care se confruntă majoritatea populației și care, în timp, generează degradarea majoră a construcției în ansamblul ei.

Din punct de vedere al zonificării, disfuncționalitățile constatate se referă la:

- insuficienta echipare a unor cartiere cu dotări de învățământ (ex.:Kuncz, zone periferice), sanitare, piețe agro-alimentare (zonele: Ronaț, Blașcovici, Mircea cel Bătrân, Fratelia) sau spații verzi (calea Șagului, Aradului, Circumvalațiunii etc.);
- existența unor funcțiuni incompatibile cu locuirea, dispersate în zona teritoriului locuit (ex.:unități industriale în zonele UMT, Buziașului etc.);
- existența unor grupări de locuințe în imediata vecinătate a unităților de producție (ex: blocurile de locuințe de pe platforma industrială Freidorf sau la UMT), aceste funcțiuni stânenindu-se reciproc;
- amplasarea Zonei industriale U.M.T. între zona de locuit din nord și zona verde de agrement de la Pădurea Verde și Muzeul Satului; întreruperea oricărei comunicări între aceste zone și incompatibilitatea industriei cu funcțiunile învecinate.

Din punct de vedere al echipării tehnico-edilitare și al rețelelor de circulație, situația este următoarea: 99,8% din locuințele Timișoarei sunt dotate cu instalații de alimentare cu apă, 99,8% sunt racordate la sistemul de canalizare; aproximativ 56.000 locuințe au încălzire centrală prin termoficare, restul locuințelor având centrală termică proprie, sobe sau alte surse de încălzire pe bază de curent electric.

Zonele rezidențiale de locuire colectivă, construite în timpul regimului comunist, au fost proiectate pentru a asigura infrastructura și utilitățile necesare unei comunități (școli, grădinițe, spații comerciale, poștă etc), însă locuințele sunt de proastă calitate. Din studiile sociologice realizate reiese că oamenii cu venituri reduse locuiesc în condiții de supraocupare, iar bugetul de care dispun nu le permite achiziționarea unui apartament. Datorită costurilor ridicate activitatea de reabilitare este mult încetinită, raportat la numărul mare de imobile care necesită reabilitare. Problemele învelitorilor și-au găsit parțial rezolvare prin mansardarea blocurilor acolo unde structura permitea aceasta, costul lucrărilor fiind suportat de dezvoltator în schimbul spațiului obținut prin mansardare.

Deficiențele fondului locativ existent în Timișoara, corelate cu veniturile destul de modeste ale populației, impun necesitatea intervenției autorităților locale prin diverse măsuri sociale, precum facilitățile fiscale acordate în scopul încurajării reabilitării clădirilor existente.

Pentru a îndeplini obiectivele de eficiență energetică stabilite în documentele strategice europene și naționale, fondului de clădiri existent trebuie renovat.

În acest sens, municipiul Timișoara prin Biroul Eficientizare Energetică Blocuri are în derulare 18 contracte de finanțare pentru reabilitarea termică a 69 de blocuri de locuințe, finanțate în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020, pentru care au fost finalizate 18 proceduri de achiziție publică de servicii și lucrări. De asemenea, s-au oferit, prin corespondență, telefonic și direct, informații, cu privire la modul de aplicare a O.U.G. nr.18/04.03.2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe, actualizată, a Ordinului nr. 163/540/23/2009 privind Normele metodologice de aplicare a O.U.G. nr.18/04.03.2009, din Ghidul solicitantului pentru Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020, Axa prioritară 3 – Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, Prioritatea de investiții 3.1 – Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice și în sectorul locuințelor, Operațiunea A – Clădiri. Au fost soluționate 92 de sesizări și reclamații și s-au înregistrat 4 solicitări de la asociațiile de proprietari privind includerea în Programul local multianual privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe.

În baza Legii nr. 153/2011 privind măsuri de creștere a calității arhitectural-ambientale a clădirilor, actualizată, Municipiul Timișoara are în derulare Programului de sprijin financiar pentru creșterea calității arhitectural-ambientale a clădirilor din zonele prioritare de intervenție, aprobat prin HCLMT nr. 158/31.10.2016.

Anual sunt alocate în bugetul local de venituri și cheltuieli al Municipiului Timișoara, fondurile destinate dezvoltării și implementării Programului de sprijin financiar pentru creșterea calității arhitectural-ambientale a clădirilor din zonele prioritare de intervenție din Municipiul Timișoara.

Proprietarii/Asociațiile de proprietari care doresc să participe în program, depun dosarele la registratură Primăriei Municipiului Timișoara.

Costurile documentației tehnice necesare obținerii autorizației de construire, precum și documentația tehnico-economică necesară executării lucrărilor, revin proprietarilor și reprezintă contribuția proprie a acestora la Program. De asemenea, beneficiarii Programului suportă costul lucrărilor neeligibile (costuri care se vor acoperi din fondul de reparații al asociației de proprietari și/sau din alte surse legal constituite) și cota parte din cheltuielile eligibile conform prevederilor Legii nr. 153/2011, actualizată.

Dosarele depuse, care îndeplinesc cerințele din Anexa nr.1 la Program, sunt prezentate Comisiei de Evaluare a Programului de sprijin financiar pentru creșterea calității arhitectural-ambientale a clădirilor din zonele prioritare de intervenție din Municipiul Timișoara. Comisia de Evaluare numită prin Dispoziția Primarului nr.1394/22.11.2016, analizează și avizează spre aprobare finanțarea execuției lucrărilor eligibile, prin hotărâre de consiliu local.

Municipiul Timișoara contribuie la acoperirea cheltuielilor eligibile (conform art. 6 din Legea nr. 153/2011, actualizată) pentru executarea lucrărilor de reabilitare a clădirilor aprobate prin hotărâre de Consiliul Local, pentru persoane fizice - proprietari de apartament/apartamente din clădirea ce urmează a se reabilita prin Program, după cum urmează:

a) 50% din valoarea lucrărilor eligibile, din fonduri aprobate anual cu această destinație în Bugetul local de venituri și cheltuieli al Municipiului Timișoara, sub formă de grant - sprijin financiar nerambursabil acordat de Municipiul Timișoara în cadrul prezentului Program.

b) maxim 50% din valoarea lucrărilor eligibile, sub formă de contribuție financiară, la cererea de finanțare depusă de către proprietari/asociațiile de proprietari, în baza hotărârii Consiliului Local, și în limita fondurilor aprobate anual cu această destinație, cu recuperarea sumelor în condițiile legii.

În anul 2020 au fost depuse 4 dosare pentru participare în program și anume: pentru imobilele din Str. Ștefan cel Mare nr.15, Piața Sf. Gheorghe nr.1, Str. Emanoil Ungureanu nr.17 și Piața Traian nr.6.

În urma verificării documentațiilor depuse, au fost solicitate, în funcție de situația fiecărui imobil, completări și/sau actualizări în vederea conformării la cadrul legislativ aplicabil. După completare, dosarele declarate complete urmează să fie prezentate Comisiei de Evaluare pentru punctaj și propunere de aprobare a finanțării.

Dintre dosarele depuse în anul 2019, cele pentru clădirile din Piața Mocioni nr.3 și Bd. Regele Carol I nr.1, au fost returnate proprietarilor în vederea efectuării lucrărilor de consolidare prevăzute în expertiza tehnică a clădirii (lucrări care intră în sarcina proprietarilor).

Dosarul depus pentru clădirea din Str. Florimund Mercy nr.1 a fost prezentat Comisiei de Evaluare, pentru propunere de aprobare a finanțării. Comisia a avizat favorabil includerea în program; Proprietarii au efectuat pe parcursul anilor 2019-2020 lucrările de consolidare a imobilului (lucrări care sunt neeligibile prin program, costurile fiind suportate de proprietari), și urmează, după recepționarea acestor lucrări, să beneficieze de finanțare prin program pentru lucrările eligibile.

Totodată, pentru 26 de clădiri de patrimoniu din zonele prioritare de intervenție, proprietarii au solicitat informații și consultanță privind întocmirea dosarului de înscriere în program, iar aproximativ jumătate din clădirile menționate mai sus au în derulare etapa de elaborare a documentației tehnice, în conformitate cu cerințele din Anexa 1 la program.

Pentru proprietarii interesați de a participa în Program din cele 26 de clădiri din zonele prioritare de intervenție, au fost stabilite 42 de întâlniri în cadrul cărora a fost acordată consultanță precum și informații la situațiile specifice prezentate.

În anul 2019, conform evidențelor Direcției Generale de Urbanism, din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara, au fost eliberate 1.740 autorizații de construire/desființare, din care:

- autorizații de construire: 1.704
- autorizații de desființare: 36

Cele mai multe autorizații de construire au fost eliberate pentru rețele edilitare (719) și locuințe colective (230).

În anul 2020, conform evidențelor Direcției Generale de Urbanism, din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara, au fost eliberate 1.146 autorizații de construire/desființare, din care:

- autorizații de construire: 1.111
- autorizații de desființare: 35

Cele mai multe autorizații de construire au fost pentru reabilitări, schimbări de destinație, firme pe fațadă, împrejurimi, modificări interioare și exterioare - 564, rețele edilitare - 294, locuințe individuale 103, locuințe colective - 74, extindere de case și mansardări de case -50, hale și clădiri industriale -15, clădiri administrative, sedii firme - 3, spații comerciale - 8.

Din totalul autorizațiilor de deființare cele mai multe au fost pentru desființare case - 19, urmate de autorizații pentru deființare sedii firmă - 13, desființare garaje - 2, desființare cale ferată - 1.

Biroul Banca de Date Urbană din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara a eliberat pe parcursul anului 2020, următoarele documente :

- 197 certificate de urbanism depuse la ghișeu cu privire la alipiri/dezlipiri/ servituți/apartamentări, din care 185 finalizate și 12 în curs de soluționare;
- 143 certificate de urbanism depuse online cu privire la alipiri/dezlipiri/servituți/apartamentări, din care 142 finalizate și 1 în curs de soluționare;
- 770 certificate de atestare a edificării/extinderii/desființării construcțiilor din care 552 finalizate și 218 în curs de soluționare;
- 1620 adeverințe de nomenclator stradal și confirmări de adresă din care 1615 adeverințe de nomenclator stradal și confirmări de adresă eliberate;
- 945 avize pentru rețele existente;
- 2474 planuri de situație scara 1:500 și planuri de încadrare în zonă scară 1:5000 eliberate în format electronic;
- 1222 cereri diverse; puncte de vedere referitoare la imobile în dosare de instanță și puncte de vedere referitoare la dosare privind Legea 10/2001 și legile fondului funciar (Legea 247/2005), derularea arcordului cadru privind prestarea de servicii de cadastru și topografice pentru imobilele (clădiri și terenuri) din domeniul public și privat al Municipiului Timișoara, excepție făcând terenurile forestiere;
- 79 atribuirii/schimbări denumiri ale străzilor din Municipiul Timișoara în cadrul Comisiei Denumiri de Străzi și atribuirea de o denumire de cartier (Cartierul Aeroport).

Pentru o mai bună analiză a activității desfășurate în anul 2020, se poate face o comparație cu anul 2019, respectiv:

- 388 certificate de urbanism cu privire la alipiri/dezlipiri/servituți/apartamentări, din care 357 finalizate și 31 în curs de soluționare;
- 714 certificate de atestare a edificării/extinderii/desființării construcțiilor din care 663 finalizate (636 certificate de atestare a edificării/extinderii/desființării construcțiilor emise cu număr final) și 51 în curs de soluționare;
- 1572 adeverințe de nomenclator stradal și confirmări de adresă din care 1566 adeverințe de nomenclator stradal și confirmări de adresă eliberate;
- 1015 avize pentru rețele existente;
- 2474 planuri de situație scara 1:500 și planuri de încadrare în zonă scara 1:5000 eliberate în format electronic;
- 1347 cereri diverse; puncte de vedere referitoare la imobile în dosare de instanță și puncte de vedere referitoare la dosare privind Legea 10/2001 și legile fondului funciar (Legea 247/2005), derularea acordului cadru privind prestarea de servicii de cadastru și topografie pentru imobilele (clădiri și terenuri) din domeniul public și privat al municipiului Timișoara, excepție făcând terenurile forestiere.

Conform inventarului, la data de 31.12.2019, în proprietatea sau administrarea Primăriei Municipiului Timișoara s-au aflat 2691 locuințe, din care 253 locuințe sociale.

În anul 2019, au fost redistribuite 27 locuințe, au fost 450 de solicitări de așteptare, respectiv persoane/familii înscrise pe listele de priorități ale Primăriei Municipiului Timișoara.

În anul 2019 nu au fost construite și date în folosință unități locative construite în cadrul programului ANL.

În ceea ce privește anul 2020, în conformitate cu adresa nr. SC 2020-29871/25.01.2021, în evidența Direcției Clădiri, Terenuri și Dotări Diverse II Vest din cadrul Primăriei Municipiului Timișoara, se regăsesc la data de 31.12.2020:

- un număr de 1490 locuințe în proprietatea sau administrarea Primăriei Municipiului Timișoara;
- 253 sunt locuințe sociale;
- s-au întocmit 20 de repartiții pentru locuințele în administrarea Primăriei Municipiului Timișoara;
- numărul total solicitări în așteptare este de 434 .

În anul 2020 nu au fost construite și date în folosință unități locative construite în cadrul programului ANL. La data de 31.12.2020 în evidențele Compartimentului Spații cu Altă Destinație II Vest figurează un număr de 164 de spații cu altă destinație.

În concluzie, se poate afirma că situația locuirii în Timișoara a evoluat pozitiv în ultimii ani, în mare parte și datorită intensificării ritmului construcțiilor de imobile și sporirii considerabile a confortului spațiilor de locuit (la care a contribuit și diversificarea materialelor de construcție, creșterea calității acestora). Cu toate acestea, eforturile privind sporirea confortului locuințelor trebuie continuate, ca o condiție necesară pentru atragerea de forță de muncă suplimentară, pentru asigurarea dezvoltării economice locale.

4. INFRASTRUCTURA TURISTICĂ

Amplasată favorabil din punct de vedere geografic, aproape de granița cu Ungaria și cu Serbia, la intersecție de drumuri europene, conectată direct la autostrada A1, Timișoara prezintă o importanță deosebită pentru turismul din partea de vest a României. Datorită gradului ridicat de dezvoltare economică și a existenței în zonă a unui număr mare de companii străine, a universităților, Timișoara are o mare capacitate de atracție a turiștilor pentru turismul de afaceri.

Timișoara dispune de o ofertă bogată de restaurante, repartizate pe întregul teritoriu al orașului. În special Piața Unirii, Piața Victoriei și străzile pietonale din centru se aglomerează vara, datorită numărului mare de terase deschise aici. Varietatea restaurantelor este mare atât în ceea ce privește meniul, cât și categoriile de preț. Majoritatea restaurantelor au specific românesc și internațional. Turiștii sunt interesați în special de mâncăruri locale, de mâncăruri tradiționale.

Timișoara este orașul cu cea mai întinsă zonă pietonală din România, ce cuprinde 27 de străzi, patru piețe și două piațete. În ultimii ani, în centrul istoric au fost deschise numeroase terase și localuri, ceea ce dovedește faptul că centrul orașului prezintă un interes tot mai mare pentru petrecerea timpului liber.

Majoritatea hotelurilor din Timișoara oferă servicii de masă, precum și alte servicii suplimentare, dispunând de săli de restaurant, săli pentru evenimente, baruri, SPA, wellness, etc. Numeroase hoteluri dispun de centre de conferință, unele multifuncționale, cu capacități cuprinse între 15 și 460 de locuri, aceste dotări subliniind orientarea Timișoarei către turismul de business.

Orașul este o destinație turistică preferată în special pentru turismul cultural și de tip citybreak. Atracțiile Timișoarei sunt: istoria specifică, arhitectura deosebită a clădirilor, în special arhitectura barocă și Art Nouveau, dar și numeroasele construcții moderne, premierele orașului, festivalurile și evenimentele artistice deosebite, valorile culturale și umane, accesibilitatea orașului și distanțele reduse față de alte centre culturale din țară și din Europa.

În primele două luni ale anului 2020, circulația turistică a fost la nivelul anilor anteriori și de asemenea, s-au desfășurat târgurile naționale și internaționale de turism. Municipiul Timișoara a fost prezent prin intermediul Biroului de Promovare Culturală și Turistică la următoarele târguri de turism:

- Târgul Internațional de Turism Ferienmesse Viena, în perioada 16.01–19.01.2020;
- Târgul de Turism de la București, în perioada 20.02-23.02.2020.

În cadrul târgurilor, Timișoara a fost prezentată ca și destinație turistică, fiind promovate principalele evenimente culturale din Timișoara din anul 2020 și atracțiile turistice locale și regionale.

Dacă, în ultimii ani, Timișoara a fost una din destinațiile turistice preferate pentru un număr tot mai mare de vizitatori, în anul 2020, datorită pandemiei cauzate de virusul SARS-CoV2, turismul a fost grav afectat în orașul de pe Bega.

Începând din luna martie, odată cu intrarea în starea de urgență, cele mai multe activități legate de turism și cultură au avut de suferit.

În contextul prevederilor de la nivel internațional și național, care au impus întreruperea circulației în anumite perioade de timp, carantina pentru persoanele sosite din diferite țări și care au determinat o reducere drastică a turismului, turiștii au preferat să circule mai mult la nivel național și regional.

Deoarece pandemia s-a întins pe o perioadă mai lungă de timp, o mare parte dintre instituții, firme, organizații culturale s-au adaptat cerințelor de izolare, distanțare, astfel că unele dintre evenimente s-au desfășurat în mediul online. De asemenea, titlul de Capitală Europeană a Culturii, aprobat inițial pentru Timișoara în anul 2021 a fost mutat pentru anul 2023.

Analiza situației turismului în Timișoara în anul 2020 s-a realizat prin prisma datelor furnizate de Institutul Național de Statistică.

În anul 2020 în Timișoara au existat 92 de unități de cazare, ce au însumat un număr de 4979 locuri de cazare, un număr aproximativ egal cu cel din anul 2019.

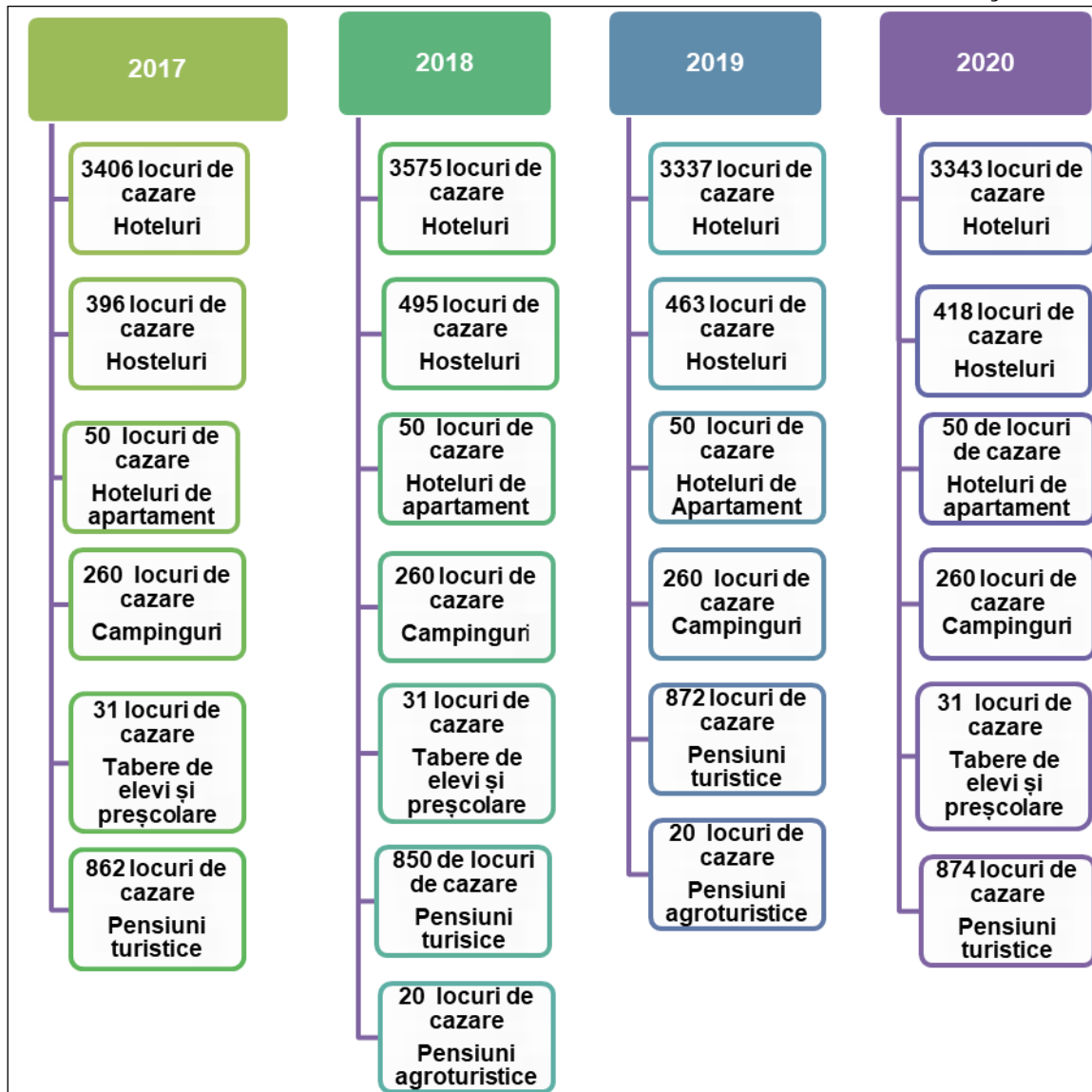
Numărul de unități de cazare din Municipiul Timișoara și capacitatea acestora, repartizată pe tipuri de structuri de primire turistică, în ultimii 4 ani, este prezentată mai jos:

STRUCTURI DE PRIMIRE TURISTICĂ ÎN TIMIȘOARA

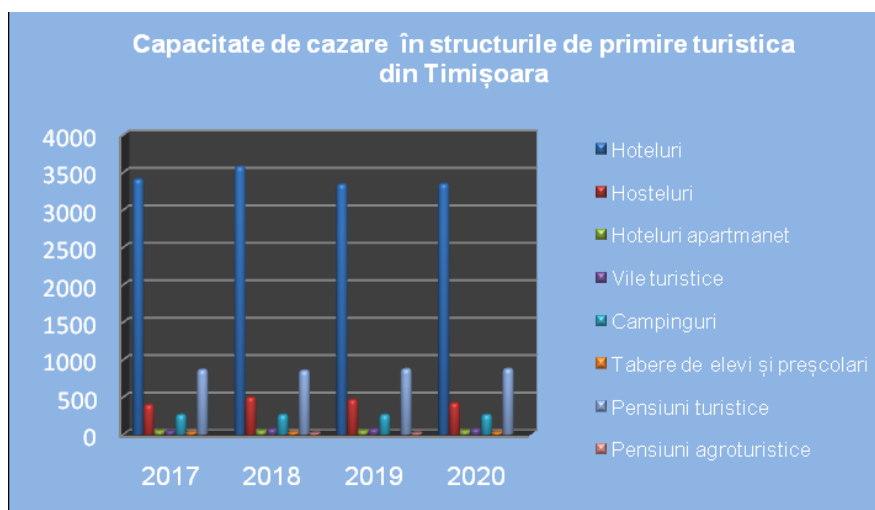
Timișoara -Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare, în perioada 2017-2020				
Tipuri de structuri de primire turistică	Ani			
	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
Total	95	101	93	92
Hoteluri	42	44	39	40
Hosteluri	10	12	11	9
Hoteluri apartament	1	1	1	1
Vile turistice	2	3	3	3
Campinguri	1	1	1	1
Tabere de elevi si prescolari	1	1	:	:
Pensiuni turistice	38	38	37	38
Pensiuni agroturistice	:	1	1	:

Sursa: Institutul Național de Statistică, date prelucrate

CAPACITATEA DE CAZARE ÎN STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISTICĂ DIN TIMIȘOARA

Sursa: Institutul Național de Statistică, date prelucrate

Sursa: Institutul Național de Statistică, date prelucrate

Chiar dacă numărul locurilor de cazare a fost aproximativ același cu cel din anii anteriori, multe din unitățile de cazare au avut activitatea restrânsă sau întreruptă, datorită numărului mic al turiștilor în anul 2020.

Evoluția numărului de turiști care au sosit și s-au cazat în Timișoara în ultimii 4 ani, defalcată pe luni, se regăsește în tabelele de mai jos:

Evoluția numărului de turiști cazați în Timișoara în perioada 2017-2020 - sosiri și înnoptări

Sosiri	Ian.	Feb.	Mart.	Apr.	Mai	Iun.	Iul.	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.	Total
2017	20.700	21.953	25.903	26.341	30.531	31.907	30.502	31.312	34.456	29.680	28.443	21.730	333.458
2018	21.159	21.700	25.087	23.431	28.656	30.850	29.910	30.549	28.606	27.650	25.950	21.851	315.399
2019	20.772	22.762	23.237	23.696	32.275	30.622	30.666	29.731	28.794	29.196	28.443	24.999	325.193
2020	20.697	21.101	6.878	878	2.838	7.641	10.910	11.573	13.360	10.031	7.648	8.627	122.182

Sursa: Institutul Național de Statistică, date prelucrate

Innoptări	Ian.	Feb.	Mart.	Apr.	Mai	Iun.	Iul.	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.	Total
2017	45.312	44.373	53.514	53.146	59.431	60.650	61.250	59.986	71.670	64.308	59.471	48.952	682.063
2018	47.860	47.985	54.862	53.676	61.745	67.206	66.867	66.534	63.324	62.770	59.943	49.650	702.422
2019	46.298	52.735	51.499	51.729	65.297	66.020	68.115	63.247	64.427	63.578	62.216	54.465	709.626
2020	43.301	46.346	17.659	4.005	6.372	19.838	22.810	22.755	26.983	21.302	15.197	17.524	264.092

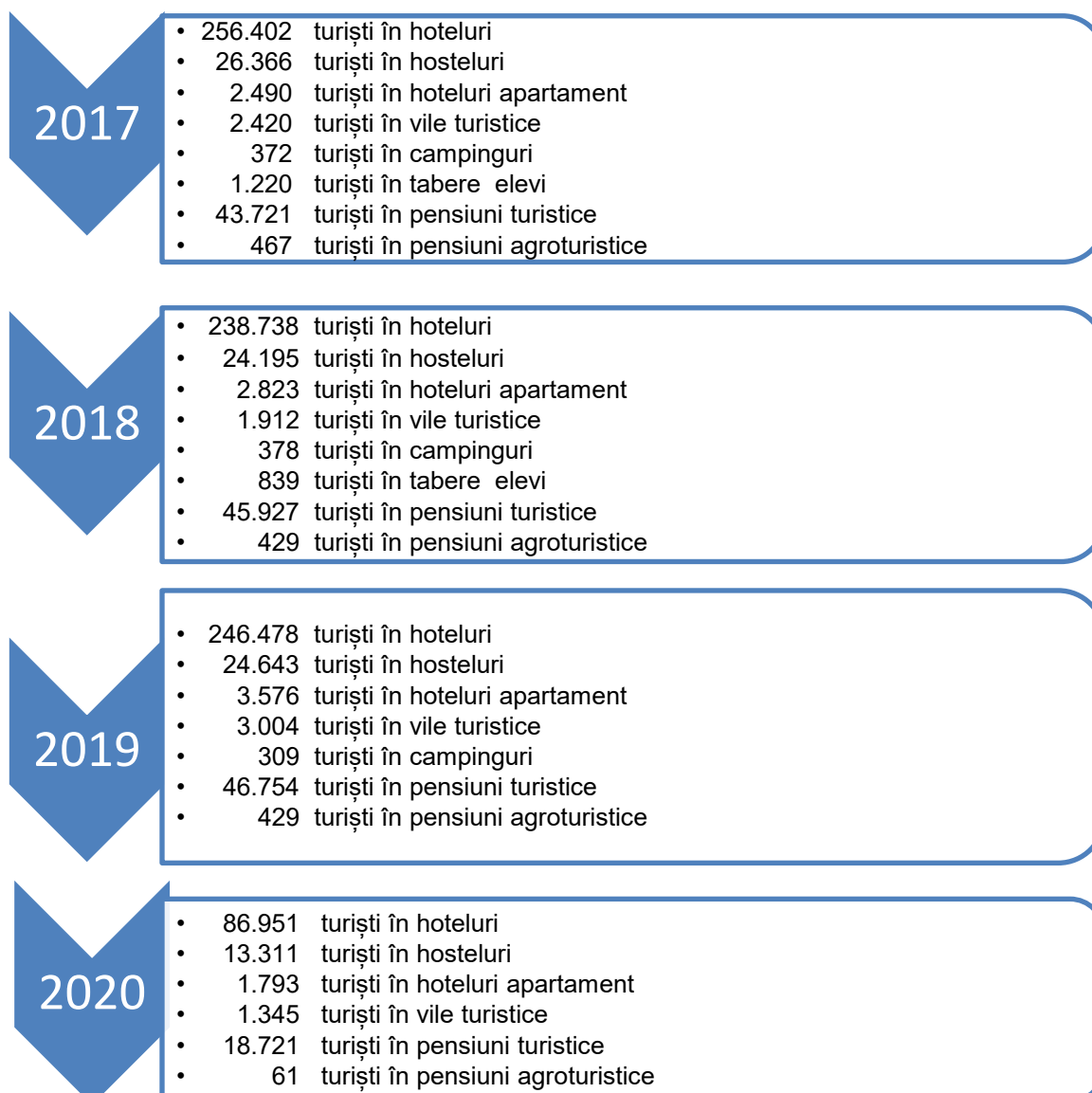
Sursa: Institutul Național de Statistică, date prelucrate

Din analiza datelor prezentate mai sus, se constată o ușoară creștere a numărului de sosiri și înnoptări ale turiștilor în Timișoara, în ultimii ani, dar și scăderea semnificativă a circulației turistice în anul 2020. Numărul de sosiri ale turiștilor în anul 2020 a scăzut în față de anul 2019 cu 62%, iar numărul de înnoptări ale turiștilor în anul 2020 a scăzut în față de anul 2019 cu 63%.

Durata medie de ședere în perioada 2017-2020 a variat între 2,05 zile și 2,17 zile.

Durata medie de ședere a turiștilor în Timișoara în perioada 2017-2020			
Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
2,05	2,23	2,18	2,17

**Repartizarea turiștilor sosiți în Timișoara pe tipuri de structuri turistice
în perioada 2017-2020**

Sursa: Institutul Național de Statistică, date prelucrate

În tabelul de mai jos, este redată situația cu numărul de turiști sosiți în Timișoara și în județul Timiș în anul 2020, de unde se poate observa faptul că din totalul turiștilor sosiți în județul Timiș un procent de 77% s-au cazat în Timișoara.

Sosiri 2020	Ian.	Feb.	Mart.	Apr.	Mai	Iun.	Iul.	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.	Total
Județul Timiș	26.236	26.216	7.917	1.336	3.559	9.813	14.986	16.679	17.414	13.422	10.235	10.991	158.804
Timișoara	20.697	21.101	6.878	878	2.838	7.641	10.910	11.573	13.360	10.031	7.648	8.627	122.182

Sursa: Institutul Național de Statistică, date prelucrate

Din analiza cifrelor furnizate de Institutul Național de Statistică, rezultă faptul că turiștii sosiți în Timiș au reprezentat doar 3% din totalul turiștilor la nivelul întregii țări, iar zona de vest a țării, (reprezentată de județele Arad, Caraș-Severin, Hunedoara și Timiș) a atras 8% din turiștii sosiți în România.

Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică, în județul Timiș, pe tipuri de turiști în anul 2020													
	Ian.	Feb.	Mar.	Apr.	Mai.	Iun.	Iul.	Aug.	Sep.	Oct.	Noe.	Dec.	TOTAL
Total	26.236	26.216	7.917	1.336	3.559	9.813	14.986	16.679	17.414	13.422	10.235	10.991	158.804
Români	18.324	19.331	5.652	1.316	3.350	8.633	12.836	14.779	15.229	12.133	8.934	9.846	130.363
Străini	7.912	6.885	2.265	20	209	1.180	2.150	1.900	2.185	1.289	1.301	1.145	28.441

Sursa: Institutul Național de Statistică, date prelucrate

Datele statistice furnizate de Institutul Național de Statistică (existente doar la nivel de județ nu și la nivel de oraș) ne arată și tipul turiștilor (români sau străini) care au sosit și s-au cazat în județul Timiș în anul 2020. Se observă că 82% din turiștii sosiți au fost români, în timp ce 18% din turiști au fost străini.

În ceea ce privește infrastructura de alimentație publică, pe site-ul Ministerului Turismului, la finele anului 2020, în Timișoara figurau 137 de structuri de alimentație publică (restaurante, baruri, pizzerii, unități fast-food, cofetării, ș.a.). De asemenea, Iulius Town este o atracție preferată pentru mulți timișoreni și turiști, iar în anul 2020 a organizat mai multe evenimente culturale.

Totuși, datorită crizei generată de virusul SARS-CoV2 și activitatea restaurantelor a fost mult perturbată, restaurantele fiind practic închise în perioada martie-iunie și octombrie-decembrie 2020.

Timișoara are un patrimoniu arhitectural și istoric bogat, iar în anul 2020 mai multe clădiri importante pentru turismul din Timișoara au fost renovate sau se află în proces de renovare (Palatul Lloyd, Palatul Neuhaus, Palatul Merbl, Palatul Dauerbach, Fosta Bancă de Scont, Casa Macri, Fosta Cancelarie de Război, Sinagoga din Cetate, Domul Romano-Catolic, Palatul Culturii, Fostul Spital Orășenesc, etc). Odată cu finalizarea renovării acestor clădiri de patrimoniu, Timișoara va avea o atractivitate mai mare pentru turiști.

Referitor la muzeele din Timișoara, numărul acestora este încă redus: Muzeul de Artă, Muzeul Satului Bănățean, Memorialul Revoluției din Decembrie 1989, Muzeul Consumatorului Comunist, Muzeul Național al Banatului, care este închis pentru renovare, dar are la Bastion deschise expoziții temporare, Muzeul Catedralei Ortodoxe Mitropolitane, Colecția Muzeală a Episcopiei Ortodoxe Sârbe, Colecția de Artă Ecleziastică a Episcopiei Romano-Catolice, Muzeul Popa's și două expoziții permanente private, deschise publicului: „Premierele Timișoarei” și „Diorama Timișoara Nord”.

Muzeele au avut perioade în care au fost închise, dar în marea majoritate a anului expozițiile au fost deschise pentru public, cu condiția respectării normelor de distanțare impuse, număr redus de vizitatori, și purtarea măștilor de protecție.

O importanță deosebită pentru turismul din Timișoara o are transportul public cu vaporetto pe Bega, amenajarea malurilor Canalului Bega și existența pistei de biciclete pe malurile Begăi. De asemenea, când au fost solicitări, au continuat tururile cu tramvaiul turistic (Tram Tur) în zilele de duminică, cu plecare din Piața Libertății. Bicicletele și trotinetele electrice au fost disponibile gratuit, pe bază de cartelă electronică, trotinetele până la începerea sezonului rece, iar bicicletele chiar și în perioada iernii.

Evenimentele culturale ale Timișoarei, în special festivalurile devenite tradiționale, precum Timfloralis, Festivalul de Jazz, Festivalul Inimilor, Bega Bulevard, festivalurile de teatru, Târgurile de Paști și de Crăciun și altele au devenit în ultimii ani o atracție importantă pentru turiști. Dar în anul 2020 majoritatea acestor evenimente nu s-au organizat datorită crizei generată de virusul SARS-CoV2. În cea de-a doua parte a anului 2020 cele mai multe instituții și organizații culturale au prezentat spectacole în mediul online.

Un proiect important, demarat în anul 2020, pe care Biroul Promovare Culturală și Turistică îl are în derulare în colaborare cu Asociația “Călător prin România”, se referă la montarea unor plăcuțe cu cod QR pe obiectivele turistice din Timișoara, astfel încât turiștii ajunși în dreptul unui obiectiv turistic vor putea să scaneze codul QR de pe plăcuța obiectivului, fiind direcționați spre platforma web www.travellerinromania.com, unde vor putea să citească informații multilingve istorice, culturale și de localizare, referitoare la obiectivul respectiv.

De asemenea, un eveniment sportiv important al anului 2020 a fost legat de Timișoara. În perioada 8 –13 septembrie s-a desfășurat cea de-a 53-a ediție a competiției ciclistice internaționale Turul României, care a debutat la Timișoara. Municipiul Timișoara a sprijinit organizatorul, Federația Română de Ciclism, prin punerea la dispoziție a unor videoclipuri de promovare și alte informații turistice despre Timișoara, care au fost folosite pe pagina web a Federației, pe canalele de social media, fiind difuzate și de către TVR, care a transmis live evenimentul, aducând un plus de vizibilitate orașului nostru.

În municipiul Timișoara și în zona sa de influență există potențial pentru practicarea turismului cultural, tip city break, de weekend, de tranzit, de afaceri, religios, cicloturism/motociclism, medical, de agrement, gastronomic, intercultural, etnic, de shopping, sportiv.

În perspectiva anului 2023, când Timișoara își va exercita titlul de Capitală Europeană a Culturii, este importantă buna colaborare a tuturor factorilor implicați direct sau indirect în turismul timișorean – structuri de cazare, de alimentație publică, de transport, agenții de turism, ghizi, organizatori de evenimente culturale, artiști, studenți, agenți economici, administrația publică precum și cetățenii orașului.